

BATI KARADENİZ
KALKINMA AJANSI
West Black Sea Development Agency

KASİAD

KARABÜK SAFRANBÖLÜ İŞADAMLARI DERNEĞİ
KARABÜK SAFRANBÖLÜ ENTREPRENEURS ASSOCIATION

KARABÜK İLİ

İHRACAT POTANSİYELİ YÜKSEK ÜRÜNLERE YÖNELİK

HEDEF PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Bu Araştırma Raporu

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın

2013 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği

Kapsamında Hazırlanmıştır.

İçindekiler Tablosu

GİRİŞ.....	1
YÖNTEM.....	3
KARABÜK İHRACATI	8
SORUNLAR ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	10
HEDEF PAZAR ARAŞTIRMASI	11
MEŞRUBAT	11
MERMER	37
BEYAZ PEYNİR	65
TEREYAĞI	80
YOĞURT	96
DEMİR-ÇELİK	123
SONUÇ	209
KAYNAKÇA	210

GİRİŞ

Bu araştırma raporu Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen TR81/13/DFD/08 referans numaralı "Karabük İli İhracatı Nasıl Gelişir" Projesi kapsamında Karabük Safranbolu İş Adamları Derneği (KASİAD) için hazırlanmıştır.

Küresel bir köy haline gelen Dünyamızda sürekli bir değişim ve dönüşüm süreçleri yaşanmaktadır. Tüketim alışkanlıkları değişmekte, kültürler arası kaynaşma artmakta ve ticaretin kuralları her geçen gün farklılaşmaktadır. Dünya ticaret eksenini artık Asya kıtasına doğru kaymakta, eskinin güçlü devletlerinde ekonomik krizler baş göstermektedir.

Dünyamızda yaşanan bütün bu gelişmeler Ülkemizi de doğrudan etkilemekte ve uluslararası ticarete bakış açımızı yeniden şekillendirmektedir. Küresel ölçekte etkisini devam ettiren ekonomik gelişmeler ve son 10 yılda çok önemli ekonomik atılımlar gerçekleştirmiş olan ülkemizin en zayıf noktası olan cari açık sorunu, ülkemizin stratejik hedeflerini ihracat odaklı oluşturmasını gerektirmiştir. Bu kapsamda Cumhuriyetimizin 100. Kuruluş yıldönümü olan 2023 yılında 500 milyar \$ ihracat yapılması hedeflenmektedir.

2002 yılında 36.059.089.000 \$ olan ihracat rakamımız 2013 yılsonu itibari ile yaklaşık 4 kat artarak 151.707.000.000 \$ olarak tamamlanmıştır. 2014 yılı Mayıs sonu itibari ile ihracat rakamımız 63.577.928.000 \$ olup geçen yıl aynı dönemde bu rakamın 59.508.073.000 dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir. Ülkemiz, 500 milyar dolar ihracat hedefine doğru emin adımlarla ilerleme kaydetmektedir.

2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planının vizyonu; "2023 yılında 500 Milyar dolar ihracata ulaşarak ülkemizin dünya ticaretinde lider ülkeler arasında yer alması" olarak belirlenmiştir. Eylem planında belirlenen hedeflerden ikisi " ihracatçı sayısının ve ihracat kapasitesinin artırılması" ve "ihracatçıların küresel alanda rekabetçiliklerinin artırılması" olarak ifade edilmiş olup, 2013 – 2015 yıllarını kapsayan Girdi Tedarik Stratejisi ve Eylem Planının genel amaçları arasında "İhracatta sürdürülebilir küresel rekabet gücü artışının temini" konusu sayılmıştır. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Türkiye Sanayi Strateji Belgesi genel amacında da Dünya ihracatından daha fazla pay alan bir sanayi hedeflenmektedir. Ülkemizin cari açık sorunu da bilinen bir durum olup ihracatın artırılması sureti ile azaltılacağı da açıktır.

Sınırların kalktığı ve dünyanın artık global bir köy haline geldiği günümüzde işletmelerimizin hedef pazarlarını sadece yurt içi olarak belirlemeleri ilerleyen yıllarda yeterli gelmeyecek, satış ve karlılıklarını arttırmaları için ihracat yapmaları zorunlu olacaktır. İhracat yapmaya başlamayan işletmelerimiz, rakiplerinin dış pazarda pay almak için neler yaptıklarını ve ne tür pazarlama stratejileri geliştirdiklerini öğrenemeyecektir. Bu durum zamanla işletmelerimizin rekabet güçlerinde azalmaya sebep olacaktır. Dış pazarlara nasıl girileceği, alınması gereken en önemli kararlar arasındadır. Giriş şekli seçilirken ihraç pazarında talep edilen hizmet seviyesi, nakliye, vergi, marka bilinci ve rekabet avantajının göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Yurt içi pazarlar, herhangi bir ekonomik kriz durumunda sıkıntıya girmekte olup işletmelerimizin artık dış pazarlara açılarak pazarlama güçlerini arttırmaları ve iç pazara olan bağımlılıklarını azaltmaları şarttır. Daha 5 yıl önce yaşadığımız 2008 küresel ekonomik krizi bu durumun en açık örneğidir. Mevcut ürünler ile yeni pazarlara açılma olarak tanımlanan pazar geliştirme, firmalarımızın ihracat performansını artırıcı en önemli stratejilerden biridir.

Gelinen nokta itibari ile artık işletmelerimizin ihracat yapmaya başlamaları kaçınılmazdır. Ülke genelinde yaşanan ihracat artışları Karabük ilinde de yaşanmış, 2012 yılında 180.728.000 \$ olan ihracat rakamı 2013 yılsonu itibari ile 189.270.000 \$'a yükseltilmiştir. Her ne kadar ilimizin ihracatı artış trendinde olsa da ülke ortalamasının altında kalmış, istenilen seviyede bir artış sağlanamamıştır. 2014 yılı Mayıs ayı itibari ile Karabük ilinin ihracatı 91.737.000 dolar olup trendin bu şekilde devam etmesi durumunda sene sonunda bir önceki yılın üzerine çıkması beklenmektedir.

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı 2013 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında desteklenen proje kapsamında hazırlanan bu çalışma ile Zonguldak ilinde üretilmekte olup ihraç potansiyeli taşıdığı tespit edilen ürünlere yönelik hedef pazar araştırması yapılmış ve öncelikli ülkeler belirlenmiştir. Böylece ihracata başlamak isteyen işletmelerimiz için ilk adım atılmış ve yol haritalarını oluşturmaları için gerekli alt yapı oluşturulmuştur. Bu çalışma ile elde edilen sonuçlardan bölgemizdeki ilgili tüm işletmelerin sonuçlardan yararlanması ve ZONİAD olarak her yıl düzenlediğimiz onlarca yurt dışı iş gezilerinde daha hedefe yönelik ülkelerin seçilmesi sağlanacaktır.

Ülkemizde ihracat ile ilgili yapılan çalışmalar ya ülke raporları şeklinde hazırlanmakta veya sektörel bazda incelemelerin yapılması şeklinde olmaktadır. Örneğin, demir-çelik sektörüne yönelik bir çalışma yapılmakta ve bu sektöre yönelik veriler analiz edilerek sonuçlar ortaya konmaktadır. Ancak, demir-çelik sektörünün alt kırınımlarında onlarca ürün bulunmakta, her bir ürüne ait hedef pazarlar farklılık göstermektedir. Yapılan bu çalışmalar sonrasında detaylı bir sonuç elde edilmesi mümkün değildir. Bu çalışma ile ihracat araştırmaları konusunda yeni bir yaklaşım getirilmiş ve ürün bazında hedef pazar araştırması yapılmıştır. Daha önce ülkemizde Bulgur, Akşehir Kirazı ve Zeytinyağı için münferit hedef pazar araştırmaları yapılmış olup il bazında ve birden fazla ürüne yönelik bir araştırma ilk defa Zonguldak İşadamları Derneği (ZONİAD) tarafından BAKKA DFD Programı kapsamında yapılmış olup bu çalışma devam niteliğindedir.

YÖNTEM

Karabük ilinde üretilmekte olup ihraç potansiyeli olan ürünlere yönelik Hedef Pazar Araştırması çalışması 5 aşamada yapılmış ve ilgili rapor oluşturulmuştur.

1.Aşama: Karabük ilinde Üretilmekte Olup İhraç Potansiyeli Olan Ürünlerin Belirlenmesi

Öncelikle Karabük ilinde üretilmekte olup ihraç potansiyeli olan ürünlerin belirlenmesine yönelik KASİAD toplantı salonunda bir çalıştay düzenlenmiştir. Çalışmaya KASİAD üyesi iş adamları ile birlikte toplantıya davet edilen diğer paydaşlar da katılım sağlamıştır. Hazırlanan anket formları doğrultusunda ilgili görüşler alınmış ve Hedef Pazar Araştırmasına konu olacak ürünler belirlenmiştir. Buna göre çalışma kapsamında hedef pazar araştırması yapılan ürünler şu şekildedir.

- Meşrubat
- Mermer
- Beyaz Peynir
- Tereyağı
- Yoğurt
- Demir- Çelik: 7214.20 (Uzun Yuvarlak Çubuk)
- Demir – Çelik: 7216.21 (L Şeklinde Profil)

2.Aşama: Hedef Pazar Olma Potansiyeli Taşıyan 50 Ülkenin Belirlenmesi

Çalışma kapsamında yapılan Hedef Pazar Analizinde incelenen ürünler hemen hemen Dünya'nın tamamında ithal edilen ve yoğun olarak kullanılan ürünlerdir. Bir kısmı doğrudan kullanıcıya hitap eden bu ürünlere yönelik en doğru pazarın belirlenmesi için skala geniş tutularak inceleme yapılacak ülke sayısı 50 olarak belirlenmiştir. Bu ülkelerin belirlenmesinde de mevcut ithalat hacimleri, ülkelerin Türkiye ile olan ticaret hacimleri, Dünya'nın en büyük ithalatçılarının (belirlenen ürüne göre) tercih ettiği ülkeler, ithalat trendi yükselişte olan ülkeler ve son yılların yükselen dinamik pazarı olan Afrika kıtası ülkesi olması gibi parametreler baz alınmıştır.

3.Aşama: Hedef Pazar Matrisi Parametrelerinin Belirlenmesi ve Modelin Oluşturulması

İhracat yönelik hedef pazar araştırmasının yapılması sürecinde birçok parametre göz önünde bulundurulmalıdır. Sadece ürünü daha fazla ithal eden ülkelere yönelmek veya firmaların genel eğilimlerine göre ihracatın gerçekleştirileceği ülkeyi belirlemek doğru bir yöntem değildir. Ayrıca ihraç edilmesi düşünülen ürüne yönelik bir kısım spesifik parametreler bazı durumlarda ön plana çıkmaktadır.

Bu çalışmada toplam 14 farklı parametre belirlenerek hedef pazar matrisinin modellenmesinde kullanılmıştır. Bu parametreler sırası ile şu şekildedir.

- Yakınlık
- Sınır Komşumuz Olması
- Karadeniz'e Kıyısının Olması
- Mevcut İthalat Hacmi
- İthalat Artış Oranı
- Türkiye'nin Hali Hazırda Ürün İhraç Ettiği Ülkelerden Olması
- Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem
- Nüfus Artış Hızı
- 14-25 Yaş Aralığındaki Nüfusun Oranı

- GSMH Artış Oranı
- Şehirleşme Hızı
- Ürünün İhracatında Elde Edilen Birim Tonaj Bedeli
- Ülkenin Mevcut İthalat Gerçekleştirdiği Ülkelere Olan Ortalama Uzaklığının Türkiye'ye Olan Uzaklığı İle Karşılaştırılması
- Ürünü İthal Ettiği Ülkelerin Çeşitliliği

Yakınlık

Çalışma kapsamında belirlenen ürünlerin ihraç edilmesi sürecinde ürün fiyatını belirleyecek en önemli etkenlerden birisi navlun maliyetleri olacaktır. Belirlenen ürünler büyük hacim kaplayan ve demir çelik ürünleri hariç genelde konteyner taşımacılığı ile transferi gerçekleştirilecek ürünlerdir. Karabük iline yakın her ne kadar bir limanın varlığının lojistik unsurlarını kolaylaştıracağı düşünülse de ilgili demir yolu bağlantılarının olmaması ve limanın kapasite sorunları kafalarda soru işaretleri bırakmaktadır. Bu durumda üreticilerimiz karayollarını kullanarak limanlara ulaşımı sağlayabileceklerdir. Yukarıda sayılan tespitler neticesinde Yakınlık parametresi modelimize eklenmiş ve puanlamada etkili bir ağırlık almıştır. Yakınlık değeri olarak Ülke başkenti ile Ankara arasındaki mesafe dikkate alınmıştır. Veriler www.distancefromto.net sitesinden alınmış olup Ülkemize yakın olan ülkeler avantaj elde etmişlerdir.

Sınır Komşumuz Olması:

Seçilen bir diğer önemli parametre de ülkenin Ülkemizin sınır komşularından birisi olmasıdır. Hem navlun maliyetlerinin düşük olması hem de kullanıcı alışkanlıkları ve davranış şekli olarak nihai tüketicilerin ülkemizde yaşayan insanlarla paralellik göstermesi çalışmaya bu parametreyi eklememize sebep olmuştur.

Karadeniz'e Kıyısının Olması

Bu parametrenin seçilme nedeni Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerin öncelikle kültürel değerler ve tüketici alışkanlıkları olarak özellikle Karabük halkı ile benzerlik göstermektedirler. Başta Karabük iline çok yakın olan ve Zonguldak ilinde yer alan mevcut liman olmak üzere tamamlandığında Türkiye'nin 2. Büyük limanı olacak Filyos limanı Karadeniz'e kıyısı olan ülkelere yapılacak ithalatlarda kolaylık sağlayacaktır. Karadeniz bölgesinde ve İstanbul bölgesinde yer alan limanlardan Karadeniz'e kıyı ülkelere yapılacak ihracatlar da lojistik maliyet avantajı sağlanabilecektir.

Mevcut İthalat Hacmi

Ülkelerin halihazırda belirlenen ürünü ithal ediyor olmaları Hedef Pazar olarak seçim yapılmasında etken faktörlerden birisidir. Özellikle belirlenen ürünlere yönelik ülkenin konumu net ithalatçı pozisyonunda ise üzerinde önemle durulması gereklidir. Bu parametrenin ağırlık katsayısı diğer parametrelere göre daha yüksek olmalıdır. Bu parametre kapsamında 2009-2013 yılları arasındaki gerçekleştirmeler veri olarak kullanılmıştır.

İthalat Artış Oranı

Mevcut ithalat hacmine ek olarak bakılması gereken bir diğer faktörde ithalat artış oranıdır. İncelemesi yapılan ülkenin mevcut ithalat hacmi diğer ülkelere göre yüksek olmasına rağmen sürekli bir azalış trendinde olabilir. Özellikle Avrupa kıtasında yer alan ülkelere bu durum söz konusu olabilmektedir. Toplam ithalat rakamı gerçekten yüksek seviyelerde olmasına rağmen git gide azalan bir talep enerjisi söz konusudur. Hedef Pazar ülkenin seçilmesi çalışmalarında ithalat isteği sürekli artan, belirli bir artış trendini yakalamış ülkeler daha avantajlı olabilmektedir.

Türkiye'nin Hali Hazırda Ürün İhraç Ettiği Ülkelerden Olması

Hedef Pazar ülkenin belirlenmesi çalışmalarında kullanılması gereken bir diğer parametre ise Türkiye'nin hali hazırda belirlenen ürünü ihraç ettiği ülkelerden birisi olma özelliğidir. Özellikle son 5 yıllık periyotta belirli bir seviyenin üzerinde ve istikrarlı ihracat yapılan ülkeler öncelikli değerlendirilmesi gereken ülkelerdir.

Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem Seviyeleri

Hedef Pazar ülkenin belirlenmesi çalışmalarında kesinlikle göz önünde bulundurulması gereken bir parametredir. Bütün diğer faktörlerin olumlu olduğu durumlarda bile eğer hedef Pazar olarak belirlenen ülke o ürünün sizin tarafınızdan ülkesine ihraç edilmesini istemiyorsa veya genel olarak o ürünün ithalatını kısma yoluna gitmişse bu ülkelerin ikinci veya üçüncü planda değerlendirilmesi daha doğru olacaktır. Yüksek gümrük vergisi ile çalışan ülkelerde fiyat konusunda rekabetçi olmak çok kolay değildir.

Nüfus Artış Hızı

Belirlenen ürünlerden demir-çelik ürünleri hariç tamamı direk kullanıcıya hitap eden ürünlerdir. Ülkede nüfusun artış trendinde olması belirlenen ürünlere yönelik talebinde zamanla artacağı anlamına gelmektedir. Bu nedenle nüfusu artış trendinde olan ve büyüme eğrisi pozitif olan ülkelerin seçilmesi önemlidir.

14-25 Yaş Aralığındaki Bireylerin Toplam Nüfusa Oranı

Belirlenen ürünleri yoğun olarak tüketen ülkelerin nüfus gelişimleri incelendiğinde 14-25 yaş aralığındaki birey sayısının fazla olduğu yıllardan sonra talep artışının yaşandığı tespit edilmiştir. Özellikle günümüzde 14-25 yaş aralığındaki nüfusun fazla olduğu ülkeler ya gelişmekte olan ülkeler sınıfında (BRIC) veya Afrika kıtasında yer alan ülkeler içerindedir. Bu açıdan 14-25 yaş aralığındaki nüfus yoğunluğunun fazla olduğu ülkelerin hedef Pazar olarak seçilmesi olumlu sonuçlar doğurabilecektir.

GSMH Artış Hızı

Hedef Pazar araştırmasının yapılması için belirlenen ürünlerin tamında talep artışı ülkenin GSMH artışı ile doğru orantılıdır. İncelenen ülkenin insanların alım güçlerinin artması talep miktarının artmasını da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle GSMH artış hızı bir parametre olarak seçilmiş ve trendin yukarı yönde olduğu ülkeler ön plana çıkmıştır.

Şehirleşme Hızı

GSMH artış hızına benzer olarak şehirleşme hızının artış halinde olması belirlenen ürünlere talebi arttıracaktır. Bir ülkede şehirleşme hızının artıyor olması yeni konut sayısının artışı beraberinde getirmekle birlikte enerji tüketim ve çelik kullanım oranlarının artmasına da neden olacaktır. Özellikle konut sayısının artmasının şehir hayatında yoğun olarak kullanılan diğer ürünlere olan talebin de artmasına olumlu katkıları olacaktır. Dolayısı ile şehirleşme hızı bir parametre olarak ele alınmış ve şehirleşme hızı yüksek ülkeler ön plana çıkartılmıştır.

Ürünün İhracatında Elde Edilen Birim Tonaj Bedeli

Bu parametrenin incelenmesi hedef Pazar ülke belirlenmesinde stratejik kararlar verilebilmesi açısından önem arz etmektedir. Aynı ürünün ihracatında ton başına elde edilen gelirler aynı değildir. İhracat gerçekleştirilen ülkenin yaşam standartlarının yüksek olmasına bağlı olarak oluşan yüksek bedelli piyasa avantaj oluşturabilmektedir. Bu parametre kullanılarak stratejik bir hamle yapılması ve en fazla katma değer sağlanacağı ülkenin seçilmesi önemlidir.

Ülkenin Mevcut İthalat Gerçekleştirdiği Ülkelere Olan Ortalama Uzaklığının Türkiye'ye Olan Uzaklığı İle Karşılaştırılması

Bir diğer önemli parametre ithalatı yapan ülkenin ihracatçı ülkelere olan ortalama uzaklığının oluşturacağı dairenin içerisine Türkiye'nin girip giremediği veya ne kadar yakın olduğudur. Belirlenen ürünleri ithal eden ülke eğer sürekli komşu ülkelerden veya diğer yakın ülkelerden ithalat gerçekleştiriyor ise ülkenin ithalat dairesinin çapı küçük olacaktır. Bu durumda her ne kadar ülkenin ithalat hacmi yüksek olsa veya diğer parametreler açısından avantajlı olsa da o ülke pazarına girmek çok kolay olmayacaktır. Örneğin Lüksemburg ülkesi bazı ürünlerde ithalat hacmini ciddi oranda arttırmakta ve talep miktarını yükseltmektedir. Ancak, Lüksemburg'un bu ürünleri ithal ettiği ülkelerin Lüksemburg'a olan ortalama uzaklığı 300-500 km aralığındadır. Bu açıdan pazara giriş çok kolay olmayacaktır.

Ürünün İthal Edildiği Ülkenin Çeşitliliği

Hedef Pazar ülkenin belirlenmesi çalışmalarında kullandığımız bir diğer parametre de ürünün ithal edildiği ülkelerin ne kadar çeşitli olduğudur. Eğer bir ülke belirlenen ürünü sadece bir veya iki ülkeden alıyorsa ve bu ülkelerin ihracat hacimleri ülke pazarının %90'ından fazlasını domine ediyorsa bu durum göz önünde bulundurulmalıdır. Çok çeşitli ülkelerle ticaret yapmayan ithalatçı ülkeler dezavantaj oluştururken bu ülkelerden birisinin Türkiye olması durumunda da avantaj oluşturabilmektedir. İthal edilen her bir ürün için hesaplanan ülke konsantrasyon sayıları vardır. Bu değer 0-1 aralığında olup çok çeşitli ülkelerden ithalat gerçekleştiren ülkelerde sıfıra yakın, birkaç ülkenin domine ettiği pazarlarda bire yakın değerler ortaya çıkmaktadır.

4.Aşama: Uluslararası İnternet Sitelerinin Verileri Kullanılarak Hedef Pazar Matrisinin Oluşturulması ve Hedef Pazar Ülkelerin Belirlenmesi

3.Aşamada belirtilen parametrelerin kullanılabilmesi için bu parametrelere ilişkin verilere ulaşılması gerekmektedir. Bu çalışma kapsamında yapılan Hedef Pazar Analizi masa başı çalışması niteliğinde olup uluslar arası internet sitelerinin verileri kullanılarak yapılmıştır. Bu kapsamda ülkelerin ithalat ve ihracat hacimleri, ürünü ithal eden ülkenin ürünü hangi ülkeden ve ne miktarda ithal ettiği, HS6-HS12 Gtip kodu bazında ithalat ve ihracat verileri, ton başına ürünün maliyetleri, ülke konsantrasyon değerleri, ülkelerin ithalatçıya olan ortalama uzaklıkları ve ülkelerin ithalat-ihracat hacimlerindeki değişim oranları Birleşmiş Milletler tarafından oluşturulmuş olan www.intracen.org sitesindeki pazar analiz araçlarından birisi olan "Trade Map" özelliği kullanılarak elde edilmiştir. www.trademap.org sitesinden de bu özellik direk olarak kullanılabilir. Birleşmiş Milletler tarafından gelişmekte olan ülkelere ücretsiz olarak sunulan bu sitede, Uluslar arası talebin ne durumda olduğu belirlenebilmekte, ayrıca alternatif pazarların karşılaştırma verilerinin tespiti ve rekabetçi pazarların analizi gibi çalışmalarda yapılabilmektedir. Diğer parametrelere ilişkin kullanılan web siteleri ise şu şekildedir;

- www.worldbank.org
- www.distancefromto.net
- www.worldometers.info
- www.macmap.org
- www.kompass.com

Yukarıda belirtilen web sitelerinden elde edilen veriler daha önce belirlenmiş olan 50 ülkenin her biri için değerlendirilmiş ve ilgili parametrelerin ağırlık katsayısı ile çarpılmak suretiyle bir puanlama sistemi oluşturulmuştur. En yüksek puanı alan 5 ülke Hedef Pazar olarak belirlenmiştir.

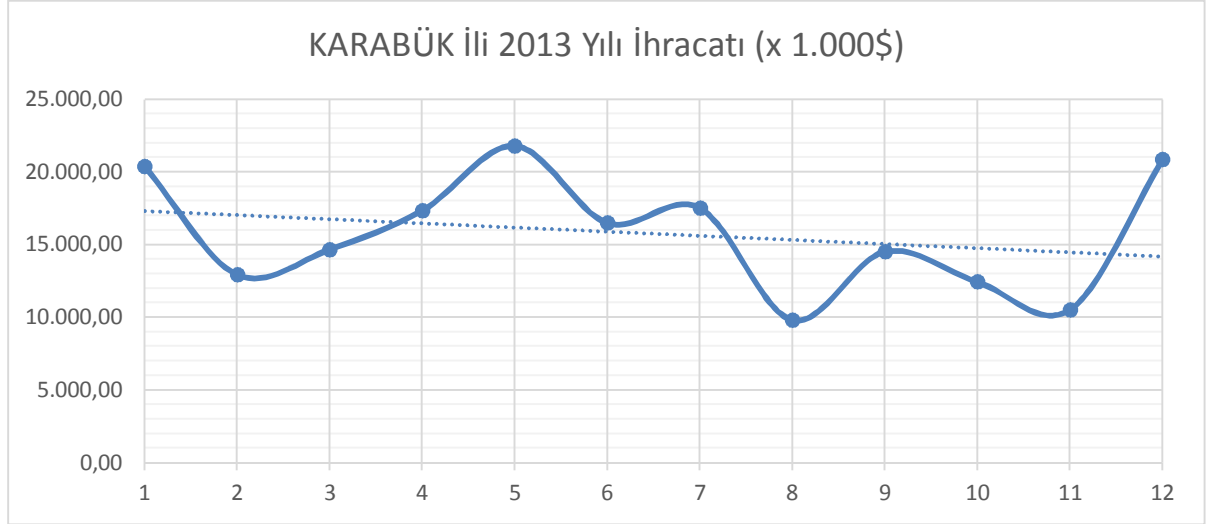
HEDEF PAZAR MATRİSİ			
PARAMETRELER	AĞIRLIK	ÜLKE1	ÜLKE2
1 Yakınlık	*		
2 Sınır Komşumuz Olması	*		
3 Karadeniz'e Kıyısının Olması	*		
5 Mevcut İthalat Hacmi (\$)	*		
6 Ürün İthalatı Artış Oranı	*		
7 Türkiye'nin Ürün İhraç Ettiği Ülkelerden Birisi Olması	*		
8 Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem	*		
9 Nüfus Artış Hızı	*		
10 15-24 Yaş Nüfus	*		
11 GSMH Artış Oranı	*		
12 Şehirleşme Hızı	*		
13 Birim Tonaj Değeri (\$)	*		
13 Ürün İthalatı Yaptığı Ülkelere Olan Ortalama Uzaklık ile Ülkenin Türkiye'ye Olan Uzaklığının Karşılaştırılması	*		
14 Ürün İthalatının Yapıldığı Ülkelerin Çeşitliliği	*		

5.Aşama: Raporun Oluşturulması

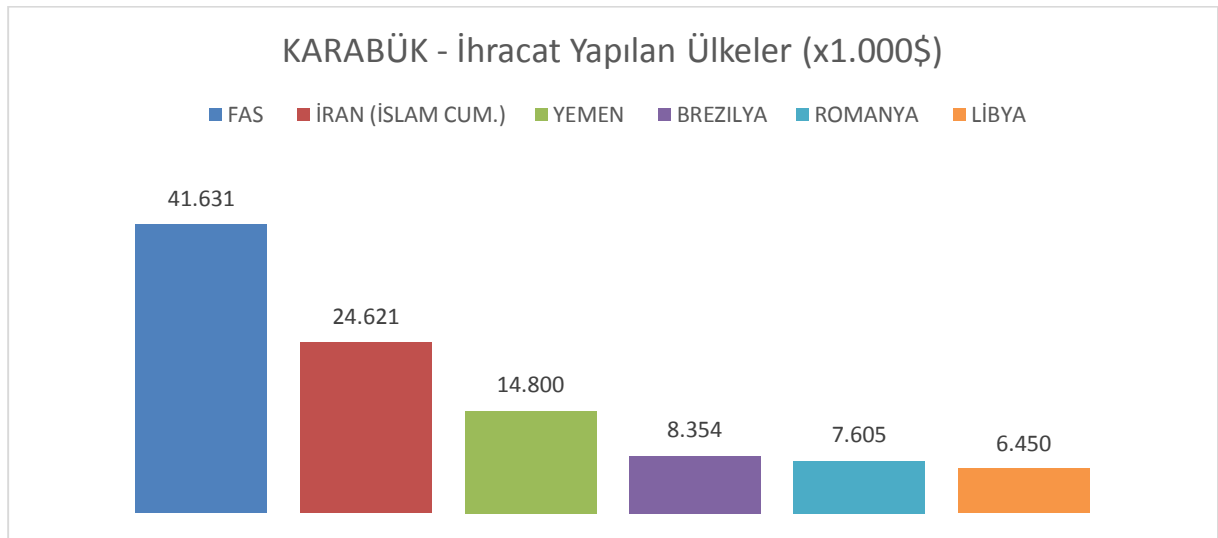
Hedef Pazar Matrisi kullanılarak belirlenen hedef pazar ülkelere ilişkin büyükelçiliklerimizin Ticaret Müşavirlikleri ve TUSKON'a bağlı yurt dışı temsilcilikleri ile irtibata geçilerek ülkeler hakkında detay bilgiler elde edilmiştir. Ekonomi Bakanlığı ülke raporları ve ilgili diğer kuruluşların yapmış olduğu araştırma çalışmaları da incelenerek derlenmiş ve rapor oluşturulmuştur.

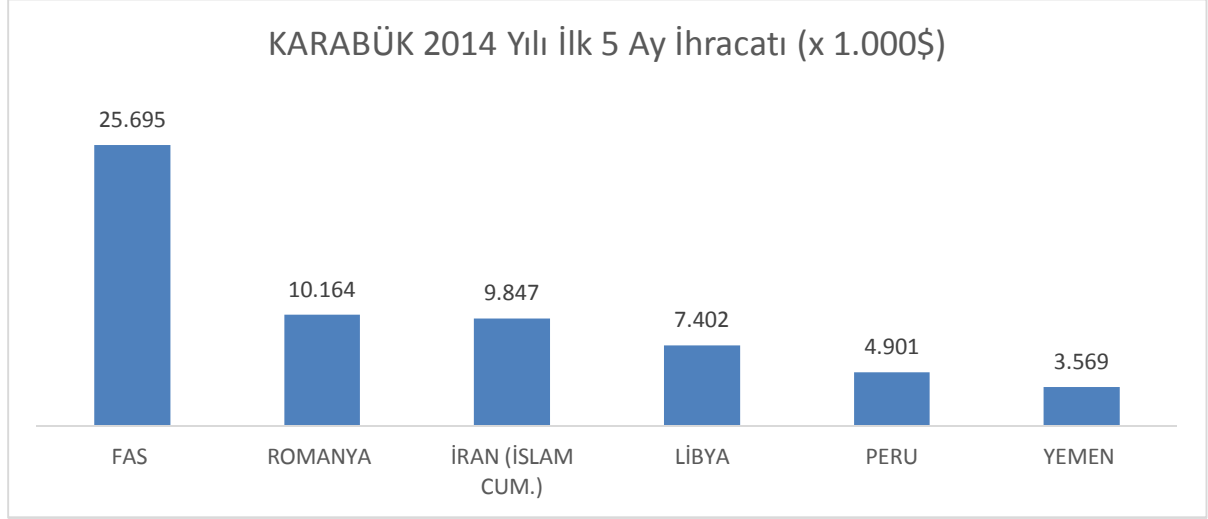
KARABÜK İHRACATI

2013 yılsonu itibari ile Karabük ilinden yapılan toplam ihracat miktarı 189.270.000 dolardır. Ocak 2013'te 20.397.000 dolar ile başlayan il ihracatı, Ağustos 2013'te yılın en düşük seviyesi olan 9.809.000 dolar rakamını görmüş Aralık 2013 itibari ile de 20 milyon seviyesine tekrar yükselmiştir. Karabük ili 2013 yılında gerçekleştirdiği bu ihracat rakamı ile ülke ihracatının %0,13'ünü gerçekleştirmiş olup Ülke genelinde 42. Sırada yer almaktadır.

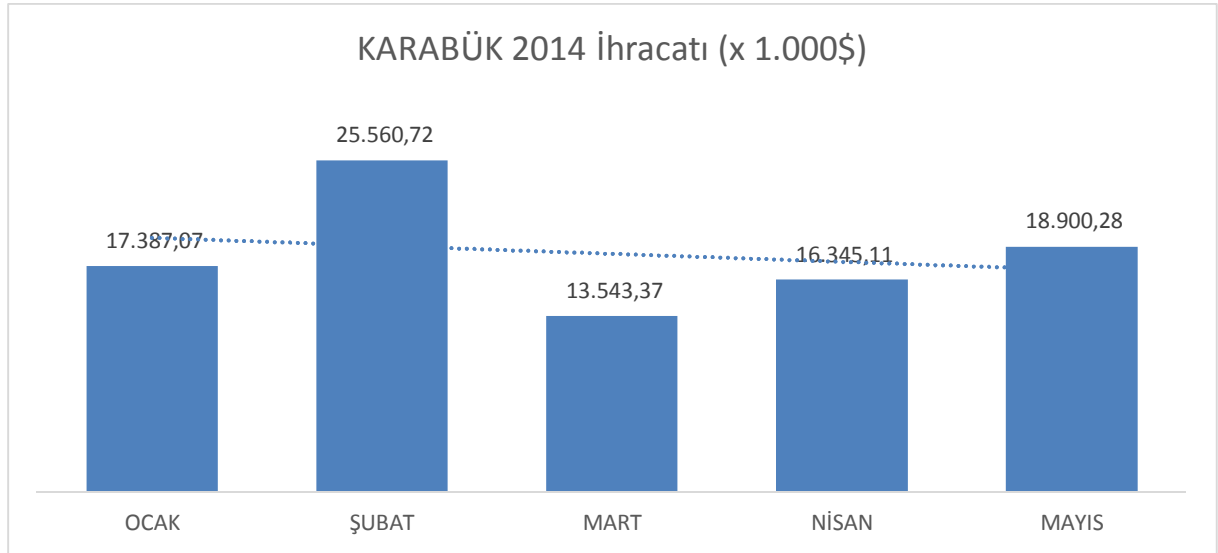

Karabük ilinden 2013 yılında gerçekleştirilen ihracatın hangi ülkelere yapıldığına baktığımızda en fazla ihracatın 41,6 milyon dolar ile Fas'a yapıldığı görülmektedir. Fas'ın ardından en fazla ihracat gerçekleştirilen ülkeler İran ve Yemendir. 2013 yılında İran'a 24,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup Yemen'e 14,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Karabük ilinden en fazla ihracatın gerçekleştirildiği diğer ülkeler Brezilya, Libya ve Romanya'dır. Afrika kıtasında yer alan ülkelerle gelişmeye açık bir ihracat trafiği görülmemiş olup bu konuda çalışmalar yapılmalıdır.

Sektörel bazda Karabük ihracatı incelendiğinde 2012 yılında toplam ihracatın %89,2'sinin 2013 yılında da %90'nının Çelik olarak ihraç edildiği görülmektedir. İlde bulunan Ülkemizin en büyük entegre demir-çelik tesislerinden olan KARDEMİR, bu durumun oluşmasındaki en büyük etkidir.

İkinci en fazla ihraç edilen ürün Makine ve Aksamlarıdır. İlde bulunan başta KARDEMİR olmak üzere diğer izabe tesisleri ve uzun ürün haddehanelerine bağlı olarak gelişen Makine ve Aksamları sektörü Karabük için gelişmekte olan önemli bir sektördür. Bu ürün grubunda gerçekleştirilen ihracatı önemli bir artış trendindedir. 2012 yılında 3,8 milyon dolar seviyesinde olan sektör ihracatı 2013 yılı sonunda 8 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. Sektör ihracatı 2014 yılının ilk 5 ayı itibari ile 3,9 milyon dolar seviyesini yakalamış olup aynı hızla devam edilmesi halinde 2013 yılının üzerinde bir kapanış gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

	<u>2012</u>	<u>2013</u>
KARABÜK Sektörel İhracatı (x 1.000\$)	180.728	189.270
ÇELİK	161.290	170.642
Makine ve Aksamları	3.853	8.002
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	3.569	5.193
İKLİMLENDİRME SANAYİİ	1.095	1.538
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	153	1.024

ÇİMENTO CAM SERAMİK VE TOPRAK ÜRÜNLERİ	296	489
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	25	373
Ağaç Mamülleri ve Orman Ürünleri	56	362
Elektrik – Elektronik	199	353
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	283	277
Demir ve Demir Dışı Metaller	17	222
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANCILIK MAMULLERİ	0	181
Tekstil ve Hammaddeleri	29	161
Deri ve Deri Mamulleri	682	110
Zeytin ve Zeytinyağı	145	96
Meyve Sebze Mamulleri	98	80
Maden ve Metaller	91	75
Kuru Meyve ve Mamulleri	120	61
Yaş Meyve ve Sebze	8	12
Değerli Maden ve Mücevherat	0	0
Fındık ve Mamulleri	1	0
Halı	0	0
SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİİ	8.704	0

Bir diğer çarpıcı değişim Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri sektör grubunda görülmektedir. 2012 yılında 56.000 dolar olan Karabük ihracatı 2013 yılında 362.000 dolara yükselmiştir. Karabük ili ihracatının yoğun olarak çelik sektörüne bağımlı olduğu görülmekle birlikte ilde devam eden bağımlı ekonomik yapının değişmesine yönelik yatırımlar sayesinde yeni ihracat sektörlerinin oluşması beklenmektedir. Bu açıdan hazırlanan çalışmanın bu sektörlerin gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1. MEŞRUBAT

1.1. GTİP Kodunun Belirlenmesi

Meşrubat, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı web sitesinde yayınlanmış olan 2013 yılı GTİP (Gümrük Tarife Cetveli ya da Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu) tablosuna göre **2202.10** sınıfında yer almakta olup detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir. Ülkemizde yapılan Meşrubat ihracatlarında **2202.10.00.00.11, 2202.10.00.00.12, 2202.10.00.00.13 ve 2202.10.00.00.19** kodlarının kullanıldığı görülmüştür. HS6 dediğimiz **2202.10** kodu tüm ülkeler için aynı olmakla birlikte 6 haneden sonrası ülkeler bazında farklılık gösterebilmektedir.

Ülkemizde 12 haneli GTİP Kodunun;

- İlk 6 Rakamı Dünya Gümrük Örgütü'ne üye tüm ülkelere kullanılan Armonize Sistem Nomanklatür kodunu,
- 7-8 inci rakamları Avrupa Birliği ülkeleri tarafından kullanılan Kombine Nomanklatür kodunu,
- 9-10 uncu rakamları farklı vergi uygulamaları nedeniyle açılan pozisyonları gösteren kodları,
- 11-12 inci rakamları ise Gümrük Tarife İstatistik (GTİP) kodlarını göstermektedir.

2202.10	- Sular (mineral sular ve gazlı sular dahil) (ilave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler katılmış ve aromalandırılmış)
2202.10.00.00.11	-- Sade gazozlar
2202.10.00.00.12	-- Meyvalı gazozlar
2202.10.00.00.13	-- Kolalı gazozlar
2202.10.00.00.19	-- Diğerleri

1.2. Dünya İthalatı

2202.10 ürün grubunda 2013 yılı dünya ithalatı 8.532.739.000 \$ olup bir önceki yıla göre yaklaşık 850 milyon dolarlık ve % 11'lik bir artış oranı gerçekleşmiştir.

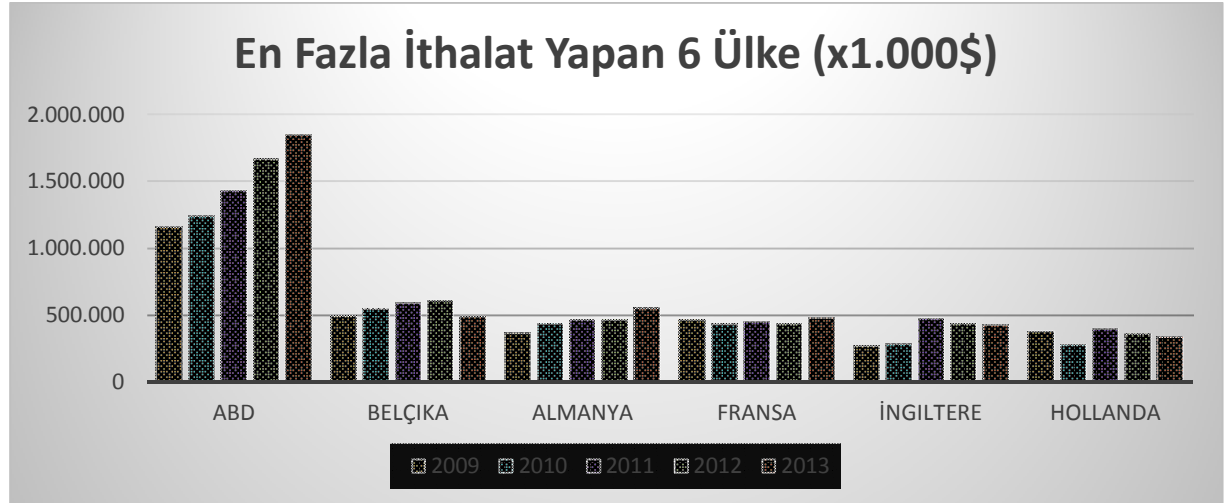
DÜNYA MEŞRUBAT İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
DÜNYA TOPLAMI	6.339.653	6.326.789	7.349.131	7.682.019	8.532.739

Meşrubat ürün grubunda Dünya ithalatının trendini incelediğimizde, global krizin olduğu 2009 yılına göre sürekli bir yükseliş trendine geçildiğini ancak 2013 yıl sonu itibari ile halen kriz öncesi seviyelere ulaşamadığını görmekteyiz. 2009 yılında gerçekleştirilen ithalat rakamı ile 2013 yılsonu gerçekleştirmelerini karşılaştırdığımızda dünya ithalatının % 34,5 oranında arttığı görülmektedir.

DÜNYA MEŞRUBAT İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
ABD	1.157.666	1.239.863	1.430.257	1.664.266	1.849.638
Avusturya	88.072	79.448	97.706	74.296	646.147
Almanya	364.455	435.814	463.838	464.582	549.350
Belçika	491.432	547.656	587.588	607.360	488.884

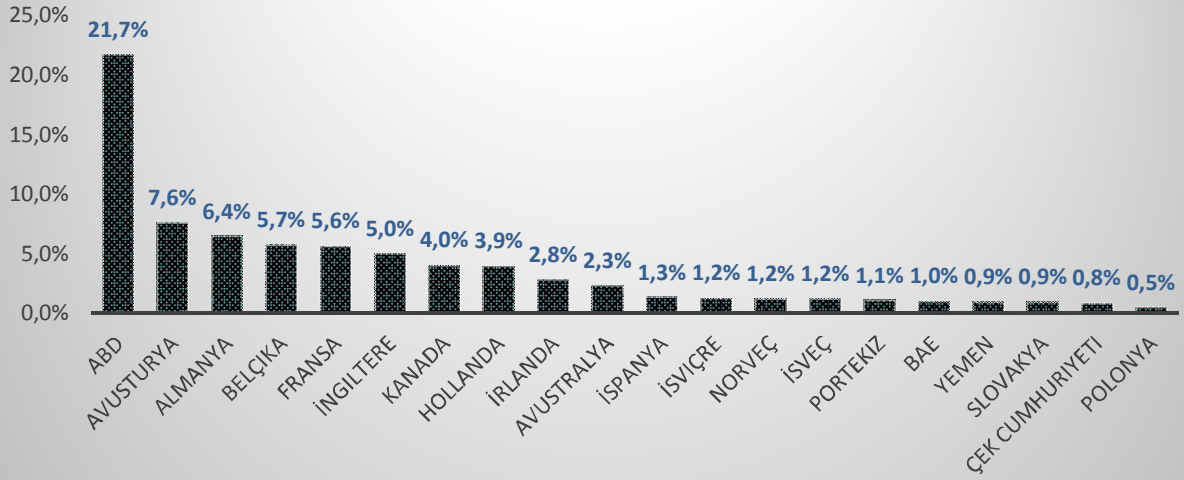
Fransa	465.432	430.785	451.097	436.763	478.563
İngiltere	269.704	281.620	473.855	433.571	425.616
Hollanda	379.364	275.134	396.256	360.637	335.013
Kanada	321.745	268.862	329.619	332.569	341.825
İrlanda	265.709	249.097	267.228	226.267	241.993
Avustralya	100.229	121.485	190.989	201.541	197.141
İspanya	123.772	123.530	132.070	121.962	114.370
İsviçre	61.884	69.362	95.640	93.316	106.167
İsveç	66.186	78.201	90.404	87.982	101.785
Portekiz	79.296	104.630	94.079	101.674	91.616
Norveç	40.190	40.950	66.590	82.865	101.830
BAE	60.794	69.893	78.568	82.265	85.154
Yemen	60.136	51.142	52.808	78.898	80.000
Slovakya	78.952	85.356	74.398	126.536	79.416
Çek Cumhuriyeti	52.934	51.266	80.668	74.010	70.978
Polonya	54.025	68.147	56.345	67.336	41.369

Tabloya bakıldığında Dünya genelinde 2013 yılında en fazla Meşrubat ithal eden ülkenin 1,85 milyar dolar ile ABD olduğu görülmekle birlikte, bu ithalat rakamına en yakın ülke olan Avusturya'nın 1,2 milyar dolar, Almanya'nın ise ABD'den yaklaşık 1,3 milyar dolar daha az ithalat gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu verilere göre ithalat yapan ilk 6 ülke; ABD, Avusturya, Almanya, Belçika, Fransa ve İngiltere'dir. 2013 yılında bu 6 ülke toplamda 4,4 milyar dolarlık ithalat ile toplam Dünya ithalatının % 52'sini gerçekleştirmektedir. 2013 yılında Türkiye Meşrubat ihracatı 83,3 milyon dolar olup, dünya toplam ithalatın %0,97'sini sağlamaktadır.

Tabloda en fazla ithalat yapan ülkelerin son 5 yıllık ithalat rakamlarındaki artışlar görülmektedir. En fazla meşrubat ithalatı yapan ABD 2009 yılından 2013 yılına kadar sürekli artan bir trendde hacmini büyütmemektedir. Avusturya 2013 yılında bir önceki yıla göre 7 kat ithalatını artırmıştır. Belçika son 5 yıllık istatistiklerde 2013 yılında düşüşe geçmekle birlikte Almanya ve Fransa ithalat hacimleri küçük oranlarda büyümüştür. İngiltere ve Hollanda ise yine Belçika gibi son 2 yılda düşüşler göstermektedir.

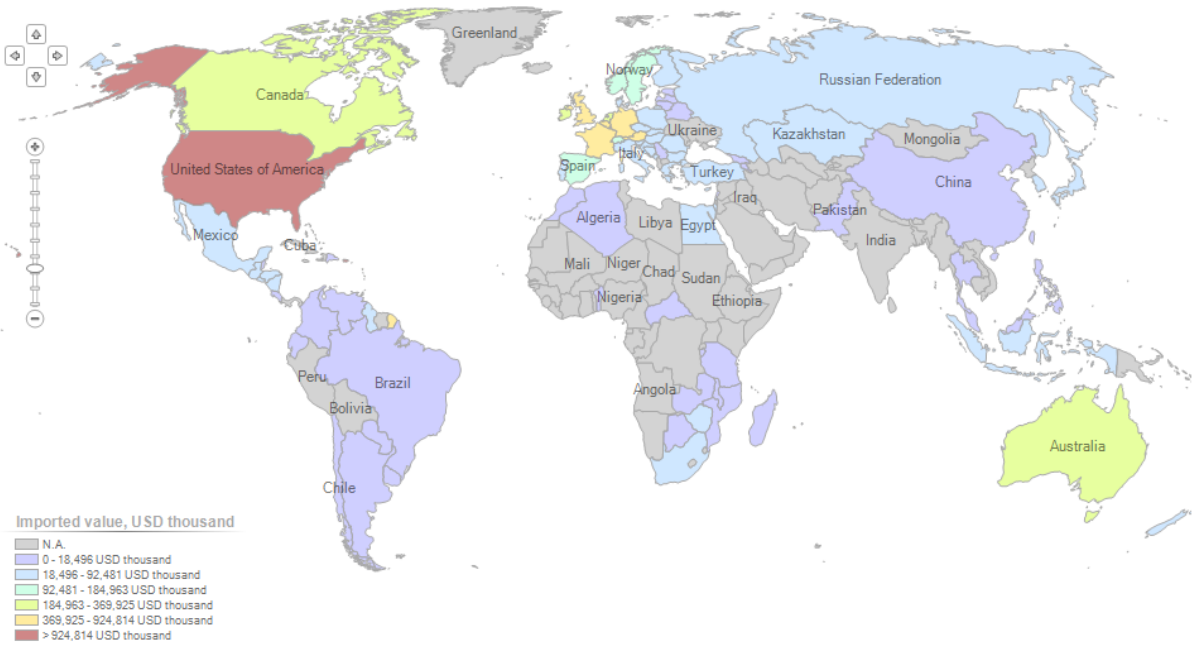
2013 Yılı Meşrubat İthalatı Ülke Payları

Tabloda 2013 yılında en fazla Meşrubat ithalatı yapan ülkelerin dünya ithalatı içerisindeki paylarının oranı verilmiştir. Bu 20 ülkenin gerçekleştirdiği Meşrubat ithalatı dünya ithalatının %75'ini oluşturmaktadır. Dünya Meşrubat ithalatında en yoğun talebin ABD ve Avusturya dışında Almanya, Belçika, Fransa ve İngiltere yer almaktadır. İlk 15 ülkeye bakıldığında ABD ve Kanada dışındaki bütün ülkelerin Avrupa kıtası ülkelerinden geldiği açıkça görülmektedir. İlk 20 ülkenin 2 tanesi Kuzey Amerika, 16 tanesi Avrupa ve 2 tanesi de Ortadoğu'da yer almaktadır. Açıkça görülmektedir ki dünya Meşrubat tüketimi Avrupa'da olduğu çok açıktır. Fakat ihracat parametreleri göz önünde bulduğunda, ülkemiz ve Karabük açısından en uygun ihracat yapılabilir ülkeye ulaşmak bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır.

List of importers for the selected product in 2013

Product : 220210 Waters incl mineral&aeratd,containg sugar o sweeteng matter o flavoured

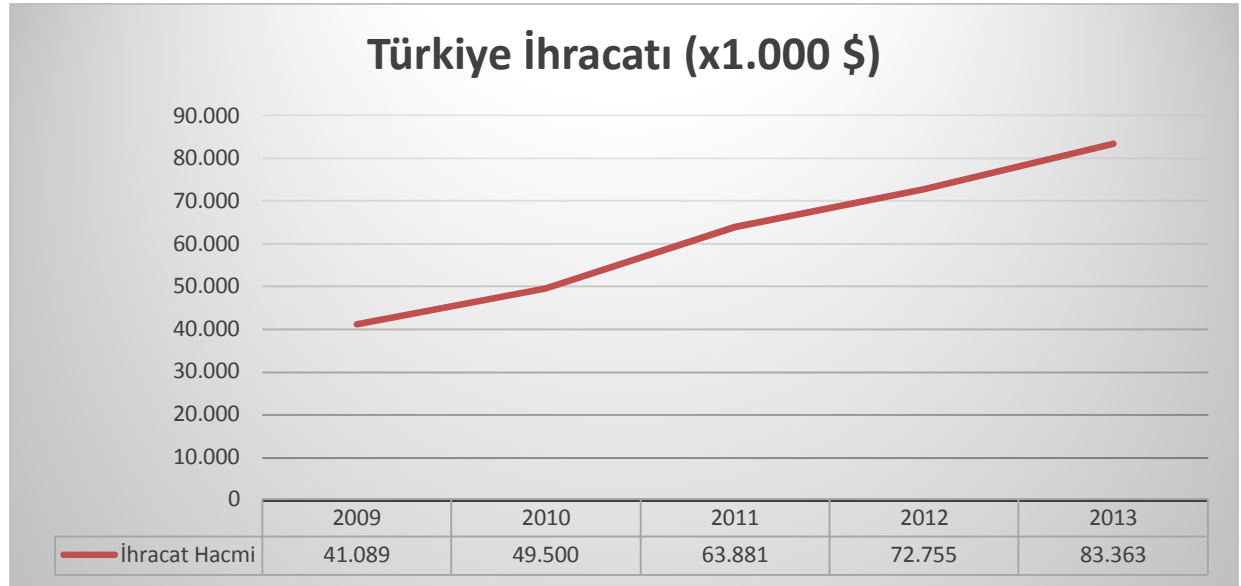

Haritada Dünya genelinde Meşrubat ithalatı yapan ülkeler ithalat hacmine göre gösterilmiştir. Haritada görüldüğü üzere en fazla Meşrubat ithal eden ülkeler; ABD, Avusturya, Almanya, Belçika, Fransa ve İngiltere'dir. Dünya Meşrubat ithalatının %52'sini gerçekleştiren bu 6 ülkeden beşi Avrupa kıtasında yer almaktadır.

1.3. Türkiye İhracatı

Türkiye Meşrubat İhracatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
İhracat Hacmi	41.089	49.500	63.881	72.755	83.363
Değişim Oranı(%)		20%	29%	14%	15%

2013 yılı verilerine göre Türkiye, Dünya'nın 17. büyük Meşrubat ihracatçısı konumunda olup Türkiye'nin yapmış olduğu ihracat miktarı 83.363.000 dolardır. Türkiye, 2013 yılında yapmış olduğu bu ihracat rakamı ile bir önceki yıla göre %14,5 oranında daha fazla ihracat yapmıştır. 2009 yılına göre karşılaştığımızda ise Meşrubat ihracatımızın %102 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

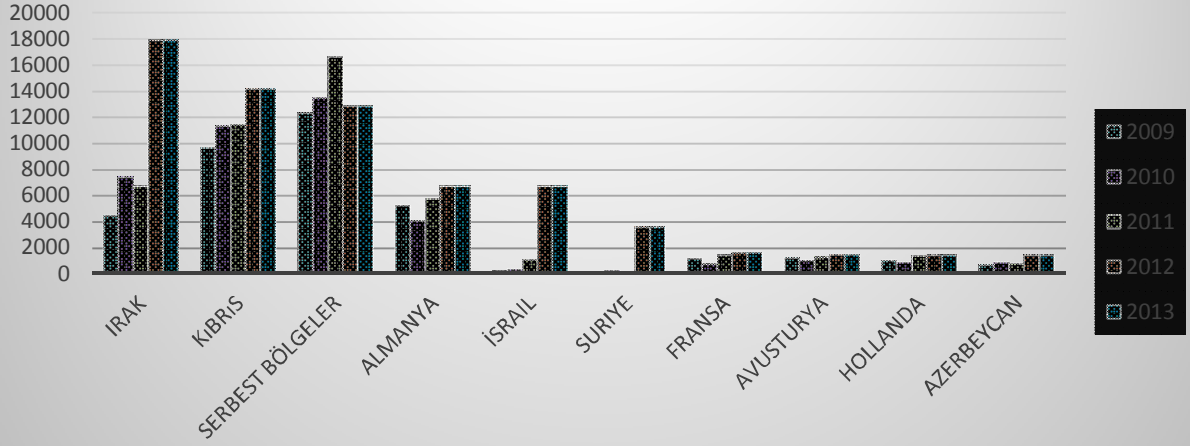
2009-2013 yılları arasında Türkiye tarafından gerçekleştirilen Meşrubat ihracatı incelendiğinde, 41 milyon dolar olan 2009 yılı Meşrubat ihracatımızın 2013 yılı tamamlandığında 83 milyon dolar seviyesine yükseldiği görülmüştür.

Türkiye İhracatı (x1.000\$) ve Ülke Payları (%)										
	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DÜNYA	41.089		49.500		63.881		72.755		83.363	
Irak	4.419	11%	7.353	15%	6.691	10%	9.907	14%	17.879	21%
Kıbrıs	9.601	23%	11.320	23%	11.392	18%	11.640	16%	14.136	17%
Serbest Bölgeler	12.278	30%	13.475	27%	16.617	26%	18.730	26%	12.807	15%
Almanya	5.197	13%	4.016	8%	5.714	9%	5.672	8%	6.690	8%
İsrail	143	0%	267	1%	999	2%	2.390	3%	6.674	8%
Suriye	75	0%	205	0%	0	0%	307	0%	3.551	4%
Fransa	1.096	3%	696	1%	1.353	2%	1.462	2%	1.553	2%
Avusturya	1.154	3%	969	2%	1.227	2%	1.356	2%	1.398	2%
Hollanda	954	2%	813	2%	1.304	2%	1.545	2%	1.380	2%
Azerbaycan	615	1%	810	2%	719	1%	862	1%	1.349	2%
Romanya	113	0%	300	1%	600	1%	1.469	2%	1.051	1%
Türkmenistan	376	1%	723	1%	1.087	2%	935	1%	1.046	1%
İngiltere	263	1%	201	0%	279	0%	294	0%	1.013	1%
Libya	80	0%	177	0%	3.163	5%	2.019	3%	914	1%
Gambiya	570	1%	663	1%	1.125	2%	833	1%	807	1%
BAE	16	0%	29	0%	117	0%	192	0%	755	1%
Avustralya	82	0%	74	0%	119	0%	128	0%	752	1%
Belçika	404	1%	575	1%	714	1%	710	1%	688	1%
Bulgaristan	170	0%	126	0%	181	0%	664	1%	654	1%
Gana	8	0%	16	0%	79	0%	151	0%	622	1%

2009-2013 yılları arasında Türkiye'nin Meşrubat ihracat miktarı ve paylarına baktığımızda 2013 yılındaki Meşrubat ihracatımızın %21'ini gerçekleştirdiğimiz Irak'ın en önemli pazarımız olduğu görülmektedir. 2009 yılında 4,4 milyon dolar seviyesindeki ihracatımız 2013 yılında 17,8 milyon dolara yükselmiştir. İkinci en büyük pazarımız Kıbrıs'a ise; 2009 yılında 9,6 milyon dolar ve %23 olan Meşrubat ihracat oranımız 2013 yılında 14,1 milyon dolar ve %17 olmuştur.

Meşrubat konusunda üçüncü ihracat hacmimiz serbest bölgelere olmuştur. Toplam hacmin 12,8 milyon dolar ile %15'inin gerçekleştiği Serbest Bölgeleri, 6,69 milyon dolar ile Almanya ve onu da 6,67 milyon dolar ile İsrail takip etmektedir. 2009 – 2013 yıllarındaki en fazla artış İsrail ile gerçekleşmiştir.

En Fazla Meşrubat İhraç Ettiğimiz 10 Ülke (x1.000\$)

Türkiye'nin mevcut Meşrubat ihracatındaki en önemli müşterileri Irak, Kıbrıs ve Serbest Bölgelerdir. 2013 yılında gerçekleştirilen Meşrubat ihracatının %53'üne sahip bu üç ihracatı diğer önemli pazarlarımız Almanya ve İsrail %8 ile izlemekle birlikte ihracat paylarında eşit bir dağılım göze çarpmaktadır. 2013 yılındaki Meşrubat ihracatının ülkelerin tamamında 2012 yılına göre artış göstermesi olumlu bir gelişme olmakla birlikte 2009-2013 yılları arası ihracat verilerinde ülkelerin tamamında çok önemli oranlarda artış gerçekleşmiştir.

Türkiye İhracatı Ticaret Göstergeleri										
	Irak	Kıbrıs	Serbest Bölgeler	Almanya	İsrail	Suriye	Fransa	Avusturya	Hollanda	Azerbaycan
2013 İthalatı (x1.000\$)	17.879	14.136	12.807	6.690	6.674	3.551	1.553	1.398	1.380	1.349
Türkiye İhracatındaki Payı (%)	14	1	0	1	3	0	5	1	1	4
2012 İthalatı (Ton)	174.235	9.637	56	10.120	37.958	51	44.616	5.724	6.582	23.234
Birim Değer (USD/Ton)	329	451	3.125	517	360	59	498	505	535	698
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ş (%)	177	11	-20	46	27	85	56	49	37	32
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ton (%)	196	1	-50	54	33	123	63	56	38	26
İthalat Dünya Sıralaması	6	47	135	18	22	113	7	28	45	29
Dünya İthalatındaki Payı	5	0	0	1	1	0	3	1	0	1

2008-2012 İthalat Artış Oranı-Ş (%)	164	-11	-24	0	-7	-13	4	21	-20	9
--	-----	-----	-----	---	----	-----	---	----	-----	---

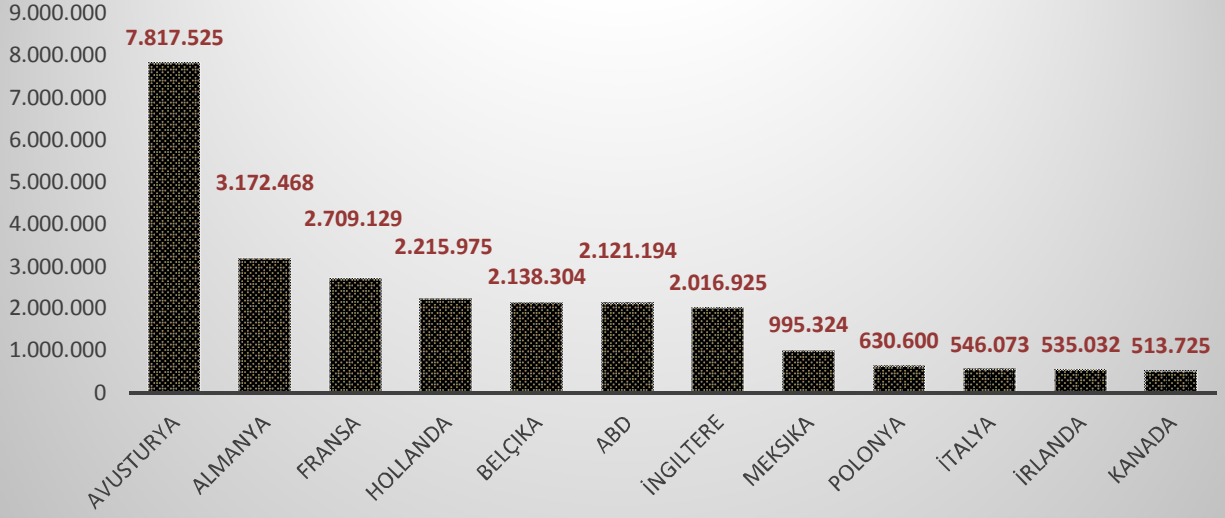
Türkiye'nin Meşrubat ihracatını tonaj olarak değerlendirdiğimizde 2012 yılında en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke Irak'tır. Toplamda Irak'a 174.235 ton Meşrubat ihraç edilmiş olup aynı dönemde Fransa'ya gerçekleştirilen Meşrubat ihracı 44.616 tondur. Yaptığımız Meşrubat ihracatında birim ton başına aldığımız ücretlere baktığımızda Irak için bu rakamın 56,86 dolar olduğunu görmekteyiz. Fransa için ton başına alınan bedel 32,77 dolardır. Yine İsrail için ise Irak' benzerlik göstermekte olup, ton başına maliyet 62,96 dolardır.

2009-2013 yılları arasında Meşrubat ihracatımızı en fazla arttırdığımız ülke %4567 ile İsrail hacim olarak da 6,5 milyon dolar artmıştır. Suriye %4634 oranındaki ve 3,47 milyon dolar hacim ile ve Irak; %304 oranındaki ve 13,46 milyon dolar hacmindeki artış ile göz çarpmaktadır. İsrail ile ilişkilerin iyiye gitmesi Meşrubat ihracatında önemli bir artışa neden olmuştur. Suriye ile olan ihracat da yine önemli olarak göze çarpmasına rağmen siyasi gelişmeler açısından bu iki ülke olan rakamlar değişkenlik arz edebilir.

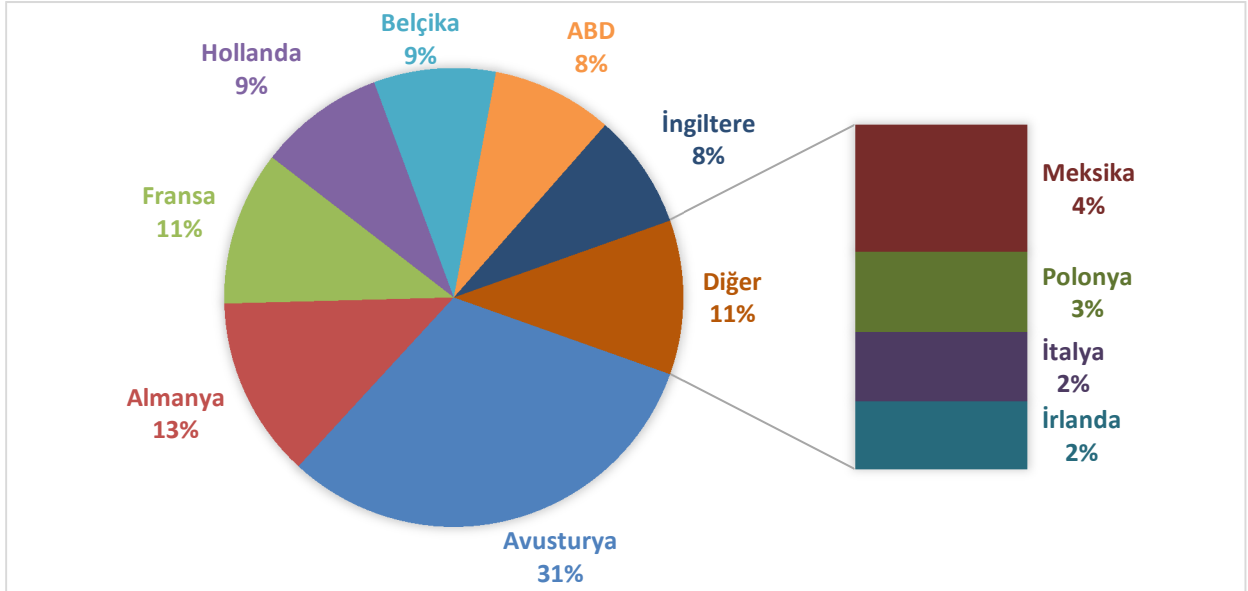
İhracatçı Ülkeler ve İhracat Miktarları (\$)					
Ülke	2009	2010	2011	2012	2013
Avusturya	1.211.810	1.386.464	1.649.919	1.560.559	2.008.773
Almanya	632.192	579.439	655.476	655.413	649.948
Fransa	544.217	515.708	564.397	520.037	564.770
Hollanda	445.973	362.139	502.128	479.851	425.884
Belçika	392.130	341.154	459.772	453.090	492.158
ABD	394.168	380.283	431.286	444.856	470.601
İngiltere	357.869	379.683	449.060	401.438	428.875
Meksika	147.458	181.849	219.560	209.657	236.800
Kanada	84.006	97.243	113.937	124.725	93.814
İtalya	91.961	88.868	106.015	124.340	134.889
Danimarka	42.975	59.676	95.635	108.789	192.245
Polonya	126.182	128.069	121.720	107.122	147.507
Malezya	51.752	63.395	80.587	102.354	96.567
Çek Cumhuriyeti	100.869	90.408	100.203	95.245	90.869
İrlanda	83.264	105.396	118.834	93.812	133.726
Macaristan	46.041	64.939	60.313	72.876	94.540
Türkiye	41.089	49.500	63.881	72.755	83.363
Slovakya	26.567	18.554	45.725	70.919	43.405
Guatemala	59.170	53.549	68.661	69.499	71.432
Suudi Arabistan	32.686	76.533	99.277	66.796	70.000

2009-2013 yılları içinde en fazla Meşrubat ihracatı yapan ülkeler sıralamasında Avusturya hem hacim olarak hem de yüzdelik bazdaki artış olarak dikkati çekmektedir. Dünya Meşrubat ihracat merkezi konumundaki Avusturya'yı 650 milyon dolar ile Almanya ve 564 milyon dolar ile Fransa izlemektedir.

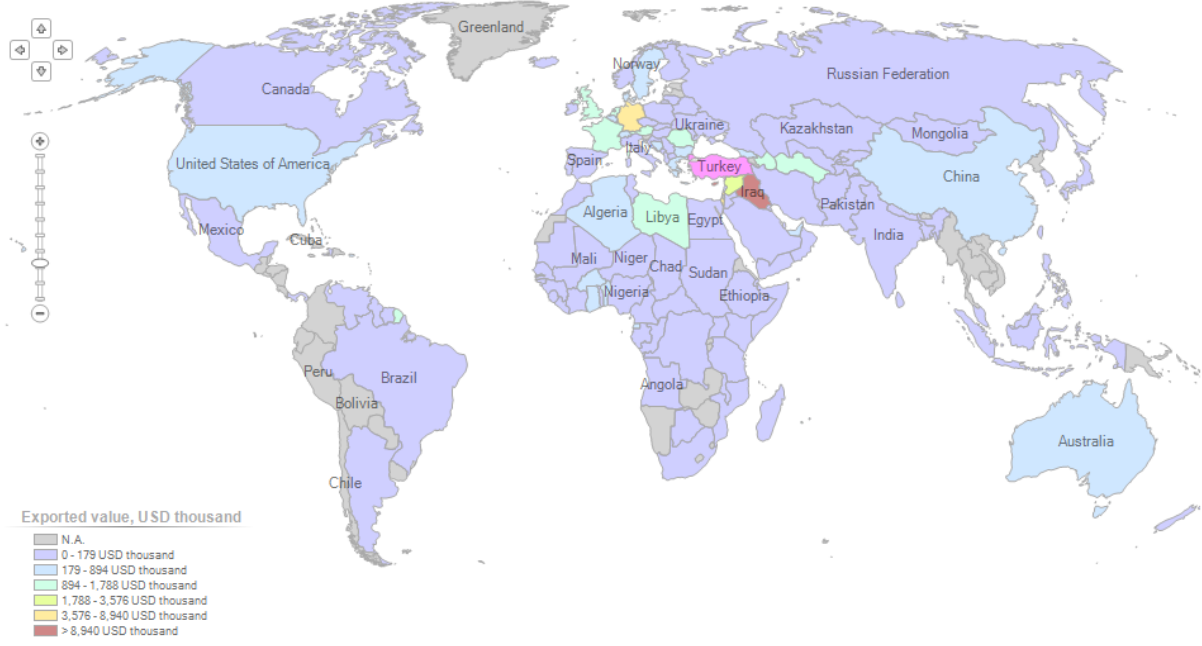
2009-2013 Toplam İhracat Miktarları (x1.000\$)

2009 – 2013 yılı toplam Meşrubat ihracatında rakip ülkelere baktığımızda Dünya'nın en fazla Meşrubat ihraç eden ülkesi Avusturya'dır. Avusturya'yı sırası ile Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika, ABD izlemektedir. Görüldüğü üzere Meşrubat ihracatı Avrupa üzerinden yapılmaktadır.

List of importing markets for a product exported by Turkey in 2013
Product : 220210 Waters incl mineral&aeratd,containg sugar o sweeteng matter o flavourd

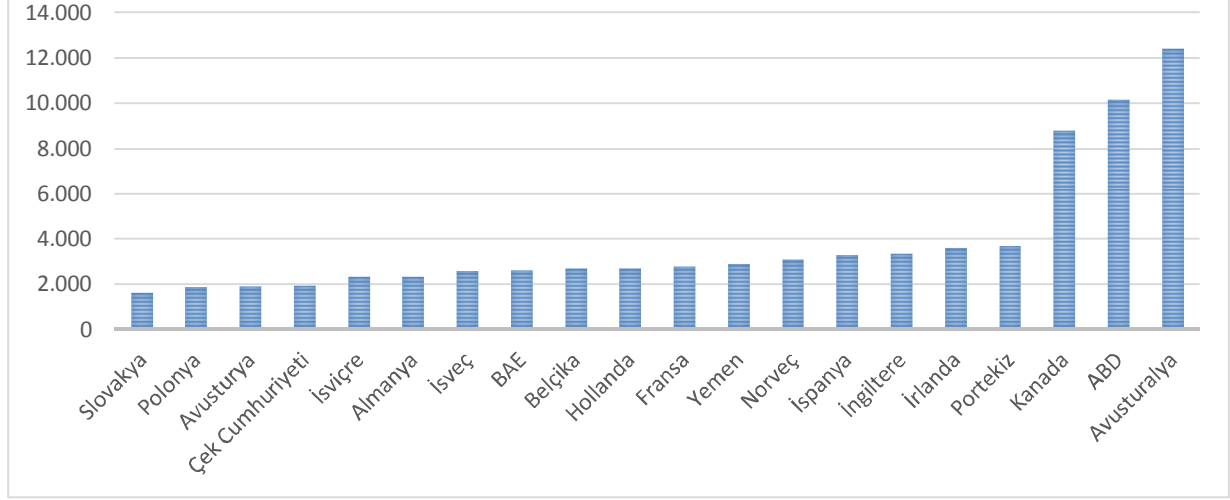

<http://www.trademap.org/CorrespondingProductsCompanies.aspx?nvpm=1|792|1|1|940340|1|6|1|1|2|3|2|2|1|1> linkinden Türkiye'den Meşrubat ihraç eden firmaların listesine ulaşılabilmektedir.

1.4. En Fazla İthalat Yapan Ülkelerin Ülkemize Mesafeleri

Uluslararası ticarete navlun önemli bir maliyet kalemini oluşturmaktadır. Bu nedenle yakın coğrafyadaki ülkeler, özellikle ağır malzeme veya büyük hacimli ürün ihracatında, rekabetin avantajlı olduğu yerlerdir. Buna göre bu çalışmada Dünya genelinde en fazla Meşrubat ithalatı yapan ülkelerin Türkiye'ye coğrafi yakınlıkları verilmiştir. Başkent Ankara ile diğer ülkelerin başkentleri arasındaki mesafeler baz alınarak, en fazla Meşrubat ithal eden ülkelerin sıralamasını gösteren grafikler aşağıdadır. İlk 20 Meşrubat ithalatçısı içerisinde Ülkemize en yakın olan ülkeler Slovakya, Polonya, Avusturya'dır.

İLK 20 İTHALATÇI ÜLKE - ÜLKEMİZE YAKINLIKLARI (KM)

1.5. Sınır Komşularımızın İthalatı

Meşrubat ihracatında sınır komşularımızın önemli olduğu düşünülmektedir. Hem navlun maliyetlerinin düşük olması avantajı hem de tarihi ilişkilerimiz göz önünde bulundurularak sınır komşularımızdan en fazla verim elde edilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Ancak; Suriye ile şu günlerde yaşamış olduğumuz politik sorunlar, Ermenistan ile olan tarihi problemler ve Yunanistan'ın içinde bulunduğu ekonomik kriz bu üç ülkenin hedef pazar olması açısından soru işaretleri içermektedir.

Sınır Komşularımızın İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Irak	182.340	106.738	22.100	12.993	21.532
Suriye	7.874	5.131	4.188	810	3.000
Yunanistan	26.583	24.114	20.886	40.442	26.640
Bulgaristan	28.484	26.188	32.249	33.021	37.291
Romanya	50.145	31.526	35.758	41.440	41.201
Gürcistan	2.684	4.050	5.156	7.298	10.751
Ermenistan	2.919	7.097	6.191	5.081	4.158
İran	8.071	9.031	17.127	5.452	1.151
Kıbrıs	26.076	28.376	36.999	33.435	35.112

Tabloya bakıldığında sınır komşularımızdan 2013 yılında en fazla Meşrubat ithal eden ülke 41,2 milyon dolar ile Romanya'dır. 2009 yılında 50,14 milyon dolarlık Meşrubat ithalatı gerçekleştirmiş ardından bir düşüş trendine girerek mevcut seviyelerine gerilemiştir. 2013 yılında en fazla Meşrubat ithal eden ikinci ülke 37,3 milyon dolarlık ithalatı ile Bulgaristan'dır. 2009 yılında 28,4 milyon dolarlık Meşrubat ithal eden Bulgaristan, 2013 yılında 41,2 milyona yükseltmiştir. Sınır komşularımızdan en az meşrubat ithal eden ülkeler Ermenistan ve Suriye olup yukarıda bahsedilen sıkıntılar nedeniyle zaten hedef pazar ülke olma konumundan çok uzaktırlar.

1.6. Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalatı

Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Rusya	57.515	41.816	56.590	65.354	92.429
Romanya	50.145	31.526	35.758	41.440	41.201
Bulgaristan	28.484	26.188	32.249	33.021	37.291
Ukrayna	16.402	8.517	11.079	14.749	15.000
Gürcistan	2.684	4.050	5.156	7.298	10.751
Moldovya	8.590	6.107	6.077	8.373	852

Karadeniz'e kıyı ülkelerin Meşrubat ithalatı verileri Karabük ilinin ihracat hedef pazarlarının değerlendirilmesi aşamasında önem arz etmektedir. Zira dış ticarete ürün fiyatının belirlenmesi en önemli parametrelerden birisi olup bunu trasportasyon ciddi şekilde etkilemektedir. Karabük ilinin coğrafi konumu ve lojistik altyapısı özellikle Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerle yapılacak ticaret açısından son derece avantajlıdır. Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında en fazla Meşrubat ithal eden ülke Rusya olup 2013 yılında 92,4 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. 2013 yılında Meşrubat ithalatını 2012 yılına göre %41,4 arttıran Rusya, hem coğrafi konumu hem de şehirleşen nüfusunun artışı nedeniyle başta Türkiye olmak üzere Karabük açısından da önemli bir pazardır.

En fazla Meşrubat ithal eden ikinci ülke de 41,2 milyon dolarlık 2013 ithalatı ile Romanya'dır. Karadeniz'e kıyı ülkelerden en az Meşrubat ithal eden ülke ise 852 bin dolar ile Moldovya'dır.

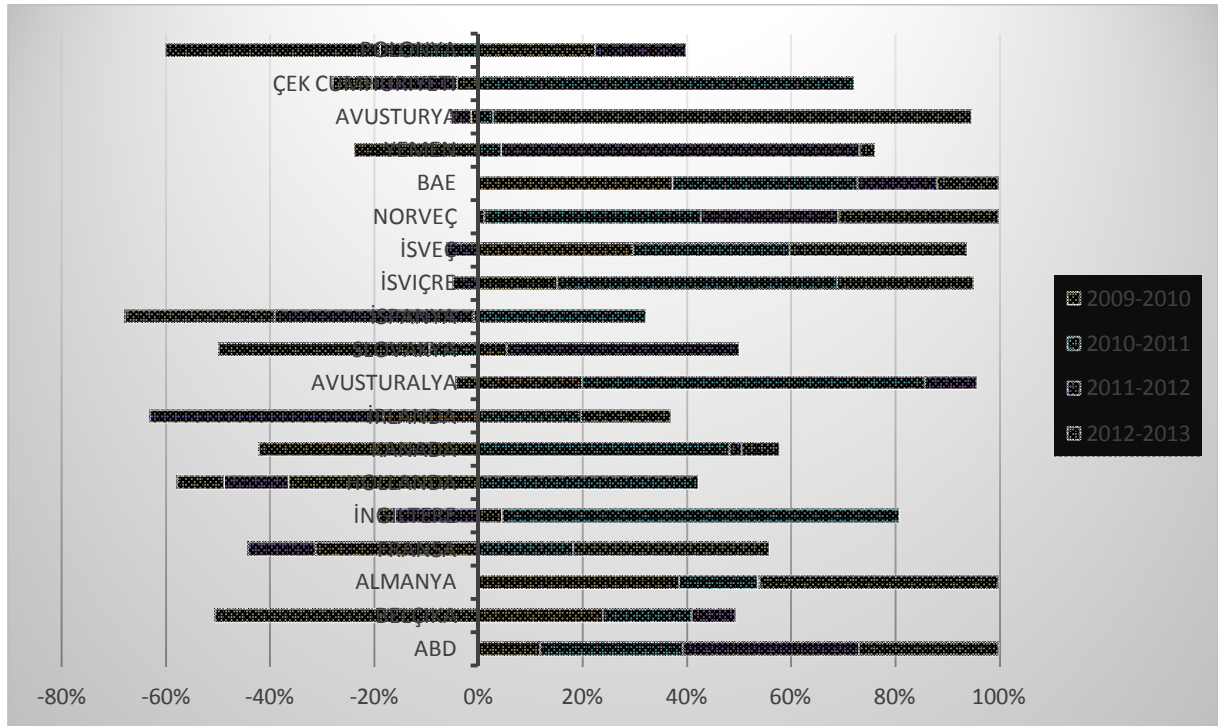
1.7. İthalat Trendi

Uluslar arası ticarete hedef pazarların belirlenmesi aşamasında incelenmesi gereken parametrelerden birisi de trend eğrisidir. İthalat trendinin yükselişte olduğu pazarlar dikkate alınmalı diğer unsurlarla birlikte değerlendirilmelidir. 2009-2013 yılları arasında Meşrubat ithalatını arttıran ülkeler arasında en fazla dikkati çeken ülke %691 oranındaki artışı ile ABD'dir. Suudi Arabistan özellikle 2011 ve 2012 yıllarında sırası ile 190 ve 234 milyon dolarlık Meşrubat ithalatı gerçekleştirmiş ve Türkiye için ne kadar önemli bir pazar niteliği taşıdığını göstermiştir.

2009-2013 Dönemi İthalat Artışları (x1.000\$)					
	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2009-2013
ABD	82.197	190.394	234.009	185.372	691.972
Avusturya	-8.624	18.258	-23.41	571.851	558.075
Slovakya	6.404	-10.958	52.138	-47.12	464
Almanya	71.359	28.024	744	84.768	184.895
İngiltere	11.916	192.235	-40.284	-7.955	155.912
Avusturalya	21.256	69.504	10.552	-4.4	96.912
Norveç	760	25.64	16.275	18.965	61.64
İsviçre	7.478	26.278	-2.324	12.851	44.283
İsveç	12.015	12.203	-2.422	13.803	35.599

BAE	9.099	8.675	3.697	2.889	24.36
Kanada	-52.883	60.757	2.95	9.256	20.08
Yemen	-8.994	1.666	26.09	1.102	19.864
Çek Cumhuriyeti	-1.668	29.402	-6.658	-3.032	18.044
Fransa	-34.647	20.312	-14.334	41.8	13.131
Belçika	56.224	39.932	19.772	-118.476	-2.548
İspanya	-242	8.54	-10.108	-7.592	-9.402
Polonya	14.122	-11.802	10.991	-25.967	-12.656
İrlanda	-16.612	18.131	-40.961	15.726	-23.716
Hollanda	-104.23	121.122	-35.619	-25.624	-44.351

2009-2013 yılları arasında Meşrubat ithalatını her yıl arttıran ve bu dönemde 558.000 dolar oranındaki artış ile dikkati çeken diğer ülke Avusturya'dır. Listede Afrika kıtasından hiç ülkenin bulunmaması dikkat çekicidir. Belçika, İspanya, Polonya, İrlanda ve Hollanda 2009-2013 döneminde ihracatlarını azaltan ülkelerdir.

1.8. Afrika Kıtası İthalatı

Son yılların trend pazarlarından birisi de Afrika kıtasıdır. Meşrubat ihracatı içinde önemli fırsatlar sunan Afrika, başta Güney Afrika olmak üzere birçok ülkesinde ciddi ithalat rakamlarına ulaşmaktadır. Libya, Angora, Gana yine Afrika kıtası olarak öne çıkan diğer ülkelerdir.

Afrika Ülkeleri İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Güney Afrika	36.696	37.794	37.704	61.502	54.871
Libya	5.712	9.174	14.224	25.261	24.225
Angora	45.628	11.221	18.351	15.696	16.478
Gana	6.978	7.974	8.952	10.609	13.498
Sudan	3.639	6.801	4.510	11.827	1.505
Cezayir	627	727	3.258	10.388	6.904
Zimbabve	2.697	1.502	1.504	10.111	18.780
Fildişi Sahili	3.320	8.755	7.146	9.590	7.254
Moritus	3.862	4.680	5.786	9.200	6.904
Gine	4.537	8.786	7.377	8.439	7.234

2202.10 MEŞRUBAT İhracatında Türkiye'ye Uygulanan Vergi ve Korumacı Önlem Seviyeleri																			
Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K
Arnavutluk	2014	HS12	0%		Swaziland	2014	HS12	0,3%		Maldivler	2009	HS07	17,9%		Ruanda	2013	HS12	25,0%	
Avusturya	2014	HS12	0%		Doğu Timor	2013	HS07	2,5%		Liberya	2014	HS12	18,3%		Saint Kitts and Nevis	2011	HS07	25,0%	
Belçika	2014	HS12	0%		Avusturalya	2014	HS12	4,0%		Palau	2012	HS02	19,5%		Tanzanya	2013	HS12	25,0%	
Bosna Hersek	2014	HS12	0%		Yeni Zelanda	2014	HS12	4,5%		Afganistan	2013	HS12	20,0%		Uganda	2013	HS12	25,0%	
Brunei Darussalam	2008	HS02	0%		Bahreyn	2013	HS12	5,0%		Antigua ve Barbuda	2013	HS96	20,0%		Zambiya	2013	HS12	25,0%	
Bulgaristan	2014	HS12	0%		Kanada	2013	HS12	5,0%		Arjantin	2013	HS12	20,0%		Cibuti	2014	HS07	26,0%	
Hırvatistan	2014	HS12	0%		Komorlar	2013	HS02	5,0%		Benin	2013	HS07	20,0%		Cezayir	2009	HS07	30,0%	
Kıbrıs	2014	HS12	0%		Endonezya	2013	HS07	5,0%		Brezilya	2012	HS07	20,0%		Angola	2009	HS07	30,0%	
Çek Cumhuriyeti	2014	HS12	0%		Kuveyt	2013	HS12	5,0%		Burkina Faso	2013	HS07	20,0%		Kamerun	2012	HS07	30,0%	
Danimarka	2014	HS12	0%		Mogolistan	2013	HS07	5,0%		Çin	2011	HS07	20,0%		Orta Afrika Cumhuriyeti	2009	HS07	30,0%	
Estonya	2014	HS12	0%		Umman	2013	HS12	5,0%		Demokratik Kongo	2009	HS02	20,0%		Çad	2011	HS07	30,0%	
Finlandiya	2014	HS12	0%		Katar	2013	HS12	5,0%		Fildişi Sahili	2013	HS07	20,0%		Kongo	2014	HS12	30,0%	
Fransa	2014	HS12	0%		Sao Tome ve Principe	2013	HS07	5,0%		Dominik Cumhuriyeti	2008	HS07	20,0%		Küba	2013	HS07	30,0%	
Gürcistan	2012	HS02	0%		Suudi Arabistan	2013	HS12	5,0%		Gambiya	2012	HS07	20,0%		Ekvador	2012	HS07	30,0%	
Almanya	2014	HS12	0%		Ukrayna	2012	HS07	5,0%		Gana	2013	HS12	20,0%		Mısır	2009	HS07	30,0%	
Yunanistan	2014	HS12	0%		BAE	2013	HS12	5,0%		Grenada	2013	HS07	20,0%		Ekvator Ginesi	2007	HS07	30,0%	
Hong Kong , Çin	2014	HS12	0%		Şili	2009	HS07	6,0%		Gine	2012	HS02	20,0%		Gabon	2009	HS07	30,0%	
Macaristan	2014	HS12	0%		Peru	2013	HS12	6,0%		Gine - Bissau	2013	HS07	20,0%		Hindistan	2009	HS07	30,0%	
İzlanda	2013	HS12	0%		Belarus	2013	HS12	8,0%		Guyana	2012	HS07	20,0%		Lao Demokratik Halk Cumhur	2008	HS02	30,0%	
İrlanda	2014	HS12	0%		Kazakistan	2013	HS12	8,0%		Haiti	2014	HS07	20,0%		Nepal	2013	HS12	30,0%	
İtalya	2014	HS12	0%		Güney Kore	2009	HS07	8,0%		Jamaika	2011	HS07	20,0%		Sirbistan	2014	HS12	30,0%	
Letonya	2014	HS12	0%		Rusya	2013	HS12	8,0%		Lübnan	2007	HS07	20,0%		Sierra Leone	2006	HS02	30,0%	
Libya	2006	HS02	0%		Tacikistan	2013	HS07	9,1%		Madagaskar	2014	HS12	20,0%		Sri Lanka	2012	HS12	30,0%	
Liechtenstein	2013	HS12	0%		Ermenistan	2013	HS07	10,0%		Malezya	2008	HS07	20,0%		Özbekistan	2012	HS07	30,0%	
Litvanya	2014	HS12	0%		Bolivya	2013	HS12	10,0%		Mali	2013	HS07	20,0%		Azerbeycan	2013	HS12	30,8%	
Lüksemburg	2014	HS12	0%		Fransız Polinezyası	2013	HS12	10,0%		Moritanya	2007	HS96	20,0%		Fiji	2013	HS12	32,0%	
Macao , Çin	2014	HS12	0%		Kosovo	2013	HS12	10,0%		Montserrat	2013	HS07	20,0%		Tuvalu	2010	HS07	33,0%	
Malta	2014	HS12	0%		Myanmar	2007	HS02	10,0%		Mozambik	2010	HS07	20,0%		Kamboçya	2007	HS02	35,0%	
Hollanda	2014	HS12	0%		Panama	2013	HS12	10,0%		Nijer	2013	HS07	20,0%		Etiyopya	2012	HS07	35,0%	
Norveç	2013	HS12	0%		Filipinler	2008	HS07	10,0%		Nijerya	2013	HS07	20,0%		Viet Nam	2013	HS12	35,0%	
Polonya	2014	HS12	0%		Solomon Islands	2013	HS02	10,0%		Paraguay	2013	HS12	20,0%		Makedonya,Eski Yugoslav Cu	2012	HS12	40,0%	
Portekiz	2014	HS12	0%		Taipei , Çin	2013	HS07	10,0%		Aziz Lucia	2007	HS96	20,0%		Sudan	2013	HS12	40,0%	
Romanya	2014	HS12	0%		Yemen	2013	HS12	10,0%		Aziz Vincent ve Grenadinler	2007	HS96	20,0%		Samoa	2013	HS12	40,1%	
Sejšeller	2007	HS92	0%		Anguilla	2013	HS07	11,3%		Senegal	2013	HS07	20,0%		Karadağ	2014	HS12	42,6%	
Singapur	2013	HS12	0%		Japonya	2011	HS07	11,5%		Surinam	2007	HS96	20,0%		Tunus	2008	HS07	43,0%	
Slovakya	2014	HS12	0%		İsrail	2008	HS07	12,0%		Togo	2013	HS07	20,0%		Fas	2012	HS02	49,0%	
Slovenya	2014	HS12	0%		Kostarika	2009	HS07	14,0%		Trinidad ve Tobago	2008	HS07	20,0%		Bhutan	2007	HS07	50,0%	
İspanya	2014	HS12	0%		Kolombiya	2013	HS12	15,0%		Uruguay	2013	HS12	20,0%		Cabo Verde	2013	HS12	50,0%	
İsveç	2014	HS12	0%		El Salvador	2013	HS12	15,0%		venezuela	2013	HS02	20,0%		Bahamalar	2013	HS12	57,5%	
İsviçre	2013	HS12	0%		Guatemala	2013	HS12	15,0%		Ürdün	2008	HS07	22,0%		İran	2011	HS07	60,0%	
Tayland	1999	HS96	0%		Honduras	2009	HS07	15,0%		Bermuda	2014	HS12	24,3%		Meksika	2009	HS07	62,8%	
Tonga	2013	HS07	0%		Kırgızistan	2013	HS07	15,0%		Bangladeş	2007	HS02	25,0%		Kiribati	2006	HS02	70,0%	
İngiltere	2014	HS12	0%		Mauritius	2014	HS12	15,0%		Burundi	2013	HS12	25,0%		Zimbabve	2007	HS07	72,5%	
ABD	2013	HS12	0%		Mayotte	2013	HS12	15,0%		Eritre	2006	HS96	25,0%		Cook Adaları	2013	HS12	75,0%	
Güney Afrika	2013	HS12	0,2%		Moldova	2013	HS07	15,0%		Kenya	2013	HS12	25,0%		Vanuatu	2012	HS07	75,0%	
Botsvana	2014	HS12	0,3%		Nikaragua	2013	HS12	15,0%		Malawi	2013	HS07	25,0%		Suriye	2013	HS12	80,0%	
Lesotho	2014	HS12	0,3%		Papua Yeni Gine	2010	HS07	15,0%		Mikronezya	2006	HS02	25,0%		Dominika	2013	HS07	82,5%	
Namibya	2014	HS12	0,3%		Aruba	2013	HS07	16,2%		Pakistan	2008	HS07	25,0%		Belize	2013	HS12	100,0%	
															Barbados	2013	HS07	111,5%	

1.9. HEDEF PAZAR ANALİZİ

Hedef Pazar Ülkenin belirlenmesinde uyguladığımız modele ilişkin açıklamalar raporumuzun yöntem kısmında verilmiştir. Meşrubat ihracatı için Hedef Pazar ülkelerin belirlenmesine yönelik yaptığımız çalışmanın detayları bu kısımda anlatılacaktır.

1.9.1. Potansiyel Hedef Ülkelerin Belirlenmesi

Ülkelerin mevcut Meşrubat ithalat hacimleri, tonajları, ithalat artış oranları, en fazla Meşrubat ihraç eden ülkelerin mevcut pazarları ve ülkemizin hali hazırda Meşrubat ihraç ettiği ülkeler ile model algoritması içinde kullanılan bir kısım parametreler incelenerek potansiyel arz eden 50 adet ülke belirlenmiştir. Bu ülkeler şu şekildedir.

Cezayir	Fildişi Sahilleri	Gana	Lüksemburg	Slovakya
Angola	Kıbrıs	Yunanistan	Hollanda	Güney Afrika
Avusturalya	Çek Cumhuriyeti	Irak	Norveç	İspanya
Avusturya	Danimarka	İrlanda	Polonya	Surinam
Azerbaycan	Ekvator Gine	İsrail	Portekiz	İsveç
Belçika	Finlandiya	İtalya	Katar	İsviçre
Brezilya	Fransa	Japonya	Romanya	Türkmenistan
Bulgaristan	Gambiya	Güney Kore	Rusya	BAE
Kanada	Gürcistan	Kuveyt	Suudi Arabistan	İngiltere
Çin	Almanya	Libya	Singapur	ABD

1.9.2. Hedef Pazar Matrisinin Oluşturulması

Meşrubat ihracatına yönelik Hedef Pazar'ın belirlenmesi için 14 adet parametre oluşturulmuş, bu parametrelere yönelik ağırlıklar belirlenmiş ve 50 ülkenin her biri bu yöntemle puanlanmıştır.

HEDEF PAZAR MATRİSİ				
	PARAMETRELER	AĞIRLIK	ÜLKE1	ÜLKE2
1	Yakınlık	*		
2	Sınır Komşumuz Olması	*		
3	Karadeniz'e Kıyısının Olması	*		
5	Mevcut İthalat Hacmi (\$)	*		
6	Meşrubat İthalatı Artış Oranı	*		
7	Türkiye'nin Meşrubat İhraç Ettiği Ülkelerden Birisi Olması	*		
8	Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem	*		
9	Nüfus Artış Hızı	*		
10	15-24 Yaş Nüfus	*		
11	GSMH Artış Oranı	*		
12	Şehirleşme Hızı	*		
13	Birim Tonaj Değeri (\$)	*		
13	Meşrubat İthalatı Yaptığı Ülkelere Olan Ortalama Uzaklık ile Ülkenin Türkiye'ye Olan Uzaklığının Karşılaştırılması	*		
14	Meşrubat İthalatının Yapıldığı Ülkelerin Çeşitliliği	*		

Hedef Pazar Matrisi kullanılarak yapılan puanlama sonrasında en yüksek puanı alan ülkeler ülkemiz açısından Meşrubat ihracatı için en öncelikli hedef pazarlardır. Hedef Pazar Matrisinde değerlendirilen ülkelerin tamamı Meşrubat ihracatı için potansiyel taşımaktadır. Ancak, yüksek puan alan ülkelerin öncelikle tercih edilmesi daha çabuk sonuca ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. İncelemesi yapılan 50 ülkenin puan sıralaması şu şekildedir.

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
1	Bulgaristan	1025	11	Çin	846
2	Avusturya	1015	12	Azerbaycan	842
3	Gürcistan	990	13	Rusya	831
4	Irak	974	14	Norveç	798
5	Fransa	968	15	İsviçre	792
6	Kıbrıs	942	16	İngiltere	789
7	İsveç	912	17	BAE	780
8	Romanya	907	18	Danimarka	771
9	Almanya	887	19	İsrail	754
10	Gana	871	20	Yunanistan	749

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
21	ABD	740	31	İrlanda	640	41	Slovakya	516
22	Ekvator Gine	723	32	Suudi	631	42	İspanya	499
23	Avustralya	723	33	Gambiya	616	43	Portekiz	493
24	Türkmenistan	717	34	Kanada	610	44	Surinam	490
25	Hollanda	712	35	Güney	595	45	Singapur	486
26	Angola	703	36	Katar	571	46	Polonya	460
27	Libya	689	37	Cezayir	568	47	Kuveyt	433
28	Japonya	689	38	Finlandiya	560	48	Brezilya	357
29	Lüksemburg	670	39	İtalya	550	49	Güney	316
30	Belçika	648	40	Çek	522	50	Fildişi	246

Yapılan analiz çalışmasının sonucuna göre, Meşrubat ihracatı için Hedef Pazar ülkeleri; Bulgaristan, Avusturya, Gürcistan, Irak ve Fransa'dır. Bu ülkelerle ilgili detaylı bilgiler çalışmanın ilerleyen kısımlarında verilmiştir. Ancak, bu noktada dikkat edilmesi gereken en önemli husus hedef pazar ülkelerimizin sadece bu 5 ülke ile sınırlı olmadığı gerçeğidir. Özellikle en fazla puan alan ve 6-10. Sıra arasında yer alan Kıbrıs, İsveç, Romanya, Almanya ve Gana da çok önemli pazarlardır.

1. BULGARİSTAN

2. AVUSTURYA

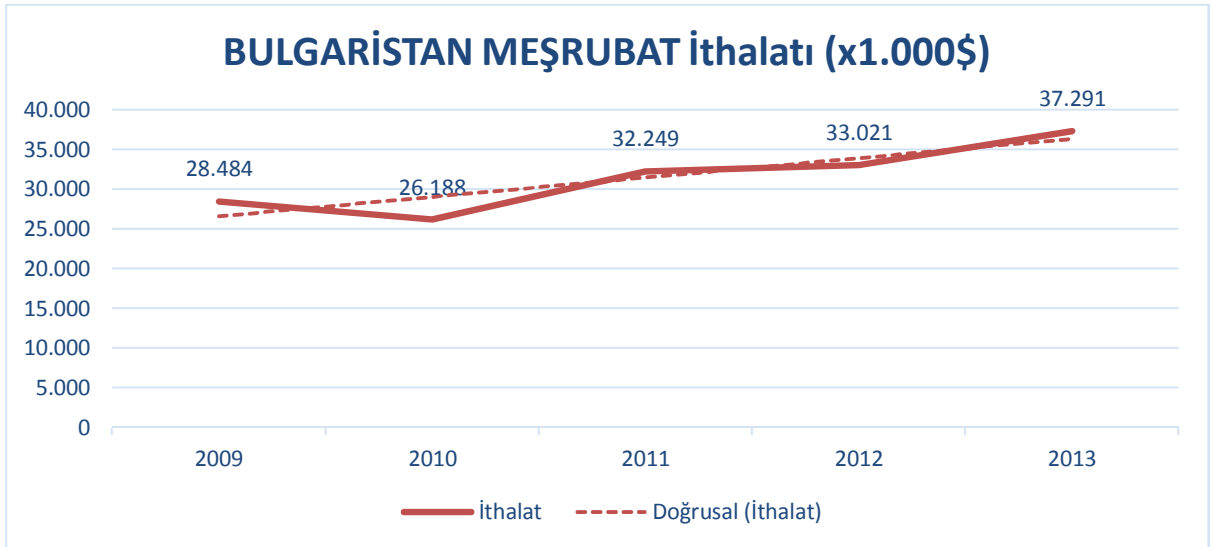
3. GÜRCİSTAN

4. İRAK

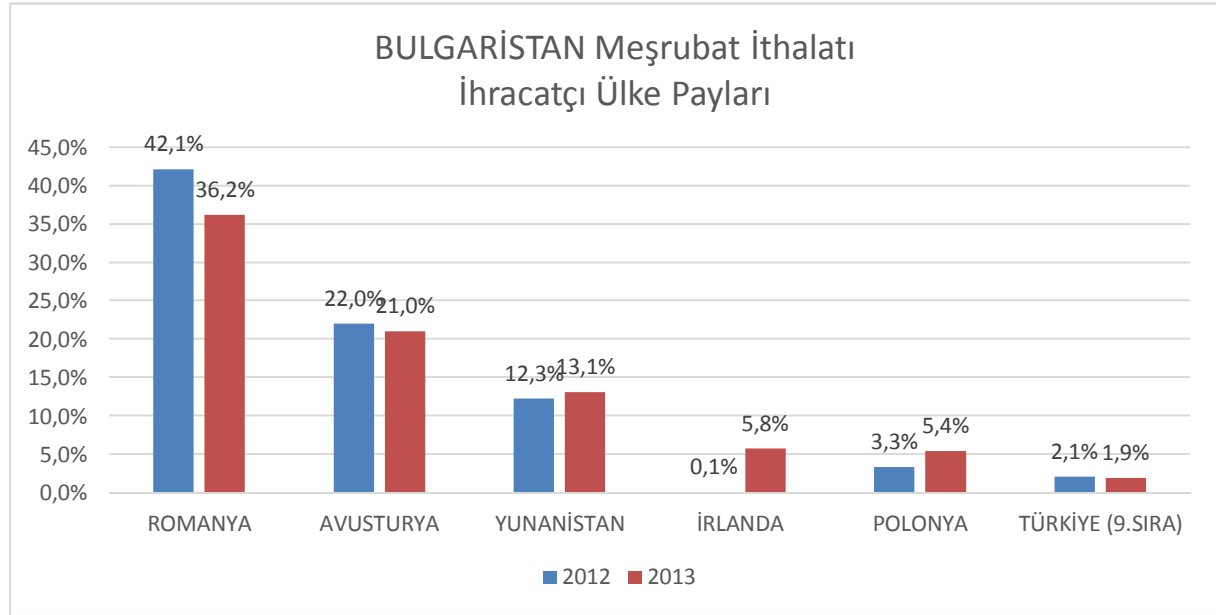
5. FRANSA

BULGARİSTAN

Ülkemizin kuzey batı komşusu olup, kuzeyden Romanya, batıdan Yugoslavya ve güneyden Yunanistan ile sınırlandırılan Balkan ülkesi. Kuzeyde Tuna ve doğuda Karadeniz tabii sınırlarını teşkil eder. 110 bin 994 kilometrekarelik yüzölçümüyle Avrupa'nın en büyük 16. ülkesidir. Nüfusu yaklaşık olarak 7,5 milyon olan Bulgaristan'ın başkenti Sofya'dır. Ekonomi ve ideolojik bakımdan Sovyetler Birliği'ne bağlıyken, 1989'da Rusya'da başlayan yeniden yapılanma ve batıya açılma politikası, Bulgaristan'da da hızla yayılarak ve komünizm eski hakimiyetini büyük ölçüde kaybetmiştir. Avrupa birliği üyesi olan Bulgaristan ticari ilişkilerinde Avrupa'yı kullanmaktadır.

Bulgaristan Dünyanın 33. büyük Meşrubat ithalatçısı olup, 2010 yılındaki küçük düşüş trendi dışında 2009 küresel krizden bu yana ithalat hacmini sürekli artırmaktadır. 2009 yılında 28,4 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2013 yılına gelindiğinde 37,3 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 37,3 milyon dolarlık ithalatı ile Bulgaristan, Dünya toplam Meşrubat ithalatının %0,44'ünü gerçekleştirmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Meşrubat ithalatı 2012 yılına göre %13 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Bulgaristan ithalatının %30,9 oranında artış yaptığı görülmektedir.

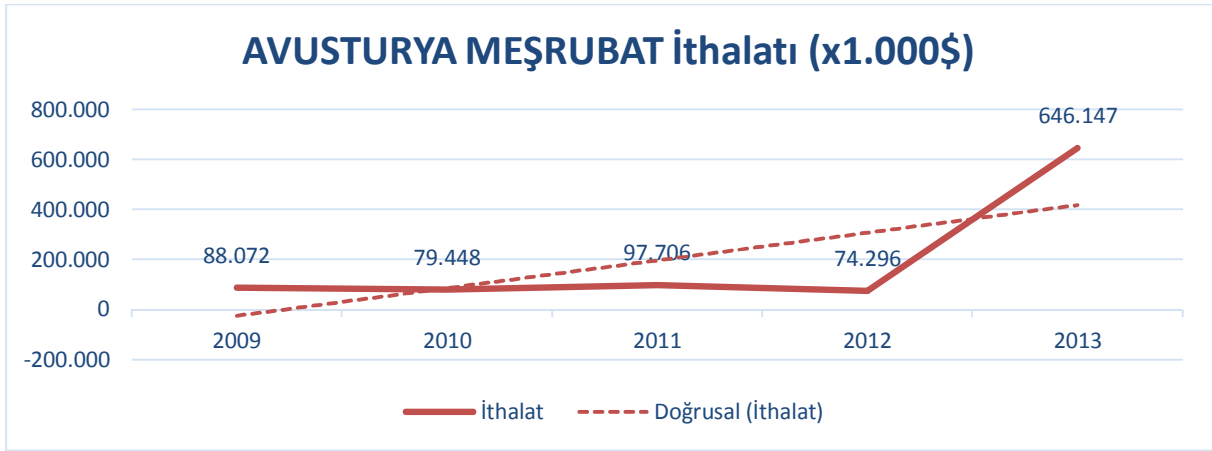
Bulgaristan tarafından ithal edilen Meşrubat ağırlıklı olarak Romanya ve Avusturya'dan ithal edilmektedir. Türkiye'nin payı 2012 yılında %2,1 ve 2013 yılında ise %1,9 oranlarındadır. Romanya tarafından Bulgaristan'a 13,5 milyon dolar seviyesinde bir Meşrubat ihracatı gerçekleştirilmişken, Türkiye tarafından 708 bin dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Yine Avusturya 7,8 milyon dolar seviyesindeki ihracat hacmini korumaktadır.

BULGARİSTAN MEŞRUBAT İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
ROMANYA	9.072	32%	10.419	40%	12.886	40%	13.911	42%	13.508	36%
AVUSTURYA	8.403	30%	7.242	28%	8.281	26%	7.272	22%	7.843	21%
YUNANİSTAN	4.849	17%	4.868	19%	4.428	14%	4.064	12%	4.896	13%
İRLANDA	538	2%	398	2%	1.726	5%	21	0%	2.165	6%
POLONYA	1.513	5%	866	3%	660	2%	1.098	3%	2.020	5%
TÜRKİYE (9.SIRA)	361	1%	270	1%	334	1%	705	2%	712	2%

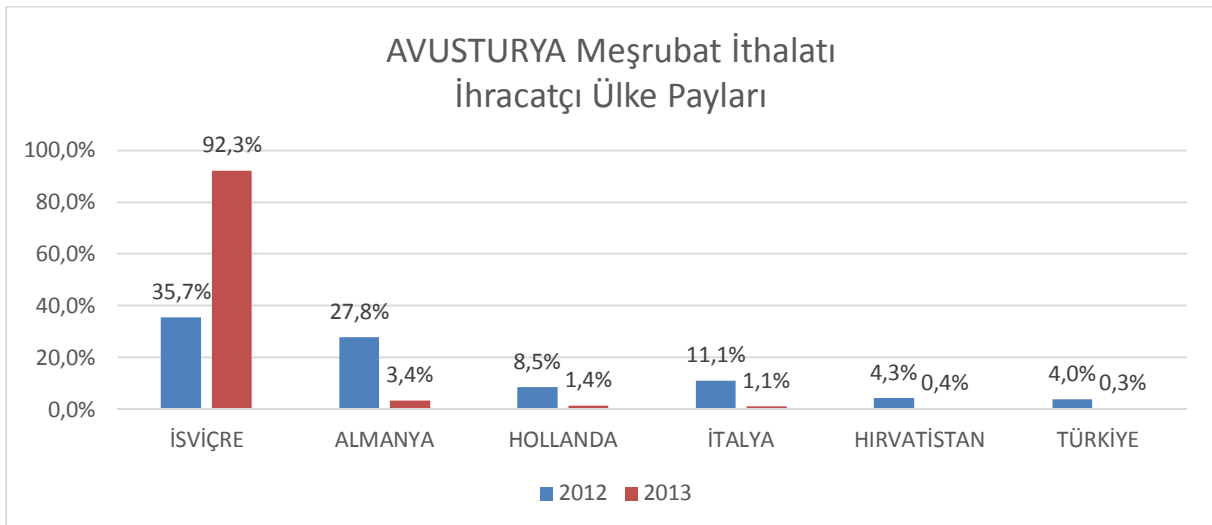
Toplam ihracatımızın 83,3 milyon dolar olduğunu ve Bulgaristan'a 708 bin dolar seviyesinde bir ihracat yapıldığı düşünüldüğünde Bulgaristan, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır. Çok açık olarak görülmektedir ki Bulgaristan ile Meşrubat ihracatımızda önemli adımlar atılarak ticari ilişkilerin geliştirilmesi gerekmektedir.

AVUSTURYA

Avusturya Cumhuriyeti ya da kısaca Avusturya, Orta Avrupa'da denize kıyısı olmayan, dokuz eyaletten oluşan bir federasyondur. Batıda Lihtenştayn ve İsviçre, güneyde İtalya ve Slovenya, doğuda Macaristan ve Slovakya, kuzeyde ise Almanya ve Çek Cumhuriyeti ile komşudur. 83.870 kilometrekarelik yüzölçümüne sahip Avusturya 8,17 milyon olan nüfusun yaklaşık % 93'ü Avusturyalıdır. Almanlar, Slavlar, Hırvatlar ve Macarlar (özellikle Burgenland'da), Slovenler (özellikle Karintiya'da), Çekler (özellikle Viyana'da) ve daha küçük sayıda da İtalyanlar, Sırlar, Romenler ve Türkler ülkenin diğer azınlık gruplarıdır. Başkent Viyana'da bulunan parlamento binası Avusturya anayasasına göre ülke demokratik federal bir cumhuriyettir. Avusturya ekonomisi, sanayi, turizm ve tarıma dayanmaktadır. Tarıma elverişli toprakları azdır. Bol ürün alabilmek için modern tarım İkinci Dünya Savaşından sonra hızla gelişmiştir. Ülkenin alçak bölgelerinde bulunan çayırılık alanlarda hayvancılık gelişmiştir. Resmi dili Almanca olan Avusturya Avrupa birliği üyesidir.

Avusturya Dünyanın 2. büyük Meşrubat ithalatçısı olup, 2013 yılındaki büyük çıkış trendi yakalanmıştır. 2009 yılında 88 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2013 yılına gelindiğinde 646,1 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 646,1 milyon dolarlık ithalatı ile Bulgaristan, Dünya toplam Meşrubat ithalatının %7,6'sını gerçekleştirmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Meşrubat ithalatı 2012 yılına göre yaklaşık 8 kat artırmıştır. 2013 yılında gerçekleşen rakamlar Avusturya'nın ileriki yıllarda Meşrubat merkezi olacağına göstergesidir.

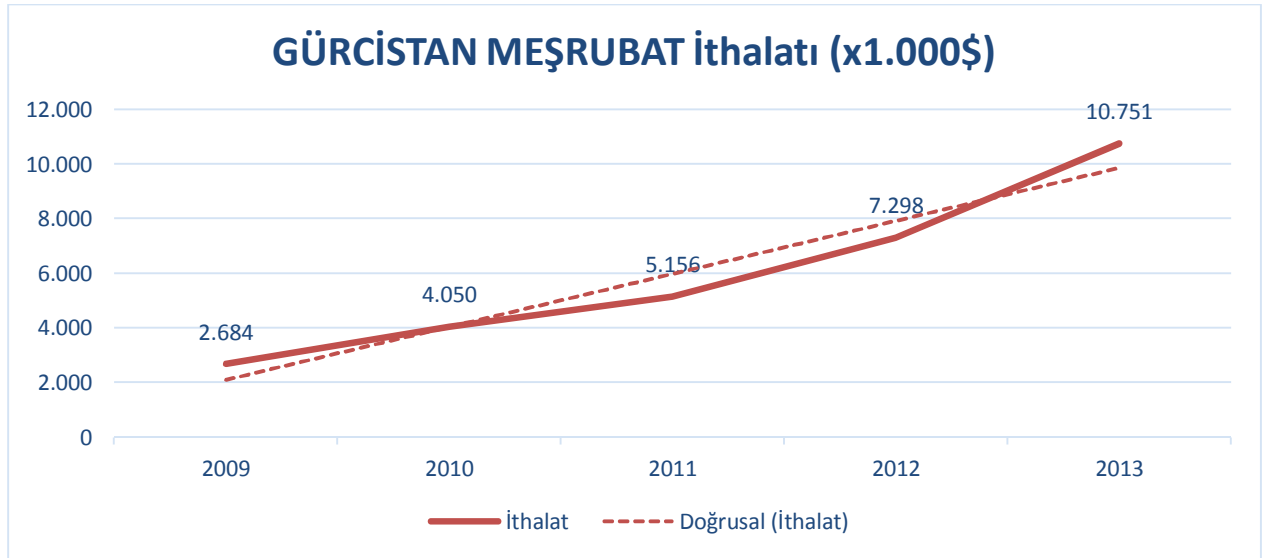
Avusturya tarafından ithal edilen Meşrubat ağırlıklı olarak İsviçre'den ithal edilmektedir. Yaklaşık olarak 596,6 milyon dolar ile toplam hacmin yaklaşık %92'sine sahiptir. Türkiye'nin payı 2012 yılında %4 iken 2013 yılında Avusturya'nın hacmini büyümesine bağlı olarak 2,2 milyon dolar ile %0,34 oranlarına düşmüştür.

AVUSTURYA Meşrubat İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
İSVİÇRE	45.305	51%	46.340	58%	54.761	56%	26.491	36%	596.609	92%
ALMANYA	21.573	24%	17.994	23%	20.020	20%	20.678	28%	21.942	3%
HOLLANDA	1.800	2%	3.241	4%	3.710	4%	6.336	9%	8.903	1%
İTALYA	1.586	2%	3.635	5%	6.819	7%	8.268	11%	7.156	1%
HIRVATİSTAN	5.269	6%	2.729	3%	1.869	2%	3.204	4%	2.290	0%
TÜRKİYE	2.776	3%	2.701	3%	2.846	3%	2.983	4%	2.225	0%

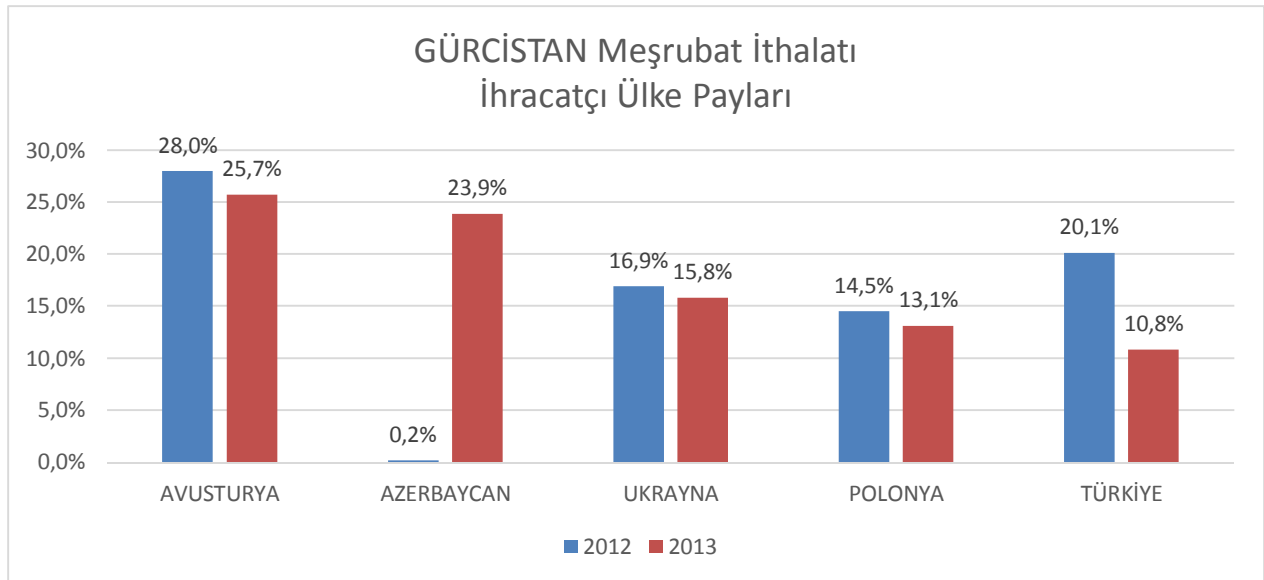
Toplam ihracatımızın 83,3 milyon dolar olduğunu ve Avusturya'ya 2,2 milyon dolar seviyesinde bir ihracat yapıldığı düşünüldüğünde Avusturya Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır. Çok açık olarak görülmektedir ki Avusturya ile Meşrubat ihracatımızda önemli adımlar atılarak ticari ilişkilerin geliştirilmesi gerekmektedir.

GÜRCİSTAN

Güney Kafkasya'da yer alan ülke. Tam adı Gürcistan Cumhuriyeti'dir. Eski Sovyet cumhuriyetlerinden biri olan Gürcistan'ın kuzeyinde Rusya, doğusunda Azerbaycan, güneyinde Ermenistan ve güneybatısında Türkiye yer alır. Ülkenin batı sınırını Karadeniz belirler. Gürcistan, seküler, üniter ve başkanlı cumhuriyet olan bir temsili demokrasidir. Henüz bir Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Dünya Ticaret Örgütü, Karadeniz Ekonomik İşbirliği ve GUAM Demokrasi ve Ekonomik Kalkınma Örgütü üyesidir. NATO üyeliği ve ileride Avrupa Birliği'ne üye olmak için uğraş vermektedir. 69 bin 700 kilometrekarelik yüzölçümüne sahiptir. Nüfusu yaklaşık olarak 4,5 milyon olan Gürcistan'ın başkenti Tiflis'tir. Gürcistan ekonomisi tarım ve sanayiye dayanır. Yüksek gelirli çay ve turuncgiller, şekerpançarı ve tütündür. Gelişmiş bir sanayiye sahip olan Gürcistan'da başlıca makina yapım sanayi kuruluşları, ağır motorlu taşıt, elektrikli lokomotif, iş araçları, hassas ölçü aletleri, torna tezgâhı fabrikalarıdır. Metal işleme sanayii oldukça ileridir. Kimya sanayii gübre, sentetik elyaf ve ilaç üretimine, gıda sanayisi ise çay, konserve, tütün işlemeciliğine dayalıdır. Gürcistan dış ticaretini genellikle, eski Sovyetler Birliğini meydana getiren cumhuriyetler ile yapmaktadır. Ülke ihracatının % 95 ve ithalatının % 75'ten fazlasını eski Sovyet Cumhuriyetleri ile yapmaktadır. Gürcistan ile Türkiye arasında bulunan Sarp sınır kapısının ticari nakliyat ve turizm yönünden önemi çok büyüktür. Sarp sınır kapısı 1988'de açılmıştır. Türkiye-Gürcistan arasında çeşitli anlaşma ve protokoller yapılmıştır. Ulaşım son derece gelişmiştir. Yük taşımacılığı genelde demiryoluyla yapılır. Batum ve Poti limanları Transkafkasya'nın hepsine hizmet verir.

Gürcistan Dünyanın 78. büyük Meşrubat ithalatçısı olup, 2009 küresel krizden bu yana ithalat hacmini sürekli artırmaktadır. 2009 yılında 2,7 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2013 yılına gelindiğinde 10,7 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 10,7 milyon dolarlık ithalatı ile Gürcistan, Dünya toplam Meşrubat ithalatının %0,12' sini gerçekleştirmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Meşrubat ithalatı 2012 yılına göre %47 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Bulgaristan ithalatının %300 oranında artış yaptığı görülmektedir. Oranlardan da görüldüğü üzere Meşrubat ihracatı için Gürcistan'ın sürekli ivmeli olarak artan ihtiyacı net olarak görülmektedir. Ticari ilişkilerimizin arttığı Gürcistan Meşrubat ihracatından hedef ülke konumundadır.

Gürcistan tarafından ithal edilen Meşrubat ağırlıklı olarak 2013 yılı için Avusturya, Azerbaycan ve Ukrayna'dan ithal edilmektedir. Türkiye'nin payı 2012 yılında 1,47 milyon dolar hacim ile %20,1 oranında iken 2013 yılında 1,16 milyon dolar hacim ile %10,8 oranındadır. Avusturya tarafından Gürcistan'a 2,75 milyon dolar seviyesinde bir Meşrubat ihracatı gerçekleştirilmişken, Türkiye

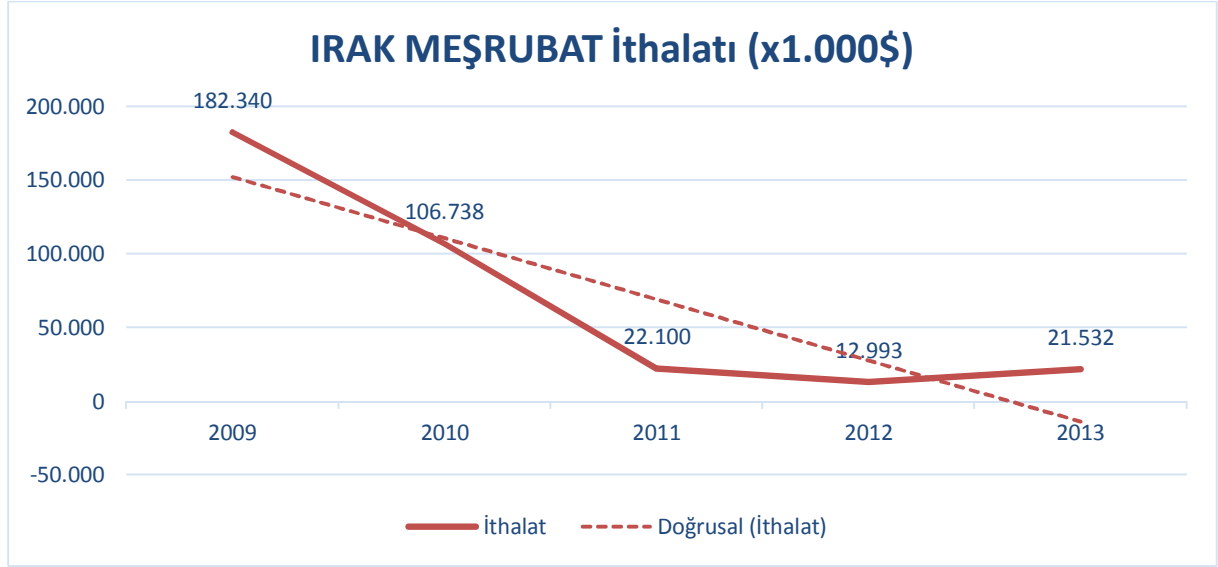
tarafından 1,16 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Azerbaycan 2,57 milyon dolar, Ukrayna 1,7 milyon dolar ve Polonya 1,41 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir.

GÜRCİSTAN Meşrubat İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
AVUSTURYA	1.425	53%	1.714	42%	2.395	46%	2.043	28%	2.768	26%
AZERBAYCAN	16	1%	0	0%	20	0%	16	0%	2.569	24%
UKRAYNA	137	5%	417	10%	704	14%	1.236	17%	1.703	16%
POLONYA	151	6%	568	14%	728	14%	1.061	15%	1.413	13%
TÜRKİYE	110	4%	620	15%	690	13%	1.470	20%	1.166	11%

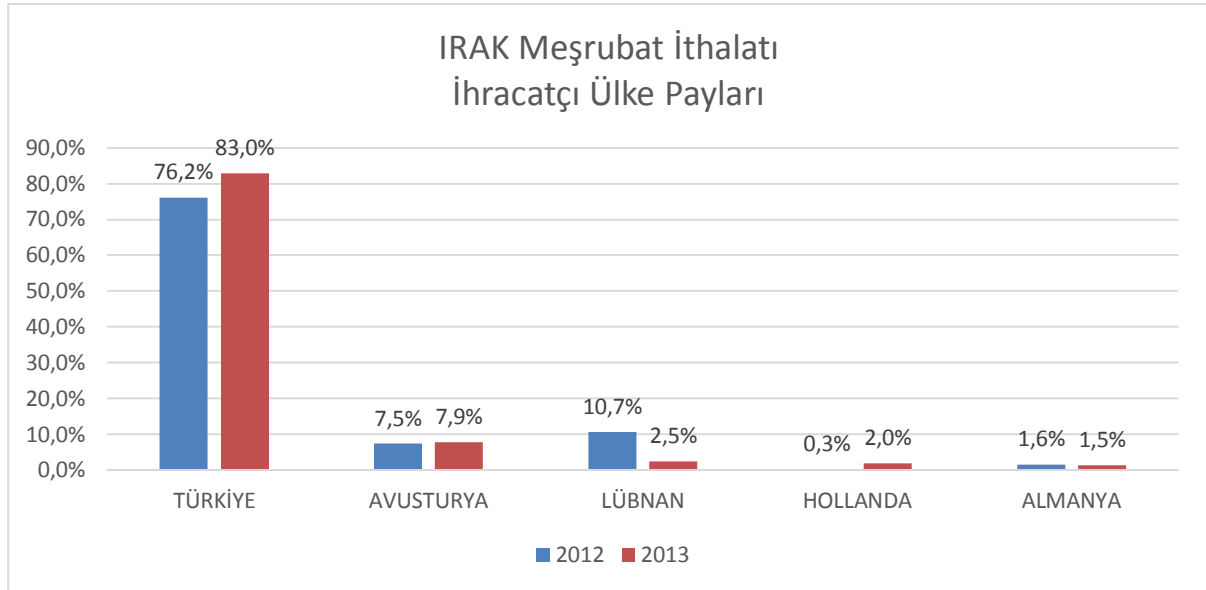
2009 global kriz sonrasında 2012 yılına kadarki süreçte ihracatımız, Gürcistan'ın ithalat isteğine göre orantılı bir şekilde artmıştır. Fakat Gürcistan'ın 2013 yılında, 2012 yılına göre 3,45 milyon dolarlık %47 lik artış talebine rağmen, ülkemizin ihracatının %20 oranında düşmesi dikkat çekicidir. Yine Meşrubat ihracatı olarak Azerbaycan ile ilişkilerine 2013 yılında başlayan Gürcistan ithalatının %24'ünü Azerbaycan'dan sağlamıştır. Gürcistan, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

IRAK

Türkiye'nin güneyinde bir Ortadoğu ülkesidir. Kuzeyde Türkiye, doğuda İran, güneydoğuda Basra Körfezi ve Kuveyt, güneyde Suudi Arabistan, batıda Ürdün ve Suriye ile sınırlanmış ve 38°-48° doğu meridyenleri ile 28°-38° paralelleri arasında yer almaktadır. Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları arasında bir geçit kabul edilmektedir. Birinci Dünya Savaşı sırasında 2,5 milyon olan ülke nüfusu günümüzde 36 milyona ulaşmıştır. Halkın % 75'i Araptır. Geri kalan % 20'lik kısmı, kuzey bölgelerde yaşayan Kürtler, Kerkük ve Musul'daki Türkler ve çeşitli yerlerde yerleşmiş bulunan Ermeni, Yahudi, Yezidi, Süryani ve Asuri azınlıklar teşkil eder. Sanayi: Irak'ta çıkarılan petrolün mühim bir kısmının ham olarak ihraç edilmesine rağmen, sanayinin en önemli kolu petrol rafinerizasyonu ve petrokimya'dır. Petrol rafinerileri Bağdat, Basra, Kerkük ve Musul'da; petrokimya tesisleri ise, Bağdat'ta bulunur. Sanayi bu kolunda genelde Rus teknolojisi kullanılmaktadır. Petrolü pamuklu, yünlü ve ipekli dokuma takib eder. Tekstil sanayi Bağdat, Musul ve Hilla'da toplanmıştır. Yakın tarihte büyük ilerleme gösteren diğer sanayi dalları, çimento ve sun'i gübre üretimidir. Konserve, şeker, sigara, nebati yağ ağaç ürünleri imalatı da tarıma bağlı olarak gelişmektedir. Irak'ta ülke içi ticaret eski metodlarla yapılmakta, nakliye ve tabiat şartları sebebiyle her bölge kendisini beslemek zorunda kalmaktadır. Irak'ta ulaştırma genelde karayolu ile yapılır. En önemli yolları: Sınırları ve petrol bölgelerini Bağdat'a bağlayan yollardır. Karayollarının toplam uzunluğu 33.238 kilometredir. Ülke içi ulaşımında demiryolu ikinci sırayı alır. 1914'te yapılmaya başlanan demiryolları bugün 2439 km uzunluğa ulaşmış olup, hemen hemen bütün büyük şehirleri birbirine bağlar. Büyük ırmaklar ve sun'i su yolları da şartların uygun olduğu zamanlarda ulaşımında önemli yer tutabilmektedir. Irak, Basra körfezinde sadece 100 kilometrelik bir kıyısı olmasına rağmen her türlü deniz vasıtasına hizmet verebilecek iki büyük limana sahiptir. Bunlar körfez kıyısındaki Ümm-ül-Kasr ile Şattülarap su yolu kıyısındaki Basra limanlarıdır. Ülkemiz ile her alanda en yüksek ticari ilişkileri bulunan Irak Meşrubat ihracatında da hedef ülke konumundadır.

Irak Dünyanın 56. büyük Meşrubat ithalatçısı olup, 2009 yılında 2012 yılına kadar çok ciddi bir düşüş yaşanmıştır. İç savaşın etkili olduğu bu düşüş trendi 2013 yılı itibariyle çıkışa geçmiştir. 2009 yılında 182,34 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılında 13 milyon dolara ve 2013'e gelindiğinde 21,5 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 21,5 milyon dolarlık ithalatı ile Irak, Dünya toplam Meşrubat ithalatının %0,25'ini gerçekleştirmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Meşrubat ithalatı 2012 yılına göre %65 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Irak ithalatının %88 oranında düştüğü görülmektedir.

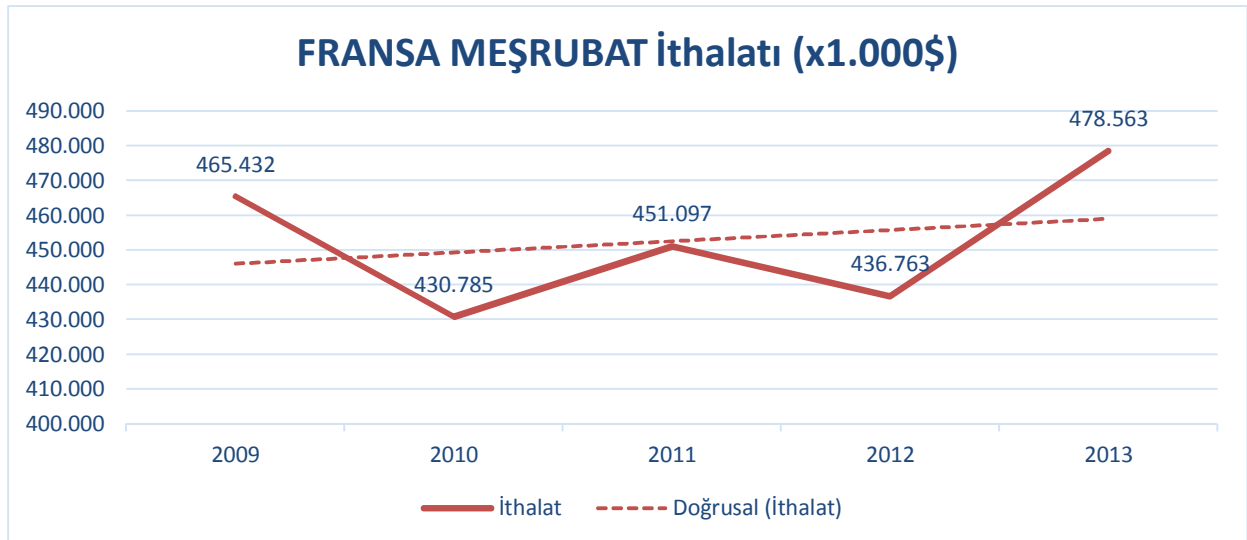
Irak tarafından ithal edilen Meşrubat ağırlıklı olarak Türkiye'den ve Avusturya'dan ithal edilmektedir. Türkiye'nin payı 2012 yılında %76,2 ve 2013 yılında ise %83 oranlarındadır. Avusturya tarafından Irak'a 1,7 milyon dolar seviyesinde bir Meşrubat ihracatı gerçekleştirilmişken, Türkiye tarafından 17,8 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Yine Lübnan 541 bin dolar seviyesindeki ihracat hacmini korumaktadır.

IRAK Meşrubat İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	4.419	2%	7.353	7%	6.691	30%	9.907	76%	17.879	83%
AVUSTURYA	154	0%	649	1%	225	1%	968	7%	1.704	8%
LÜBNAN	76	0%	430	0%	1.085	5%	1.386	11%	541	3%
HOLLANDA	0	0%	21	0%	47	0%	44	0%	424	2%
ALMANYA	0	0%	0	0%	0	0%	208	2%	317	1%

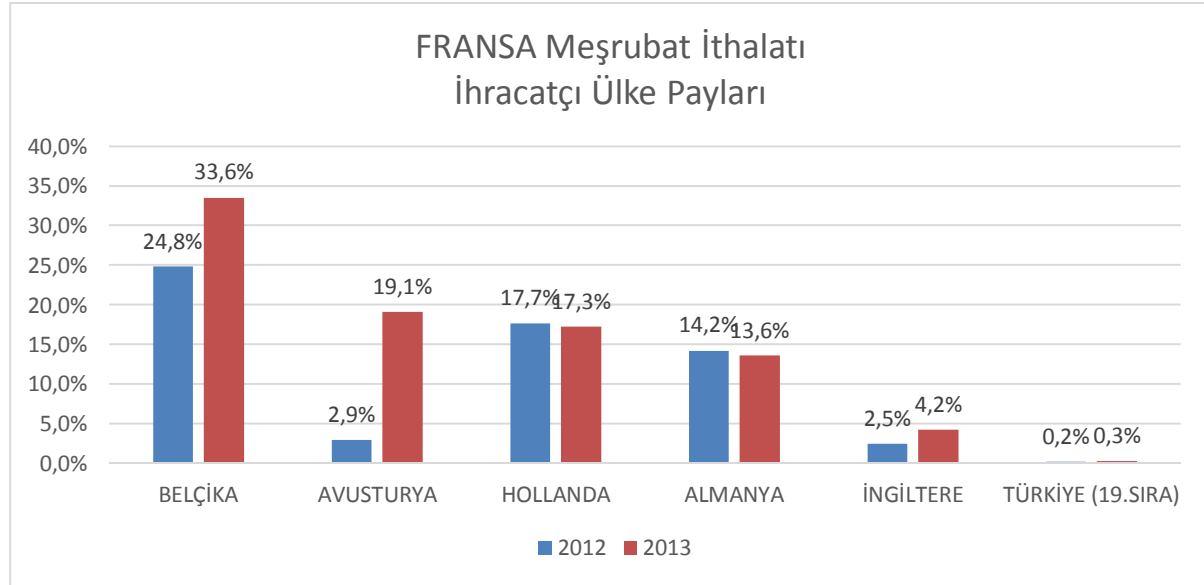
Irak'ın Meşrubat ithalatının 2013 yılında %83'ünü elinde bulunduran ülkemiz 2009 yılında %2, 2010 yılında %7, 2011 yılında %30, 2012 yılında %76'sına sahiptir. Tablo incelendiğinde sürekli olarak ciddi oranlarda artış gösterilmiştir. Siyasi ilişkilerdeki durumun yanısıra ülkemiz ürünlerine karşı her alanda gösterilen geniş rağbet Meşrubat sektöründe de elde edilmiştir. Irak artan ithalat hacmi olarak bakıldığında hedef Pazar konumunu korumaya devam etmektedir.

FRANSA

Batı Avrupa'da, kuzeyde Lüksemburg, Belçika ve Marş Denizi, batıda Atlas Okyanusu ve Biskay Körfezi, güneyde İspanya ve Akdeniz, doğuda da İtalya, İsviçre ve Almanya ile çevrilidir. 640.679 km² lik bir yüzölçümüne sahip Fransa 66,6 milyon insan nüfusuna sahiptir. Fransa, Avrupa'nın iktisadi açıdan güçlü ülkelerinden olmakla birlikte, yakın dönemde uygulanmaya başlanan iktisadi dünya pazarına uygulama siyasetinde güçlüklerle karşılaştığını 1976-1971 dönemi arasında ticaret bilançosunun 1986 yılı dışında sürekli açık vermiş olması da kanıtlamaktadır. Bu olumsuz nokta bir yana bırakılırsa Fransa, tarım ürünleri bolluğu ve çeşitliliği ile Avrupa Ekonomik Topluluğu içinde birinci sırada, süt ürünleri açısından da dünyada dördüncü sırada (nitekim Fransa tarım- besin sanayi ürünleri dışsatımında dünya ikincisidir) yer almasının yanı sıra, sanayisi de çok güçlü bir ülkedir. Endüstri, ülke gelirinin çeyreğini ve ticaret kazancının %80'inden fazlasını karşılar. Devlet 1990ların başından beri Fransa Telecom, Fransız Havayolları ve bankalar gibi diğer endüstrilerdeki hisselerini elden çıkarmaya başlamıştır. Yüksek orandaki işsizlik hala Fransa için sorun işgal etmektedir. Fransa, geniş refah imkanlarını ve muazzam devlet bürokrasisini kesmekten kaçınmış ve bütçe açığını kapatmak için savunma harcamalarını kesmeyi ve vergileri yükseltmeyi tercih etmiştir. Fransa, 1 Ocak 1999'daki Euro sistemi referandumuna diğer on Avrupa ülkesi ile birlikte katılmıştır.

Fransa Dünyanın 5. büyük Meşrubat ithalatçısı olup, 2009 yılından bu yana ortalama 430 – 480 milyon dolarlar seviyesinde bir grafik izlemektedir. 2009 yılında 465,4 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2013 yılına gelindiğinde 478,5 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 478,5 milyon dolarlık ithalatı ile Fransa, Dünya toplam Meşrubat ithalatının %5,6'sını gerçekleştirmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Meşrubat ithalatı 2012 yılına göre %9,5 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Fransa ithalatının %2,8 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Fransa tarafından ithal edilen Meşrubat ağırlıklı olarak Belçika ve Avusturya'dan ithal edilmektedir. Türkiye'nin payı 2012 yılında %0,2 ve 2013 yılında ise %0,3 oranlarındadır. Belçika tarafından Fransa'ya 160,5 milyon dolar seviyesinde bir Meşrubat ihracatı gerçekleştirilmişken, Türkiye tarafından 1,3 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Yine Avusturya 91,3 milyon dolar seviyesindeki ihracat hacmini korumaktadır.

FRANSA Meşrubat İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
BELÇİKA	141.702	30%	107.287	25%	46.777	10%	108.532	25%	160.569	34%
AVUSTURYA	17.708	4%	6.092	1%	9.434	2%	12.829	3%	91.384	19%
HOLLANDA	111.565	24%	128.350	30%	143.552	32%	77.266	18%	82.769	17%
ALMANYA	58.883	13%	60.435	14%	72.753	16%	62.154	14%	65.043	14%
İNGİLTERE	24.507	5%	17.032	4%	18.749	4%	10.871	2%	20.297	4%
TÜRKİYE (19.SIRA)	769	0%	683	0%	1.478	0%	1.046	0%	1.303	0%

Toplam ihracatımızın 83,3 milyon dolar olduğunu ve Fransa'ya 1,3 milyon dolar seviyesinde bir ihracat yapıldığı düşünüldüğünde Bulgaristan, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır. Çok açık olarak görülmektedir ki Fransa ile Meşrubat ihracatımızda önemli adımlar atılarak ticari ilişkilerin geliştirilmesi gerekmektedir.

2. MERMER

2.1. GTİP Kodunun Belirlenmesi

Mermer, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı web sitesinde yayınlanmış olan 2013 yılı GTİP (Gümrük Tarife Cetveli ya da Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu) tablosuna göre **6802.21** sınıfında yer almakta olup detaylar aşağıdaki tabloda verilmiştir. Ülkemizde yapılan Mermer ihracatlarında **6802.21.00.00.11, 6802.21.00.00.12, 6802.21.00.00.13 ve 6802.21.00.00.19** kodlarının kullanıldığı görülmüştür. HS6 dediğimiz **6802.21** kodu tüm ülkeler için aynı olmakla birlikte 6 haneden sonrası ülkeler bazında farklılık gösterebilmektedir.

Ülkemizde 12 haneli GTİP Kodunun;

- İlk 6 Rakamı Dünya Gümrük Örgütü'ne üye tüm ülkelerce kullanılan Armonize Sistem Nomanklatür kodunu,
- 7-8 inci rakamları Avrupa Birliği ülkeleri tarafından kullanılan Kombine Nomanklatür kodunu,
- 9-10 uncu rakamları farklı vergi uygulamaları nedeniyle açılan pozisyonları gösteren kodları,
- 11-12 inci rakamları ise Gümrük Tarife İstatistik (GTİP) kodlarını göstermektedir.

6802.21	- - Mermer, traverten ve su mermeri
6802.21.00.00.11	- - - Yontulmuş veya kesilmiş mermer
6802.21.00.00.12	- - - Yontulmuş veya kesilmiş traverten
6802.21.00.00.13	- - - Yontulmuş veya kesilmiş su mermeri
6802.21.00.00.19	- - - Diğerleri

2.2. Dünya İthalatı

6802.21 ürün grubunda 2013 yılı dünya ithalatı 1.320.642.000 \$ olup bir önceki yıla göre 38.052.000 \$ ve % 2,8 lik bir düşüş gerçekleşmiştir. 2009 yılı dünya global krizine göre ise 2012 yılına göre yaşanan küçük bir düşüşe rağmen hala 370.474.000 \$ ve %40 lık artışta olduğu yine göze çarpan değişim oranlarıdır.

DÜNYA MERMER İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
DÜNYA TOPLAMI	950.168	1.119.656	1.161.921	1.358.694	1.320.642

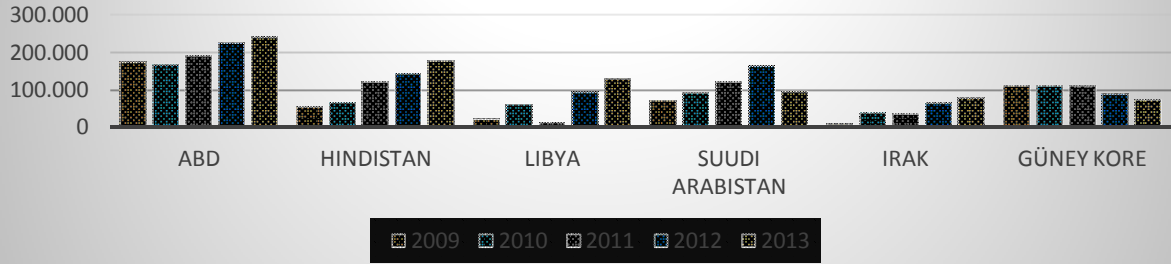
Mermer ürün grubunda Dünya ithalatının trendini incelediğimizde, küresel krizin olduğu 2009 yılında bütün sektör ve ürünlerde yaşanan büyük ithalat düşüşleri sonrasında gerçekleşen bir yükseliş trendine geçildiğini ancak 2012 yılsonu itibari ile halen kriz öncesi seviyelere ulaşamadığını görmekteyiz. 2013 yılında ise mermer ürünü olarak 2012 yılına göre hemen hemen paralel olmasına

rağmen küçük bir düşüş göze çarpmaktadır. Ancak 2009 krizine göre 2013 yılı ithalat rakamlarının önemli ölçüde artıda olduğunu da görülmektedir.

DÜNYA MERMER İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
ABD	174.436	166.443	190.981	225.179	241.184
Hindistan	54.302	65.868	120.838	143.553	177.723
Libya	21.235	60.377	12.008	93.058	128.529
Suudi Arabistan	70.904	91.083	119.953	163.794	94.757
Irak	7.588	37.638	34.934	63.561	77.827
Güney Kore	110.291	109.402	110.014	88.431	72.426
BAE	70.075	80.358	64.160	82.186	65.764
Fransa	35.931	42.492	49.517	44.779	43.523
İngiltere	34.026	31.087	36.275	36.382	33.118
Fas	30.046	29.331	36.131	28.311	31.770
Meksika	23.903	23.734	25.533	25.723	30.950
Kanada	22.509	22.910	24.044	34.963	28.850
Katar	12.737	25.234	34.410	21.152	32.347
Singapur	26.762	17.013	16.728	19.114	21.464
Rusya	7.628	8.361	10.176	21.521	20.490
Lübnan	12.441	16.277	14.890	18.212	19.644
Almanya	18.222	16.491	23.092	19.059	18.408
Belçika	11.487	17.411	21.847	16.650	15.682
Kazakistan	4.480	7.604	12.439	21.192	15.529
Hong Kong , Çin	38.525	35.208	33.093	37.844	12.767

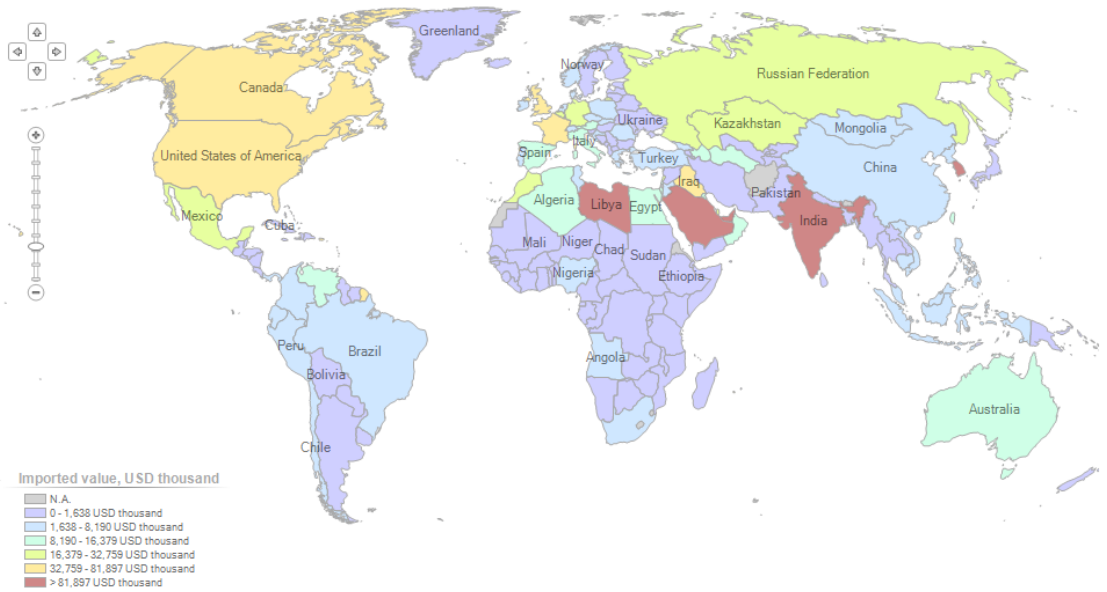
Dünya mermer ithalatı ülkelere göre ele alınan tabloya incelendiğinde; dünya genelinde 2013 yılında en fazla ithal gerçekleştiren ülke yaklaşık 241 milyon dolar ile ABD olduğu görülmekle birlikte, bu ithalat rakamına en yakın ülke olan Hindistan'ın ABD'den yaklaşık 63,5 milyon dolar daha az ithalat gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu verilere göre ithalat yapan ilk 5 ülke; ABD, Hindistan, Libya, Suudi Arabistan ve Irak'tır. 2013 yılında bu 5 ülke toplamda 642 milyon dolarlık ithalat ile toplam Dünya ithalatının %55'ini gerçekleştirmektedir.

En Fazla İthalat Yapan 6 Ülke (x1.000\$)

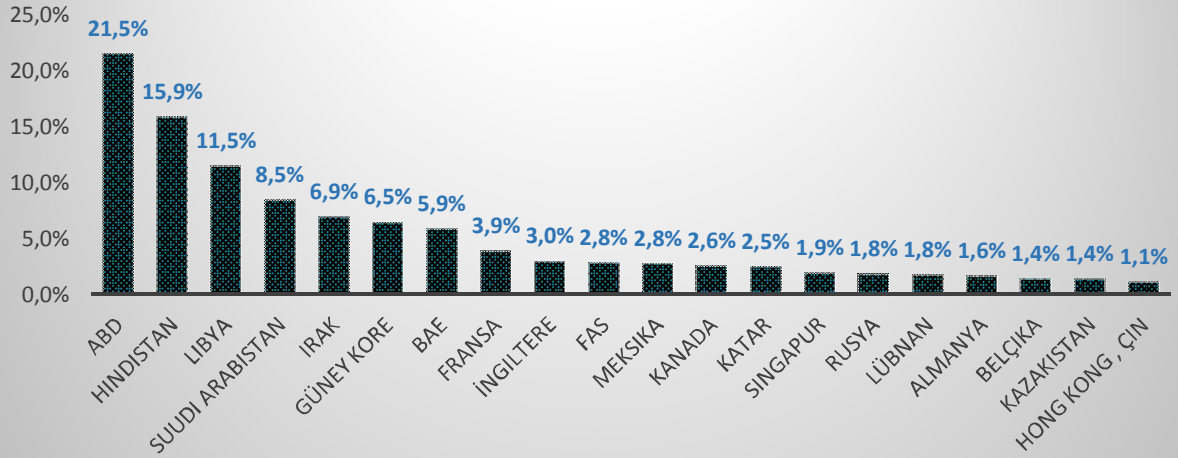
List of importers for the selected product in 2012

Product : 680221 Monumental/buildg stone,cut/sawn flat/even,marble/travertine/alabaster

Haritada Dünya genelinde Mermer ithalatı yapan ülkeler ithalat hacmine göre gösterilmiştir. 2013 verilerine göre en fazla Mermer ithal eden ülkeler; ABD, Hindistan, Libya, Suudi Arabistan ve Irak'tır. Dünya Mermer ithalatının %55'ini gerçekleştiren bu 5 ülkeden birinin sınır komşumuz olması, diğer ikisinin yine ticari ilişkilerimizin kuvvetli olduğu ülkelere olması ülkemiz ve Zonguldak açısından önemli bir fırsattır.

2013 Dünya Mermer İthalatı Ülke Payları

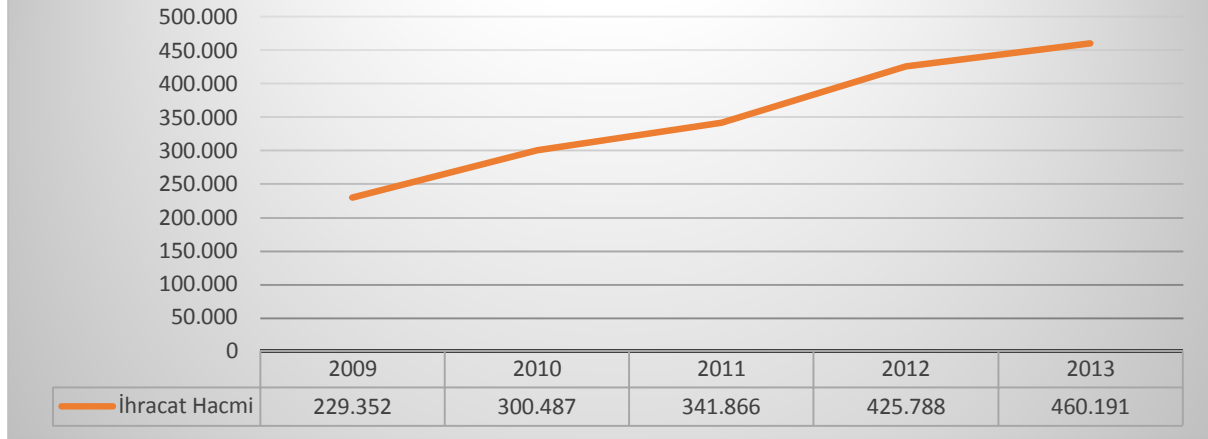
Tabloda 2013 yılında en fazla Mermer ithalatı yapan ülkelerin dünya ithalatı içerisindeki paylarının oranı verilmiştir. Bu 20 ülkenin gerçekleştirdiği Mermer ithalatı dünya ithalatının %90'ını oluşturmaktadır. Dünya Mermer ithalatında en yoğun talebin ABD ve Hindistan dışında Kuzey Afrika, Ortadoğu ve Avrupa kıtası ülkelerinden geldiği açıkça görülmektedir. İlk 20 ülkenin 7 tanesi Ortadoğu ve Kuzey Afrika'dan, 5 tanesi Avrupa kıtasında yer almaktadır. Özellikle Ortadoğu ülkelerinin, ülkemiz ürünlerine karşı göstermiş oldukları genel rağbet göz önünde bulundurulduğunda bu pazarın bir fırsat olduğu açıkça görülmektedir. Ayrıca dünya ithalatının yaklaşık olarak 177 milyon dolar ile yaklaşık olarak %15'ini elinde bulunduran Hindistan'ın çok net bir Pazar olduğu görülmektedir.

2.3. Türkiye İhracatı

Türkiye Mermer İhracatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
İhracat Hacmi(\$)	229.352	300.487	341.866	425.788	460.191
Değişim Oranı(%)	101%	31%	14%	25%	8%

Türkiye, dünyanın önemli mermer rezervlerine sahip ve bu rezervleri ülke içinde ve dışında kullanılmasını sağlayan önemli ihracatçı ülkelerden biridir. 2009 yılından bu yana sürekli olarak mermer ihracatını artırmış ve nihai olarak 2013 yılında 460.191.000 \$' a çıkarmıştır. 2013 yılı dünya ithalatının 1.3 milyar dolar seviyesinde olduğu ve ülkemizin ihracatının 460 milyon dolar olduğu göz önünde bulundurulduğunda dünya ihracatının yaklaşık olarak %34 ünü Türkiye gerçekleştirmektedir. 2009 yılına göre karşılaştığımızda Mermer ihracatımızın **2 katına** çıktığı görülmektedir. 2012 yılına göre ise %8 oranında bir artış ile trend devam etmektedir.

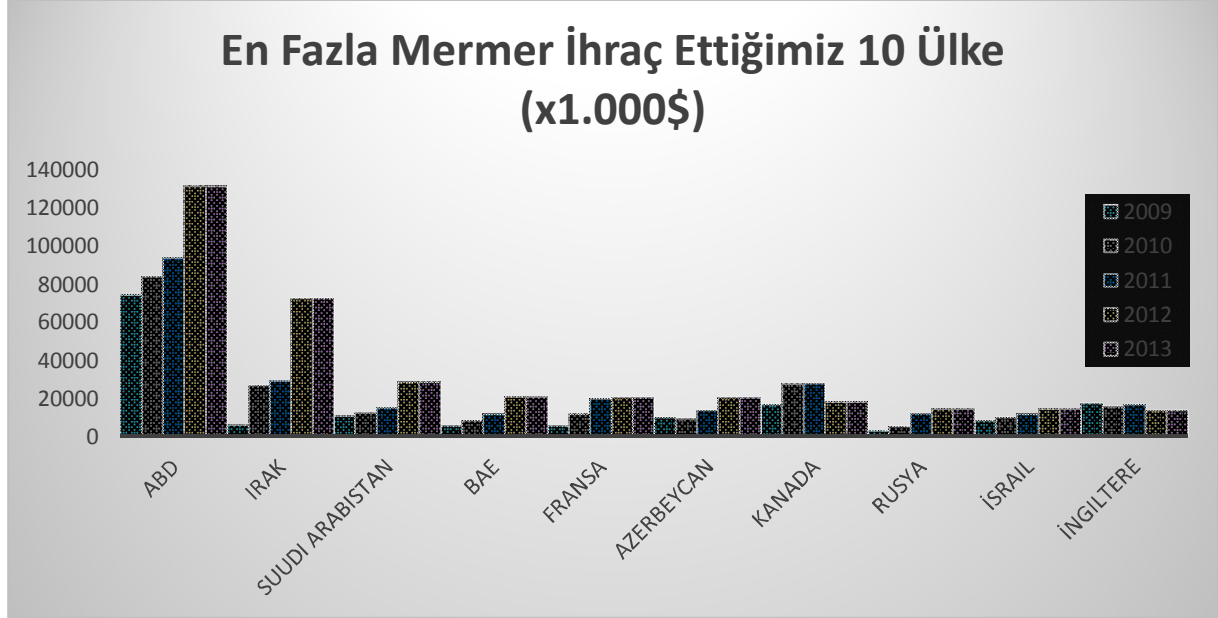
Türkiye İhracatı (x1.000 \$)

2008-2013 yılları arasında Türkiye tarafından gerçekleştirilen Mermer ihracatı incelendiğinde, küresel krizin yaşandığı 2009 yılına göre 2 katına çıkması ve ihracat artış hızının sürekli olarak yükselmesi dikkat çekicidir. Yine dünya ithalatının 2012 yılına göre paralel seyrettiği bir noktada ihracatın da paralele yakın seyretmesi dünya rakamları ile uyumlu bir süreçte ihracatımızın gerçekleştiğini göstermektedir.

Türkiye İhracatı (x1.000\$) ve Ülke Payları (%)										
	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DÜNYA	229.352		300.487		341.866		425.788		460.191	
ABD	74.055	32%	83.799	28%	93.651	27%	112.293	26%	131.172	29%
Irak	5.943	3%	26.940	9%	29.152	9%	57.274	13%	72.368	16%
Suudi Arabistan	10.773	5%	12.309	4%	15.046	4%	25.575	6%	28.614	6%
BAE	5.829	3%	8.335	3%	11.828	3%	26.189	6%	20.648	4%
Fransa	5.794	3%	11.726	4%	19.610	6%	22.208	5%	20.499	4%
Azerbaycan	10.028	4%	9.522	3%	13.719	4%	16.215	4%	20.455	4%
Kanada	16.779	7%	27.465	9%	27.712	8%	20.458	5%	18.216	4%
Rusya	3.025	1%	5.361	2%	11.979	4%	8.621	2%	14.508	3%
İsrail	8.273	4%	9.936	3%	11.817	3%	13.654	3%	14.259	3%
İngiltere	17.358	8%	15.690	5%	16.598	5%	18.414	4%	13.727	3%
Avustralya	4.469	2%	4.585	2%	8.055	2%	12.124	3%	11.523	3%
Türkmenistan	7.698	3%	8.748	3%	7.650	2%	5.528	1%	7.001	2%
Libya	7.373	3%	12.107	4%	1.349	0%	3.103	1%	6.771	1%
Katar	274	0%	968	0%	2.006	1%	3.324	1%	6.355	1%
Singapur	1.824	1%	2.181	1%	2.457	1%	1.887	0%	5.191	1%
Kıbrıs	4.458	2%	5.195	2%	3.960	1%	4.346	1%	4.954	1%
Almanya	1.669	1%	2.656	1%	4.871	1%	5.236	1%	3.885	1%
Ukrayna	897	0%	1.558	1%	2.192	1%	2.725	1%	3.213	1%
Avusturya	668	0%	874	0%	1.829	1%	2.889	1%	3.051	1%
Kuveyt	493	0%	1.004	0%	1.927	1%	2.793	1%	2.979	1%

Mermer konusunda en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz birinci sıradaki ülke ABD olup 2013 yılında 131 milyon dolarlık rakam ile %29 luk bir pay elde etmiştir. 2009 – 2013 yılları arası ABD ile yapılan ihracatlar incelendiğinde yine toplam ihracatımızın ortalama %25 - %30 arasında olduğu görülmektedir. Ülkemiz açısından ihracattaki ikinci önemli ülke ise Irak'tır. Irak, 2009 yılından bu yana artan bir trendde ihracatta bulunduğumuz bir ülke konumundadır. 2009 yılında 6 milyon dolar seviyesinde iken 2013 yılında 72 milyon dolar seviyesine çıkmıştır. 2013 yılında toplam ihracatımızın %16 sını oluşturmaktadır.

Türkiye'nin mevcut Mermer ihracatındaki en önemli müşterileri ABD, Irak'tır. 2013 yılında gerçekleştirilen Mermer ihracatının %45'i bu iki ülkeye gerçekleştirilmiştir. Diğer önemli pazarımız %6 ile Suudi Arabistan, daha sonraki pazarlar ise sırasıyla BAE, Fransa, Azerbaycan, Kanada, Rusya ve İsrail'dir. Bu ülkelere ihracatımız yaklaşık olarak 10 – 20 milyon dolarlar seviyesindedir.

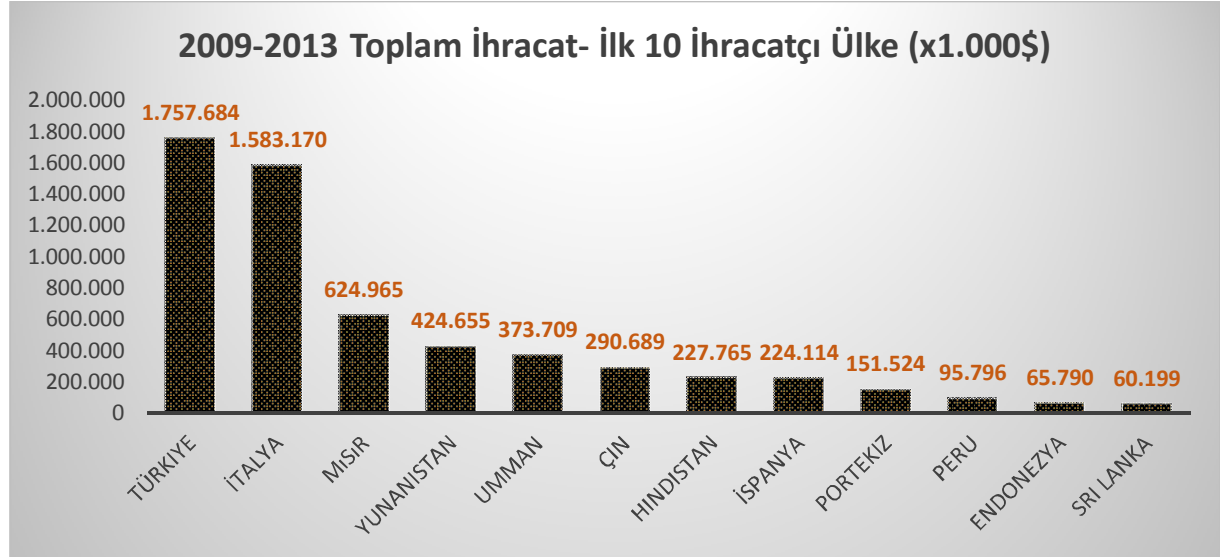
Türkiye İhracatı Ticaret Göstergeleri										
	ABD	İrak	Suudi Arabistan	BAE	Fransa	Azerbaycan	Kanada	Rusya	İsrail	İngiltere
2013 İthalatı (x1.000\$)	131.172	72.368	28.614	20.648	20.499	20.455	18.216	14.508	14.259	13.727
Türkiye İhracatındaki Payı (%)	26	14	6	6	5	4	5	2	3	4
2012 İthalatı (Ton)	203.992	174.235	60.653	38.348	44.616	23.234	27.253	12.135	37.958	28.430
Birim Değer (USD/Ton)	550	329	422	683	498	698	751	710	360	648

2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ş (%)	25	177	59	43	56	32	29	32	27	15
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ton (%)	30	196	49	46	63	26	35	32	33	18
İthalat Dünya Sıralaması	8	6	1	5	7	29	11	14	22	10
Dünya İthalatındaki Payı	3	5	12	6	3	1	3	2	1	3
2008-2012 İthalat Artış Oranı-Ş (%)	-5	164	34	6	4	9	9	12	-7	-2

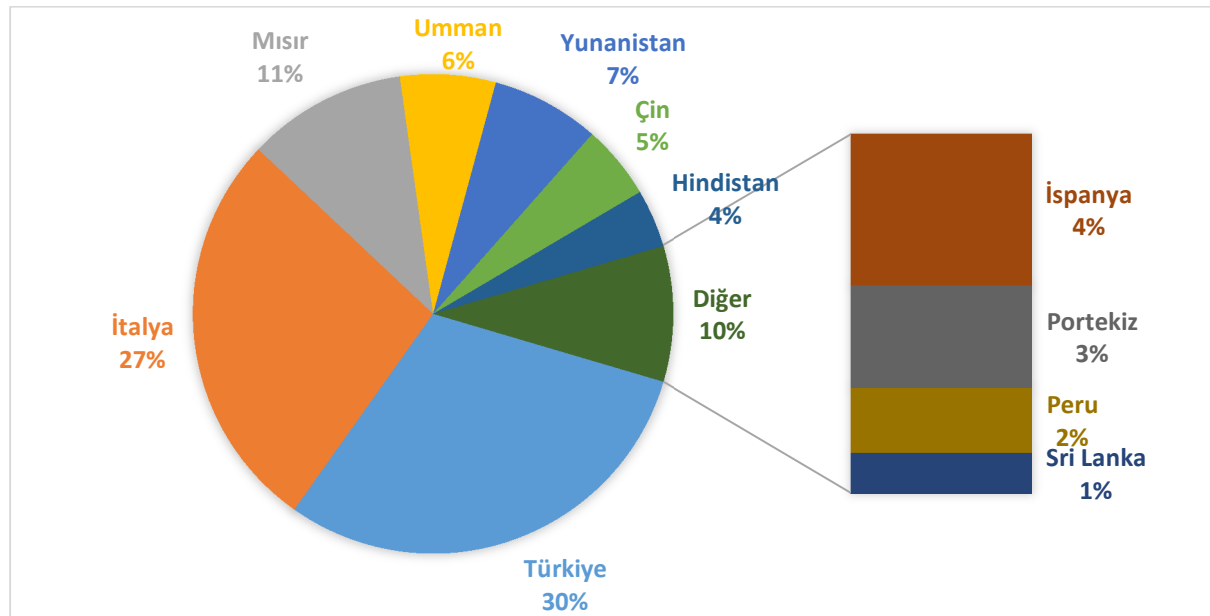
2008-2013 yılları arasında Mermer ihracatımızı en fazla arttırdığımız ülke %177 ile Irak olurken %59 oranındaki artış ile Suudi Arabistan ikinci sırada yer almıştır. Küresel krizden dolayı bütün dünyada bütün ülkelerde gerçekleşen ithalat rakamlarının mermer konusunda da artışta olduğu çok açıktır. Mermer ihracatı yaptığımız ülkelerin bu ürünün ithalatındaki Dünya sıralamalarına baktığımızda ABD'nin ithalatta da yine birinci sırada olduğu görülmektedir. En önemli mermer ithalatçısı konumunda olan ABD'nin bütün ithalat rakamının %54'ünü ülkemiz gerçekleştirmektedir. Fakat dünya ithalatında 2 sırada bulunan Hindistan ve 3. Sırada bulunan Libya'nın yine aynı şekilde Güney Kore'nin ülke ihracatımızda %1 ve altı seviyelerde olduğu görülmektedir.

İhracatçı Ülkeler ve İhracat Miktarları (x 1.000 \$)					
Ülke	2009	2010	2011	2012	2013
Türkiye	229.352	300.487	341.866	425.788	460.191
İtalya	287.025	277.964	337.024	327.117	354.040
Mısır	75.032	78.343	76.943	170.834	223.813
Umman	89.706	80.061	71.614	94.680	37.648
Yunanistan	53.997	73.511	97.613	89.181	110.353
Çin	45.473	36.684	52.475	57.623	98.434
Hindistan	34.198	37.098	44.218	51.432	60.819
İspanya	54.546	36.089	43.595	45.795	44.089
Portekiz	17.140	19.290	31.154	40.289	43.651
Peru	17.566	18.842	19.608	19.511	20.269
Sri Lanka	3.433	6.058	17.978	16.730	16.000
Viet Nam	2.302	1.971	2.511	16.228	12.144
Endonezya	11.302	15.409	14.831	13.007	11.241
Lübnan	10.147	7.678	8.129	10.982	7.274
BAE	5.705	10.469	7.853	7.090	3.172
Singapur	468	700	621	5.749	811
Hong Kong , Çin	6.795	5.785	4.886	5.469	1.813
Meksika	7.832	9.183	7.226	5.229	4.402
İran	0	21.134	13.760	5.218	5.610
Slovakya	115	0	448	5.080	125

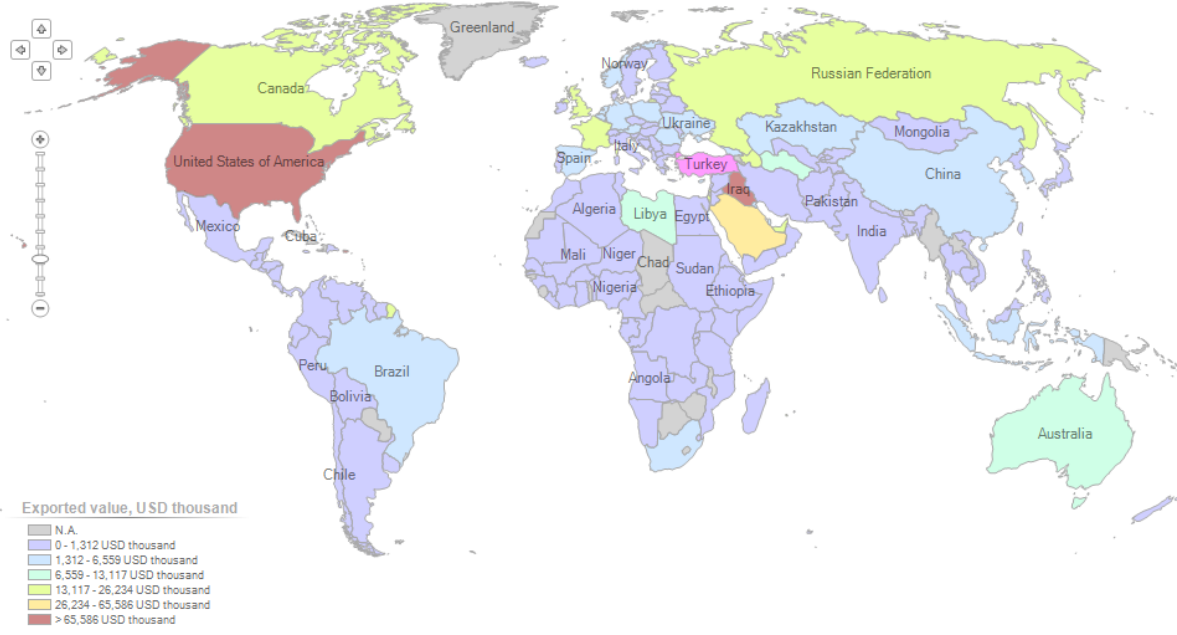
Dünya mermer ihracatçı ülkelerine bakıldığında ülkemiz 460 milyon dolar ile 1. Sıradadır. Ülkemizi 354 milyon dolar ile İtalya, 223 milyon dolar ile Mısır 100 milyon dolar ile Yunanistan ve 98 milyon dolar ile Çin takip etmektedir. Ülkemiz dünya ithalatının %34 ünü, İtalya %27' sini, Mısır %17' sini ve Yunanistan ise %7,5' uğunu ve Çin yine %7,4'ünü gerçekleştirmektedir. İlk 5 ülke bütün dünya ithalatının yaklaşık olarak 93'ünü gerçekleştirmektedir. Mermer konusundaki en önemli rakiplerimiz İtalya ve Mısır'dır.

2009 – 2013 yılı toplam mermer ihracatında rakip ülkelere baktığımızda Dünya'nın en fazla Mermer ihraç eden ülkesinin Türkiye'den 1,5 milyar dolar ile İtalya olduğu görülmektedir. Sonrasında 624 milyon dolar ile Mısır, 424 milyon dolar ile Yunanistan 373 milyon dolar ile Umman takip etmektedir. Ülkemiz mermer ihracatında açık olarak ilk sırada yer almaktadır. 2009 yılında İtalya'nın gerisinde yer alan ülkemiz, sonraki yıllarda İtalya'dan ilk sırayı almış ve birinci sıraya yerleşmiştir.

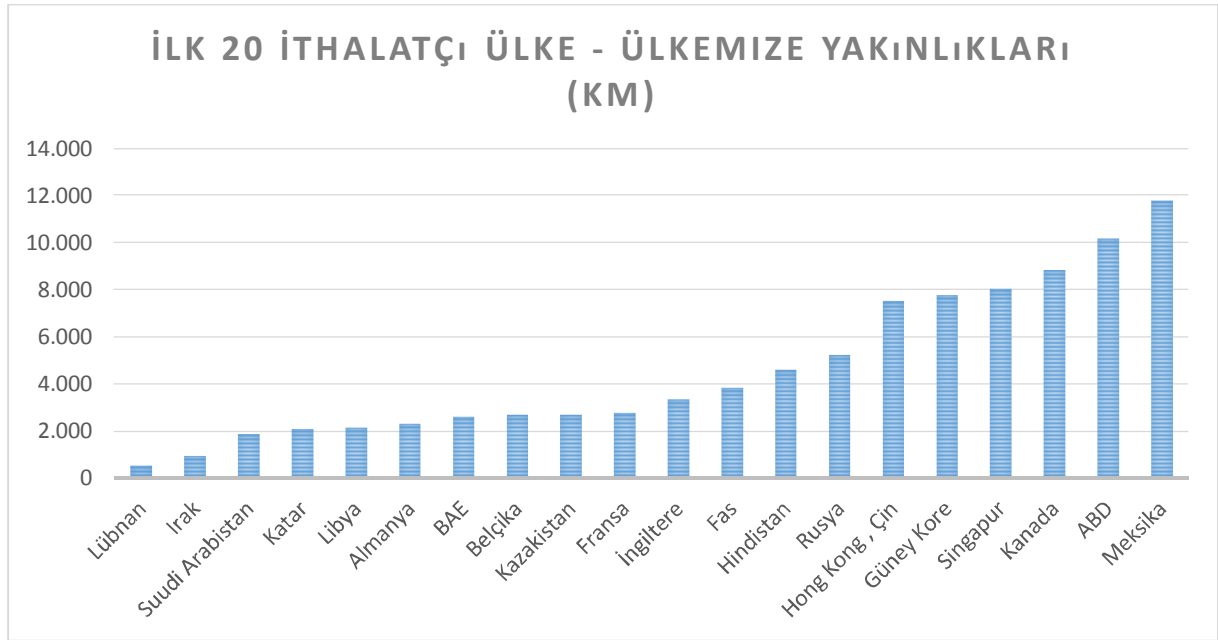
List of importing markets for a product exported by Turkey in 2013
Product : 680221 Monumental/buildg stone,cut/sawn flat/even,marble/travertine/alabaster

<http://www.trademap.org/CorrespondingProductsCompanies.aspx?nvpm=1|792|111|940340|116|111|2|3|2|2|1|1> linkinden Türkiye'den Mermer ihraç eden firmaların listesine ulaşılabilir.

2.4. En Fazla İthalat Yapan Ülkelerin Ülkemize Mesafeleri

Uluslararası ticarete navlun önemli bir maliyet kalemini oluşturmaktadır. Bu nedenle yakın coğrafyadaki ülkeler, özellikle ağır malzeme veya büyük hacimli ürün ihracatında, rekabetin avantajlı olduğu yerlerdir. Buna göre bu çalışmada Dünya genelinde en fazla Mermer ithalatı yapan ülkelerin Türkiye'ye coğrafi yakınlıkları verilmiştir. Başkent Ankara ile diğer ülkelerin başkentleri arasındaki mesafeler baz alınarak, en fazla Mermer ithal eden ülkelerin sıralamasını gösteren grafikler aşağıdadır. İlk 20 Mermer ithalatçısı içerisinde Ülkemize en yakın olan ülkeler Lübnan, Irak, Suudi Arabistan, Katar ve Libya'dır.

2.5. Sınır Komşularımızın İthalatı

Mermer ihracatında sınır komşularımızın önemli olduğu düşünülmektedir. Hem navlun maliyetlerinin düşük olması avantajı hem de tarihi ilişkilerimiz göz önünde bulundurularak sınır komşularımızdan en fazla verim elde edilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Suriye ile şu günlerde yaşamış olduğumuz politik sorunlar, Ermenistan ile olan tarihi problemler ve Yunanistan'ın içinde bulunduğu ekonomik kriz bu üç ülkenin hedef pazar olması açısından soru işaretleri içermektedir.

Sınır Komşularımız – MERMER İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Irak	7.588	37.638	34.934	63.561	77.827
Suriye	427	571	765	378	320
Yunanistan	9.007	5.204	4.342	6.884	4.100
Bulgaristan	1.428	734	1.279	1.277	1.536
Romanya	9.122	7.464	4.893	3.845	4.452
Gürcistan	1.569	1.517	3.538	7.919	4.726
Ermenistan	279	589	237	234	536
İran	0	716	1.118	910	1.706
Kıbrıs	6.074	4.738	4.779	4.093	3.537

Tabloya bakıldığında sınır komşularımızdan 2013 yılında en fazla Mermer ithal eden ülke 77,8 milyon dolar ile Irak'tır. Irak, 2009 yılında 7,6 milyon dolarlık Mermer ithalatı gerçekleştirilmiş ardından her geçen yıl ithalat miktarı artmıştır. 2013 yılında en fazla Mermer ithal eden ikinci ülke 4,7 milyon dolar ile Gürcistan'dır. Ticari ilişkilerimizin her alanda arttığı Gürcistan ile 2009 yılından bu yana yaklaşık ihracatımız 3 kat artmıştır. 7,25 milyon dolarlık ithalatı ile Gürcistan'dır. Sınır komşularımızdan en az Mermer ithal eden ülkeler Ermenistan ve Suriye olup yukarıda bahsedilen sıkıntılar nedeniyle zaten hedef pazar ülke olma konumundan çok uzaktırlar.

2.6. Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalatı

Karadeniz'e Kıyı Ülkeler - MERMER İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Rusya	7.628	8.361	10.176	21.521	20.490
Ukrayna	1.469	1.509	1.419	909	7.562
Romanya	9.122	7.464	4.893	3.845	4.452
Bulgaristan	1.428	734	1.279	1.277	1.536
Gürcistan	1.569	1.517	3.538	7.919	4.726
Moldovya	449	546	1.095	725	852

Karadeniz'e kıyı ülkelerin Mermer ithalatı verileri Zonguldak ilinin ihracat hedef pazarlarının değerlendirilmesi aşamasında önem arz etmektedir. Zira dış ticarete ürün fiyatının belirlenmesi en önemli parametrelerden birisi olup bunu trasportasyon ciddi şekilde etkilemektedir. Zonguldak ilinin coğrafi konumu ve lojistik altyapısı özellikle Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerle yapılacak ticaret açısından son derece avantajlıdır. Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında en fazla Mermer ithal eden ülke Rusya olup 2013 yılında 20,5 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. Hem coğrafi konumu hem de şehirleşen nüfusunun artışı nedeniyle başta Türkiye olmak üzere Zonguldak açısından da önemli bir pazardır.

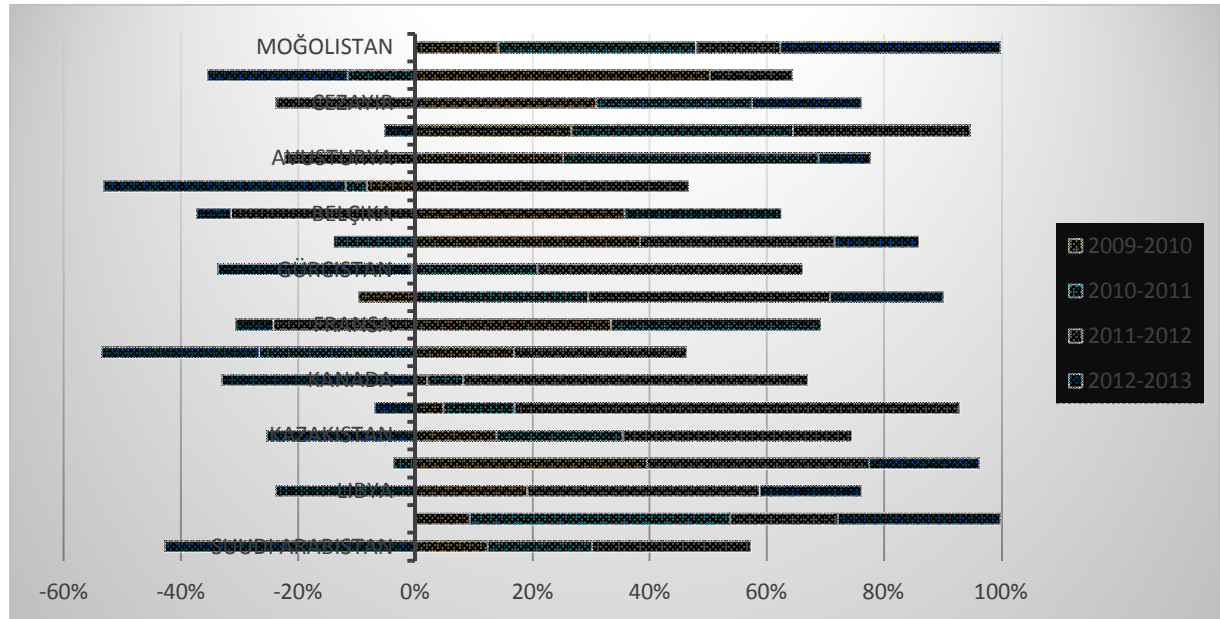
En fazla Mermer ithal eden ikinci ülke de 7,5 milyon dolarlık 2013 ithalatı ile Ukrayna'dır. Ukrayna ülkemiz açısından yeni bir Pazar konumundadır. Daha önceki yıllarda yaklaşık olarak 1 – 1,5 milyon dolarlar seviyesindeki hacim, 2013 yılında yaklaşık 5 kat artarak 7,5 milyon dolarlar seviyesine çıkmıştır. Gelişmeye açık bir Pazar olarak görülen Ukrayna hedef ülkeler konumunda durmaktadır.

Romanya mermer ithalatı 2013 yılında hala 2009 küresel kriz rakamlarının yarısında durduğu dikkat çekmektedir. 2009 yılında 9 milyon dolarlık ithalatı bulunan Romanya'nın 2013 yılın 4,45 milyon dolar olan ithalatı, ülkenin 2009 yılı rakamlarını yakalaması ve geçmesi muhtemel görüldüğünden ilgi çekicidir.

2.7. İthalat Trendi

2009-2013 Dönemi İthalat Artışları (x1.000\$)					
	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2009-2013
Libya	39,142	-48,369	81,050	35,471	50,588
Irak	30,050	-2,704	28,627	14,266	48,385
Hindistan	11,566	54,970	22,715	34,170	34,949
Suudi Arabistan	20,179	28,870	43,841	-69,037	21,986
Kazakistan	3,124	4,835	8,753	-5,663	12,232
Rusya	733	1,815	11,345	-1,031	6,265
Gürcistan	-52	2,021	4,381	-3,193	4,781
Moğolistan	600	1,411	598	1,571	1,789
Viet Nam	-1,057	-454	5,986	-5,297	815
Avusturya	2,347	4,038	-2,057	821	-565
Taipei , Çin	1,103	1,557	1,244	-210	-1,250
Mısır	2,929	-666	823	-1,398	-2,426
Cezayir	3,295	2,822	-2,518	1,985	-5,821
Belçika	5,924	4,436	-5,197	-968	-6,324
Lübnan	3,836	-1,387	3,322	1,432	-6,670
Kanada	401	1,134	10,919	-6,113	-10,055
Fransa	6,561	7,025	-4,738	-1,256	-27,083
BAE	10,283	-16,198	18,026	-16,422	-57,964
ABD	-7,993	24,538	34,198	16,005	-123,693

Uluslar arası ticarete hedef pazarların belirlenmesi aşamasında incelenmesi gereken parametrelerden birisi de trend eğrisidir. İthalat trendinin yükselişte olduğu pazarlar dikkate alınmalı diğer unsurlarla birlikte değerlendirilmelidir. 2009 - 2013 yılları arasında Mermer ithalatını arttıran ülkeler arasında en fazla dikkati çeken ülke %50 oranındaki artışı ile Libya'dır. Yine Irak %48 lik artış ile global kriz ithalat rakamlarına göre en uzak ülkelerden görülmektedir.

2009 - 2013 yılları arasında Mermer ithalatını her yıl arttıran ve bu dönemde %35 oranındaki artış ile dikkati çeken diğer ülke Hindistan'dır.

2.8. Afrika Kıtası Mermer İthalatı

Son yılların trend pazarlarından birisi de Afrika kıtasıdır. Mermer ihracatı içinde önemli fırsatlar sunan Afrika, başta Libya olmak üzere birçok ülkesinde ciddi ithalat rakamlarına ulaşmaktadır. Libya, 2013 yılında gerçekleştirdiği Mermer ithalatı ile Dünya sıralamasında 3. sırada yer almıştır. Dünya sıralamasında 10. Sıradaki Fas yine 31 milyon dolar ithalatı ile dikkat çekmektedir. Cezayir ise 15 milyon dolarlık ithalat hacmi ile hedef ülkeler konumundadırlar.

Afrika Kıtası – İlk 10 İthalatçı Ülke (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Libya	21.235	60.377	12.008	93.058	131.357
Fas	30.046	29.331	36.131	28.311	31.770
Cezayir	9.420	12.715	15.537	13.019	15.004
Mısır	5.512	8.441	7.775	8.598	7.661
Angora	3.816	2.715	2.891	6.126	6.139
Güney Afrika	10.022	9.890	4.635	4.190	4.309
Nijerya	12.085	7.132	2.060	3.247	3.488
Tunus	684	1.797	480	2.857	8.427
Kenya	348	777	823	1.570	1.160
Ekvator Ginesi	1.288	2.863	431	1.307	1.455

6802.21 MERMER İhracatında Türkiye'ye Uygulanan Vergi ve Korumacı Önlem Seviyeleri																			
Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K
Arnavutluk	2014	HS12	0%		Slovenya	2014	HS12	0%		Endonezya	2013	HS07	10,0%		Benin	2013	HS07	20,0%	
Avusturya	2014	HS12	0%		Güney Afrika	2013	HS12	0%		Kiribati	2006	HS02	10,0%		Burkina Faso	2013	HS07	20,0%	
Belçika	2014	HS12	0%		İspanya	2014	HS12	0%		Kosovo	2013	HS12	10,0%		Komorlar	2013	HS02	20,0%	
Bosna Hersek	2014	HS12	0%		Swaziland	2014	HS12	0%		Kirgizistan	2013	HS07	10,0%		Demokratik Kongo	2009	HS02	20,0%	
Botsvana	2014	HS12	0%		İsveç	2014	HS12	0%		Madagaskar	2014	HS12	10,0%		Fildişi Sahili	2013	HS07	20,0%	
Brunei Darussalam	2008	HS02	0%		İsviçre	2013	HS12	0%		Malawi	2013	HS07	10,0%		Dominik Cumhuriyeti	2008	HS07	20,0%	
Bulgaristan	2014	HS12	0%		Tayland	1999	HS96	0%		Mayotte	2013	HS12	10,0%		Etiyopya	2012	HS07	20,0%	
Kanada	2013	HS12	0%		Tuvalu	2010	HS07	0%		Panama	2013	HS12	10,0%		Gana	2013	HS12	20,0%	
Cook Adaları	2013	HS12	0%		İngiltere	2014	HS12	0%		Filipinler	2008	HS07	10,0%		Gine	2012	HS02	20,0%	
Hirvatistan	2014	HS12	0%		Eritre	2006	HS96	2,0%		Solomon Islands	2013	HS02	10,0%		Gine - Bissau	2013	HS07	20,0%	
Kıbrıs	2014	HS12	0%		Karadağ	2014	HS12	2,0%		Viet Nam	2013	HS12	10,0%		Mali	2013	HS07	20,0%	
Çek Cumhuriyeti	2014	HS12	0%		ABD	2013	HS12	2,1%		Yemen	2013	HS12	10,0%		Moritanya	2007	HS96	20,0%	
Danimarka	2014	HS12	0%		Doğu Timor	2013	HS07	2,5%		Belarus	2013	HS12	11,3%		Meksika	2009	HS07	20,0%	
Estonya	2014	HS12	0%		Myanmar	2007	HS02	3,0%		Kazakistan	2013	HS12	11,3%		Nijer	2013	HS07	20,0%	
Finlandiya	2014	HS12	0%		Palau	2012	HS02	3,0%		Rusya	2013	HS12	11,3%		Nijerya	2013	HS07	20,0%	
Fransa	2014	HS12	0%		Avusturya	2014	HS12	4,0%		Aruba	2013	HS07	12,0%		Saint Kitts and Nevis	2011	HS07	20,0%	
Gürcistan	2012	HS02	0%		Micronesia (Federated States)	2006	HS02	4,0%		Cibuti	2014	HS07	13,0%		Senegal	2013	HS07	20,0%	
Almanya	2014	HS12	0%		Bahreyn	2013	HS12	5,0%		Fransız Polinezyası	2013	HS12	13,0%		Sierra Leone	2006	HS02	20,0%	
Yunanistan	2014	HS12	0%		Fiji	2013	HS12	5,0%		Kostarika	2009	HS07	14,0%		Suriye	2013	HS12	20,0%	
Hong Kong , Çin	2014	HS12	0%		Kuveyt	2013	HS12	5,0%		Azerbeycan	2013	HS12	15,0%		Togo	2013	HS07	20,0%	
Macaristan	2014	HS12	0%		Lao Demokratik Halk Cumhuriyeti	2008	HS02	5,0%		Bolivya	2013	HS12	15,0%		Bermuda	2014	HS12	22,3%	
İzlanda	2013	HS12	0%		Moldova, Republic of	2013	HS07	5,0%		Küba	2013	HS07	15,0%		Bangladeş	2007	HS02	25,0%	
İrlanda	2014	HS12	0%		Moğolistan	2013	HS07	5,0%		Ekvador	2012	HS07	15,0%		Burundi	2013	HS12	25,0%	
İsrail	2008	HS07	0%		Yeni Zelanda	2014	HS12	5,0%		Mısır	2009	HS07	15,0%		Kenya	2013	HS12	25,0%	
İtalya	2014	HS12	0%		Umman	2013	HS12	5,0%		El Salvador	2013	HS12	15,0%		Lübnan	2007	HS07	25,0%	
Japonya	2011	HS07	0%		Katar	2013	HS12	5,0%		Guatemala	2013	HS12	15,0%		Pakistan	2008	HS07	25,0%	
Letonya	2014	HS12	0%		Sao Tome ve Principe	2013	HS07	5,0%		Honduras	2009	HS07	15,0%		Ruanda	2013	HS12	25,0%	
Lesotho	2014	HS12	0%		Suudi Arabistan	2013	HS12	5,0%		Liberya	2014	HS12	15,0%		Tanzanya	2013	HS12	25,0%	
Libya	2006	HS02	0%		Ukrayna	2012	HS07	5,0%		Maldivler	2009	HS07	15,0%		Uganda	2013	HS12	25,0%	
Liechtenstein	2013	HS12	0%		BAE	2013	HS12	5,0%		Nikaragua	2013	HS12	15,0%		Montserrat	2013	HS07	27,5%	
Litvanya	2014	HS12	0%		Şili	2009	HS07	6,0%		Tacikistan	2013	HS07	15,0%		Cezayir	2009	HS07	30,0%	
Lüksemburg	2014	HS12	0%		Kamboçya	2007	HS02	7,0%		Vanuatu	2012	HS07	15,0%		Angola	2009	HS07	30,0%	
Macao , Çin	2014	HS12	0%		Fas	2012	HS02	7,5%		venezuela	2013	HS02	15,0%		Bhutan	2007	HS07	30,0%	
Makedonya,Eski Yugoslav Cumhuriyeti	2012	HS12	0%		Mozambik	2010	HS07	7,5%		Zambiya	2013	HS12	15,0%		Kamerun	2012	HS07	30,0%	
Malta	2014	HS12	0%		Taipei , Çin	2013	HS07	7,5%		Zimbabve	2007	HS07	15,0%		Orta Afrika Cumhuriyeti	2009	HS07	30,0%	
Mauritius	2014	HS12	0%		Tonga	2013	HS07	7,5%		Antigua ve Barbuda	2013	HS96	17,5%		Çad	2011	HS07	30,0%	
Namibya	2014	HS12	0%		Arjantin	2013	HS12	8,0%		Barbados	2013	HS07	17,5%		Kongo	2014	HS12	30,0%	
Hollanda	2014	HS12	0%		Brezilya	2012	HS07	8,0%		Belize	2013	HS12	17,5%		Ekvator Ginesi	2007	HS07	30,0%	
Norveç	2013	HS12	0%		Güney Kore	2009	HS07	8,0%		Dominika	2013	HS07	17,5%		Gabon	2009	HS07	30,0%	
Papua Yeni Gine	2010	HS07	0%		Paraguay	2013	HS12	8,0%		Grenada	2013	HS07	17,5%		Ürdün	2008	HS07	30,0%	
Peru	2013	HS12	0%		Samoa	2013	HS12	8,0%		Guyana	2012	HS07	17,5%		Malezya	2008	HS07	30,0%	
Polonya	2014	HS12	0%		Uruguay	2013	HS12	8,0%		Jamaika	2011	HS07	17,5%		Nepal	2013	HS12	30,0%	
Portekiz	2014	HS12	0%		Ermenistan	2013	HS07	10,0%		Aziz Lucia	2007	HS96	17,5%		Sri Lanka	2012	HS12	30,0%	
Romanya	2014	HS12	0%		Cabo Verde	2013	HS12	10,0%		Aziz Vincent ve Grenadinler	2007	HS96	17,5%		Özbekistan	2012	HS07	30,0%	
Sırbistan	2014	HS12	0%		Kolombiya	2013	HS12	10,0%		Trinidad ve Tobago	2008	HS07	17,5%		Sudan	2013	HS12	40,0%	
Seyşeller	2007	HS92	0%		Gambiya	2012	HS07	10,0%		Çin	2011	HS07	19,3%		Tunus	2008	HS07	43,0%	
Singapur	2013	HS12	0%		Haiti	2014	HS07	10,0%		Afganistan	2013	HS12	20,0%		Bahamalar	2013	HS12	45,0%	
Slovakya	2014	HS12	0%		Hindistan	2009	HS07	10,0%		Anguilla	2013	HS07	20,0%		İran	2011	HS07	50,0%	

2.9. HEDEF PAZAR ANALİZİ

Hedef Pazar Ülkenin belirlenmesinde uyguladığımız modele ilişkin açıklamalar raporumuzun yöntem kısmında verilmiştir. Mermer ihracatı için Hedef Pazar ülkelerin belirlenmesine yönelik yaptığımız çalışmanın detayları bu kısımda anlatılacaktır.

2.10.1 Potansiyel Hedef Ülkelerin Belirlenmesi

Ülkelerin mevcut Mermer ithalat hacimleri, tonajları, ithalat artış oranları, en fazla Mermer ihraç eden ülkelerin mevcut pazarları ve ülkemizin hali hazırda Mermer ihraç ettiği ülkeler ile model algoritması içinde kullanılan bir kısım parametreler incelenerek potansiyel arz eden 50 adet ülke belirlenmiştir. Bu ülkeler şu şekildedir.

ABD	Endonezya	İsrail	Meksika	Slovakya
Almanya	Fransa	İtalya	Mısır	Sri Lanka
Avustralya	Güney Afrika	Kanada	Pakistan	Suriye
Avusturya	Hindistan	Katar	Peru	Tayvan
Azerbaycan	Hollanda	Kazakistan	Polonya	Tunus
BAE	Hong Kong	Kıbrıs	Portekiz	Türkmenistan
Belçika	Irak	Kolombiya	Romanya	Ukrayna
Brezilya	İngiltere	Kuveyt	Rusya	Umman
Bulgaristan	İran	Libya	Suudi Arabistan	Vietnam
Çin	İspanya	Lübnan	Singapur	Yunanistan

2.10.2 Hedef Pazar Matrisinin Oluşturulması

Mermer ihracatına yönelik Hedef Pazar'ın belirlenmesi için 14 adet parametre oluşturulmuş, bu parametrelere yönelik ağırlıklar belirlenmiş ve 50 ülkenin her biri bu yöntemle puanlanmıştır.

HEDEF PAZAR MATRİSİ				
	PARAMETRELER	AĞIRLIK	ÜLKE1	ÜLKE2
1	Yakınlık	*		
2	Sınır Komşumuz Olması	*		
3	Karadeniz'e Kıyısının Olması	*		
5	Mevcut İthalat Hacmi (\$)	*		
6	Mermer İthalatı Artış Oranı	*		
7	Türkiye'nin Mermer İhraç Ettiği Ülkelerden Birisi Olması	*		
8	Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem	*		
9	Nüfus Artış Hızı	*		
10	15-24 Yaş Nüfus	*		
11	GSMH Artış Oranı	*		
12	Şehirleşme Hızı	*		
13	Birim Tonaj Değeri (\$)	*		
13	Mermer İthalatı Yaptığı Ülkelere Olan Ortalama Uzaklık ile Ülkenin Türkiye'ye Olan Uzaklığının Karşılaştırılması	*		
14	Mermer İthalatının Yapıldığı Ülkelerin Çeşitliliği	*		

Hedef Pazar Matrisi kullanılarak yapılan puanlama sonrasında en yüksek puanı alan ülkeler ülkemiz açısından Mermer ihracatı için en öncelikli hedef pazarlardır. Hedef Pazar Matrisinde değerlendirilen ülkelerin tamamı Mermer ihracatı için potansiyel taşımaktadır. Ancak, yüksek puan alan ülkelerin öncelikle tercih edilmesi daha çabuk sonuca ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. İncelemesi yapılan 50 ülkenin puan sıralaması şu şekildedir.

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
1	Hindistan	972	11	İngiltere	732
2	Irak	946	12	Azerbaycan	729
3	Türkmenistan	885	13	Kolombiya	718
4	Katar	884	14	Libya	711
5	BAE	868	15	ABD	705
6	Suudi Arabistan	846	16	Güney Afrika	700
7	Bulgaristan	829	17	Almanya	698
8	Fransa	818	18	Romanya	691
9	Çin	813	19	Meksika	689
10	Ukrayna	806	20	İsrail	685

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
21	Hollanda	680	31	Avusturalya	641	41	İspanya	573
22	Endonezya	671	32	Belçika	631	42	Suriye	552
23	Polonya	671	33	Avusturya	630	43	Kazakistan	546
24	Umman	670	34	Singapur	608	44	Mısır	434
25	İran	666	35	Lübnan	606	45	Portekiz	423
26	Rusya	666	36	Kuveyt	603	46	Sri Lanka	387
27	Peru	659	37	Yunanistan	600	47	Hong Kong	383
28	Pakistan	648	38	İtalya	600	48	Slovakya	338
29	Kıbrıs	643	39	Tunus	600	49	Vietnam	280
30	Kanada	642	40	Brezilya	573	50	Tayvan	276

Yapılan analiz çalışmasının sonucuna göre, Mermer ihracatı için Hedef Pazar ülkeler; Hindistan, Irak, Türkmenistan, Katar ve BAE'dir. Bu ülkelerle ilgili detaylı bilgiler çalışmanın ilerleyen kısımlarında verilmiştir. Ancak, bu noktada dikkat edilmesi gereken en önemli husus hedef pazar ülkelerimizin sadece bu 5 ülke ile sınırlı olmadığı gerçeğidir. Özellikle en fazla puan alan ve 6-10. Sıra arasında yer alan Suudi Arabistan, Bulgaristan, Fransa, Çin ve Ukrayna da çok önemli pazarlardır.

1. HİNDİSTAN

2. IRAK

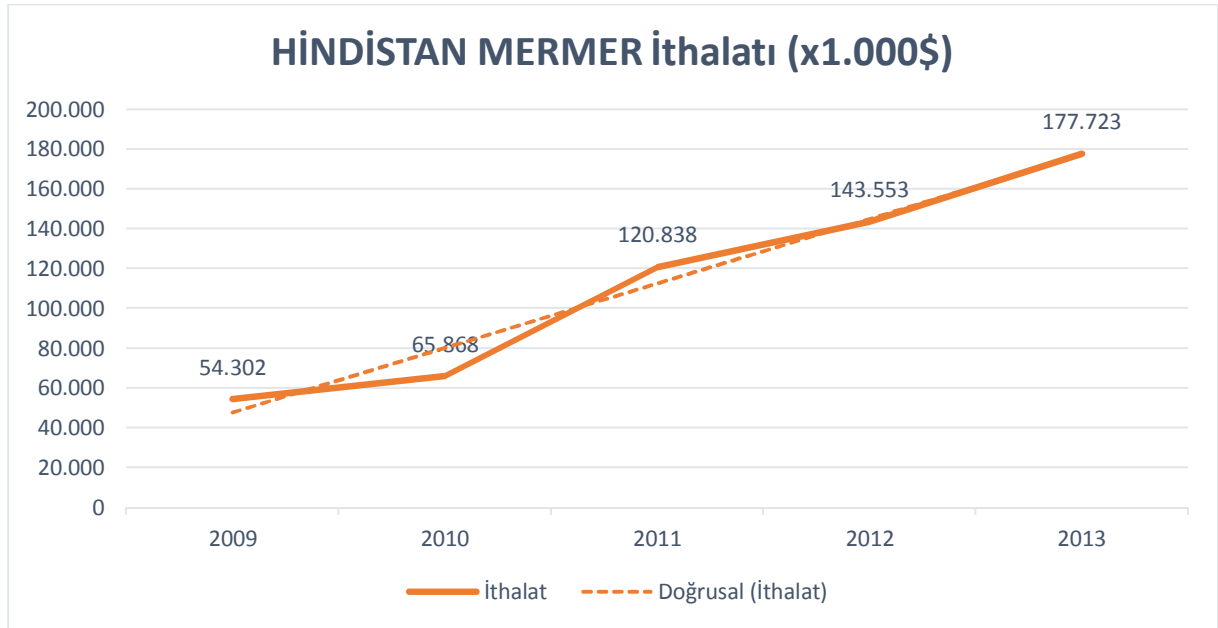
3. TÜRKMENİSTAN

4. KATAR

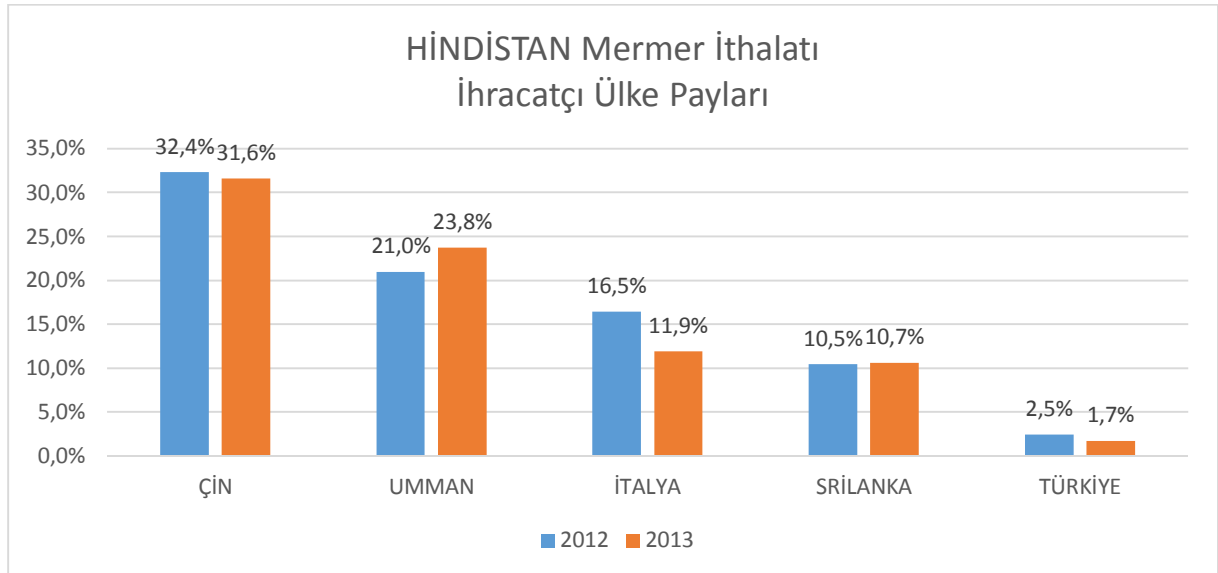
5. BAE

HİNDİSTAN

Asya'da bulunan ve yüzölçümü bakımından dünyada yedinci, nüfus bakımından ikinci sırada yer alan devlet. Kuzeyinde Keşmir ve Çin, kuzeydoğusunda Nepal ve Bhutan, doğusunda Bangladeş ve Birmanya, güneydoğusunda Seylan, güneyinde Hint Okyanusu, kuzeybatısında Pakistan bulunur. Üçgene benzeyen Hindistan yarımadası, ülkenin en büyük kısmını kaplar. Ülkenin kapladığı alan 3.287.590 km² olup, kuzey-güney uzunluğu 3200 km, batı-doğu uzunluğu ise 2400 kilometredir. Dünya nüfusunun % 15'ine sahiptir. Nüfusu 889.700.000'dir. Nüfusun % 20'si şehirlerde, % 80'i köy ve kırlarda yaşar. Halk, beş ayrı etnik gruptan meydana gelmiştir. Bunlar Dravitler, Aryalar, Hindular, Tibet-Çin ve Moğollar ve Müslümanlardır. Milli gelirin 1/5'ini imalatçılık ve madencilik teşkil eder. Petrol ve kimya ürünleri kısmen kendi tüketimi için kafidir. Ortalama çelik üretimi 9,5 milyon, demir filizi üretimi ise 40 milyon tondur. Hindistan'da bugün Damador Vadisinde 5 milyar ton kömür rezervi, Madras'da 2 milyar ton linyit rezervi, Assam bölgesi civarında ise 5 milyon ton petrol rezervi bulunmaktadır. Ortalama yıllık kömür üretimi 123 milyon, petrol üretimi 19 milyon ton, boksit üretimi 1.740.000 ton civarındadır. Manganez üretiminde dünyada üçüncü sırayı almaktadır. Maden kaynakları bakımından oldukça zengin olan Hindistan'da alüminyum, krom, petrol, mika, kalay, çinko, kurşun, bakır ve altın çıkarılır. Kalküta ve Bombay bölgesi pamuklu tekstil, jüt, gıda maddeleri ve kimya endüstrisi alanları ile gelişmiştir. Hindistan'da sanayi iki kolda ilerlemiştir. Bunlar pamuklu ve jütlü dokumacılık ve maden çıkarmadır. Makina endüstrisi alanında; vagon, lokomotif, gemi tezgahları ve otomobil fabrikaları vardır. Ticaretinin büyük kısmını, ABD, AET ülkeleri, İngiltere, Japonya ve Almanya ile yapmaktadır. Tekstil ürünleri, madenler, çay, bazı tarım ürünleri, pamuklu ve jütlü dokuma ve hindkeneviri başlıca ihraç ürünleridir. Besin maddeleri, makina ve aletler, sanayi hammaddeleri, motorlu araçlar ve buğday ithal etmektedir. Dış yardımlar sayesinde ekonomisini geliştirmektedir. İhracatının % 17'sini ABD'ye yapmakta ve ithalatının % 23'ünü ABD'den karşılamaktadır. Deniz ulaşımı iyi durumdadır. 8 büyük, 150 küçük liman vardır. Demiryolu ulaşımı bakımından dünyanın dördüncü ülkesidir. Toplam demiryolları 61.810 km, karayolları 1.772.000 km kadardır. İç su yolları ise 16.810 kilometredir. Ülkede 95 kadar havaalanı vardır. Hindistan Hava Yollarına ait uçaklar beş kıtaya uçuş yapmaktadır.

Hindistan Dünyanın en büyük Mermer ithalatçısı olup, 2009 yılından bu yana sürekli olarak yüksek hacimlerde artan bir trendi bulunmaktadır. 2009 yılında 54,3 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılında 143,5 milyon dolara ve 2013'e gelindiğinde 177,7 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 177,7 milyon dolarlık ithalatı ile Hindistan, Dünya toplam Mermer ithalatının %15,9'unu gerçekleştirmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Mermer ithalatı 2012 yılına göre %23,8 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Hindistan ithalatının %227,3 oranında arttığı görülmektedir.

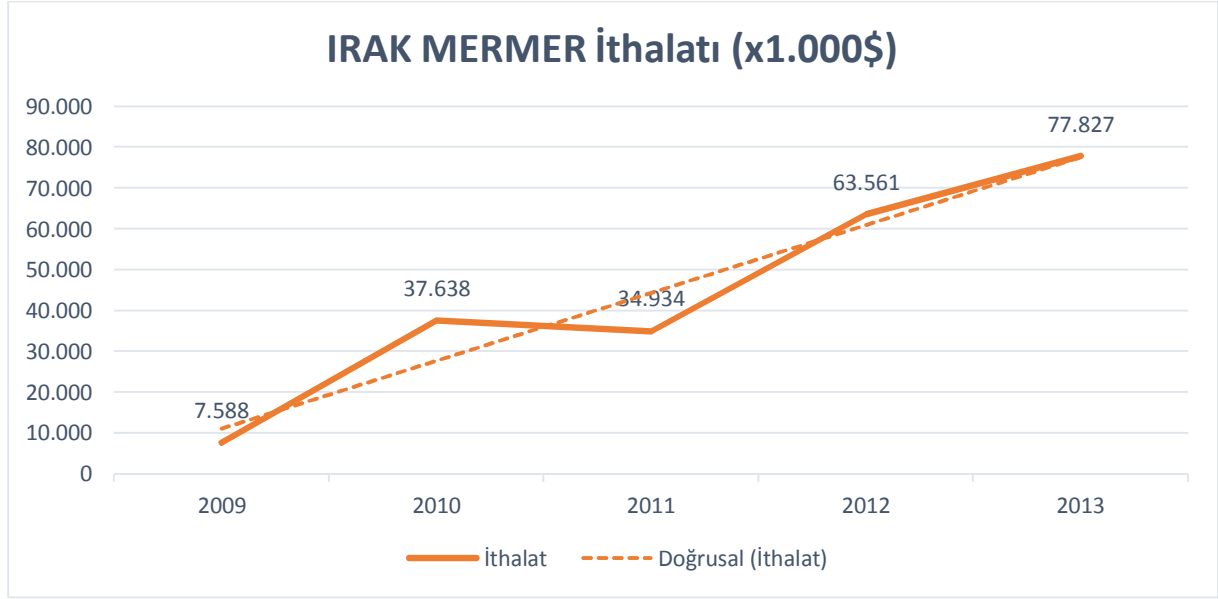
Hindistan tarafından ithal edilen Mermer ağırlıklı olarak Çin, Umman ve İtalya'dan ithal edilmektedir. Türkiye'nin payı 2012 yılında %2,5 ve 2013 yılında ise %1,7 oranlarındadır. Çin tarafından Hindistan'a 56,2 milyon dolar seviyesinde bir Mermer ihracatı gerçekleştirilmişken, Türkiye tarafından 3,1 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Yine Umman 42,23, İtalya ise 21,3 milyon dolar ihracat geliştirmiştir.

HİNDİSTAN Mermer İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
ÇİN	16.115	30%	25.731	39%	36.713	30%	46.491	32%	56.200	32%
UMMAN	8.671	16%	5.456	8%	18.824	16%	30.094	21%	42.230	24%
İTALYA	9.872	18%	16.185	25%	25.029	21%	23.625	16%	21.230	12%
SRİLANKA	3.520	6%	5.243	8%	13.022	11%	15.020	10%	18.970	11%
TÜRKİYE	4.870	9%	3.582	5%	3.485	3%	3.526	2%	3.100	2%

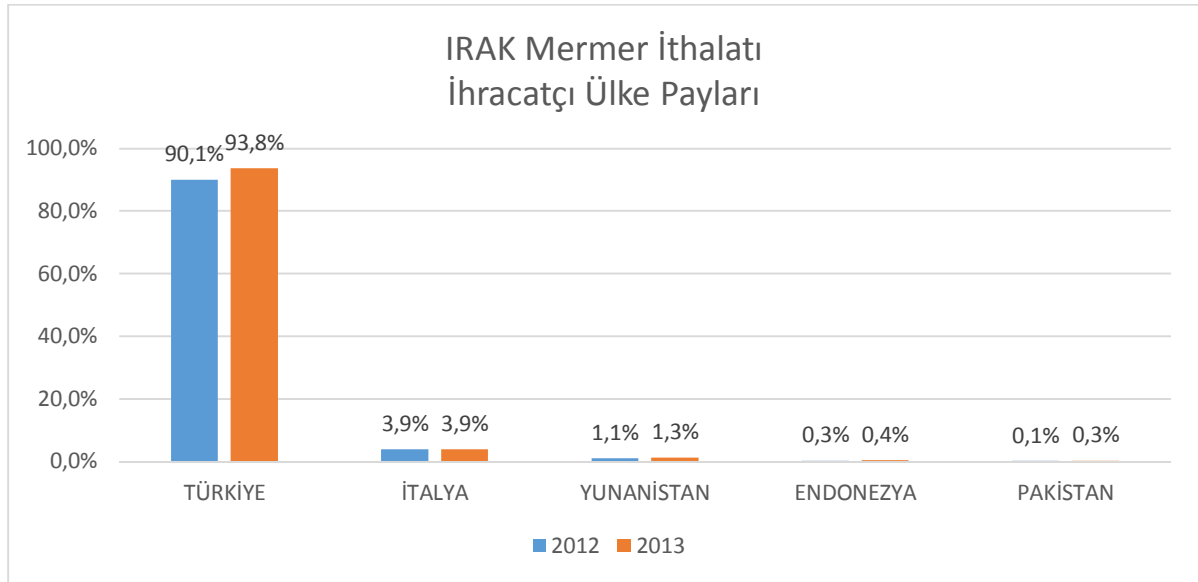
Dünya mermer ihracatçısı Türkiye'nin, dünya mermer ithalatçısı Hindistan'daki Pazar payının %2 seviyelerinde olması oldukça düşündürücüdür. 460,2 milyon dolar ile dünya ihracatının %34'üne sahip olan ülkemizin 177,7 milyon dolarlık mermer ithalat hacmine sahip Hindistan ile sadece 3,1 milyon dolarlık bir ticari hacim gerçekleştirmiş olması dikkat çekicidir. Hindistan ile ticari ilişkilerimizin özellikle mermer ile artıp, diğer sektörlerinde faydalanacağı açıktır. Hindistan net olarak hedef Pazar konumundadır.

İRAK

Türkiye'nin güneyinde bir Ortadoğu ülkesidir. Kuzeyde Türkiye, doğuda İran, güneydoğuda Basra Körfezi ve Kuveyt, güneyde Suudi Arabistan, batıda Ürdün ve Suriye ile sınırlanmış ve 38°-48° doğu meridyenleri ile 28°-38° paralelleri arasında yer almaktadır. Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları arasında bir geçit kabul edilmektedir. Birinci Dünya Savaşı sırasında 2,5 milyon olan ülke nüfusu günümüzde 36 milyona ulaşmıştır. Halkın % 75'i Araptır. Geri kalan % 20'lik kısmı, kuzey bölgelerde yaşayan Kürtler, Kerkük ve Musul'daki Türkler ve çeşitli yerlerde yerleşmiş bulunan Ermeni, Yahudi, Yezidi, Süryani ve Asuri azınlıklar teşkil eder. Sanayi: Irak'ta çıkarılan petrolün mühim bir kısmının ham olarak ihraç edilmesine rağmen, sanayinin en önemli kolu petrol rafinerizasyonu ve petrokimya'dır. Petrol rafinerileri Bağdat, Basra, Kerkük ve Musul'da; petrokimya tesisleri ise Bağdat'ta bulunur. Sanayinin bu kolunda genelde Rus teknolojisi kullanılmaktadır. Petrolü pamuklu, yünlü ve ipekli dokuma takib eder. Tekstil sanayii Bağdat, Musul ve Hilla'da toplanmıştır. Yakın tarihte büyük ilerleme gösteren diğer sanayi dalları, çimento ve sun'i gübre üretimidir. Konserve, şeker, sigara, nebati yağ ağaç ürünleri imalatı da tarıma bağlı olarak gelişmektedir. Irak'ta ülke içi ticaret eski metodlarla yapılmakta, nakliye ve tabiat şartları sebebiyle her bölge kendisini beslemek zorunda kalmaktadır. Irak'ta ulaştırma genelde karayolu ile yapılır. En önemli yolları: Sınırları ve petrol bölgelerini Bağdat'a bağlayan yollardır. Karayollarının toplam uzunluğu 33.238 kilometredir. Ülke içi ulaşımında demiryolu ikinci sırayı alır. 1914'te yapılmaya başlanan demiryolları bugün 2439 km uzunluğa ulaşmış olup, hemen hemen bütün büyük şehirleri birbirine bağlar. Büyük ırmaklar ve sun'i suyolları da şartların uygun olduğu zamanlarda ulaşımında önemli yer tutabilmektedir. Irak, Basra körfezinde sadece 100 kilometrelik bir kıyısı olmasına rağmen her türlü deniz vasıtasına hizmet verebilecek iki büyük limana sahiptir. Bunlar körfez kıyısındaki Ümm-ül-Kasr ile Şattülarap suyolu kıyısındaki Basra limanlarıdır. Ülkemiz ile her alanda en yüksek ticari ilişkileri bulunan Irak Mermer ihracatında da hedef ülke konumundadır.

Irak Dünyanın 2. büyük Mermer ithalatçısı olup, 2009 yılından bu yana sürkli artan ithalat hacmi görülmektedir. İç savaşın etkili olduğu son 11 yılda Mermer ithalatı için bir çıkış trendi başlamıştır. 2009 yılında 7,5 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılında 63,5 milyon dolara ve 2013'e gelindiğinde 77,8 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 77,8 milyon dolarlık ithalatı ile Irak, Dünya toplam Mermer ithalatının %6,9'unu gerçekleştirmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Mermer ithalatı 2012 yılına göre %22,5 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Irak ithalatının %925,6 oranında düştüğü görülmektedir.

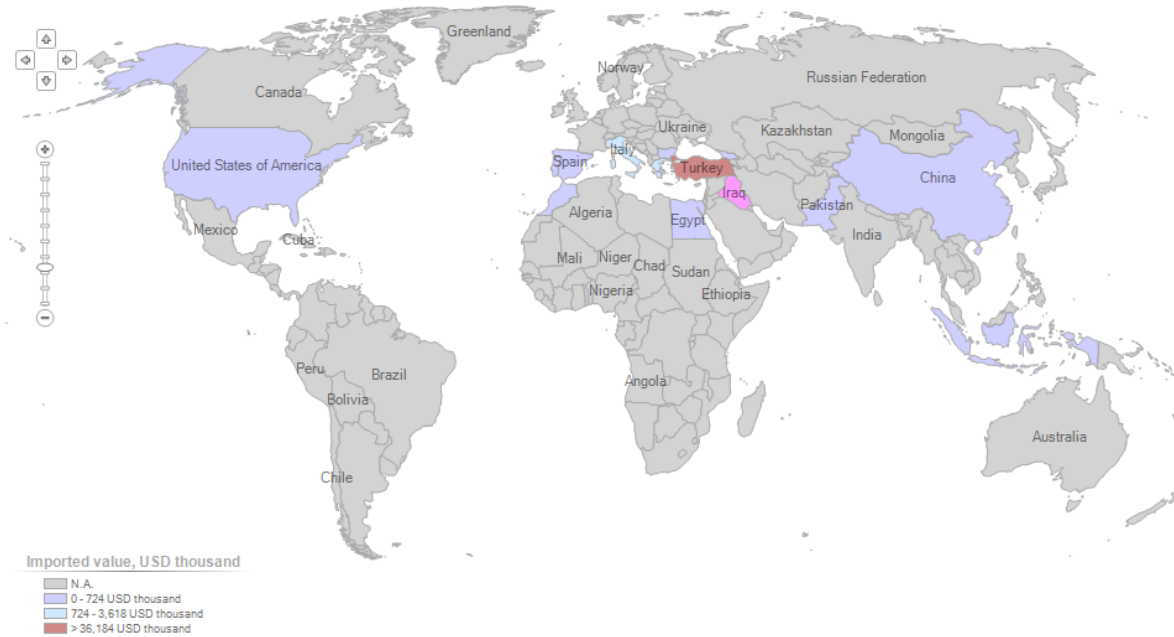

Irak tarafından ithal edilen Mermer ağırlıklı olarak Türkiye'den ve çok az bir kısmı ise İtalya'dan ithal edilmektedir. Türkiye'nin payı 2012 yılında %90,1 ve 2013 yılında ise %93,8 oranlarındadır. İtalya tarafından Irak'a 2,9 milyon dolar seviyesinde bir Mermer ihracatı gerçekleştirilmişken, Türkiye tarafından 72,3 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

IRAK Mermer İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	5.943	78%	26.940	72%	29.152	83%	57.274	90%	72.368	94%
İTALYA	24	0%	78	0%	454	1%	2.458	4%	2.996	4%
YUNANİSTAN	443	6%	1.631	4%	732	2%	711	1%	997	1%
ENDONEZYA	0	0%	49	0%	171	0%	175	0%	340	0%
PAKİSTAN	104	1%	33	0%	18	0%	84	0%	266	0%

Irak'ın Mermer ithalatının 2013 yılında %94'ünü elinde bulunduran ülkemiz 2009 yılında %78, 2010 yılında %72, 2011 yılında %83, 2012 yılında %90'ına sahiptir. Tablo incelendiğinde sürekli olarak ciddi oranlarda artış gösterilmiştir. Siyasi ilişkilerdeki durumun yanısıra ülkemiz ürünlerine karşı her alanda gösterilen geniş rağbet Mermer sektöründe de elde edilmiştir. Irak artan ithalat hacmi olarak bakıldığında hedef Pazar konumunu korumaya devam etmektedir.

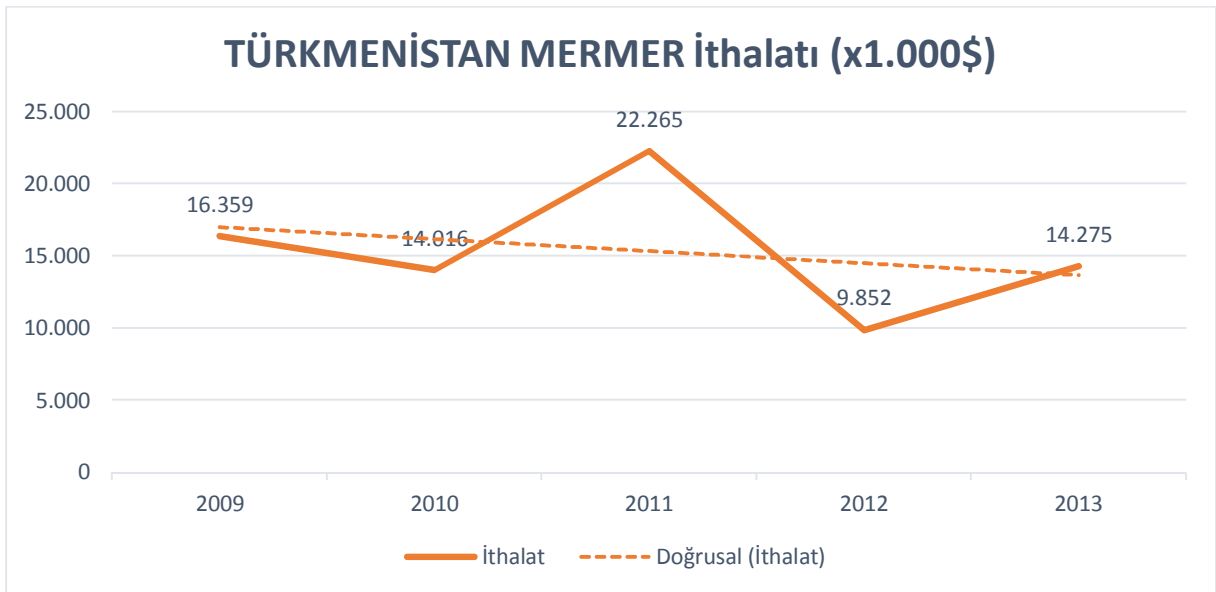
List of supplying markets for a product imported by Iraq in 2013 (Mirror)
Product : 680221 Monumental/buildg stone,cut/sawn flat/even,marble/travertine/alabaster

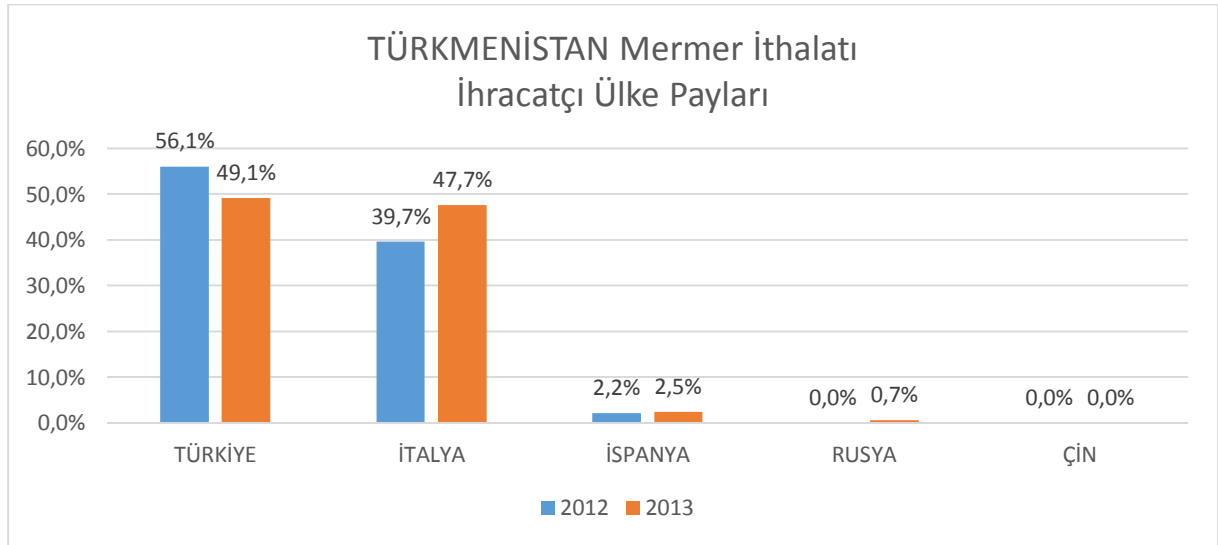
TÜRKMENİSTAN

Orta Asya'da bulunan bir Türk Devletidir. Kuzeyinde Kazakistan, doğusunda Özbekistan, güneyinde İran ve Afganistan, batısında Hazar Gölü yer alır. Türkmenistan topraklarının beşte dördünü Karakum Çölü kaplar. Güneyinde yer alan Kugitang ve Kopet dağları, Pamir, Altay sıradağlarının kollarıdır. Kopet Dağları İran'la olan tabii sınırı da çizer. Ülkenin kuzey doğusunda Küçük (772 m), Büyük Balkan (1880 m) ve Krasnovods (308 m) yaylaları, bulunur. Kugitang Dağlarının en yüksek noktası 3319 metredir. 3.714.000 nüfusa sahip Türkmenistan'da nüfus artışı % 2,7'dir. Nüfusun % 72'sini Türkmenler, % 9,5'ünü Ruslar, % 2,5'ünü Kazaklar, % 9'unu Özbekler, % 7'sini diğer milletler meydana getirir. Türkmenistan ekonomisi tarıma dayanır. Tarımda pamukçuluk mühim yer

tutar. Ayrıca kavun, karpuz yetiştirilir ve üzüm bağları bulunmaktadır. Mungap, Tecen ve Kopet Dağı eteklerinde pamuk, Çarcuy'da kavun-karpuz yetiştirilmekte olup Aşkabad, Göktepe ve Merv'de üzüm bağları vardır. Bunların dışında bir miktar buğday, arpa, mısır ve tütün de yetiştirilmektedir. Ekonomide hayvancılık önemli yer tutar. En çok Karakul koyunları beslenir. Koyunu büyükbaş hayvan ve tavuk takip eder. Türkmenistan'da tekstil sanayii önemli ölçüde gelişmiştir. Aşkabad Merv, Çarcuy, Taşağuz ve Saya'da tekstil fabrikaları vardır. Bu fabrikalarda başta pamuk olmak üzere yün ve ipekli kumaşlar dokunur. Gıda sanayiine ait fabrikalar Bayram Ali, Taşağuz, Aşkabad ve Krasnovodsk'ta toplanmıştır. Ayrıca ufak makina inşa ve elektroteknik sanayi bulunmakta olup, bunlarda Aşkabad, Çarcuy ve Krasnovodsk gibi önemli şehirlerde kurulmuştur. Kimya sanayiine ait fabrikalar ise Çeleken, Bekdaş, Çaray'da faaliyet göstermektedir. Maden yününden zengin olan Türkmenistan'da çıkarılan petrol borularla nakledildiği Krasnovodsk rafinerisinde işlenmektedir. Bayram Ali ve Darvasa'da çıkarılan doğal gaz Buhara ve Urala sevk edilir. Petrolün dışında kükürt, kurşun, kalsiyum madeni, tuz, iyod, krom, civa gibi madenler çıkarılarak işlenmektedir. Madenlerin tarıma elverişli olmayan bozkır ve çöl gibi bölgelerde bulunması, bu bölgelerin nüfusunun artmasına sebep olmuştur. Ulaşım belli başlı yerleşim noktası arasında yapılmaktadır. Çarlık döneminde yapılmış olan Krasnovodsk-Çarcuy arasındaki Kafkasötesi demiryolu ve Merv-Kuşka, Çarcuy-Kungnk ve Karşı-Termes arasındaki demiryollarının uzunluğu 2120 kilometredir. Ayrıca 8700 km'lik bir şose bağlantısı olup, bunların dışında ulaşım nehirlerde ve bilhassa Türkmen kanalında yapılır. Türkiye'den uzaklığı 2095 km'dir.

Türkmenistan, Dünyanın 23. büyük Mermer ithalatçısı olup, son 5 yıldaki grafiği farklılıklar göstermektedir. 2009 yılında 16,3 milyon dolar iken 2010 yılında 14 milyon dolar ve sonrasında büyük bir artış ile 2011 yılında 22,2 milyon dolara ulaşmıştır. Ertesi sene 2010 yılında ise yarı yarıya bir düşüş yaşanarak 9,85 milyon dolara seviyelerine gerilemiştir. 2013 yılında ise tekrar yükseliş trendi yakalanmış ve 14,2 milyon dolar olarak ithalat hacmi belirlenmiştir. 2013 yılında gerçekleştirilen Mermer ithalatı 2012 yılına göre %44,8 oranında bir artış göstermiş olmasına rağmen 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Irak ithalatının %12,7 oranında düştüğü görülmektedir.

Türkmenistan tarafından ithal edilen Mermer ağırlıklı olarak Türkiye’den ve İtalya’dan ithal edilmektedir. Türkiye’nin payı 2012 yılında %56,1 ve 2013 yılında ise %49,1 oranlarındadır. İtalya tarafından Türkmenistan’a 6,79 milyon dolar seviyesinde bir Mermer ihracatı gerçekleştirilmişken, Türkiye tarafından 7 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

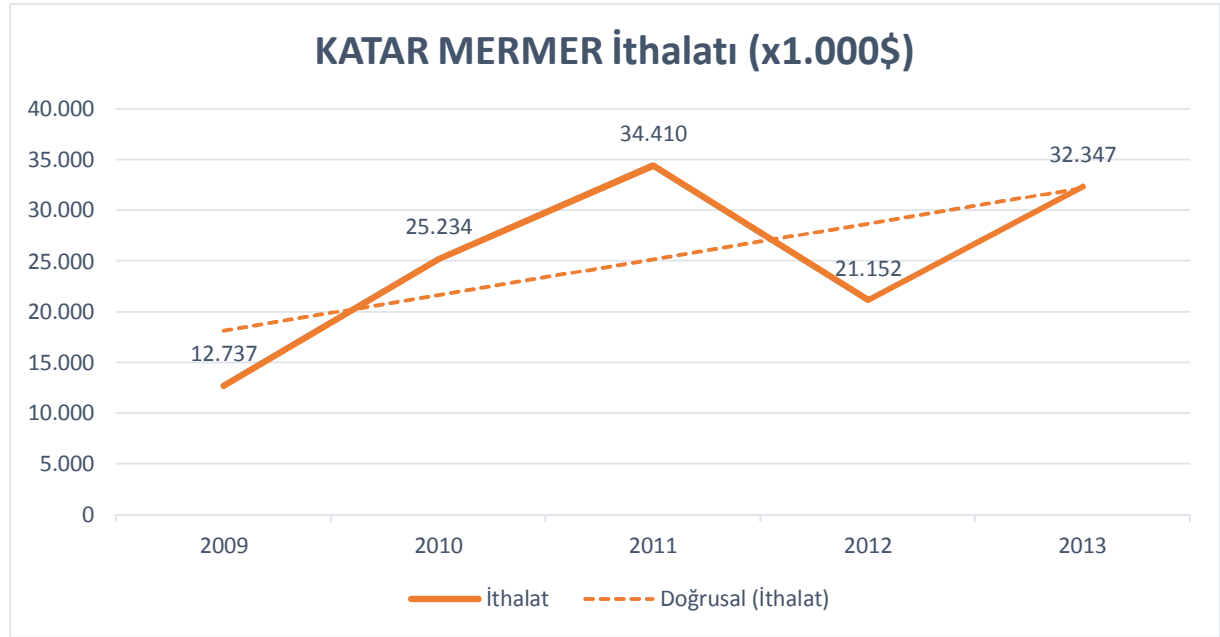
TÜRKMENİSTAN Mermer İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	7.698	47%	8.748	62%	7.650	34%	5.528	56%	7.001	49%
İTALYA	7.119	44%	4.452	32%	13.954	63%	3.913	40%	6.790	48%
İSPANYA	0	0%	0	0%	0	0%	220	2%	356	2%
RUSYA	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	98	1%
ÇİN	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%

Türkmenistan’ın Mermer ithalatının 2013 yılında %49’unu elinde bulunduran ülkemiz 2009 yılında %47’sine sahiptir. 2010 yılında %7, 2011 yılında %30, 2012 yılında %76’sına sahiptir. Tablo incelendiğinde görülmektedir ki özellikle son yılda Türkiye’nin payı İtalya’ya geçmiştir. İleriki yıllarda ihracat hacminin düşmesine yol açabilecek bu durumun göz önünde bulundurulması gerektiği açıktır. Türkmenistan hem gelecek açısından hem de mevcut durumun iyileştirilmesi açısından hedef Pazar konumundadır.

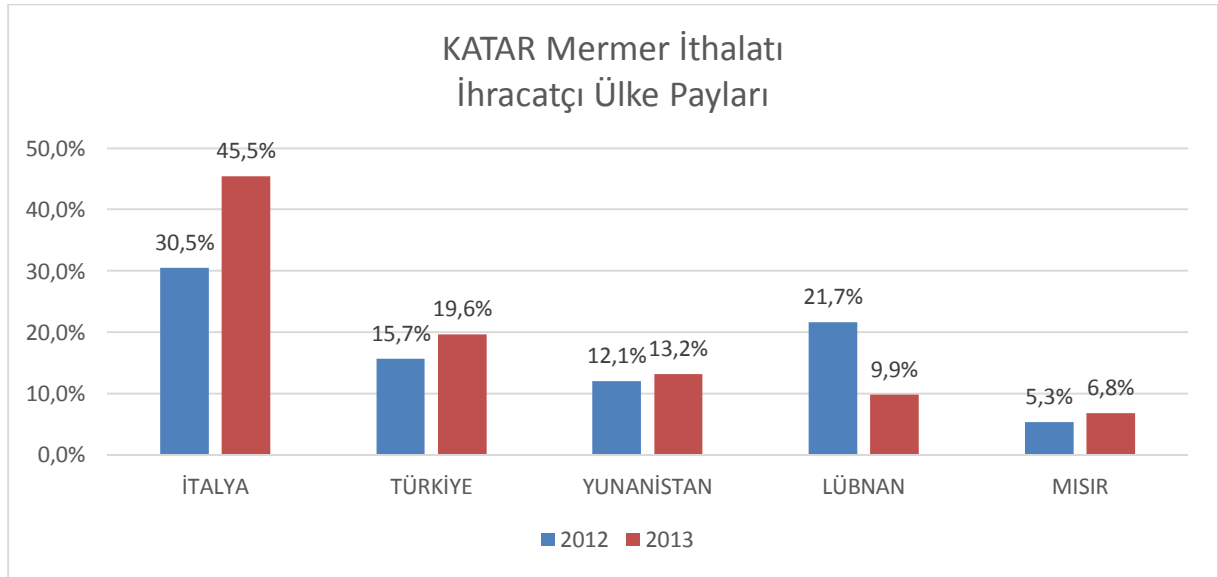
KATAR

Arabistan Yarımadasının doğusunda, Basra Körfezine uzanan bir yarımada üzerinde kurulmuş bir ülke. Batısında Bahreyn Körfezi, güneyinde Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri yer alır. Ülkenin güneyini çöller kaplar. Kuzey kısmında ise otlaklar bulunur. En yüksek noktası batı kıyılarında yer alan kireç taşı tepelikleridir. Bu tepeliklerin yüksekliği 76 m kadardır. Kıyılarında alçak burunlar, dar körfezler, tuz yatakları ve mercan kayaları bulunur. Ülke sınırları içinde göl ve akarsu yoktur. Su ihtiyacı kuyulardan ve arıtma tesisleri vasıtasıyla denizden elde edilir. 520.000 nüfusa sahip olan ülkede, halkın büyük bir çoğunluğu başşehir Duha ve çevresinde yaşar. Nüfusun % 73’ünü Araplar, % 20’sini İranlılar, % 7’sini Pakistanlılar meydana getirir. Ülkenin en önemli kaynağı petroldür. Petrol,

Katar'ı yoksulluktan kurtarmış, refah bir memleket haline getirmiştir. Petrolün bulunması ülkede hayat seviyesini yükseltmiş, aynı zamanda gübre ve çimento sanayiinin gelişmesine yol açmıştır. İnşaat sanayii çok gelişmiştir. Ayrıca petrol işletme tesisleri ve rafineriler de bulunmaktadır. Dışarıya en fazla petrol ve petrol ürünleri satar. İhracatın % 95'ini ham petrol, geri kalanın büyük bir bölümünü tabii gaz meydana getirir. Ayrıca dışarıya amonyak ve sebze de satar. Dışarıdan ise gıda maddeleri dahil, birçok tüketim maddesi alan Katar'ın en fazla aldığı ürünler motorlu araçlar ve özel otomobillerdir. Genelde ticaretini Japonya, İngiltere, Hollanda, ABD, Fransa ile yapar. Ülkede 2000 km uzunluğunda karayolu vardır. Demiryolları ise gelişmemiştir. Hava ulaşımı Körfez ülkelerinin ortak hava yolları olan Gulf-Air tarafından sağlanır. Doha Havaalanı en önemli havaalanıdır.

Katar Dünyanın 12. büyük Mermer ithalatçısı olup, 2009 yılında 2012 yılına kadar çıkan bir trend izlemiştir. 2012 yılındaki büyük ithalat hacmi düşüklüğünden sonra 2013 yılında rakam tekrar toparlanmıştır. 2009 yılında 12,7 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılında 21,1 milyon dolara ve 2013'e gelindiğinde 32,3 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 32,3 milyon dolarlık ithalatı ile Katar, Dünya toplam Mermer ithalatının %2,5'ünü gerçekleştirmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Mermer ithalatı 2012 yılına göre %52,9 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Katar ithalatının %154 oranında arttığı görülmektedir.

Katar tarafından ithal edilen Mermer ağırlıklı olarak İtalya, Türkiye ve Yunanistan'dan ithal edilmektedir. Türkiye'nin payı 2012 yılında %15,7 ve 2013 yılında ise %19,6 oranlarındadır. İtalya tarafından Katar'a 14,7 milyon dolar seviyesinde bir Mermer ihracatı gerçekleştirilmişken, Türkiye tarafından 6,3 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Yine Yunanistan 4,2 milyon dolar seviyesindeki ihracat hacmini korumaktadır.

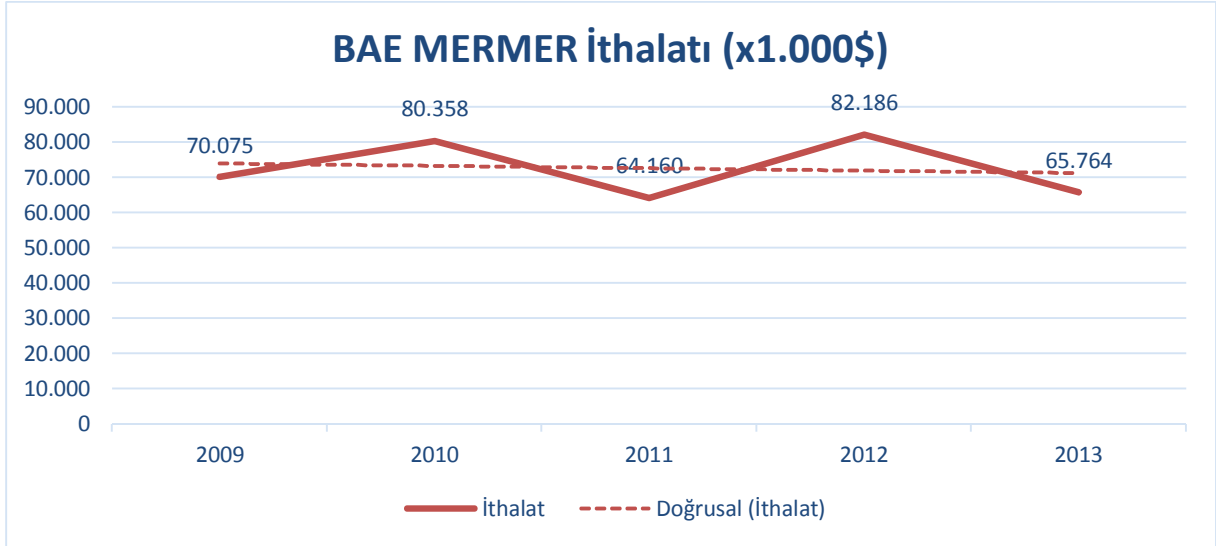
KATAR Mermer İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
İTALYA	4.956	39%	15.460	61%	16.947	49%	6.459	31%	14.709	45%
TÜRKİYE	274	2%	968	4%	2.006	6%	3.324	16%	6.355	20%
YUNANİSTAN	72	1%	159	1%	1.945	6%	2.556	12%	4.268	13%
LÜBNAN	4.175	33%	4.335	17%	3.048	9%	4.584	22%	3.199	10%
MISIR	861	7%	1.030	4%	2.789	8%	1.128	5%	2.191	7%

Katar'ın Mermer ithalatının %45'i 14,7 milyon dolar ile İtalya'nın elindedir. Dünyanın en büyük ihracatçısı olduğumuz Mermer sektöründe Katar'daki oranımız İtalya'nın yarısı düzeyinde olup 6,3 milyon dolar ile %20 seviyelerindedir. Ülkemizin bir çok sektörde ticari ilişkilerinin iyi olduğu Katar ile Mermer sektöründe de olması gereken noktaya getirilmesi aşikârdır. Bu kapsam itibarıyla Katar hedef Pazar konumundadır.

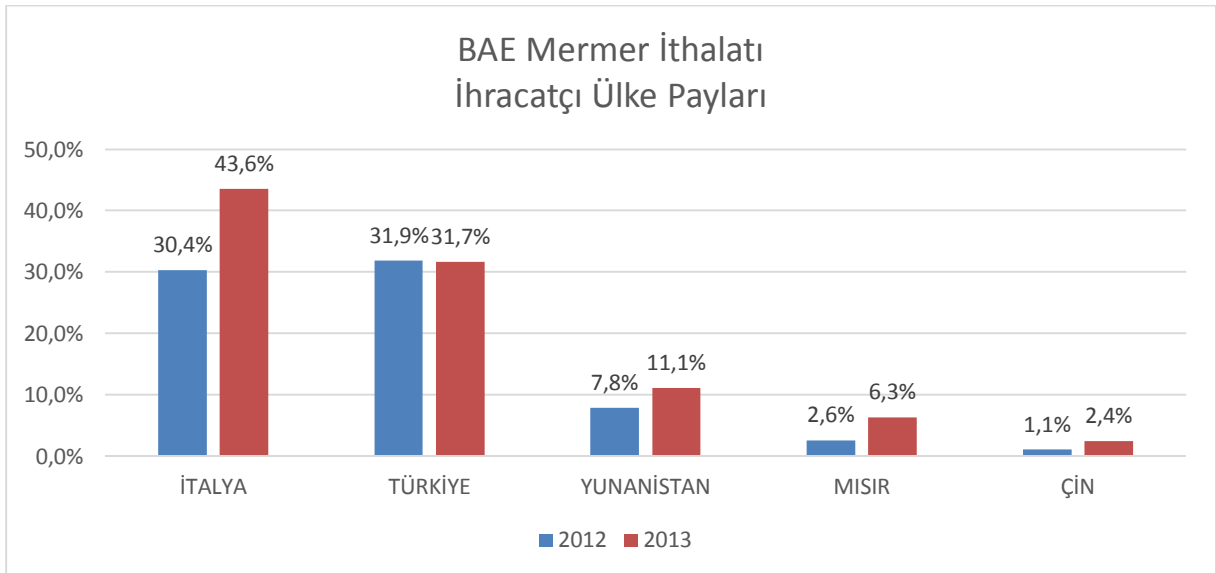
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ (BAE)

Arap Yarımadasının güneyinde küçük bir devlettir. Katar ve Umman arasında yer alan Birleşik Arap Emirlikleri'nin güney ve batısında Suudi Arabistan yer alır. Yedi Arap şeyhliğinden; Abu Dabi, Dubai, Sarjah, Rasal Haimah, Fujiara, Ajman, Ummal Kawain oluşmaktadır. Kıyılarında devam eden Akdar Sıradağlarının arka kısımları çöllerle ve kumlu alanlarla kaplıdır. Sulak ve yeşil alanları çok azdır. Ancak Bureymi ve El-Jiva vahalarında kısmen de olsa yeşillik alanlara rastlanır. Bölgede derin kuyular açılarak su ihtiyacı karşılanır. Çıkarılan su arıtmak suretiyle kullanılır. Emirliklerin en büyük gelirini petrol teşkil eder. Petrol üretimi hızla ilerlemektedir. Abu-Dabi ve Dubai'de zengin petrol yatakları mevcuttur. Çıkarılan petrolün çoğunluğu ihraç edilir. Petrolün sağlamış olduğu çok büyük gelirle ülkenin her yeri imar edilmektedir. Petrol mamullerini işleyen büyük rafinerilerle, kireç, çimento

fabrikalarına modern tesis ve binalara ülkenin her yerinde rastlanır. Binaların içi hava şartlarına göre Air Condition'larla donatılmış, büyük hastaneler, okullar, dinlenme tesisleri inşa edilmiştir. Hiç kimseden vergi alınmaz. Nüfus başına milli gelir 18.430 doları bulur. Dışardan en modern sanayi ve kimya mamullerini satın alır. Dünyada kişi başına düşen milli gelirin en yüksek olduğu ülkedir.

BAE Dünyanın 4. büyük Mermer ithalatçısı olup, 2009 yılında 201 yılına kadar inişli çıkışlı bir grafik izlemektedir. 2009 yılında 70 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılında 82,2 milyon dolara ve 2013'e gelindiğinde 65,7 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 65,7 milyon dolarlık ithalatı ile BAE, Dünya toplam Mermer ithalatının %5,9'unu gerçekleştirmektedir. 2013 yılında gerçekleştirilen Mermer ithalatı 2012 yılına göre %20 oranında ve 2009 yılına göre ise yüzde 6 düşüş göstermiştir.

BAE tarafından ithal edilen Mermer ağırlıklı olarak İtalya'dan ve Türkiye'den ithal edilmektedir. Türkiye'nin payı 2012 yılında %31,9 ve 2013 yılında ise %31,7 oranlarındadır. İtalya tarafından BAE'ne 28,4 milyon dolar seviyesinde bir Mermer ihracatı gerçekleştirilmişken, Türkiye tarafından 20,6 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

BAE Mermer İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
İTALYA	23.213	33%	28.226	35%	18.818	29%	24.954	30%	28.418	44%
TÜRKİYE	5.829	8%	8.335	10%	11.828	18%	26.189	32%	20.648	32%
YUNANİSTAN	2.746	4%	8.083	10%	5.933	9%	6.432	8%	7.253	11%
MISIR	2.171	3%	2.467	3%	1.657	3%	2.121	3%	4.113	6%
ÇİN	782	1%	619	1%	813	1%	866	1%	1.563	2%

BAE'nin Mermer ithalatının 2013 yılında %20,6'sını elinde bulunduran ülkemiz 2009 yılında %8, 2010 yılında %10, 2011 yılında %18, 2012 yılında %32'sine sahiptir. Tablo incelendiğinde sürekli olarak ciddi oranlarda artış gösterilmiştir. Siyasi ilişkilerdeki durumun yanı sıra ülkemiz ürünlerine karşı her alanda gösterilen geniş rağbet Mermer sektöründe de elde edilmiştir. BAE Mermer ihracatı konusunda hedef Pazar ülke konumundadır.

3. PEYNİR

Dünyada süt üretiminin yaklaşık olarak 20 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Süt işletme tesislerinde üretilen inek sütü peynirleri (endüstriyel peynirler) küresel peynir üretiminin %80'inden fazlasını oluşturmaktadır. Geriye kalan kısım da çiftlikte ve evlerde üretilen peynirlerle, diğer süt türlerinden (Koyun, keçi, manda) elde edilen peynirlerden oluşmaktadır. Kuzey Amerika ve Avrupa dünya peynir üretiminin %80'ini gerçekleştirmektedir.

10 Haziran 2010 tarihinde, Ülkemizin Avrupa Birliği katılım müzakereleri sürecinde, "Gıda güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı" faslına açılması ile süt ve süt ürünleri sektörü için yeni bir süreç başlamıştır. Yeni süreç üretim yapan çiftliklerin sürekliliğini sağlayabilmek adına Avrupa Birliği standartlarına hızlıca geçmesini sağlamaktadır.

Sektörün en önemli ithalatçısı olarak konumlanan İtalya'da 400'den fazla peynir çeşidi bulunmaktadır. Bu çeşitlilik, sadece peynir yapımında inek veya keçi sütü kullanılmış olmasından değil, doku, renk, koku ve kullanılan baharatlardan da kaynaklanmaktadır. Dünyada en çok bilinen ve kullanılan peynir çeşidi olan parmesan peyniri ise İtalya'nın kuzey bölgesinde Parma şehrinde hazırlanır.

Süt sektörü ülkemiz ekonomisinde ve halk sağlığının korunmasında önemli bir yere sahiptir. Tarım ekonomisi içerisinde süt sektörünün payı oldukça büyük olup, hayvansal protein ihtiyacının %45'i süt ve süt ürünleri ile karşılanabilmektedir.

3.1. GTİP Kodunun Belirlenmesi

Peynir, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı web sitesinde yayınlanmış olan 2013 yılı GTİP tablosuna göre 0406.10 sınıfında yer almaktadır. Aşağıda da tablo detayları verilmiştir. Ülkemizde yapılan peynir ihracatlarında 0406.10.20.00.11, 0406.10.20.00.12, 0406.10.20.00.13, 0406.10.20.00.19, 0406.10.80.00.00 kodları kullanılmaktadır. HS6 adı verilen 0406.10 kodu tüm ülkeler için aynı olmakla birlikte 6 haneden sonrası ülkeler bazında farklılık gösterebilmektedir. Yapılan çalışmada bu durum dikkate alınmış olup yapılan analizler kapsamında kullanılan verilerin %95'i 0406.10 koduna aittir.

04.06	Peynir ve pıhtılaştırılmış ürünler:
0406.10	- Taze peynir (olgunlaştırılmamış veya preslenmemiş) (peyniraltı suyundan yapılmış peynirler dahil) ve pıhtılaştırılmış ürünler:
	- - İçerdiği katı yağ oranı, ağırlık itibarıyla % 40'ı geçmeyenler
0406.10.20.00.11	- - - Taze peynir
0406.10.20.00.12	- - - Çökelek
0406.10.20.00.13	- - - Lor
0406.10.20.00.19	- - - Diğerleri
0406.10.80.00.00	- - Diğerleri

3.2. Dünya İthalatı

2013 yılında dünya peynir ithalatı 4.290.183 \$ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki yıla kıyaslandığında %13,5 azaldığı görülmektedir. 2010 yılında %11,6 , 2011 yılında %23,3 ve 2012 yılında da %3,2 oranlarında artış olduğu görülmektedir. Dünya genelinde en fazla peynir ithal eden ülkeler sırasıyla İtalya, İngiltere, Almanya ve Japonya'dır. 2013 yılında dünya geneli ithalat rakamları düşerken Rusya, Suudi Arabistan, İrlanda, Çin ve Hollanda'nın ithalatının ciddi oranlarda arttığı görülmektedir. En fazla artış ise %144 oranla Suudi Arabistan'ın ithalatında gerçekleşmiştir.

DÜNYA PEYNİR İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
DÜNYA TOPLAMI	3.490.003	3.898.175	4.808.329	4.964.224	5.595.567
İtalya	634.166	667.190	784.565	703.786	848.586
İngiltere	408.766	431.452	509.429	511.160	582.370
Almanya	329.873	328.200	433.052	446.658	450.014
Japonya	238.084	279.213	355.561	403.940	379.047
Rusya	71.532	98.341	153.936	273.938	344.422
Fransa	194.467	233.142	283.627	270.866	342.133
İspanya	147.368	184.365	225.639	225.555	253.274
Belçika	188.005	187.346	198.249	198.566	223.528
Güney Kore	97.497	143.018	205.031	196.952	229.725
Hollanda	118.711	109.802	151.933	182.909	155.846
İsviçre	89.103	98.459	106.517	103.781	109.425
İsveç	54.446	59.754	81.129	92.814	111.815
Avusturya	71.382	63.588	78.862	86.275	99.079
Suudi Arabistan	5.894	12.116	27.872	67.998	64.250
Polonya	39.473	48.174	70.420	65.382	79.227
Çek Cumhuriyeti	46.414	60.023	67.342	63.948	74.534
İrlanda	23.000	27.239	39.235	63.889	96.993
Finlandiya	30.381	35.434	49.444	57.271	71.753
Çin	12.656	25.940	43.757	55.395	64.722
Brezilya	14.885	29.589	78.199	54.000	61.633

Tablo incelendiğinde 2013 yılında İtalya, Fransa, Polonya ve Brezilya'nın peynir ithalatının azaldığı görülmektedir. Bu ülkelerin hepsinin önceki yıllarda peynir ithalatlarında artış olmuştur. Özellikle Brezilyanın 2010 yılında %99 ve 2011 yılında %164 lük ithalat artış oranlarını yakaladığı görülmektedir.

Grafikte görüldüğü gibi en fazla ithalat yapan ülkeler İtalya, İngiltere, Almanya, Japonya, Rusya ve Fransa'dır. Bu ülkeler arasından İtalya ve Fransa'nın 2012 yılında ithalatları azalırken diğer yıllarda tüm ülkelerin ithalatında artışlar olduğu görülmektedir.

Dünya ithalatının %15'ini tek başına İtalya gerçekleştirirken sırasıyla İngiltere %10'unu, Almanya %8'ini, Japonya %6'sını ve Rusya % 6'sını gerçekleştirmektedir. Sayılan 6 ülke toplam dünya peynir ithalatının yarısından fazlasını gerçekleştirmektedir. Grafikte en fazla ithalat yapan 20 ülkeye

ve ithalat paylarına yer verilmiştir. 2013 yılında İtalya'nın ithalatının toplam ithalatın %15,2 sine karşılık geldiği görülmektedir.

3.3. Türkiye İhracatı

Türkiye Peynir İhracatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
İhracat Hacmi	28.308	29.323	29.366	35.796	41.454
Değişim Oranı(%)		4%	0%	22%	16%

Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Süt ve Süt Ürünleri Üretimi araştırmasında Türkiye'de inek peyniri üretiminin artış gösterirken, koyun ve keçi peyniri üretiminin azaldığı ortaya çıkmıştır. Türkiye peynir ihracatı 2013 yılı itibari ile 41.454.000 \$ olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamın 2012 yılında %22 ve 2013 yılında %16 arttığı görülmektedir. Bu artışın önümüzdeki yıllarda da yaklaşık olarak aynı oranda devam edeceği düşünülmektedir.

Türkiye'nin peynir ihracatı her yıl artmakla birlikte özellikle 2012 ve 2013 yıllarında oldukça fazla artmıştır. 2012 yılında %22'lik bir ihracat artışı gerçekleşirken 2013 yılında bu oran %16 olmuştur. Türkiye'nin peynir ihracatının Arap ülkelerine yapıldığı ve tek kutuplu olduğu görülmektedir.

Türkiye İhracatı (x1.000\$) ve Ülke Payları (%)										
	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DÜNYA	28.308		29.323		29.366		35.796		41.454	
Suudi Arabistan	12.426	44%	13.913	47%	14.211	48%	19.121	53%	21.384	52%
Irak	7.424	26%	6.953	24%	5.872	20%	5.920	17%	7.008	17%
Kuveyt	3.821	13%	3.424	12%	3.815	13%	4.156	12%	5.271	13%
BAE	2.268	8%	2.713	9%	2.645	9%	2.771	8%	3.246	8%
Lübnan	79	0%	0	0%	658	2%	768	2%	674	2%
ABD	214	1%	283	1%	151	1%	355	1%	554	1%
Azerbaycan	32	0%	40	0%	139	0%	373	1%	536	1%
Bahreyn	260	1%	319	1%	276	1%	490	1%	501	1%
Ürdün	504	2%	564	2%	302	1%	406	1%	489	1%
Libya	0	0%	33	0%	120	0%	339	1%	374	1%
Katar	285	1%	247	1%	253	1%	248	1%	316	1%
Kıbrıs	647	2%	386	1%	419	1%	318	1%	312	1%
Yemen	50	0%	103	0%	32	0%	142	0%	274	1%
Özbekistan	0	0%	2	0%	22	0%	80	0%	126	0%
Serbest Bölgeler	41	0%	108	0%	56	0%	73	0%	110	0%
Umman	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	54	0%
Afganistan	159	1%	41	0%	55	0%	77	0%	47	0%
Gürcistan	2	0%	23	0%	28	0%	39	0%	47	0%
Singapur	0	0%	1	0%	10	0%	15	0%	32	0%
Japonya	0	0%	0	0%	1	0%	12	0%	29	0%

Tablo incelendiğinde Türkiye'nin peynir ihracatının 13 ülkeye gerçekleştirdiği görülmektedir. İhracatın yarısından fazlasının Suudi Arabistan'a yapıldığı görülmektedir. Irak, Kuveyt ve Birleşik Arap Emirlikleri ihracat yapılan diğer önemli ülkelerdir. Tabloya bakıldığında Türkiye'nin en fazla peynir ithalatı yapan Avrupa ülkelerine ihracat yapamadığı görülmektedir.

Bunun en önemli sebebi Avrupa Birliği'nin Türkiye'deki Üretim sisteminin hijyen şartlarının, hastalıklarla mücadele sisteminin yeterli olmadığı gerekçesiyle Türkiye ürünlerinin Avrupa birliğine girmesine izin vermemesidir. Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bilgilerine göre 2013 yılında Avrupa Birliğine süt ürünleri ihracatı başlamıştır. Avrupa Birliği ülkelerine süt ve süt ürünlerimizi satılamamasının en önemli sebeplerinden bir diğeri ise Avrupa Birliği ülkeleri için kota olmasıdır. Ancak yüzde 100 koyun sütü peyniri olursa az bir miktarda ihracat yapılabilmekte ve diğer ürünler hiçbir şekilde satılamamaktadır.

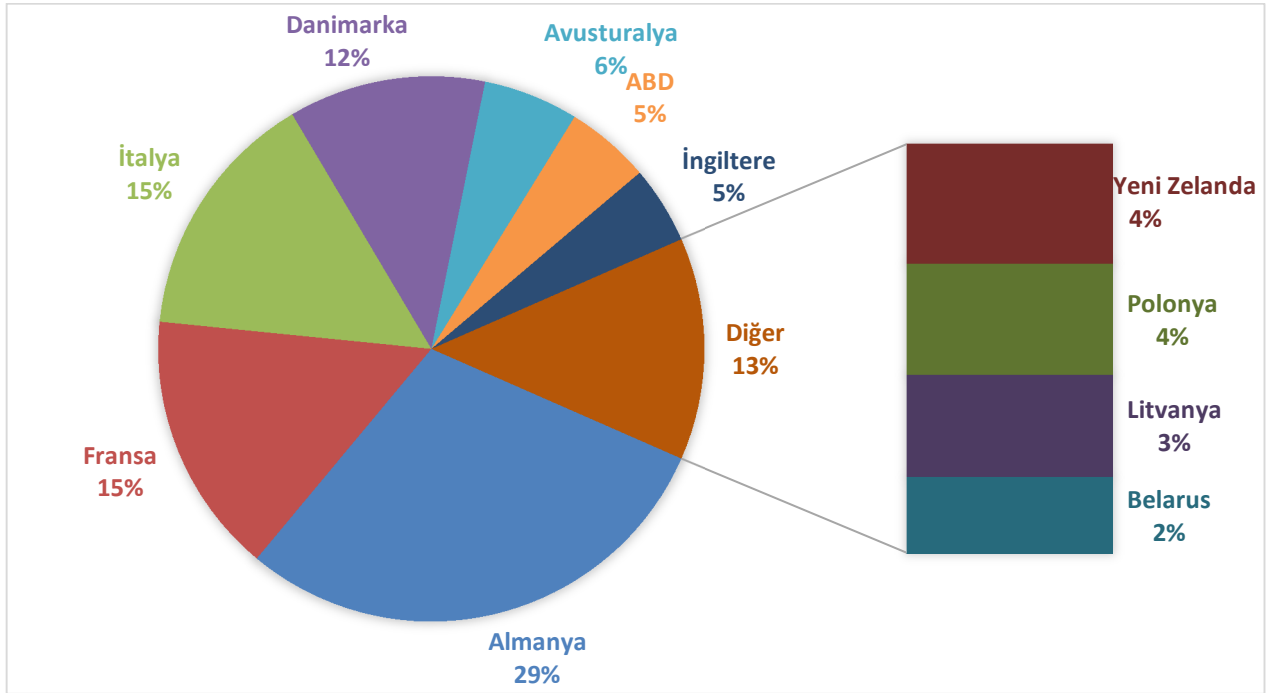
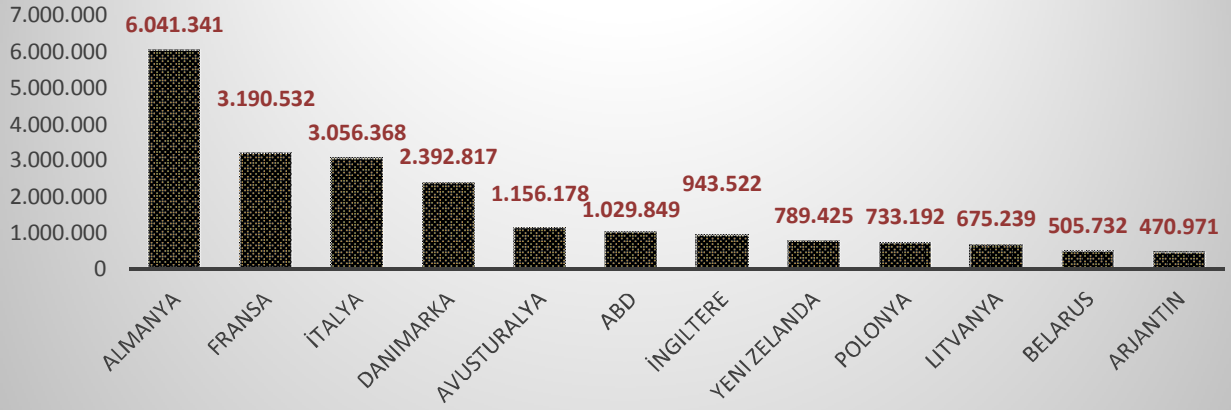
Avrupa Birliği'nin hedef pazarlar arasında yer almamasının en önemli nedeni ise Avrupa Birliği ülkelerinin yüksek vergi uygulamasıdır.

Türkiye İhracatı Ticaret Göstergeleri										
	Suudi Arabistan	Irak	Kuveyt	BAE	Lübnan	ABD	Azerbaycan	Bahreyn	Ürdün	Libya
2013 İthalatı (x1.000\$)	21.384	7.008	5.271	3.246	674	554	536	501	489	374
Türkiye İhracatındaki Payı (%)	53.4	41.775	41.801	41.827	41.641	1	1	41.730	41.640	0.9
2012 İthalatı (Ton)	5.568	1.962	1.147	820	180	101	120	149	104	100
Birim Değer (USD/Ton)	3.434	3.017	3.623	3.379	4.267	3.515	3.108	3.289	3.904	3.390
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ş (%)	111	68	102	0	40	213	56	0	-5	0
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ton (%)	132	63	115	8	20	143	88	23	2	0
İthalat Dünya Sıralaması	14	34	38	29	114	23	74	52	41	33
Dünya İthalatındaki Payı	41.730	0.4	0.4	0.5	0	0.9	0	0.1	0.3	0.4
2008-2012 İthalat Artış Oranı-Ş (%)	20	27	18	19	7	13	19	17	9	11

İhracatçı Ülkeler ve İhracat Miktarları (\$)					
Ülke	2009	2010	2011	2012	2013
Almanya	933.981	1.015.558	1.302.474	1.294.228	1.495.100
Fransa	561.608	551.212	655.195	671.824	750.693
İtalya	512.928	545.042	629.977	627.484	740.937
Danimarka	438.587	445.029	508.232	492.741	508.228
Avustralya	134.808	176.605	270.312	299.202	275.251
ABD	64.802	112.227	165.048	273.776	413.996
İngiltere	117.489	152.253	225.349	213.424	235.007
Yeni Zelanda	84.389	132.186	159.057	184.970	228.823
Litvanya	102.715	112.392	134.786	161.128	164.218
Polonya	111.971	131.743	155.950	139.393	194.135
Belarus	65.535	83.816	103.129	120.531	132.721
İrlanda	45.042	38.776	56.370	118.486	50.586
Arjantin	49.152	74.101	119.368	104.561	123.789
Belçika	87.421	97.382	102.879	98.486	83.445
Avusturya	77.191	75.782	83.404	86.048	93.875
Mısır	69.215	65.388	81.355	85.228	88.976
Hollanda	43.417	42.862	88.368	71.713	50.496
İspanya	21.416	42.336	46.664	70.621	114.143
Çek Cumhuriyeti	8.454	8.838	25.642	35.972	44.501
Türkiye	28.308	29.323	29.366	35.796	41.454

Dünyada en fazla ihracat yapan ülkeler sırasıyla Almanya, Fransa, İtalya, Danimarka ve ABD şeklindedir. Almanya toplam ihracatın yaklaşık %24 ünü gerçekleştirirken Fransa ve İtalya eşit oranlarda toplam ihracatın %24 ünü gerçekleştirmektedir. Bu üç ülkenin ise toplam dünya ihracatının yaklaşık olarak yarısını gerçekleştirdiği görülmektedir. Aynı zamanda İtalya ve Almanya'nın dünyanın en fazla peynir ithal eden ülkeleri arasında yer alması dikkat çekmektedir. Bu durum İtalya ve Almanya'nın ithal ettiği ürünlere marka değeri katarak satmaları olarak ifade edilebilir.

2009-2013 Toplam İhracat Miktarları (x1.000\$)

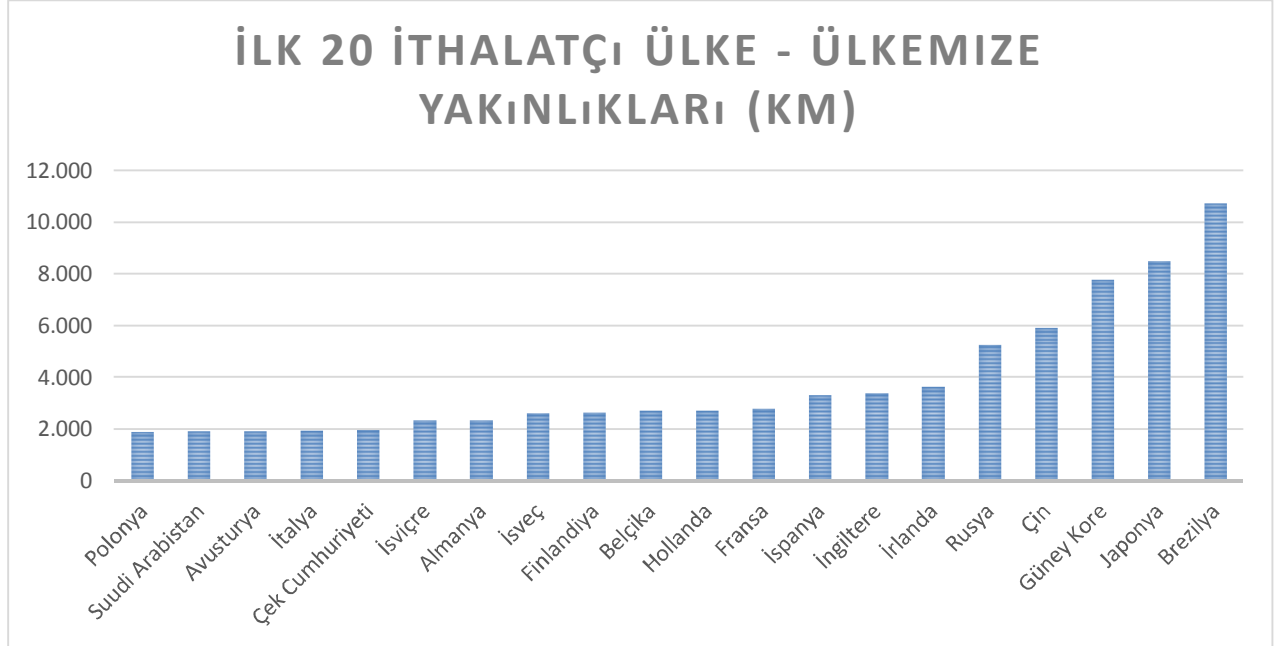
Grafikten görüldüğü gibi Almanya 2009-2013 yılları arasında en fazla ihracat gerçekleştiren ülke konumundadır. Almanya'yı Fransa %15 lik ve İtalya da %15 lik paylarla takip etmektedir. Grafikte %13 lük kısmı ise diğer ülkeler arasında yer alan Yeni Zelanda, Polonya, Litvanya ve Belarus oluşturmaktadır.

List of importing markets for a product exported by Turkey in 2013

Product : 040610 Cheese, fresh (including whey cheese) unfermented, and curd

3.4. En Fazla İthalat Yapan Ülkelerin Ülkemize Mesafeleri

Dünya ticaretinde rekabet arttıkça fiyata etki eden tüm unsurlar önem kazanmaktadır. Uluslararası ticarete en önemli maliyet kalemlerinden birinin navlun olması hedef ülkelerin uzaklıklarını önemli hale getirmektedir. Buna göre dünyada en fazla peynir ithalatı yapan ilk 20 ülke

ülkemize yakınlıkları açısından sıralandığında Polonya'nın ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Sırasıyla Suudi Arabistan, Avusturya, İtalya ve Çek Cumhuriyeti ülkemize en yakın peynir ithalatı yapan ülkeler arasındadır.

3.5. Sınır Komşularımızın İthalatı

Sınır Komşularımızın İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Irak	19.765	51.275	22.450	21.492	12.204
Suriye	0	24	4.755	3.260	3.600
Yunanistan	59.099	55.739	63.743	35.678	43.173
Bulgaristan	8.683	7.073	9.939	12.522	24.599
Romanya	30.711	34.407	45.746	41.085	51.574
Gürcistan	449	935	1.104	1.605	2.139
Ermenistan	90	382	501	350	551
İran	8.071	9.031	17.127	5.452	1.151
Kıbrıs	7.195	7.147	7.646	4.540	5.090

Sınır komşularımız arasında en fazla peynir ithalatını 51.574.000 \$ ile gerçekleştiren ülke Romanya'dır. Romanya'yı 43.173.000 \$ lık ithalat ile Yunanistan takip etmektedir. Sınır komşularımızın toplam ithalatının %35 ini Romanya gerçekleştirirken %30 unu Yunanistan gerçekleştirmektedir. Romanya ve Yunanistan sınır komşularımızın toplam ithalatının %65 i gibi çok büyük bir oranını gerçekleştirmektedir.

3.6. Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalatı

Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Rusya	71.532	98.341	153.936	273.938	344.422
Ukrayna	14.748	11.986	12.634	12.856	11.541
Romanya	30.711	34.407	45.746	41.085	51.574
Bulgaristan	8.683	7.073	9.939	12.522	24.599
Gürcistan	449	935	1.104	1.605	2.139
Moldovya	1.248	2.035	2.960	3.490	852

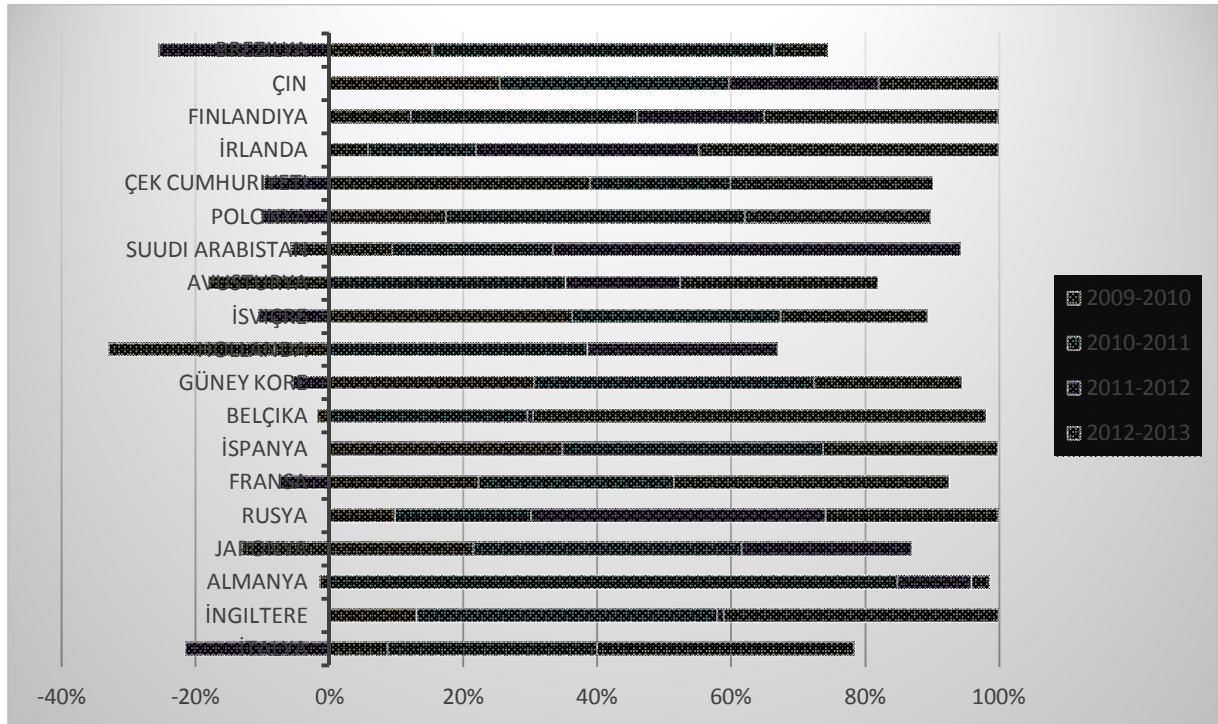
Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında en fazla peynir ithalatı gerçekleştiren ülke Rusya'dır. Rusya Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında toplam ithalatın yaklaşık olarak %80ini karşılamaktadır. İthalatın %12sini ise Romanya gerçekleştirmektedir. Diğer ülkelerin ise ithalatı toplama göre çok küçük olarak gerçekleşmektedir.

3.7. İthalat Trendi

2009-2013 Dönemi İthalat Artışları (x1.000\$)					
	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2009-2013
İtalya	33.024	117.375	-80.779	144.800	214.420
İngiltere	22.686	77.977	1.731	71.210	173.604
Almanya	-1.673	104.852	13.606	3.356	120.141

Japonya	41.129	76.348	48.379	-24.893	140.963
Rusya	26.809	55.595	120.002	70.484	272.890
Fransa	38.675	50.485	-12.761	71.267	147.666
İspanya	36.997	41.274	-84	27.719	105.906
Belçika	-659	10.903	317	24.962	35.523
Güney Kore	45.521	62.013	-8.079	32.773	132.228
Hollanda	-8.909	42.131	30.976	-27.063	37.135
İsviçre	9.356	8.058	-2.736	5.644	20.322
Avusturya	-7.794	15.274	7.413	12.804	27.697
Suudi Arabistan	6.222	15.756	40.126	-3.748	58.356
Polonya	8.701	22.246	-5.038	13.845	39.754
Çek Cumhuriyeti	13.609	7.319	-3.394	10.586	28.120
İrlanda	4.239	11.996	24.654	33.104	73.993
Finlandiya	5.053	14.010	7.827	14.482	41.372
Çin	13.284	17.817	11.638	9.327	52.066
Brezilya	14.704	48.610	-24.199	7.633	46.748

Peynir ithalatında en fazla artış genel olarak İtalya da gerçekleşmiştir. Ancak 2011-2012 yıllarında İtalya'nın ithalatında ciddi oranda bir azalış söz konusudur. Bu azalmanın nedeni Avrupa'nın ve özellikle İtalya'nın girmiş olduğu ekonomik kriz olarak düşünülmektedir. 2011-2012 yıllarında en fazla artış trendi gösteren ülke ise Rusya olmuştur.

3.8. Afrika Kıtası İthalatı

Afrika Ülkeleri İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Libya	471	451	8.818	22.050	30.768
Güney Afrika	863	2.034	2.264	5.129	4.478

Fas	1.196	987	2.073	1.768	2.138
Tunus	2	0	19	1.501	2.346
Angora	436	765	1.098	1.387	2.134
Cezayir	446	102	257	1.236	1.184
Mısır	970	821	884	770	1.869
Gana	89	223	670	520	1.236
Kenya	33	4	1	512	879
Cabo Verde	353	482	396	505	323

Afrika kıtasının en fazla peynir ithalatı gerçekleştiren ülkesi Libya'dır. Libya toplam Afrika ülkeleri ithalatının %65 ini tek başına gerçekleştirmektedir. Güney Afrika ise toplam ithalatın %10 unu gerçekleştirerek ikinci sırada yer almıştır. Tablodan açıkça görüldüğü gibi Kenya 2012 ve 2013 yıllarında peynir ithalatına başlamış ve bundan sonraki yıllarda da ithalatını arttırarak devam ettireceği düşünülmektedir. Yine Gana nın 2013 yılı ithalatındaki yaklaşık %120 lik artış dikkat çekicidir. Tablonun en dikkat çekici bir diğer ülkesi olan Tunus'un 2011 yılına kadar neredeyse hiç olmayan ithalatı 2012 yılında başlamış ve 2013 yılında da artarak devam ederek Afrika ülkeleri arasında peynir ithalatı yapan üçüncü ülke konumuna yükselmiştir. Önümüzdeki yıllarda da ithalatın artarak devam edeceği kolaylıkla söylenebilmektedir.

0406.10 PEYNİR İhracatında Türkiye'ye Uygulanan Vergi ve Korumacı Önlem Seviyeleri																				
Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	
Aruba	2013	HS07	0%		BAE	2013	HS12	5,0%		Dominik Cumhuriyeti	2008	HS07	20,0%		Karadağ	2014	HS12	37,2%		
Barbados	2013	HS07	0%		Yemen	2013	HS12	5,0%		Ekvador	2012	HS07	20,0%		El Salvador	2013	HS12	40,0%		
Bosna Hersek	2014	HS12	0%		Şili	2009	HS07	6,0%		Gambiya	2012	HS07	20,0%		Nikaragua	2013	HS12	40,0%		
Brunei Darussalam	2008	HS02	0%		Güney Afrika	2013	HS12	6,3%		Gana	2013	HS12	20,0%		Sudan	2013	HS12	40,0%		
Komorlar	2013	HS02	0%		Samoa	2013	HS12	8,0%		Gine	2012	HS02	20,0%		venezuela	2013	HS02	40,0%		
Cook Adaları	2013	HS12	0%		Tuvalu	2010	HS07	9,0%		Gine - Bissau	2013	HS07	20,0%		Zimbabve	2007	HS07	40,0%		
Fransız Polinezyası	2013	HS12	0%		Afganistan	2013	HS12	10,0%		Honduras	2009	HS07	20,0%		Makedonya,Eski Yugoslav Cu	2012	HS12	44,3%		
Gürcistan	2012	HS02	0%		Arnavutluk	2014	HS12	10,0%		Ürdün	2008	HS07	20,0%		Bhutan	2007	HS07	50,0%		
Hong Kong , Çin	2014	HS12	0%		Angola	2009	HS07	10,0%		Madagaskar	2014	HS12	20,0%		Suriye	2013	HS12	50,0%		
Libya	2006	HS02	0%		Ermenistan	2013	HS07	10,0%		Mali	2013	HS07	20,0%		Özbekistan	2012	HS07	51,1%		
Macao , Çin	2014	HS12	0%		Bahamalar	2013	HS12	10,0%		Moritanya	2007	HS96	20,0%		Norveç	2013	HS12	55,2%		
Malezya	2008	HS07	0%		Bolivya	2013	HS12	10,0%		Mozambik	2010	HS07	20,0%		Tunus	2008	HS07	60,0%		
Mauritius	2014	HS12	0%		Cabo Verde	2013	HS12	10,0%		Nijer	2013	HS07	20,0%		Avusturya	2014	HS12	62,7%		
Yeni Zelanda	2014	HS12	0%		Mısır	2009	HS07	10,0%		Nijerya	2013	HS07	20,0%		Belçika	2014	HS12	62,7%		
Palau	2012	HS02	0%		Eritre	2006	HS96	10,0%		Senegal	2013	HS07	20,0%		Bulgaristan	2014	HS12	62,7%		
Papua Yeni Gine	2010	HS07	0%		Kosova	2013	HS12	10,0%		Sierra Leone	2006	HS02	20,0%		Hırvatistan	2014	HS12	62,7%		
Peru	2013	HS12	0%		Kirgizistan	2013	HS07	10,0%		Togo	2013	HS07	20,0%		Kıbrıs	2014	HS12	62,7%		
Sejšeller	2007	HS92	0%		Lao Demokratik Halk Cumhur	2008	HS02	10,0%		Arjantin	2013	HS12	22,0%		Çek Cumhuriyeti	2014	HS12	62,7%		
Singapur	2013	HS12	0%		Maldivler	2009	HS07	10,0%		ABD	2013	HS12	24,0%		Danimarka	2014	HS12	62,7%		
Tayland	1999	HS96	0%		Moldova	2013	HS07	10,0%		Bangladeş	2007	HS02	25,0%		Estonya	2014	HS12	62,7%		
Doğu Timor	2013	HS07	3%		Solomon Islands	2013	HS02	10,0%		Burundi	2013	HS12	25,0%		Finlandiya	2014	HS12	62,7%		
Mikronezya	2006	HS02	3%		Ukrayna	2012	HS07	10,0%		Kenya	2013	HS12	25,0%		Fransa	2014	HS12	62,7%		
Myanmar	2007	HS02	3%		Viet Nam	2013	HS12	10,0%		Malawi	2013	HS07	25,0%		Almanya	2014	HS12	62,7%		
Filipinler	2008	HS07	3%		Belarus	2013	HS12	11,3%		Pakistan	2008	HS07	25,0%		Yunanistan	2014	HS12	62,7%		
Anguilla	2013	HS07	5%		Kazakistan	2013	HS12	11,3%		Ruanda	2013	HS12	25,0%		Macaristan	2014	HS12	62,7%		
Antigua ve Barbuda	2013	HS96	5%		Rusya	2013	HS12	11,3%		Tanzanya	2013	HS12	25,0%		İrlanda	2014	HS12	62,7%		
Bahreyn	2013	HS12	5%		Lesotho	2014	HS12	11,9%		Uganda	2013	HS12	25,0%		İtalya	2014	HS12	62,7%		
Belize	2013	HS12	5%		Namibya	2014	HS12	11,9%		Zambiya	2013	HS12	25,0%		Letonya	2014	HS12	62,7%		
Bermuda	2014	HS12	5%		Swaziland	2014	HS12	11,9%		Avusturalya	2014	HS12	25,5%		Litvanya	2014	HS12	62,7%		
Dominika	2013	HS07	5%		Çin	2011	HS07	12,0%		Cezayir	2009	HS07	30,0%		Lüksemburg	2014	HS12	62,7%		
Grenada	2013	HS07	5%		Botsvana	2014	HS12	12,6%		Kamerun	2012	HS07	30,0%		Malta	2014	HS12	62,7%		
Guyana	2012	HS07	5%		Cibuti	2014	HS07	13,0%		Orta Afrika Cumhuriyeti	2009	HS07	30,0%		Hollanda	2014	HS12	62,7%		
Haiti	2014	HS07	5%		Azerbeycan	2013	HS12	15,0%		Çad	2011	HS07	30,0%		Polonya	2014	HS12	62,7%		
Endonezya	2013	HS07	5%		Kolombiya	2013	HS12	15,0%		Kongo	2014	HS12	30,0%		Portekiz	2014	HS12	62,7%		
Jamaika	2011	HS07	5%		Guetamala	2013	HS12	15,0%		Küba	2013	HS07	30,0%		Romanya	2014	HS12	62,7%		
Kuveyt	2013	HS12	5%		Kiribati	2006	HS02	15,0%		Ekvator Ginesi	2007	HS07	30,0%		Slovakya	2014	HS12	62,7%		
Mayotte	2013	HS12	5%		Liberya	2014	HS12	15,0%		Etiyopya	2012	HS07	30,0%		Slovenya	2014	HS12	62,7%		
Moğolistan	2013	HS07	5%		Nepal	2013	HS12	15,0%		Gabon	2009	HS07	30,0%		İspanya	2014	HS12	62,7%		
Montserrat	2013	HS07	5%		Tacikistan	2013	HS07	15,0%		Hindistan	2009	HS07	30,0%		İsveç	2014	HS12	62,7%		
Umman	2013	HS12	5%		Tonga	2013	HS07	15,0%		Panama	2013	HS12	30,0%		İngiltere	2014	HS12	62,7%		
Katar	2013	HS12	5%		Brezilya	2012	HS07	16,0%		Sırbistan	2014	HS12	30,0%		Kostarika	2009	HS07	65,0%		
Saint Kitts and Nevis	2011	HS07	5%		Paraguay	2013	HS12	16,0%		Sri Lanka	2012	HS12	30,0%		Fas	2012	HS02	66,3%		
Aziz Lucia	2007	HS96	5%		Uruguay	2013	HS12	16,0%		Vanuatu	2012	HS07	30,0%		İran	2011	HS07	70,0%		
Aziz Vincent ve Grenadinler	2007	HS96	5%		Japonya	2011	HS07	17,4%		İsviçre	2013	HS12	31,7%		İzlanda	2013	HS12	111,8%		
Sao Tome ve Principe	2013	HS07	5%		Benin	2013	HS07	20,0%		Fiji	2013	HS12	32,0%		Lübnan	2007	HS07	123,0%		
Suudi Arabistan	2013	HS12	5%		Burkina Faso	2013	HS07	20,0%		Kamboçya	2007	HS02	35,0%		Meksika	2009	HS07	125,0%		
Taipei , Çin	2013	HS07	5%		Demokratik Kongo	2009	HS02	20,0%		Güney Kore	2009	HS07	36,0%		İsrail	2008	HS07	157,0%		
Trinidad ve Tobago	2008	HS07	5%		Fildişi Sahili	2013	HS07	20,0%		Liechtenstein	2013	HS12	36,3%		Kanada	2013	HS12	245,5%		

3.9. HEDEF PAZAR ANALİZİ

Hedef Pazar Ülkenin belirlenmesinde uyguladığımız modele ilişkin açıklamalar raporumuzun yöntem kısmında verilmiştir. Peynir ihracatı için Hedef Pazar ülkelerin belirlenmesine yönelik yaptığımız çalışmanın detayları bu kısımda anlatılacaktır.

3.9.1. Potansiyel Hedef Ülkelerin Belirlenmesi

Ülkelerin mevcut Peynir ithalat hacimleri, tonajları, ithalat artış oranları, en fazla Peynir ihraç eden ülkelerin mevcut pazarları ve ülkemizin hali hazırda Peynir ihraç ettiği ülkeler ile model algoritması içinde kullanılan bir kısım parametreler incelenerek potansiyel arz eden 50 adet ülke belirlenmiştir. Bu ülkeler şu şekildedir.

ABD	Çin	İngiltere	Kuveyt	Rusya
Almanya	Danimarka	İrlanda	Letonya	Suudi Arabistan
Avusturya	Fas	İspanya	Libya	Singapur
Azerbaycan	Filipinler	İsveç	Lübnan	Slovakya
BAE	Finlandiya	İsviçre	Macaristan	Slovenya
Bahreyn	Fransa	İtalya	Malezya	Tayland
Belçika	Güney Kore	Japonya	Norveç	Ukrayna
Bosna Hersek	Hırvatistan	Katar	Polonya	Umman
Bulgaristan	Hollanda	Kazakistan	Portekiz	Ürdün
Çek Cumhuriyeti	Irak	Kıbrıs	Romanya	Yunanistan

3.9.2. Hedef Pazar Matrisinin Oluşturulması

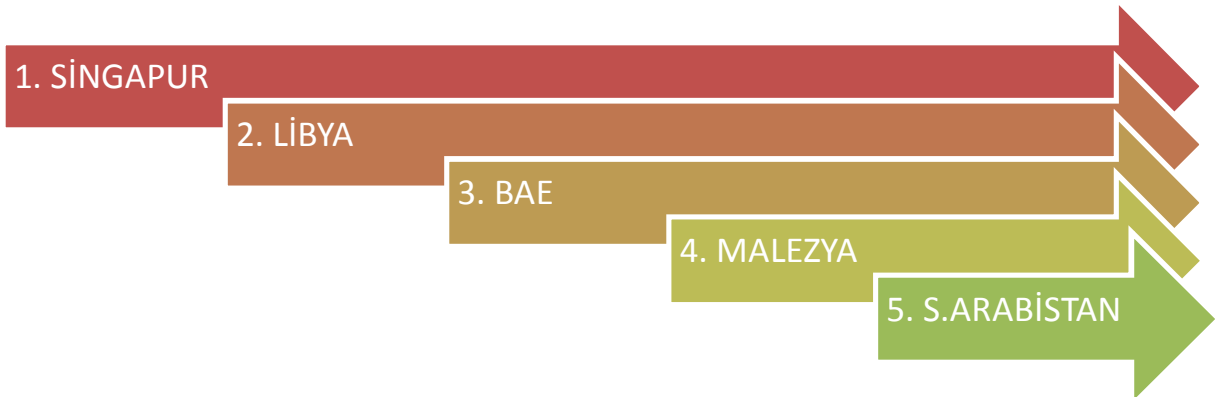
HEDEF PAZAR MATRİSİ				
PARAMETRELER		AĞIRLIK	ÜLKE1	ÜLKE2
1	Yakınlık	*		
2	Sınır Komşumuz Olması	*		
3	Karadeniz'e Kıyısının Olması	*		
4	Mevcut İthalat Hacmi (\$)	*		
5	Peynir İthalatı Artış Oranı	*		
6	Türkiye'nin Peynir İhraç Ettiği Ülkelerden Birisi Olması	*		
7	Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem	*		
8	Nüfus Artış Hızı	*		
9	15-24 Yaş Nüfus	*		
10	GSMH Artış Oranı	*		
11	Şehirleşme Hızı	*		
12	Birim Tonaj Değeri (\$)	*		
13	Peynir İthalatı Yaptığı Ülkelere Olan Ortalama Uzaklık ile Ülkenin Türkiye'ye Olan Uzaklığının Karşılaştırılması	*		
14	Peynir İthalatının Yapıldığı Ülkelerin Çeşitliliği	*		

Hedef Pazar Matrisi kullanılarak yapılan puanlama sonrasında en yüksek puanı alan ülkeler ülkemiz açısından Peynir ihracatı için en öncelikli hedef pazarlardır. Hedef Pazar Matrisinde değerlendirilen ülkelerin tamamı Peynir ihracatı için potansiyel taşımaktadır. Ancak, yüksek puan alan ülkelerin öncelikle tercih edilmesi daha çabuk sonuca ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. İncelemesi yapılan 50 ülkenin puan sıralaması şu şekildedir.

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
1	Singapur	1178	11	Kuveyt	910
2	Libya	1125	12	Umman	885
3	BAE	1092	13	Azerbaycan	846
4	Malezya	1082	14	Fransa	843
5	Suudi Arabistan	980	15	Rusya	839
6	Katar	976	16	Kıbrıs	818
7	Filipinler	957	17	Irak	751
8	Bulgaristan	949	18	Avusturya	742
9	Bahreyn	916	19	Yunanistan	731
10	Romanya	911	20	Lübnan	723

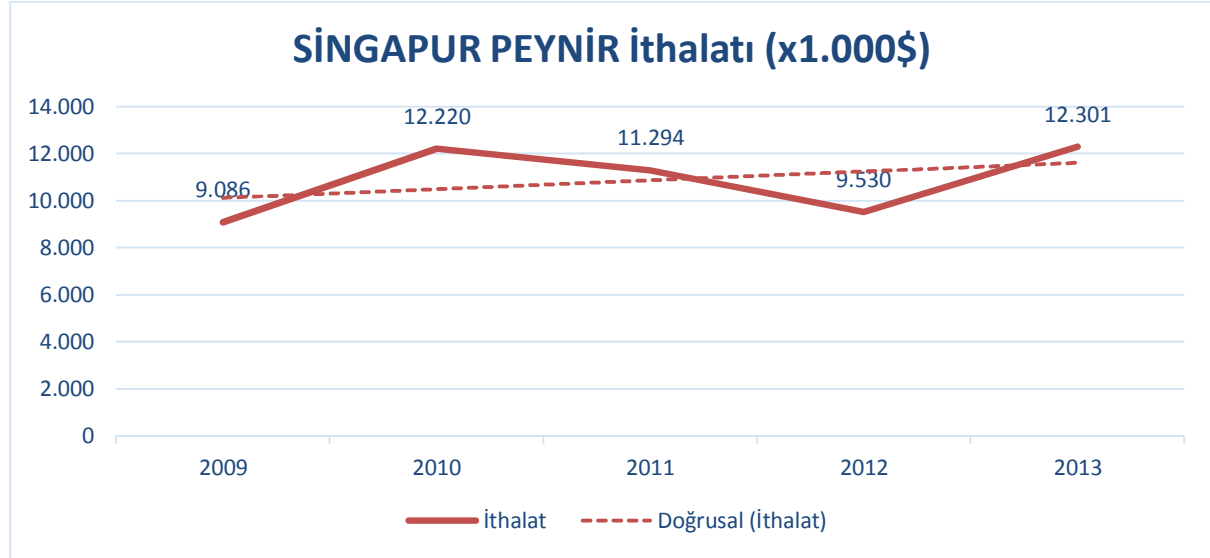
Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
21	İrlanda	718	31	Hırvatistan	641	41	Fas	574
22	Ürdün	699	32	İngiltere	625	42	İsviçre	564
23	Çin	699	33	Portekiz	621	43	Danimarka	558
24	İtalya	699	34	Ukrayna	616	44	Almanya	547
25	Macaristan	698	35	Finlandiya	616	45	Tayland	543
26	Japonya	694	36	Bosna	600	46	Kazakistan	538
27	İsveç	673	37	Güney	585	47	ABD	527
28	Polonya	657	38	İspanya	581	48	Çek	496
29	Belçika	653	39	Hollanda	578	49	Letonya	430
30	Slovakya	646	40	Norveç	577	50	Slovenya	395

Yapılan analiz çalışmasının sonucuna göre, Peynir ihracatı için Hedef Pazar ülkeler; Singapur, Libya, BAE, Malezya ve S.Arabistan'dır Bu ülkelerle ilgili detaylı bilgiler çalışmanın ilerleyen kısımlarında verilmiştir. Ancak, bu noktada dikkat edilmesi gereken en önemli husus hedef pazar ülkelerimizin sadece bu 5 ülke ile sınırlı olmadığı gerçeğidir. Özellikle en fazla puan alan ve 6-10. Sıra arasında yer alan Katar, Filipinler, Bulgaristan, Bahreyn ve Romanya da çok önemli pazarlardır.

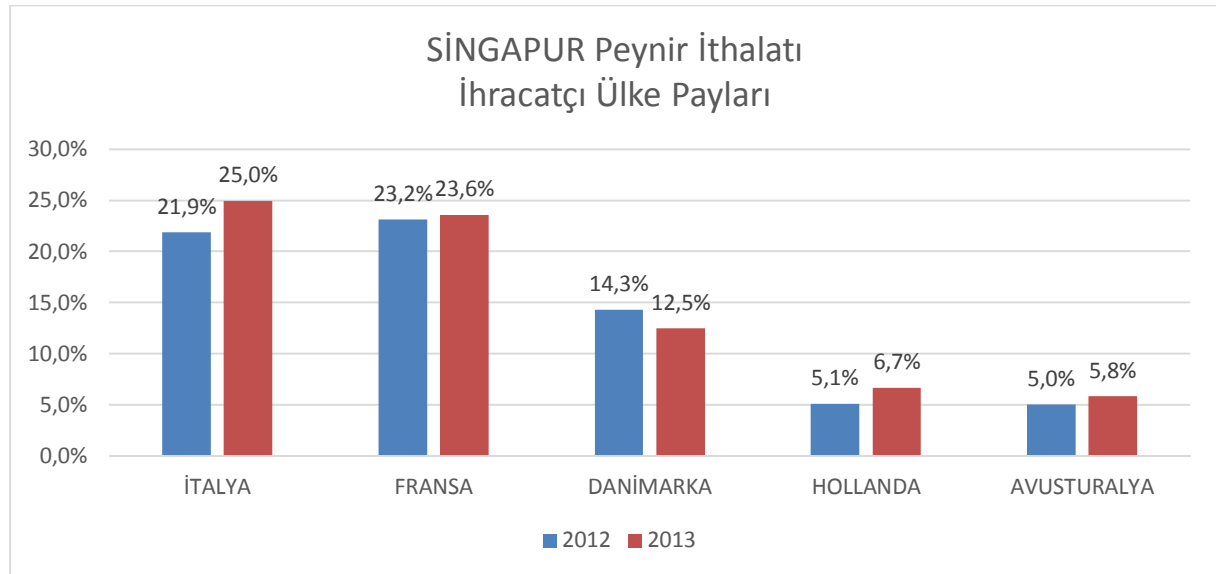

SİNGAPUR

Uygulanan model sonucunda Türkiye'nin peynir ihracatı için en elverişli Pazarının Singapur olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Singapur'un peynir ithalatı 2010 ve 2013 yıllarında artış gösterirken 2011 ve 2012 yıllarında ise düşüş görülmektedir. Bu düşüşün nedeninin global kriz olarak düşünülmektedir. Singapur 2013 yılında 12.301.000 \$'lık bir ithalat gerçekleştirerek 2010 yılı seviyesinin üstüne çıkmıştır.

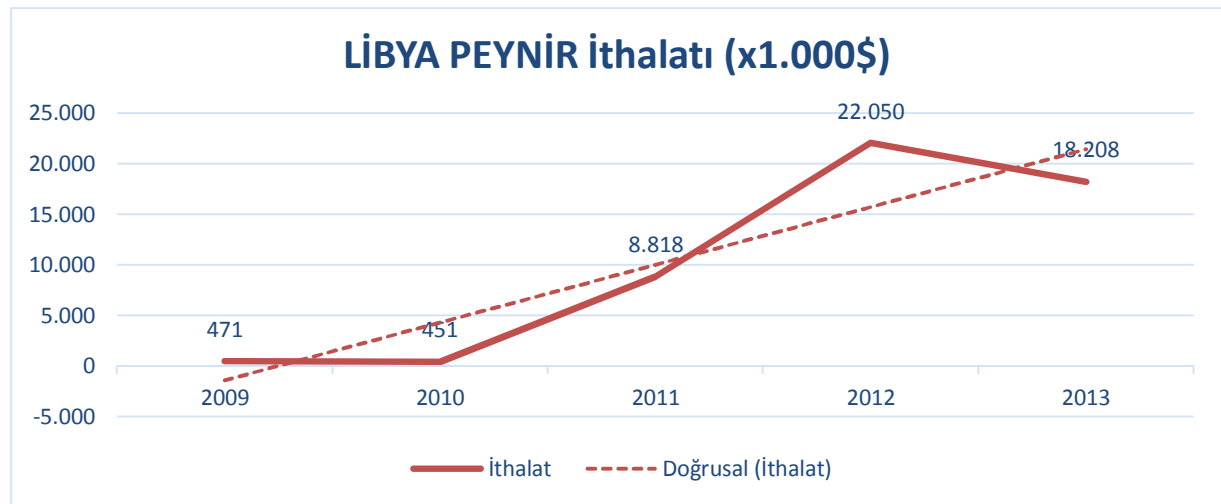
SİNGAPUR PEYNİR İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
İTALYA	887	10%	1.190	10%	1.780	16%	2.085	22%	3.074	25%
FRANSA	2.038	22%	2.016	16%	2.530	22%	2.209	23%	2.904	24%
DANİMARKA	1.597	18%	2.417	20%	1.445	13%	1.365	14%	1.539	13%
HOLLANDA	245	3%	612	5%	545	5%	486	5%	822	7%
AVUSTURALYA	1.023	11%	1.452	12%	1.021	9%	480	5%	719	6%

Singapur'un en fazla peynir ithal ettiği ülkeler sırasıyla İtalya, Fransa, Danimarka, Hollanda ve Avustralya şeklindedir. Singapur'un ithalatında İtalya'nın payı %25iken Fransa'nın payı ise %24 tür. İtalya ev Fransa Singapur'un toplam ithalatının yaklaşık olarak yarısını karşılamaktadır. Tablo ve grafik incelendiğinde İtalya'nın payı her yıl artmıştır. Danimarka ve Avustralya'nın payları ise azalmaktadır. Bu azalış özellikle 2011 yılında gerçekleşmiştir. Global ekonomik krizin azalışta etkisi olduğu düşünülmektedir. 2012 yılında Singapur'un toplam ithalatı azalırken sadece İtalya'dan ithalat artış göstermiştir.

Türkiye'nin İtalya ile benzer ticari özellikler göstermesi Türkiye'nin Singapur pazarına kolaylıkla girebileceğini ve pazardan pay alabileceğini göstermektedir. Önümüzdeki yıllarda Singapur peynir ithalatının artacağı düşünülürken bu artıştan Türk iş adamları faydalanmalıdır.

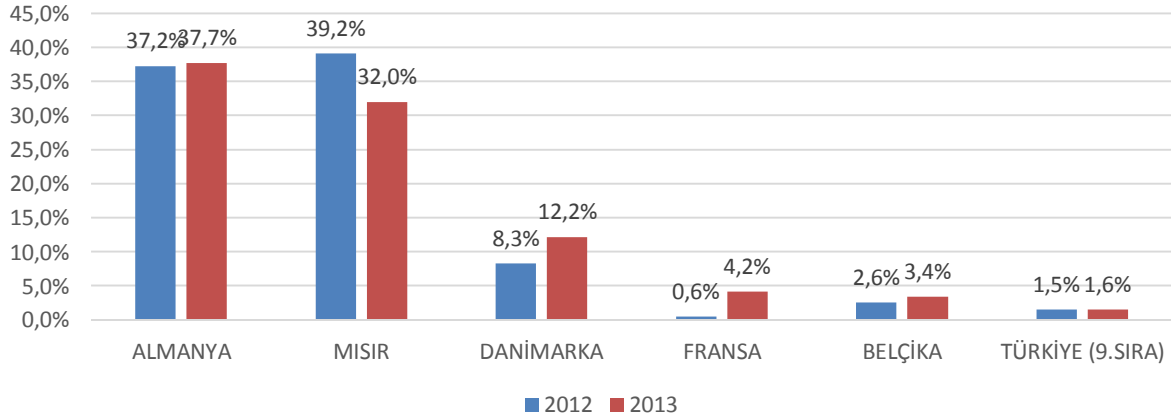
LİBYA

Uygulanan model neticesinde Türkiye peynir ihracatı için ikinci elverişli ülkenin Libya olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Libya ile Türkiye'nin uzun yıllara dayanan ticari geçmişi bulunmaktadır. Türkiye'nin Afrika pazarında son yıllarda kazandığı ticari deneyimin bu pazarda faydalı olacağı ve kısa zamanda Libya peynir ithalatı payında ciddi bir paya sahip olunacağı düşünülmektedir.

Libya'nın peynir ithalatı genel olarak artış seyrindedir. Özellikle 2012 yılında eksponansiyel bir artış görülmektedir.

LİBYA Peynir İthalatı İhracatçı Ülke Payları

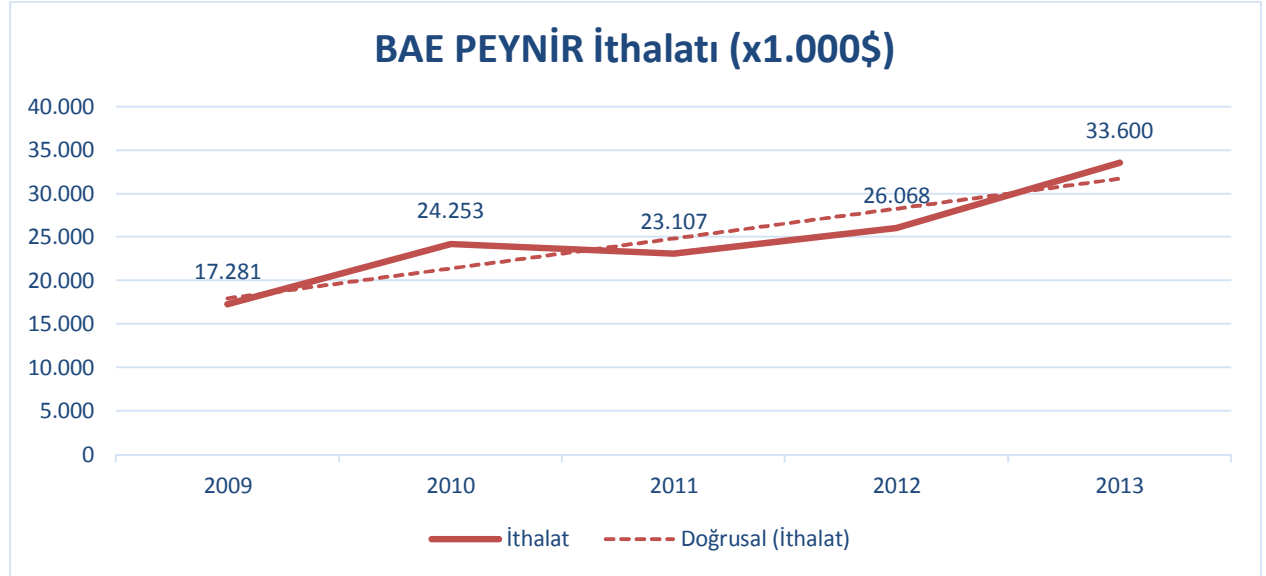

LİBYA PEYNİR İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
ALMANYA	3.174	25%	5.552	34%	2.132	24%	8.210	37%	8.996	38%
MISIR	7.175	56%	7.774	47%	4.184	47%	8.637	39%	7.630	32%
DANİMARKA	435	3%	410	2%	814	9%	1.826	8%	2.913	12%
FRANSA	3	0%	0	0%	0	0%	122	1%	991	4%
BELÇİKA	978	8%	1.190	7%	71	1%	566	3%	809	3%
TÜRKİYE (9.SIRA)	0	0%	33	0%	120	1%	339	2%	374	2%

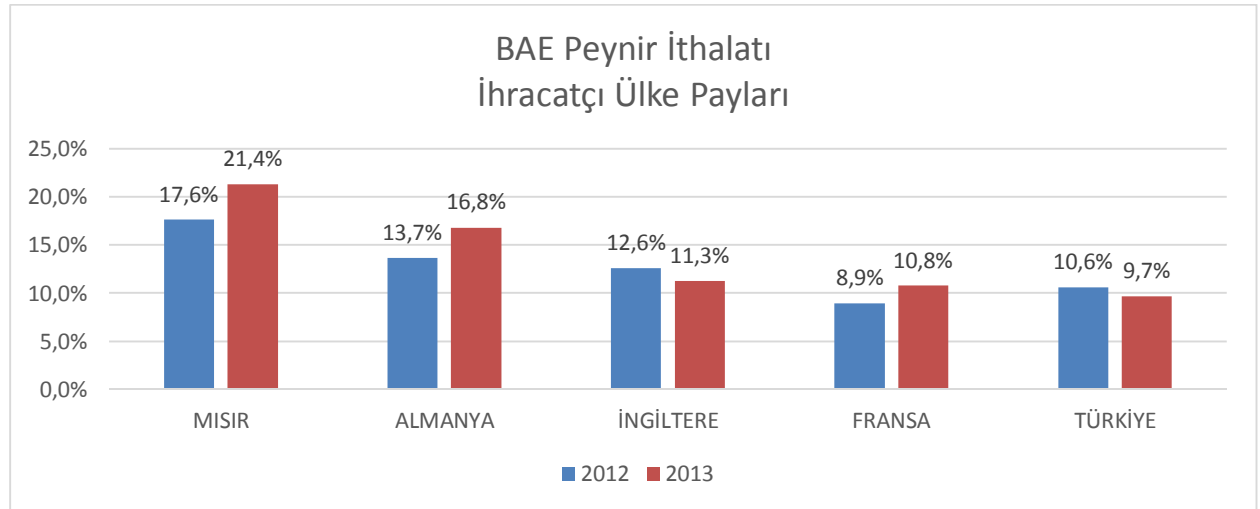
Libya'nın peynir ithalatında en önemli pay Almanya ve Mısır'ındır. Bu iki ülke toplam ithalatın yaklaşık olarak %70 lik bir bölümünü gerçekleştirmektedir. Tablo incelendiğinde Mısırın payının 2009 yılında %56 iken 2013 yılında %32'ye gerilemiştir. Türkiye Libya'nın ithalatında dokuzuncu sırada yer almaktadır. Türkiye'nin Libya'ya peynir ihracatının 2010 yılında başladığı ve 3 yıl gibi kısa bir sürede toplam ithalat payının %2 sini aldığı görülmektedir. Bu payın önümüzdeki yıllarda çok daha fazla artacağı düşünülmektedir.

BİRLEŞİK ARAB EMİRLİKLERİ (BAE)

Uygulanan model sonucunda Türkiye'nin peynir ihracatı için en elverişli üçüncü Pazarının Birleşik Arap Emirlikleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Birleşik Arap Emirlikleri nin peynir ithalatı 2011 yılı dışında her yıl artış göstermiştir. 2011 yılındaki azalışın tüm arap yarımadasını etkileyen arap baharı olduğu değerlendirilmektedir.

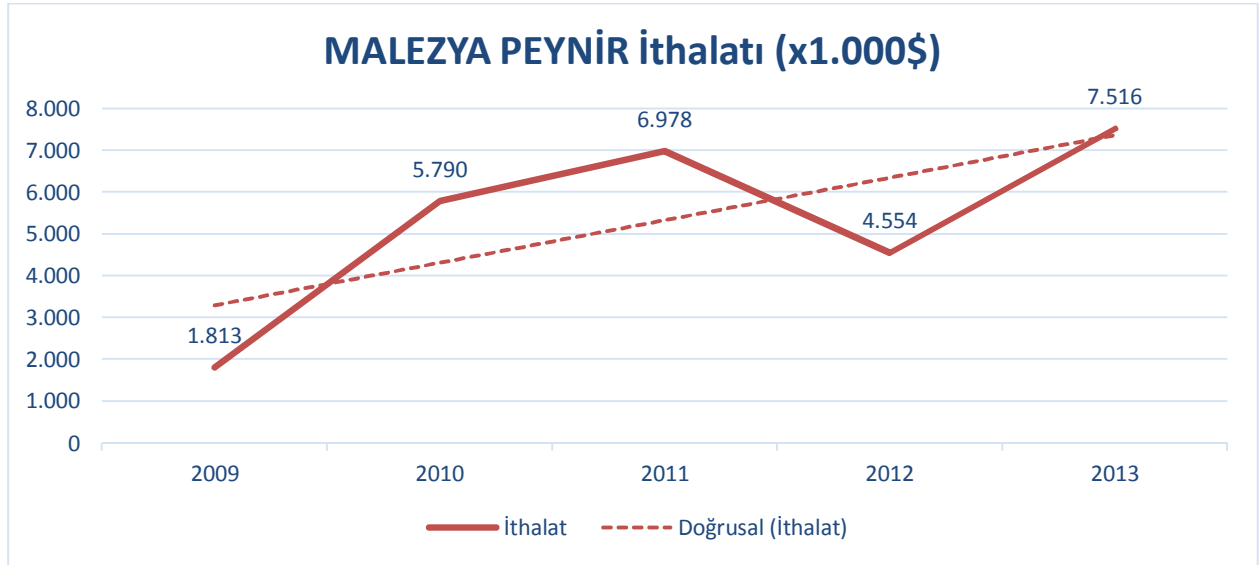
BAE PEYNİR İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
MISIR	1.951	11%	2.044	8%	3.676	16%	4.601	18%	7.176	21%
ALMANYA	3.446	20%	3.747	15%	3.987	17%	3.569	14%	5.652	17%
İNGİLTERE	1.142	7%	1.854	8%	1.981	9%	3.281	13%	3.790	11%
FRANSA	507	3%	733	3%	1.286	6%	2.328	9%	3.637	11%
TÜRKİYE	2.268	13%	2.713	11%	2.645	11%	2.771	11%	3.246	10%

Birleşik Arap Emirlikleri peynir ithalatında en önemli pay Mısır ve Almanya'nındır. Mısır ve Almanya toplam ithalatın yaklaşık olarak %40'ını gerçekleştirmektedir. İngiltere, Fransa ve Türkiye ise

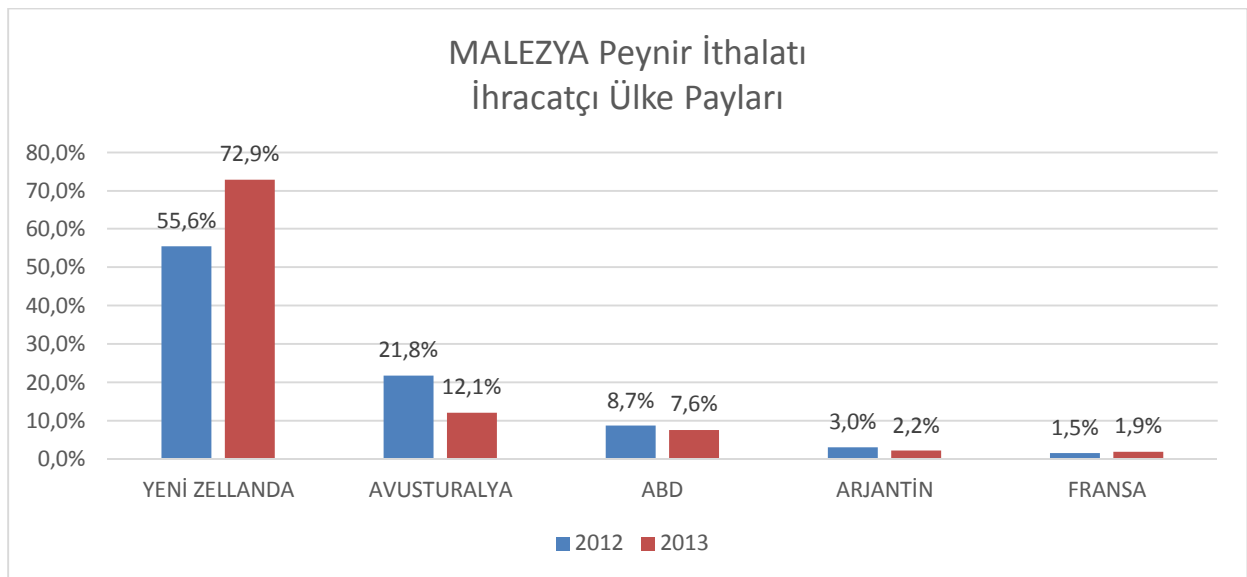
yaklaşık olarak %10 aralık paylarıyla toplam ithalatın %30 unu karşılamaktadır. Türkiye'nin Birleşik Arap Emirlikleri'ne peynir ihracatı 2009 yılında bu yana çok fazla değişmemiş yalnız 2013 yılında küçük bir artış göstermişti. Önümüzdeki yıllarda bu artışın çok daha fazla olacağı düşünülmektedir.

MALEZYA

Uygulanan modele göre Malezya Türkiye'nin peynir ihracatı için en elverişli dördüncü ülke olarak değerlendirilmiştir.

Grafik incelendiğinde Malezya'nın peynir ithalatının 2012 yılı dışında sürekli bir artış trendinde olduğu görülmektedir. 2012 yılındaki yaklaşık %50'lik düşüşün sebebinin global kriz olduğu düşünülmektedir. 2013 yılındaki yaklaşık olarak %100'lük artışla tekrar ciddi bir artış trendine girdiği görülmektedir.

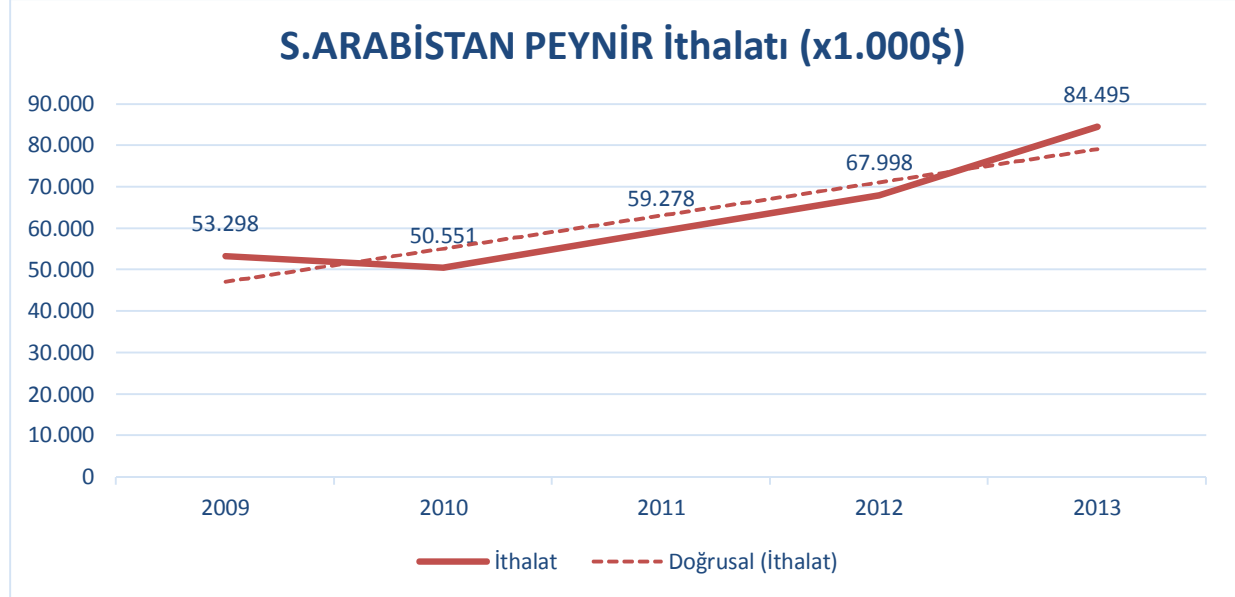
MALEZYA PEYNİR İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
YENİ ZELANDA	670	37%	1.753	30%	2.786	40%	2.532	56%	5.481	73%
AVUSTRALYA	839	46%	3.528	61%	3.507	50%	994	22%	909	12%
ABD	49	3%	247	4%	393	6%	398	9%	574	8%
ARJANTİN	35	2%	0	0%	0	0%	137	3%	166	2%
FRANSA	24	1%	31	1%	31	0%	70	2%	143	2%

Malezya'nın en fazla peynir ithal ettiği ülkeler sırasıyla Yeni Zellanda, Avustralya, ABD, Arjantin ve Fransa şeklindedir. Yeni Zellanda tek başına toplam ihracatın %73'ü lük kısmını gerçekleştirmektedir. Bu durum Malezya'nın peynir konusunda Yeni Zellandaya bağımlı olduğunu göstermektedir. Önceki yıllarda Avustralya ihracatta en fazla paya sahip iken 2011 yılından itibaren çok hızlı bir yükselişle Yeni Zellanda pazarın ciddi lideri konumuna yükselmiştir. Arjantin ve Fransa'nın payları ise oldukça düşüktür.

Türkiye'nin ürün çeşitliliği ve fiyat avantajı sayesinde bu pazara girerek hızlı bir büyüme kaydedebileceği düşünülmektedir.

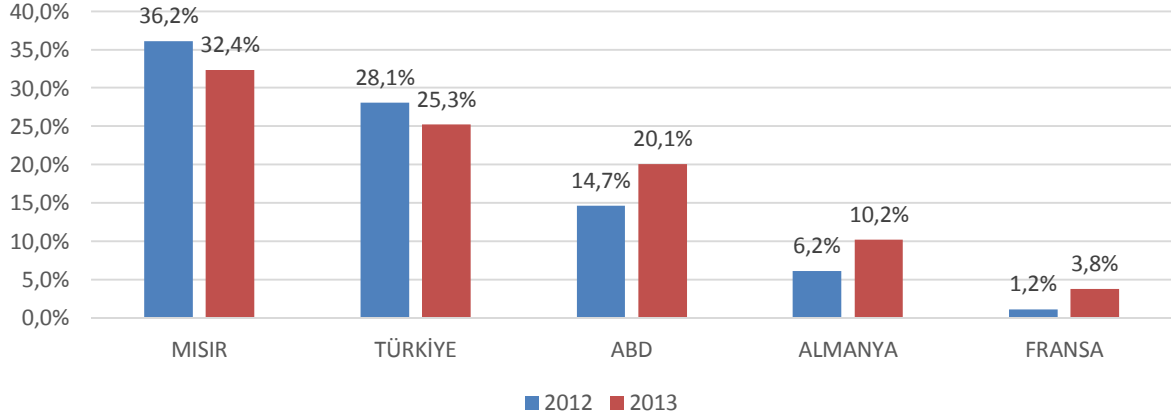
SUUDİ ARABİSTAN

Uygulanan modele göre Suudi Arabistan Türkiye'nin peynir ihracatı için en elverişli beşinci ülke olarak değerlendirilmiştir.

Suudi Arabistan'ın peynir ithalatı 2013 yılı itibari ile 84.495.000 \$ olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında Suudi Arabistan'ın peynir ithalatında küçük bir düşüş yaşanmış daha sonraki yıllarda ise ithalat artarak devam etmiştir. Özellikle 2013 yılında ciddi bir artış söz konusu olmuştur. Bu artış trendinin önümüzdeki yıllarda devam edeceği değerlendirilmektedir.

S.ARABİSTAN Peynir İthalatı İhracatçı Ülke Payları

SUUDİ ARABİSTAN PEYNİR İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
Mısır	20.034	38%	13.791	27%	23.552	40%	24.598	36%	27.347	32%
Türkiye	12.426	23%	13.913	28%	14.211	24%	19.121	28%	21.384	25%
ABD	945	2%	3.471	7%	3.958	7%	9.973	15%	16.944	20%
Almanya	4.687	9%	4.729	9%	6.179	10%	4.188	6%	8.633	10%
Fransa	33	0%	194	0%	78	0%	792	1%	3.239	4%

Suudi Arabistan'ın en fazla peynir ithal ettiği ülke Mısır, Türkiye, ABD, Almanya ve Fransa'dır. Mısır %32 lik payla ilk sırada yer alırken Türkiye Mısır'ı %25lik oranla takip etmektedir. Mısırın payı 2012 ve 2013 yıllarında azalırken Türkiye'nin payı 2012 yılında artmış 2013 yılında ise azalmıştır. Özellikle ABD'nin 2012 ve 2013 yıllarındaki ihracat payındaki artış dikkat çekicidir.

Türkiye'nin fiyat ve ürün çeşitliliğindeki avantajı ile önümüzdeki yıllarda bu pazarda çok daha hızlı büyüyeceği düşünülmektedir.

4. TEREYAĞ

1980'li yıllardan bu yana süt ve süt ürünleri ticareti önemli değişiklikler göstermiştir. 1980'li yıllara kadar tereyağı ve peynir ticareti, sonrasında ise süt, dondurma, süt tozu, yoğurt gibi süt ürünlerinin önem kazanmıştır. Günümüzde üretilen toplam süt miktarının yarısından fazlası endüstriyel amaçlar için kullanıldığı görülmektedir. Taze süt yoğun miktarda ticareti yapılan bir ürün değildir. Buna karşılık daha çok süt tozu, peynir, tereyağı gibi süt ürünlerinin ülkeler arası ticareti yapılmaktadır. Dünyada birçok ülkede süt stratejik bir ürün kabul görmektedir.

Türkiye'deki süt ve süt ürünleri sektörünün 2010 yılında toplam gıda harcamaları içerisindeki payı yüzde 18,5 seviyesindedir. Süt ve süt ürünleri içerisinde tüketicilerin tercihleri çoğunlukla peynir ve tereyağıdır. Peynir tüketimi tüm gelir gruplarında oldukça yüksek iken yüksek gelir gruplarında süt tüketiminin tercih edildiği görülmektedir. Daha düşük gelir grupları ise yoğurt tüketimini tercih etmektedir.

4.1. GTİP Kodunun Belirlenmesi

0405.10	- Tereyağı :
	-- İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibarıyla % 85'i geçmeyenler :
	--- Tabii tereyağ
0405.10.11.00.00	---- Net muhteviyatı 1 kg.'ı geçmeyen hazır ambalajlarda olanlar
0405.10.19.00.00	---- Diğerleri
0405.10.30.00.00	--- Rekombine tereyağı
0405.10.50.00.00	--- Peynir altı suyundan elde edilen tereyağı
0405.10.90.00.00	-- Diğerleri

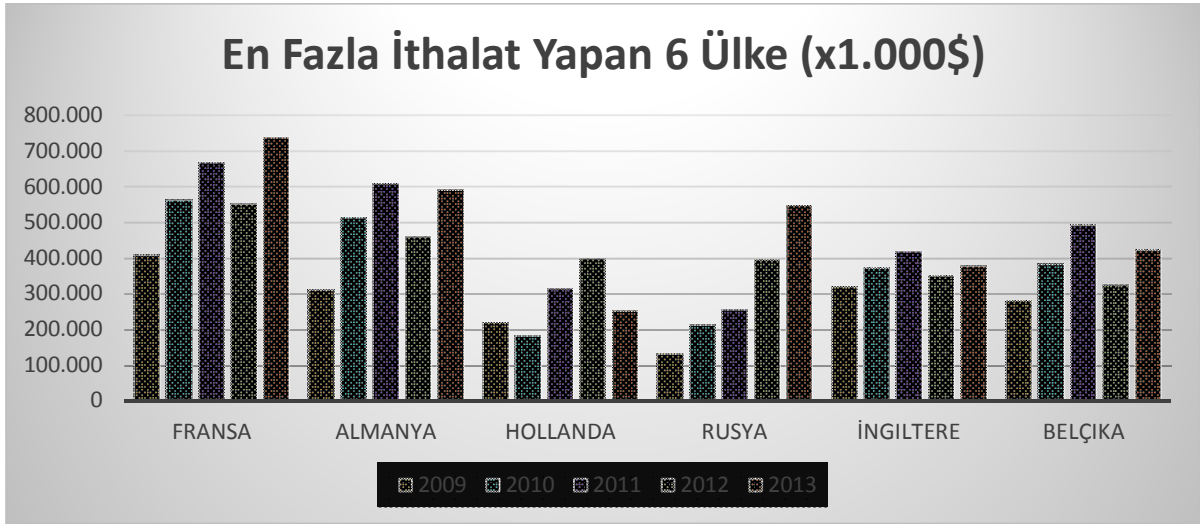
4.2. Dünya İthalatı

DÜNYA TEREYAĞ İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
DÜNYA TOPLAMI	3.214.827	4.535.624	5.552.748	4.884.164	4.546.841
Fransa	407.066	562.035	667.998	550.766	737.389
Almanya	311.145	514.351	609.423	458.862	590.894
Hollanda	218.765	180.737	313.424	398.930	250.826
Rusya	130.914	211.514	254.999	395.578	548.273
İngiltere	320.269	371.137	418.614	349.987	377.491
Belçika	279.632	382.321	492.242	325.558	421.410
İran	200.000	223.582	251.064	205.870	182.144
Mısır	110.381	111.458	120.181	141.926	14.265
Suudi Arabistan	28.423	111.013	156.003	128.758	121.995
İtalya	106.091	194.589	141.750	115.493	161.850
Çin	40.172	57.551	87.779	101.880	146.083
Fas	66.643	92.914	129.693	97.909	99.865
Çek Cumhuriyeti	67.957	82.727	89.801	77.040	87.817
Singapur	43.195	72.627	94.493	74.891	80.403
Danimarka	50.417	154.285	170.981	73.333	68.214

İspanya	60.100	63.232	67.257	72.681	74.567
Avusturalya	39.280	65.462	77.599	68.473	69.109
İsveç	29.552	47.120	65.878	67.351	49.130
Türkiye	34.129	47.673	49.895	60.766	86.862
Avusturya	52.207	57.953	66.091	52.160	70.790

Tabloda dünyada en fazla tereyağı ihracatı yapan 20 ülkeye yer verilmiştir. 2013 yılında dünya toplam tereyağı ithalatı 4.546.841 \$ olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında dünya ithalatında yaklaşık olarak %7 lik bir azalma gerçekleşmiştir. Dünya tereyağı ithalatının yaklaşık olarak %30 unu Fransa ve Almanya gerçekleştirmektedir. Bu iki ülkeyi Rusya, Belçika ve İngiltere takip etmektedir. Bu 5 ülke dünya toplam tereyağı ithalatının yaklaşık olarak %60 ını gerçekleştirmektedir.

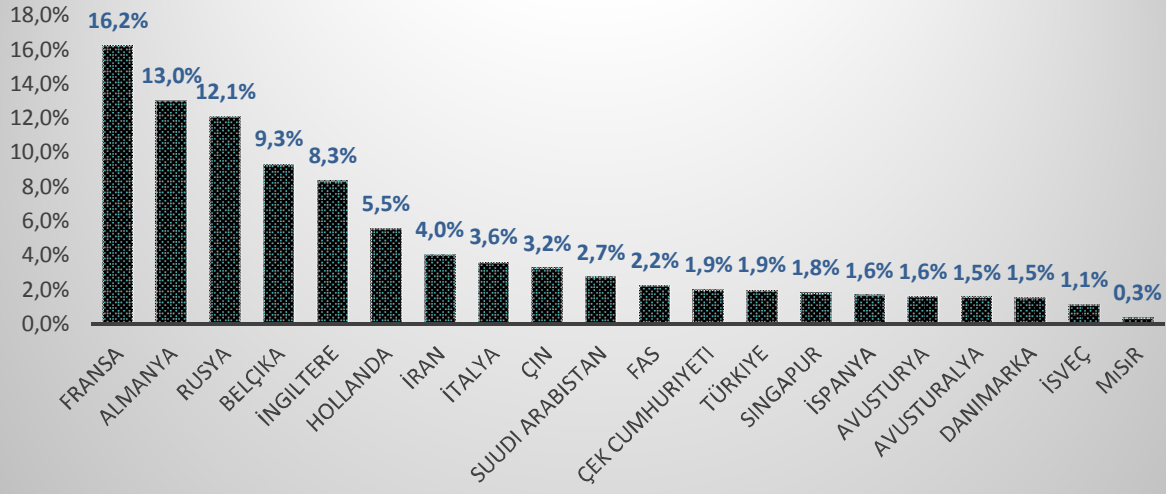
2010 yılında %44 ve 2011 yılında %22 artış görülen dünya tereyağı ithalatında 2012 ve 2013 yıllarında ise azalma görülmektedir.

Fransa, Almanya, İngiltere ve Belçika'nın ithalat oranları incelendiğinde 2012 yılında bir azalma ve diğer yıllarda artış görülmektedir. Diğer ülkelerden farklı olarak 2012 yılında Rusya'nın ithalatı ise %55 oranında ve Hollanda'nın ithalatında ise %27 oranında artış görülmektedir.

Almanya, İngiltere ve Belçika'nın en yüksek ithalat rakamlarına 2010 yılında ulaştıkları görülmektedir. Hollanda 2012 yılında en yüksek ithalat hacmini yaklarken, Fransa ile Rusya 2013 yılında en yüksek ithalat hacimlerine ulaşmışlardır.

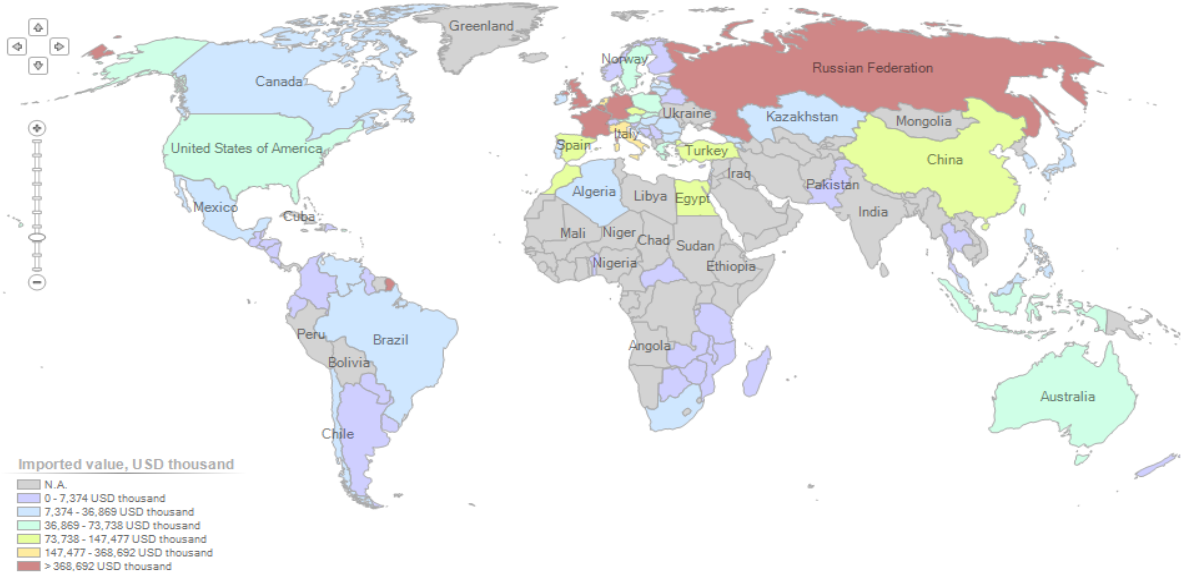
2013 Yılı Tereyağ İthalatı Ülke Payları

Ülkemiz tereyağı ithalatı bakımında dünyada 13. Sırada yer almaktadır. Ülkemiz 86.862\$ lık tereyağı ithalatı ile dünya toplam ithalatının yaklaşık olarak %2 sini gerçekleştirmektedir. Ülkemizin tereyağı ithalatı 2010 yılına %40, 2011 yılında %5, 2012 yılında %22, ve 2013 yılında ise %43 oranında artış göstermiştir. Ülkemizin en yüksek ithalat hacmine 2013 yılında ulaştığı görülmektedir.

List of importers for the selected product in 2013

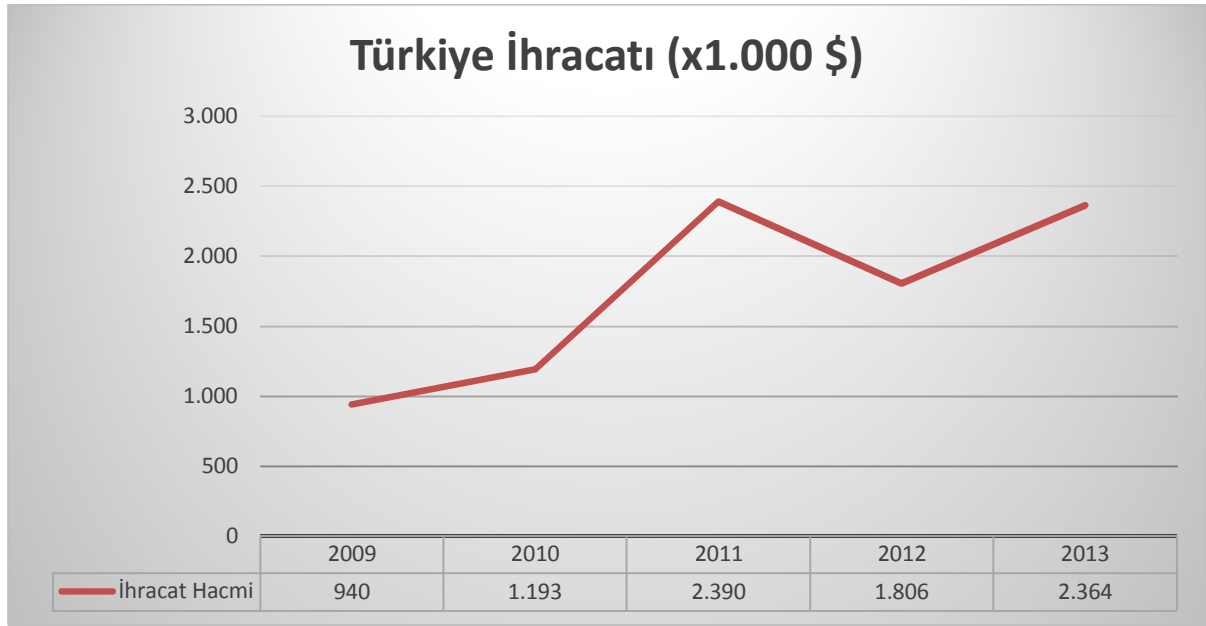
Product : 040510 Butter

4.3. Türkiye İhracatı

Türkiye Tereyağı İhracatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
İhracat Hacmi	940	1.193	2.390	1.806	2.364
Değişim Oranı(%)		27%	100%	-24%	31%

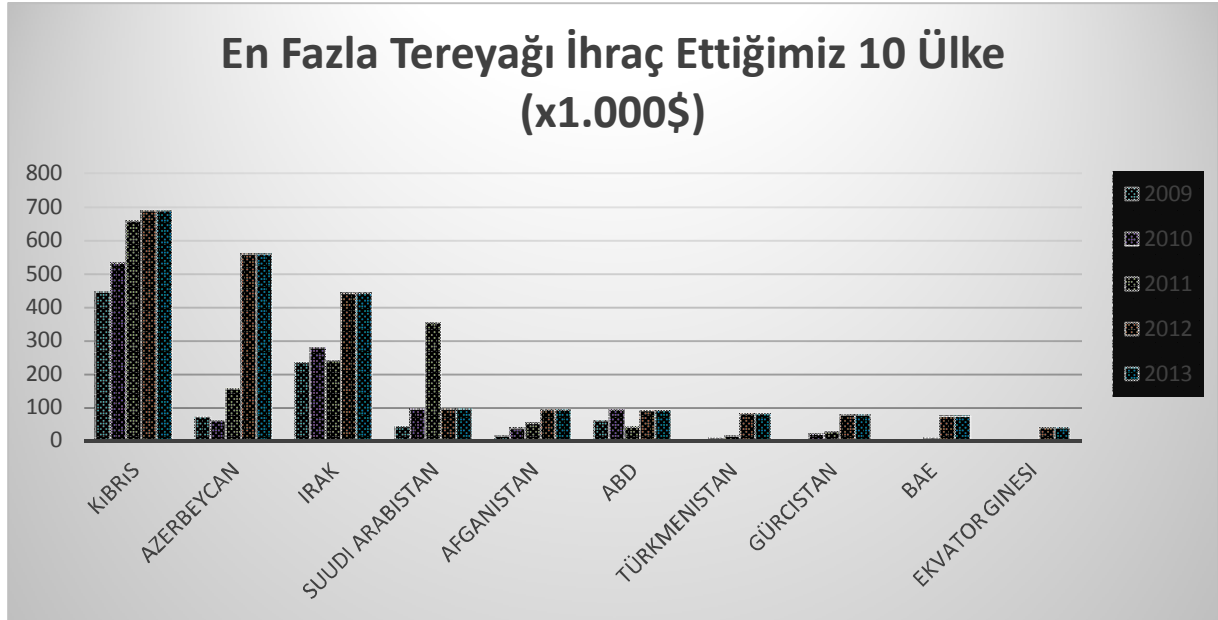
Ülkemizin tereyağı ihracatı 2012 yılı dışında her yıl artış göstermiştir. Özellikle 2011 yılındaki %100 lük artış dikkat çekmektedir. 2012 yılındaki azalışın temel nedeni Arap baharı ve global kriz etkisi olarak açıklanabilmektedir. Ülkemizin tereyağı ihracatı 2013 yılında ancak 2011 yılı seviyelerini yakalayabilmiştir. Grafikte 2011 yılı artışı ve 2012 yılı azalışı net bir şekilde görülmektedir.

Türkiye İhracatı (x1.000\$) ve Ülke Payları (%)										
	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DÜNYA	940		1.193		2.390		1.806		2.364	
Kıbrıs	446	47%	532	45%	658	28%	835	46%	689	29%
Azerbaycan	72	8%	59	5%	155	6%	274	15%	559	24%
Irak	234	25%	278	23%	239	10%	319	18%	441	19%
Suudi Arabistan	43	5%	94	8%	354	15%	48	3%	95	4%
Afganistan	13	1%	36	3%	52	2%	73	4%	93	4%
ABD	60	6%	93	8%	41	2%	63	3%	90	4%
Türkmenistan	0	0%	8	1%	14	1%	60	3%	81	3%
Gürcistan	3	0%	19	2%	28	1%	26	1%	76	3%
BAE	0	0%	0	0%	7	0%	18	1%	73	3%
Ekvator Ginesi	0	0%	0	0%	1	0%	5	0%	38	2%
Singapur	9	1%	9	1%	17	1%	20	1%	29	1%
Serbest Bölgeler	11	1%	15	1%	22	1%	35	2%	24	1%

Özbekistan	0	0%	1	0%	5	0%	1	0%	17	1%
Bosna Hersek	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	14	1%
Senegal	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	13	1%
Gine	0	0%	1	0%	0	0%	0	0%	10	0%
Kırgızistan	1	0%	3	0%	3	0%	3	0%	4	0%
Sırbistan	2	0%	0	0%	0	0%	0	0%	4	0%
Gabon	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	3	0%
Libya	0	0%	0	0%	9	0%	9	0%	3	0%

Tabloda Türkiye'nin tereyağı ihracatı yaptığı ülkeler gösterilmiştir. Türkiye'nin en fazla tereyağı ihracatı yaptığı ülkelerin Kıbrıs ve Azerbaycan olduğu görülmektedir. Bu iki ülkeyi Irak takip etmektedir. Bu üç ülkenin toplam ihracat payının %73 olduğu görülmektedir. Diğer 12 ülkenin geriye kalan ,%27 lik payı paylaştıkları görülmektedir.

Grafikte Kıbrıs, Azerbaycan, Irak dışındaki ülke paylarının düşüklüğü görülmektedir. Ancak 2011 yılında Suudi Arabistanın ihracat artışı göze çarpmaktadır. Kıbrıs, Azerbaycan ve Irak ülkelerinin 2012 ve 2013 artışları yok denecek kadar az olduğu görülmektedir. 2011 yılında ise üç ülkenin de ihracatları ciddi oranlarda artmıştır. Tüm ülkelerin 2013 yılı ihracat rakamları en yüksek ihracat rakamları olarak göze çarpmaktadır.

Türkiye İhracatı Ticaret Göstergeleri										
	Kıbrıs	Azerbaycan	Irak	Suudi Arabistan	Afganistan	ABD	Türkmenistan	Gürcistan	BAE	Ekvator Ginesi
2013 İthalatı (x1.000\$)	689	559	441	95	93	90	81	76	73	38
Türkiye İhracatındaki Payı (%)	46.2	41.685	41.837	41.822	4	41.762	41.701	41.730	1	0.3
2012 İthalatı (Ton)	131	50	58	12	11	9	5	3	3	2
Birim Değer (USD/Ton)	6.374	5.480	5.500	4.000	6.636	7.000	12.000	8.667	6.000	2.500
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ş (%)	18	21	19	0	105	-8	0	0	0	0
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ton (%)	14	23	25	39	86	-12	0	43	0	0
İthalat Dünya Sıralaması	72	36	112	9	0	25	86	59	22	146
Dünya İthalatındaki Payı	0.1	0.4	0	41.792	0	0.8	0.1	0.2	0.8	0
2008-2012 İthalat Artış Oranı-Ş (%)	-1	45	38	14	0	9	28	7	7	19

Türkiye'nin en fazla tereyağı ihracatı yaptığı ülkelerle ticari ilişkileri incelendiğinde Kıbrıs, Azerbaycan, Irak ve Afganistan'da artış görülmektedir. Özellikle Afganistan daki artış %105 oranıyla dikkat çekmektedir. Birim değerler incelendiğinde en yüksek birim değer Türkmenistan'da ve en düşük birim değer ise Ekvator Ginesinde olduğu görülmektedir.

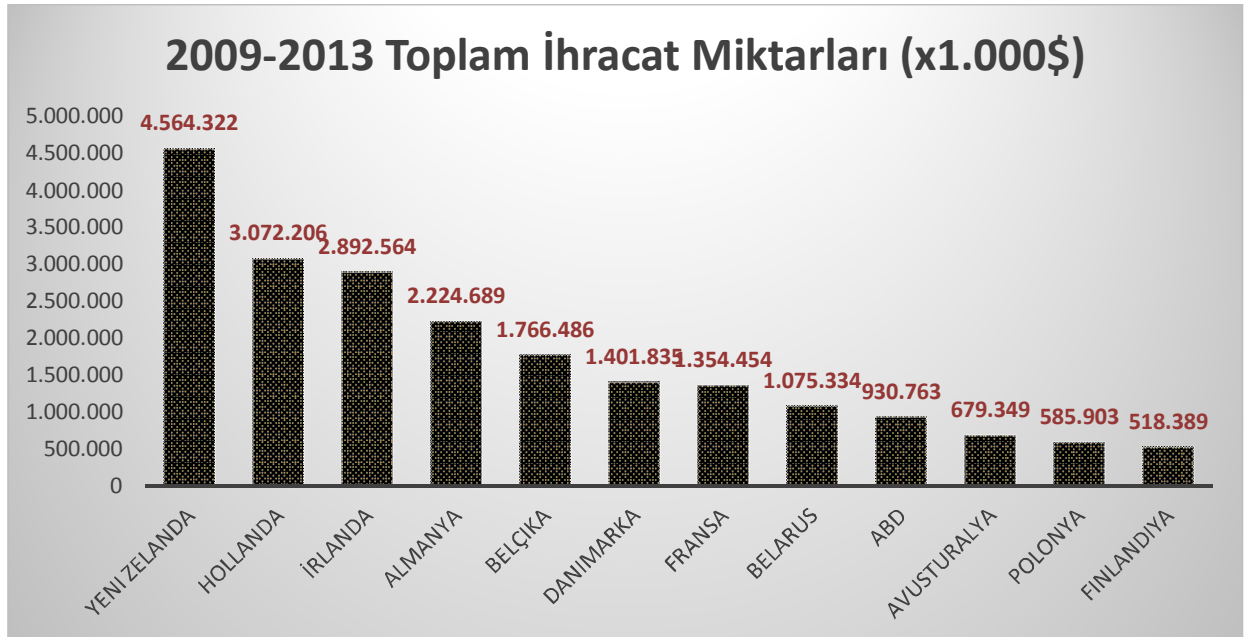
Ülkelerin ithalat dünya sıralamaları incelendiğinde Kıbrıs 72, Azerbaycan 36, Irak 112 ve Suudi Arabistan'ın 9. Sırada olduğu görülmektedir. Tablo incelendiğinde Suudi Arabistan'ın dünya ithalatındaki yüksek payı dikkat çekmektedir.

İhracatçı Ülkeler ve İhracat Miktarları (x1000\$)					
Ülke	2009	2010	2011	2012	2013
Yeni Zelanda	562.315	901.925	1.131.968	915.903	1.052.211
Hollanda	474.801	591.283	766.518	728.749	510.855
İrlanda	365.220	538.481	722.301	543.465	723.097
Almanya	283.478	433.548	493.139	417.358	597.166
Belçika	278.571	353.593	396.906	328.675	408.741
Danimarka	266.774	294.877	320.548	284.203	235.433
Fransa	201.958	254.520	294.381	283.573	320.022
Belarus	179.060	204.060	215.178	205.739	271.297

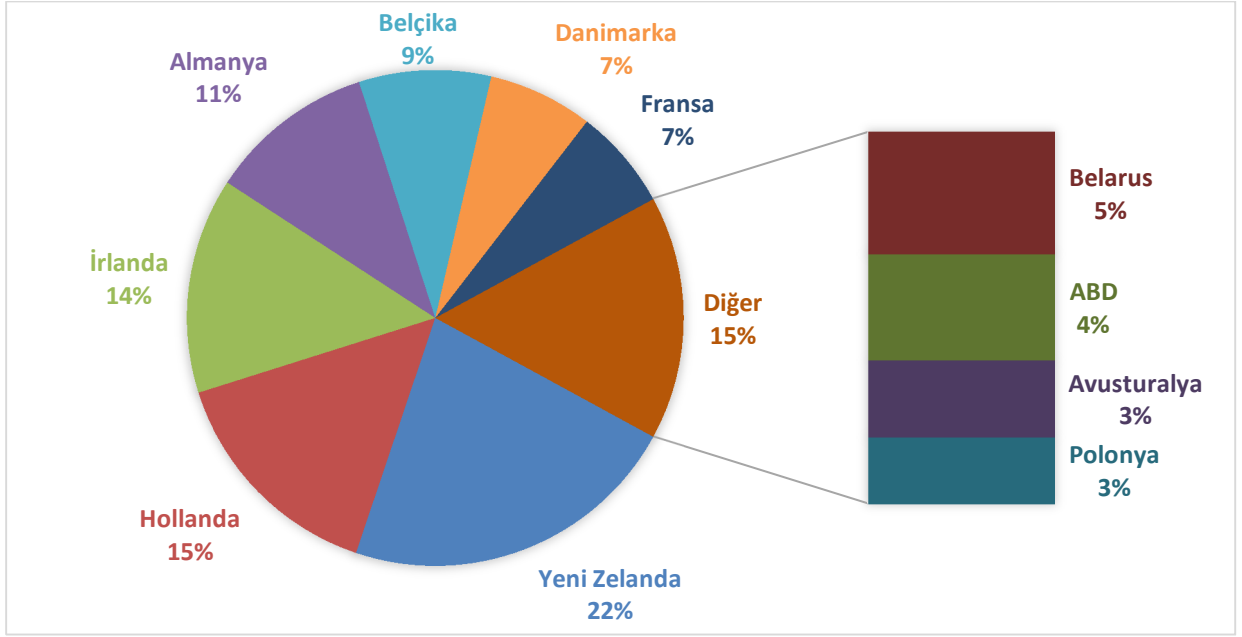
ABD	62.665	160.260	232.090	160.298	315.450
Avusturalya	105.270	140.082	118.369	148.697	166.931
Polonya	54.625	102.587	173.921	111.737	143.033
Uruguay	38.518	35.650	69.663	101.612	102.492
Finlandiya	103.168	114.730	111.724	84.707	104.060
Portekiz	47.841	85.814	65.477	67.119	68.915
İngiltere	54.697	63.394	83.716	60.503	86.002
Arjantin	26.184	40.873	85.564	59.277	0
İspanya	39.419	133.737	77.778	53.586	66.644
İtalya	32.026	118.342	47.026	31.280	35.549
İsviçre	9.740	15.046	25.107	23.214	434
Litvanya	15.626	12.141	14.734	21.820	31.501

Tabloda Dünya Tereyağı ihracatı yapan 20 ülkeye yer verilmiştir. Dünyada en fazla ihracat yapan ülke 2013 yılında 1.052.211.000 \$ lık rakamla Yeni Zelandya olmuştur. Bu ülkeyi 510.855.000 \$ ile Hollanda izlemektedir. Dünya ihracatında ikinci sırada olan Hollanda'nın birinci sırada yer alan Yeni Zelandya'nın neredeyse yarısı kadar ihracat yaptığı görülmektedir.

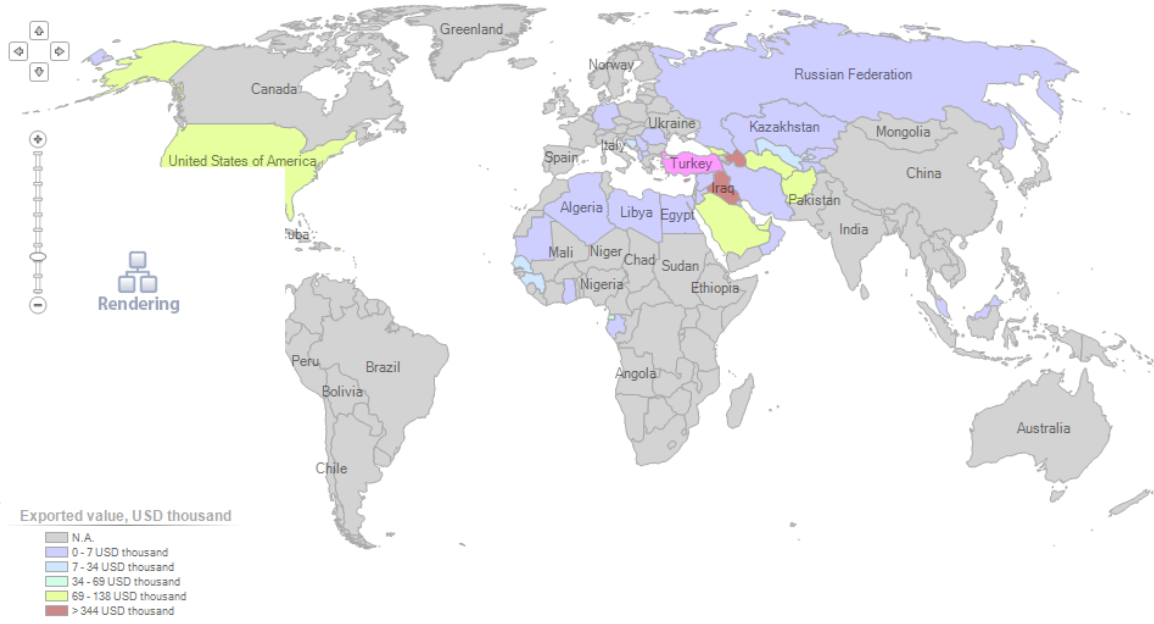
Yeni Zelandya tek başına tüm dünya ihracatının %22 sini karşılarken, Hollanda %11, İrlanda %15 ve Almanya %13 ünü karşılamaktadır. Bu 4 ülke toplam ihracatın %61 ini karşılamaktadır.

Belçika, Danimarka ve Fransa diğer ihracat yapan ülkeler arasında yer almaktadır. Genel olarak Avrupa Birliği ülkelerinin ihracatlarının yüksek olduğu görülmektedir. Aşağıdaki grafikte görüldüğü gibi bu ülkelerin dışında kalan ihracat yaklaşık olarak %15 lik bir payı barındırmaktadır. Diğer kısmında yer alan ülkeler belarus, ABD, Avustralya ve Polonya dır.

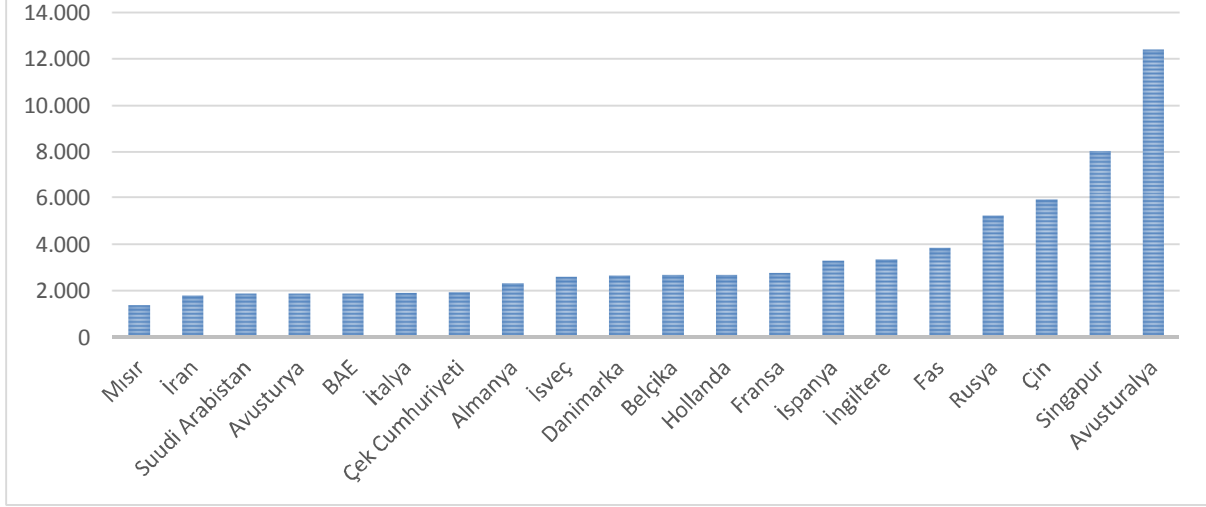
List of importing markets for a product exported by Turkey in 2013
Product : 040510 Butter

4.4. En Fazla İthalat Yapan Ülkelerin Ülkemize Mesafeleri

Uluslararası ticarete navlun önemli bir maliyet kalemini oluşturmaktadır. Bu nedenle yakın coğrafyadaki ülkeler, özellikle ağır malzeme veya büyük hacimli ürün ihracatında, rekabetin avantajlı olduğu yerlerdir. Buna göre bu çalışmada Dünya genelinde en fazla tereyağı ithalatı yapan ülkelerin Türkiye'ye coğrafi yakınlıkları verilmiştir.

İLK 20 İTHALATÇI ÜLKE - ÜLKEMIZE YAKINLIKLARI (KM)

Dış ticarete rekabetçiliği en fazla etkileyen unsurların başında gelen navlun maliyetleri açısından mesafeler ve taşıma çeşitliliği oldukça önemlidir.

Grafikte dünya genelinde en fazla tereyağı ithalatı yapan ülkelerin ülkemize olan uzaklıkları gösterilmiştir. Grafığe göre ülkemize en yakın önemli tereyağı ithalatçı ülke Kıbrıs olarak göze çarpmaktadır. İran, Suudi Arabistan ve Avusturya sırasıyla ülkemize yakın diğer önemli ithalatçı ülkelerdir. Ülkemize uzak ithalatçı ülkeler ise sırasıyla Çin, Singapur ve Avustralya şeklindedir.

4.5. Sınır Komşularımızın İthalatı

Tereyağ ihracatında sınır komşularımızın önemli olduğu düşünülmektedir. Hem navlun maliyetlerinin düşük olması avantajı hem de tarihi ilişkilerimiz göz önünde bulundurularak sınır komşularımızdan en fazla verim elde edilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Ancak; Suriye ile şu günlerde yaşamış olduğumuz politik sorunlar sorunlar çözülene kadar bu ülkenin hedef pazar olmasını zorlaştırmaktadır. Öte yandan Ermenistan ile olan tarihi problemler ve Yunanistan'ın içinde bulunduğu ekonomik kriz de bu iki ülkenin hedef pazar olmasını zorlaştırmaktadır.

Bununla birlikte Irak son 5 yıldır başlatmış olduğu altyapı ve kentsel yenilenme süreçleri ile en önemli pazarlarımız arasında yer alırken Yunanistan, Bulgaristan ve Romanya'nın ithalatları her yıl yükselmektedir. Romanya'ya yapılan ihracat 2011 yılında en yüksek seviyesine çıkarken son iki yıldır düşüş trendindedir. 2013 yılında en fazla ithalat rakamına ulaşan Yunanistanın ithalatı sadece ekonomik kriz yaşanan 2012 yılında düşmüş 2013 yılında tekrar ciddi oranda artış göstermiştir.

Sınır Komşularımızın İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Irak	1.419	6.038	7.653	1.624	4.232
Suriye	13.321	12.424	24.605	10.413	4.655
Yunanistan	21.773	25.992	34.439	24.982	36.873

Bulgaristan	10.472	12.092	16.211	16.794	18.340
Romanya	24.911	18.960	17.759	13.286	25.049
Gürcistan	5.192	6.540	7.192	7.767	9.389
Ermenistan	5.603	9.305	14.312	20.650	19.747
İran	8.071	9.031	17.127	5.452	1.151
Kıbrıs	5.177	6.146	5.814	5.480	5.464

4.6. Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalatı

Karadeniz'e kıyı ülkelerin tereyağı ithalatı verileri Karabük ilinin ihracat hedef pazarlarının değerlendirilmesi aşamasında önem arz etmektedir. Zira dış ticarete ürün fiyatının belirlenmesi en önemli parametrelerden birisi olup bunu trasportasyon ciddi şekilde etkilemektedir. Karabük ilinin coğrafi konumu ve lojistik altyapısı özellikle Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerle yapılacak ticaret açısından son derece avantajlıdır. Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında en fazla tereyağı ithal eden ülke Rusya olup 2013 yılında 548 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. 2013 yılında tereyağı ithalatını 2012 yılına göre %39 oranında arttıran Rusya, hem coğrafi konumu hem de şehirleşen nüfusunun artışı nedeniyle başta Türkiye olmak üzere Karabük açısından da önemli bir pazardır.

En fazla tereyağı ithal eden ikinci ülke de 47 milyon dolarlık 2013 ithalatı ile Ukrayna'dır. Ekonomik kriz nedeniyle 2010 ve 2011 yıllarında tereyağı ithalatını azaltan Romanya, kriz sonrası tekrar eski seviyesine ulaşmış olup 2009 yılında gerçekleştirdiği 17 milyon dolarlık ithalatın ardından 2013 yılında ithalatını %121 arttırarak 47 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. Yine Romanya'nın 2013 yılı ithalatını %89 oranında arttırdığı görülmektedir. Karadeniz'e kıyı ülkelerden en az tereyağı ithal eden ülke ise 852 bin dolar ile Moldovya'dır. Moldovya'nın 2013 yılındaki %63'lük ithalat azalışı dikkat çekmektedir.

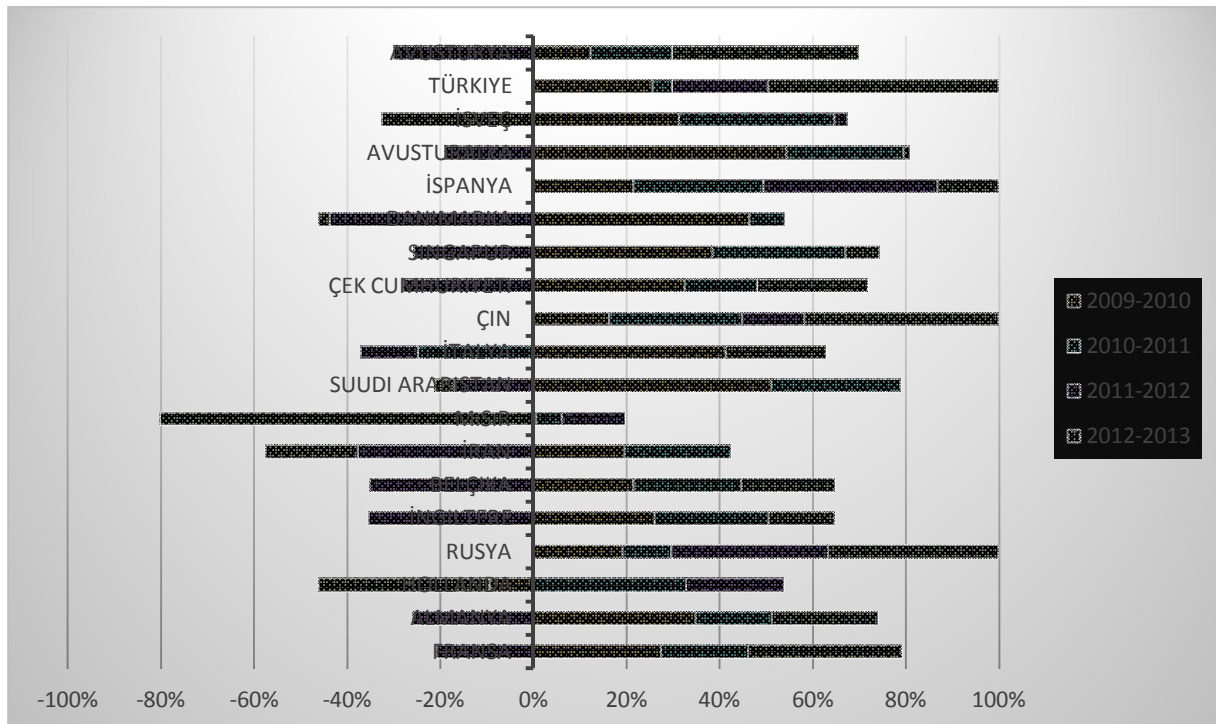
Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Rusya	130.914	211.514	254.999	395.578	548.273
Ukrayna	17.998	16.422	13.297	21.529	47.634
Romanya	24.911	18.960	17.759	13.286	25.049
Bulgaristan	10.472	12.092	16.211	16.794	18.340
Gürcistan	5.192	6.540	7.192	7.767	9.389
Moldovya	1.681	941	823	2.289	852

4.7. İthalat Trendi

İnternasyonal ticarete ithalat rejimi dikkatle incelenmeli hedef Pazar payını arttıran ülkeler daha dikkatli analiz edilmelidir. Pazar payını sürekli bir şekilde arttırdığı tesbit edilen ülkelerde satış yapmanın avantajlı olduğu düşünülmektedir. Özellikle ülkemizin ihracat pazarını arttırdığı ülkeler ticari kültür deneyimlerine sahip olduklarından oldukça avantajlı görülmektedir.

2009-2013 Dönemi İthalat Artışları (x1.000\$)					
	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2009-2013
Fransa	154.969	105.963	-117.232	186.623	330.323
Almanya	203.206	95.072	-150.561	132.032	279.749
Hollanda	-38.028	132.687	85.506	-148.104	32.061
Rusya	80.600	43.485	140.579	152.695	417.359
İngiltere	50.868	47.477	-68.627	27.504	57.222
Belçika	102.689	109.921	-166.684	95.852	141.778
İran	23.582	27.482	-45.194	-23.726	-17.856
Mısır	1.077	8.723	21.745	-127.661	-96.116
Suudi Arabistan	82.590	44.990	-27.245	-6.763	93.572
İtalya	88.498	-52.839	-26.257	46.357	55.759
Çin	17.379	30.228	14.101	44.203	105.911
Çek Cumhuriyeti	14.770	7.074	-12.761	10.777	19.860
Singapur	29.432	21.866	-19.602	5.512	37.208
Danimarka	103.868	16.696	-97.648	-5.119	17.797
İspanya	3.132	4.025	5.424	1.886	14.467
Avusturya	26.182	12.137	-9.126	636	29.829
İsveç	17.568	18.758	1.473	-18.221	19.578
Türkiye	13.544	2.222	10.871	26.096	52.733
Avusturya	5.746	8.138	-13.931	18.630	18.583

Dünya genelinde tereyağı ithalat trendi incelendiğinde 2011-2012 yılları haricinde genel olarak bir artış trendi söz konusu olduğu görülmektedir. Bu yıllardaki düşüş trendinin nedeni olarak global kriz ve Afrika baharı gösterilebilir. Diğer ülkelerden farklı olarak Rusya ve Çinin ithalatları tüm zaman dilimlerinde artış göstermiştir. Mısırın tereyağı ithalatının ise hem 2011-2012 hem de 2012 – 2013 zaman dilimlerinde ciddi azalış gösterdiği görülmektedir.

4.8. Afrika Kıtası İthalatı

Son yılların trend pazarlarından birisi de Afrika kıtasıdır. Tereyağı ihracatı için de önemli fırsatlar sunan Afrika, başta Mısır olmak üzere birçok ülkesinde ciddi ithalat rakamlarına ulaşmaktadır. Mısır, 2013 yılında gerçekleştirdiği tereyağı ithalatı ile Dünya sıralamasında 47. sırada yer almıştır. Fas, Cezayir, Güney Afrika ve Angora da öne çıkan diğer ülkelerdir.

Afrika Ülkeleri İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Mısır	110.381	111.458	120.181	141.926	133.141
Fas	66.643	92.914	129.693	97.909	99.865
Cezayir	8.732	15.604	24.896	22.881	30.366
Güney Afrika	8.567	9.481	13.782	22.249	11.245
Angora	4.761	4.043	5.994	6.541	7.234
Moritus	3.544	4.379	5.118	5.732	4.530
Nijerya	1.669	2.645	2.814	3.903	4.256
Tunus	2.842	280	1.544	3.752	4.675
Senegal	2.808	3.039	3.869	2.817	3.786
Kongo Demokratik Cumhuriyeti	1.874	3.046	3.983	2.661	3.241

0405.10 TEREYAĞ İhracatında Türkiye'ye Uygulanan Vergi ve Korumacı Önlem Seviyeleri																			
Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K
Aruba	2013	HS07	0%		Cibuti	2014	HS07	7,0%		Brezilya	2012	HS07	16,0%		Moldova	2013	HS07	31,7%	
Avusturalya	2014	HS12	0%		Filipinler	2008	HS07	7,0%		Paraguay	2013	HS12	16,0%		Fiji	2013	HS12	32,0%	
Bahamalar	2013	HS12	0%		Samoa	2013	HS12	8,0%		Uruguay	2013	HS12	16,0%		Fas	2012	HS02	32,5%	
Bosna Hersek	2014	HS12	0%		Tuvalu	2010	HS07	9,0%		Anguilla	2013	HS07	20,0%		Kamboçya	2007	HS02	35,0%	
Brunei Darussalam	2008	HS02	0%		Afganistan	2013	HS12	10,0%		Benin	2013	HS07	20,0%		Kiribati	2006	HS02	35,0%	
Komorlar	2013	HS02	0%		Arnavutluk	2014	HS12	10,0%		Burkina Faso	2013	HS07	20,0%		İran	2011	HS07	37,0%	
Cook Adaları	2013	HS12	0%		Angola	2009	HS07	10,0%		Kolombiya	2013	HS12	20,0%		Nikaragua	2013	HS12	40,0%	
Gürcistan	2012	HS02	0%		Antigua ve Barbuda	2013	HS96	10,0%		Demokratik Kongo	2009	HS02	20,0%		Sudan	2013	HS12	40,0%	
Hong Kong , Çin	2014	HS12	0%		Ermenistan	2013	HS07	10,0%		Fildişi Sahili	2013	HS07	20,0%		Zimbabve	2007	HS07	40,0%	
Lübnan	2007	HS07	0%		Barbados	2013	HS07	10,0%		Dominik Cumhuriyeti	2008	HS07	20,0%		Bhutan	2007	HS07	50,0%	
Libya	2006	HS02	0%		Belize	2013	HS12	10,0%		Gambiya	2012	HS07	20,0%		Karadağ	2014	HS12	52,7%	
Macao , Çin	2014	HS12	0%		Bolivya	2013	HS12	10,0%		Gana	2013	HS12	20,0%		Avusturya	2014	HS12	55,6%	
Malezya	2008	HS07	0%		Çin	2011	HS07	10,0%		Gine	2012	HS02	20,0%		Belçika	2014	HS12	55,6%	
Mauritius	2014	HS12	0%		Küba	2013	HS07	10,0%		Gine - Bissau	2013	HS07	20,0%		Bulgaristan	2014	HS12	55,6%	
Mayotte	2013	HS12	0%		Dominika	2013	HS07	10,0%		Honduras	2009	HS07	20,0%		Hırvatistan	2014	HS12	55,6%	
Yeni Zelanda	2014	HS12	0%		Eritre	2006	HS96	10,0%		Madagaskar	2014	HS12	20,0%		Kıbrıs	2014	HS12	55,6%	
Palau	2012	HS02	0%		Grenada	2013	HS07	10,0%		Mali	2013	HS07	20,0%		Çek Cumhuriyeti	2014	HS12	55,6%	
Panama	2013	HS12	0%		Guyana	2012	HS07	10,0%		Meksika	2009	HS07	20,0%		Danimarka	2014	HS12	55,6%	
Papua Yeni Gine	2010	HS07	0%		Haiti	2014	HS07	10,0%		Mozambik	2010	HS07	20,0%		Estonya	2014	HS12	55,6%	
Peru	2013	HS12	0%		Jamaika	2011	HS07	10,0%		Nijer	2013	HS07	20,0%		Finlandiya	2014	HS12	55,6%	
Seyşeller	2007	HS92	0%		Kosovo	2013	HS12	10,0%		Nijerya	2013	HS07	20,0%		Fransa	2014	HS12	55,6%	
Singapur	2013	HS12	0%		Kırgızistan	2013	HS07	10,0%		Senegal	2013	HS07	20,0%		Almanya	2014	HS12	55,6%	
Tayland	1999	HS96	0%		Lao Demokratik Halk Cumhur	2008	HS02	10,0%		Sierra Leone	2006	HS02	20,0%		Yunanistan	2014	HS12	55,6%	
Tonga	2013	HS07	0%		Maldivler	2009	HS07	10,0%		Togo	2013	HS07	20,0%		Macaristan	2014	HS12	55,6%	
Ürdün	2008	HS07	3%		Montserrat	2013	HS07	10,0%		venezuela	2013	HS02	20,0%		İrlanda	2014	HS12	55,6%	
Doğu Timor	2013	HS07	3%		Saint Kitts and Nevis	2011	HS07	10,0%		Bangladeş	2007	HS02	25,0%		İtalya	2014	HS12	55,6%	
Mikronezya	2006	HS02	3%		Aziz Lucia	2007	HS96	10,0%		Burundi	2013	HS12	25,0%		Letonya	2014	HS12	55,6%	
Myanmar	2007	HS02	3%		Aziz Vincent ve Grenadinler	2007	HS96	10,0%		Kenya	2013	HS12	25,0%		Litvanya	2014	HS12	55,6%	
Suriye	2013	HS12	4%		Tacikistan	2013	HS07	10,0%		Malawi	2013	HS07	25,0%		Lüksemburg	2014	HS12	55,6%	
Bahreyn	2013	HS12	5%		Trinidad ve Tobago	2008	HS07	10,0%		Pakistan	2008	HS07	25,0%		Malta	2014	HS12	55,6%	
Bermuda	2014	HS12	5%		Ukrayna	2012	HS07	10,0%		Ruanda	2013	HS12	25,0%		Hollanda	2014	HS12	55,6%	
Cabo Verde	2013	HS12	5%		Belarus	2013	HS12	11,3%		Tanzanya	2013	HS12	25,0%		Polonya	2014	HS12	55,6%	
Endonezya	2013	HS07	5%		Kazakistan	2013	HS12	11,3%		Uganda	2013	HS12	25,0%		Portekiz	2014	HS12	55,6%	
Kuveyt	2013	HS12	5%		Rusya	2013	HS12	11,3%		Zambiya	2013	HS12	25,0%		Romanya	2014	HS12	55,6%	
Moritanya	2007	HS96	5%		Botswana	2014	HS12	11,9%		Japonya	2011	HS07	29,8%		Slovakya	2014	HS12	55,6%	
Moğolistan	2013	HS07	5%		Lesotho	2014	HS12	11,9%		Cezayir	2009	HS07	30,0%		Slovenya	2014	HS12	55,6%	
Umman	2013	HS12	5%		Namibya	2014	HS12	11,9%		Kamerun	2012	HS07	30,0%		İspanya	2014	HS12	55,6%	
Katar	2013	HS12	5%		Swaziland	2014	HS12	11,9%		Orta Afrika Cumhuriyeti	2009	HS07	30,0%		İsveç	2014	HS12	55,6%	
Sao Tome ve Principe	2013	HS07	5%		Güney Afrika	2013	HS12	13,3%		Çad	2011	HS07	30,0%		İngiltere	2014	HS12	55,6%	
Suudi Arabistan	2013	HS12	5%		ABD	2013	HS12	13,5%		Kongo	2014	HS12	30,0%		Tunus	2008	HS07	60,0%	
Solomon Islands	2013	HS02	5%		Viet Nam	2013	HS12	14,0%		Ekvador	2012	HS07	30,0%		Kostarika	2009	HS07	65,0%	
Taipei , Çin	2013	HS07	5%		Azerbeycan	2013	HS12	15,0%		El Salvador	2013	HS12	30,0%		Norveç	2013	HS12	77,6%	
BAE	2013	HS12	5%		Guetamala	2013	HS12	15,0%		Ekvator Ginesi	2007	HS07	30,0%		Güney Kore	2009	HS07	89,0%	
Özbekistan	2012	HS07	5%		Liberya	2014	HS12	15,0%		Etiyopya	2012	HS07	30,0%		İsrail	2008	HS07	100,0%	
Yemen	2013	HS12	5%		Makedonya,Eski Yugoslav Cu	2012	HS12	15,0%		Gabon	2009	HS07	30,0%		İzlanda	2013	HS12	159,8%	
Şili	2009	HS07	6%		Nepal	2013	HS12	15,0%		Hindistan	2009	HS07	30,0%		İsviçre	2013	HS12	208,3%	
Mısır	2009	HS07	6%		Vanuatu	2012	HS07	15,0%		Sırbistan	2014	HS12	30,0%		Kanada	2013	HS12	298,5%	
Fransız Polinezyası	2013	HS12	6%		Arjantin	2013	HS12	16,0%		Sri Lanka	2012	HS12	30,0%		Liechtenstein	2013	HS12	366,1%	

4.9. HEDEF PAZAR ANALİZİ

Hedef Pazar Ülkenin belirlenmesinde uyguladığımız modele ilişkin açıklamalar raporumuzun yöntem kısmında verilmiştir. 04.05.10 tereyağı ihracatı için Hedef Pazar ülkelerin belirlenmesine yönelik yaptığımız çalışmanın detayları bu kısımda anlatılacaktır.

4.9.1. Potansiyel Hedef Ülkelerin Belirlenmesi

Ülkelerin mevcut tereyağı ithalat hacimleri, tonajları, ithalat artış oranları, en fazla tereyağı ihraç eden ülkelerin mevcut pazarları ve ülkemizin hali hazırda tereyağı ihraç ettiği ülkeler ile model algoritması içinde kullanılan bir kısım parametreler incelenerek potansiyel arz eden 50 adet ülke belirlenmiş olup bu ülkeler şu şekildedir.

ABD	Cezayir	Güney Afrika	Kırgızistan	S.Arabistan
Almanya	Çek Cumhuriyeti	Gürcistan	Kuveyt	Senegal
Arnavutluk	Çin	Hollanda	Libya	Singapur
Avusturalya	Danimarka	Irak	Lübnan	Slovakya
Avusturya	Ekvator Gine	İngiltere	Maldivler	Şili
Azerbaycan	Endonezya	İspanya	Malezya	Tacikistan
BAE	Fas	İsveç	Özbekistan	Türkmenistan
Bahama	Fransa	İtalya	Polonya	Ukrayna
Belçika	Gana	Kazakistan	Portekiz	Umman
Bosna Hersek	Gine	Kıbrıs	Rusya	Yunanistan

4.9.2. Hedef Pazar Matrisinin Oluşturulması

Tereyağı ihracatına yönelik Hedef Pazar'ın belirlenmesi için 14 adet parametre oluşturulmuş, bu parametrelere yönelik ağırlıklar belirlenmiş ve 50 ülkenin her biri bu yöntemle puanlanmıştır.

HEDEF PAZAR MATRİSİ				
PARAMETRELER		AĞIRLIK	ÜLKE1	ÜLKE2
1	Yakınlık	*		
2	Sınır Komşumuz Olması	*		
3	Karadeniz'e Kıyısının Olması	*		
4	Mevcut İthalat Hacmi (\$)	*		
5	Tereyağı İthalatı Artış Oranı	*		
6	Türkiye'nin Tereyağı İhraç Ettiği Ülkelerden Birisi Olması	*		
7	Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem	*		
8	Nüfus Artış Hızı	*		
9	15-24 Yaş Nüfus	*		
10	GSMH Artış Oranı	*		
11	Şehirleşme Hızı	*		
12	Birim Tonaj Değeri (\$)	*		
13	Tereyağı İthalatı Yaptığı Ülkelere Olan Ortalama Uzaklık ile Ülkenin Türkiye'ye Olan Uzaklığının Karşılaştırılması	*		
14	Tereyağı İthalatının Yapıldığı Ülkelerin Çeşitliliği	*		

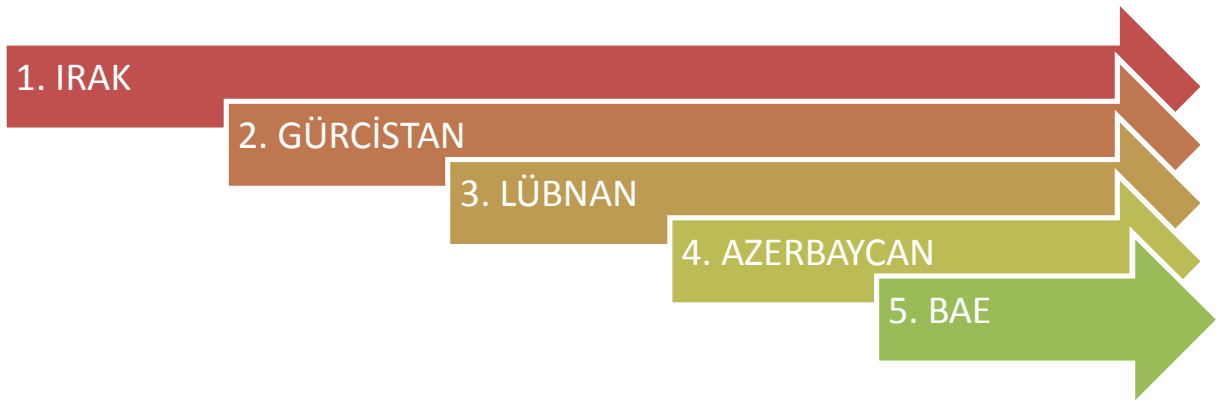
Hedef Pazar Matrisi kullanılarak yapılan puanlama sonrasında en yüksek puanı alan ülkeler ülkemiz açısından tereyağı ihracatı için en öncelikli hedef pazarlardır. Hedef Pazar Matrisinde değerlendirilen ülkelerin tamamı tereyağı ihracatı için potansiyel taşımaktadır. Ancak, yüksek

puan alan ülkelerin öncelikle tercih edilmesi daha çabuk sonuca ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. İncelemesi yapılan 50 ülkenin puan sıralaması aşağıdaki şekildedir.

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
1	Irak	1200	11	Rusya	836
2	Gürcistan	1198	12	Libya	835
3	Lübnan	1030	13	Suudi Arabistan	835
4	Azerbaycan	1016	14	Ukrayna	798
5	BAE	937	15	Cezayir	796
6	Türkmenistan	936	16	Çin	787
7	Singapur	923	17	Yunanistan	786
8	Malezya	871	18	İtalya	778
9	Endonezya	853	19	Özbekistan	735
10	Fransa	838	20	Maldivler	722

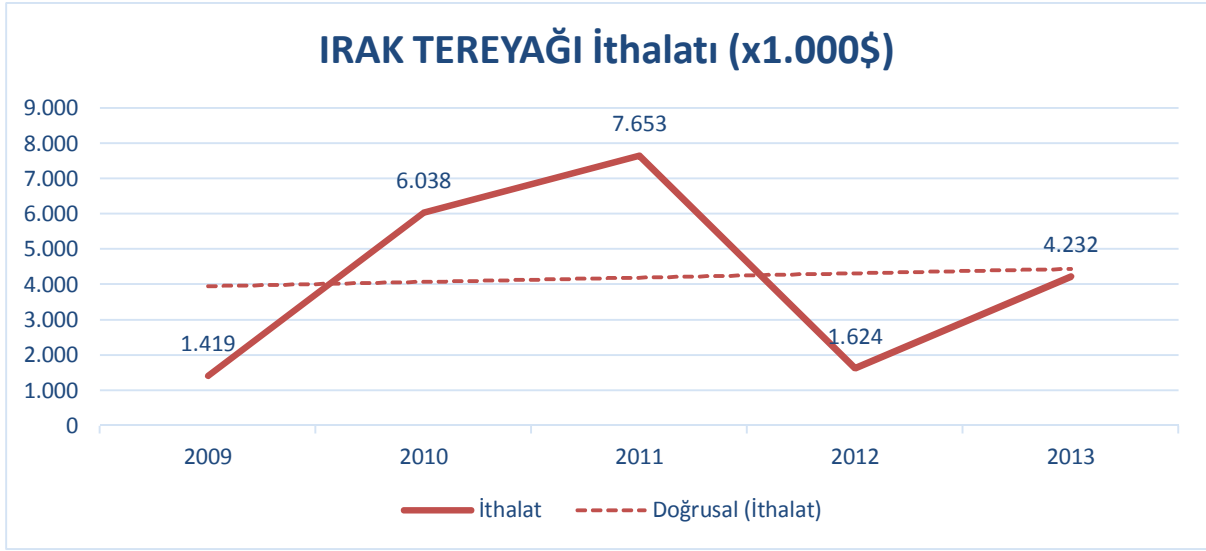
Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
21	Gana	722	31	Avusturya	648	41	Kazakistan	566
22	Arnavutluk	721	32	Avusturalya	645	42	Portekiz	538
23	Ekvator	714	33	Bosna	642	43	Gine	531
24	Fas	707	34	Belçika	637	44	Çek	526
25	Umman	699	35	Hollanda	636	45	İspanya	513
26	Kıbrıs	681	36	Polonya	632	46	Danimarka	509
27	Kuveyt	679	37	Şili	628	47	Bahama	465
28	Almanya	672	38	Slovakya	623	48	Güney	436
29	Senegal	667	39	ABD	620	49	İsveç	426
30	Tacikistan	657	40	İngiltere	567	50	Kırgızistan	403

Yapılan analiz çalışmasının sonucuna göre, tereyağı ihracatı için Hedef Pazar ülkeler; Irak, Gürcistan, Lübnan, Azerbaycan ve BAE'dir. Bu ülkelerle ilgili detaylı bilgiler çalışmanın ilerleyen kısımlarında verilmiştir. Ancak, bu noktada dikkat edilmesi gereken en önemli husus hedef pazar ülkelerimizin sadece bu 5 ülke ile sınırlı olmadığı gerçeğidir. Özellikle en fazla puan alan ve 6-10. Sıra arasında yer alan Türkmenistan, Singapur, Malezya, Endonezya ve Fransa da çok önemli pazarlardır.

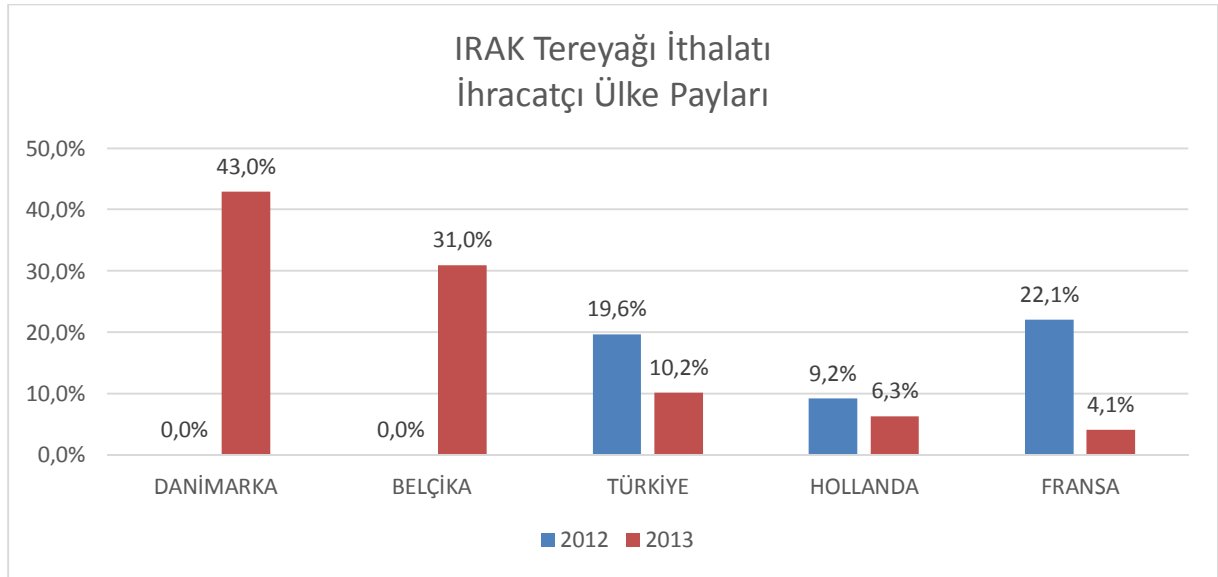

IRAK

Irak Dünyanın 79. büyük Tereyağı ithalatçısı olup, Irak tarafından gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2009 yılından 2011 yılına kadar ciddi bir artış göstermiş, 2012 yılında Irak'ın tereyağı ithalatında çok ciddi bir düşüş yaşanmıştır. 2013 yılında ise tekrar yükseliş trendine girilmiştir. 2009 yılında 1.4 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 7.6 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2012 yılında 1.6 milyon dolar seviyesine düşen Irak ithalatı 2013 yılında 4.2 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır.

Irak tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2012 yılına göre %161 oranında bir artış göstermesine rağmen 2011 yılı ithalatının oldukça gerisinde kalmıştır. 2009 yılına göre karşılaştırma yapıldığında ise Irak tereyağı ithalatında %198 oranında artış olduğu görülmektedir.

Irak tarafından ithal edilen tereyağının büyük bir kısmı 2013 yılında Danimarka ve Belçika tarafından ihraç edilmiştir. 2013 yılında Türkiye tarafından Irak'a 940 milyon dolar seviyesinde bir tereyağı ihracatı gerçekleştirilmiş olup Irak tereyağı ithalatının %43'ü Danimarka tarafından karşılanmıştır. Danimarka'ya en yakın rakip ülke Belçika olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 643 milyon dolarlık ihracat ile Irak pazarının %31'ine sahip olabilmıştır. Bu iki ülkenin Irak tereyağı ithalatındaki toplam payları %75 seviyesindedir.

Ülke olarak Irak'a yapılan tereyağı ihracat miktarımız Irak'ın toplam ithalatını arttırmasına paralel olarak sürekli artmakta, ancak 2009 yılında 234 milyon dolar ile %16 olan pazar payımız 2010 yılında %5 seviyesine düşmüş, ardından 2011 yılında 239 milyon dolar ile azalışını sürdürerek %5 seviyesine kadar gerilemiştir. 2012 yılında 319 milyon dolar ile tekrar yükseliş trendine giren ihracat ile %20 olan pazar payı 2013 yılındaki 441 milyon dolar seviyesine yükselmiş olmasına rağmen Pazar payımız %10 seviyesinde kalmıştır. Bu noktada, Irak pazarı için tek rakip ülke Ukrayna'dır. Irak, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren tereyağı imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

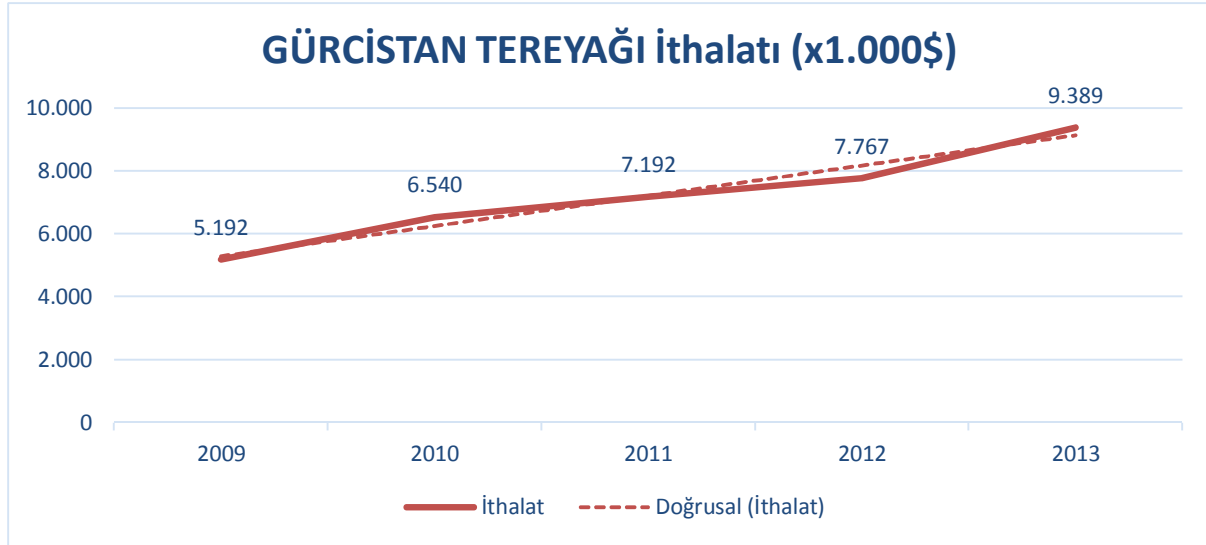
IRAK TEREYAĞI İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DANI MARKA	725	51%	1.543	26%	2.095	27%	0	0%	1.867	43%
BELÇİKA	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1.346	31%
TÜRKİYE	234	16%	278	5%	239	3%	319	20%	441	10%
HOLLANDA	0	0%	113	2%	3	0%	150	9%	273	6%
FRANSA	0	0%	0	0%	0	0%	359	22%	178	4%

Irak'a tereyağı ihraç eden ülkelerin Irak başkentine olan ortalama uzaklıkları 4.249 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,12'dir. Irak tereyağı pazarında sadece iki ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Irak'ın 2012 yılı tereyağı ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 681 bin ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2012 yılında 1,8 milyon

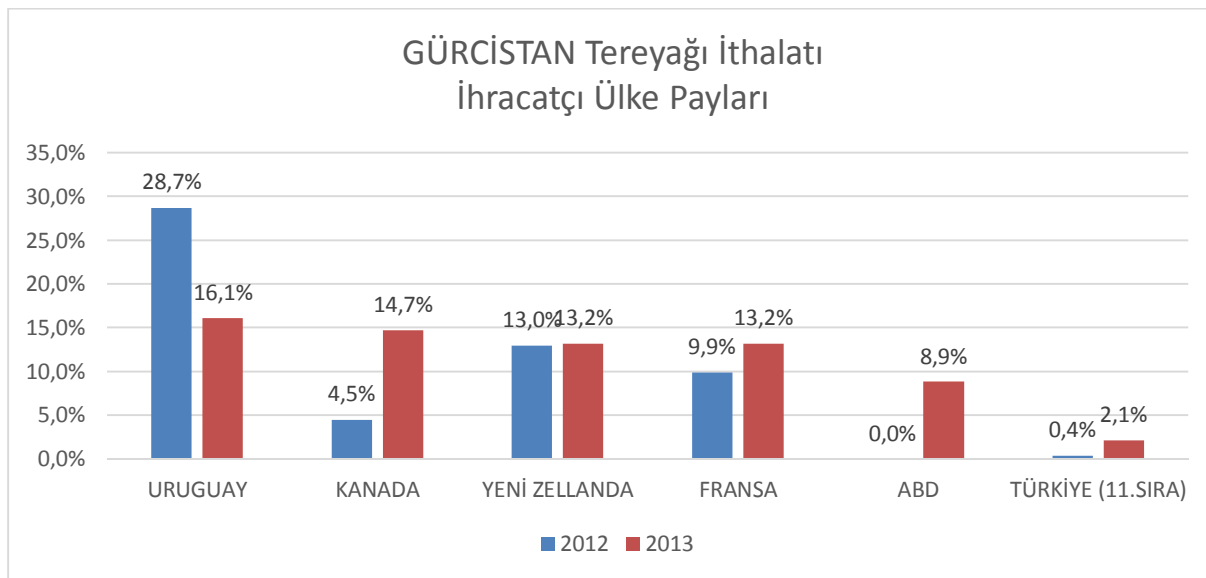
ton tereyağı ihraç ettiği görülmektedir. 2012 yılı verilerine göre Irak'ın Türkiye'den ithal ettiği tereyağı tonu için ortaya çıkan değer 5500 dolar iken Ekvator Ginesi için bu değer 2400 dolardır.

GÜRCİSTAN

Gürcistan Dünyanın 57. büyük Tereyağı ithalatçısı olup, Gürcistan tarafından gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2009 yılından 2011 yılına kadar ciddi bir artış göstermiş ve 2013 yılında 9.3 milyon dolar seviyesine kadar yükselmiştir. 2009 yılında 5.1 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 7.1 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2012 yılında 7.7 milyon dolar seviyesine yükselen Irak ithalatı 2013 yılında 9.3 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır

Gürcistan tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2012 yılına göre %22.3 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Irak tereyağı ithalatında %83 oranında artış olduğu görülmektedir.

Gürcistan tarafından ithal edilen tereyağının büyük bir kısmı 2013 yılında Uruguay, Kanada, Yeni Zelandada ve Fransa tarafından ihraç edilmiştir. 2013 yılında Türkiye tarafından Irak'a 200 bin dolar seviyesinde bir tereyağı ihracatı gerçekleştirilmiş olup 2012 yılında Irak tereyağı ithalatının %28.7'i Uruguay tarafından karşılanmıştır. 2013 yılında Uruguay'ın Irak'ın tereyağı ithalatından aldığı pay gerileyerek %16.1 olmuştur. Uruguay'a en yakın rakip ülke Kanada olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 1.38 milyon dolarlık ihracat ile Irak pazarının %14.7'sine sahip olabilmektedir. Kanadanın 2012 yılındaki Pazar payının %4.5 olduğu göz önüne alındığında Uruguay'ın Pazar payının Kanadaya geçtiği söylenebilir. Irak tereyağı ithalatında başı çeken 4 ihracatçı ülke olan Uruguay, Kanada, Yeni Zelandada ve Fransa'nın toplam payları %57.2 kadardır.

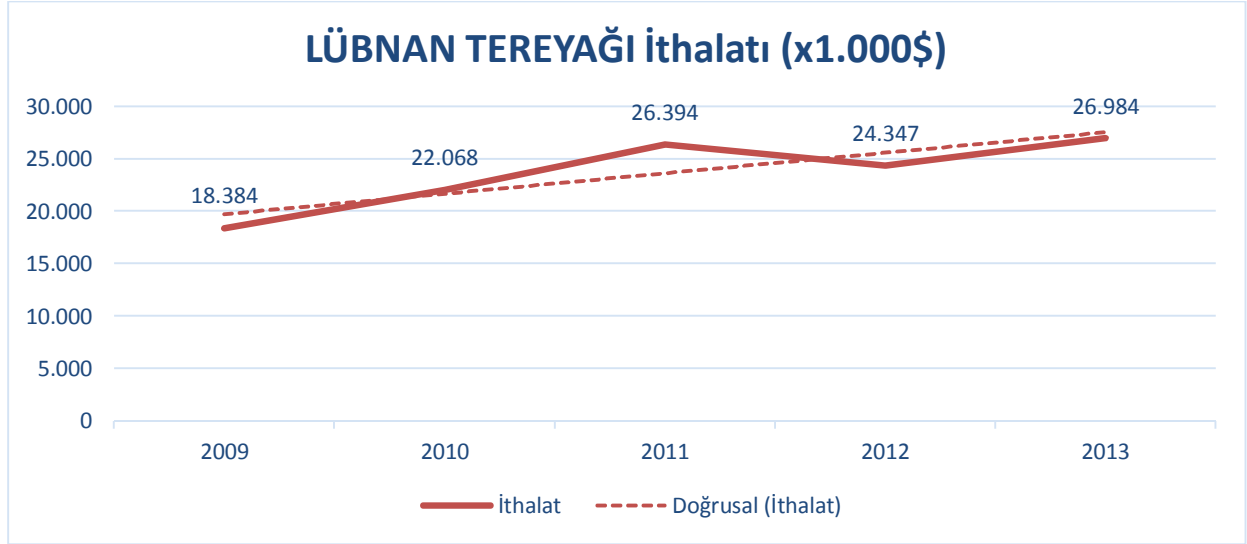
Ülke olarak Gürcistan'a yapılan tereyağı ihracat miktarımız 2010 ve 2011 yıllarında artmış ancak 2012 yılında ciddi oranda düşmüştür. 2010 ve 2011 yıllarında yakalanan %8'lik Pazar payı 2012 yılında kaybedilmiş ve 2013 yılındaki artışla ancak %2'lik bir pazar tekrar kazanılmıştır. Bu noktada, Irak pazarı için tek rakip ülke Ukrayna'dır. Gürcistan, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren tereyağı imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

GÜRCİSTAN TEREYAĞI İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
URUGUAY	506	10%	667	10%	233	3%	2.231	29%	1.516	16%
KANADA	0	0%	0	0%	0	0%	350	5%	1.384	15%
YENİ ZELANDA	810	16%	658	10%	841	12%	1.010	13%	1.242	13%
FRANSA	22	0%	24	0%	637	9%	770	10%	1.239	13%
ABD	0	0%	0	0%	225	3%	0	0%	833	9%
TÜRKİYE (11.SIRA)	5	0%	516	8%	608	8%	33	0%	200	2%

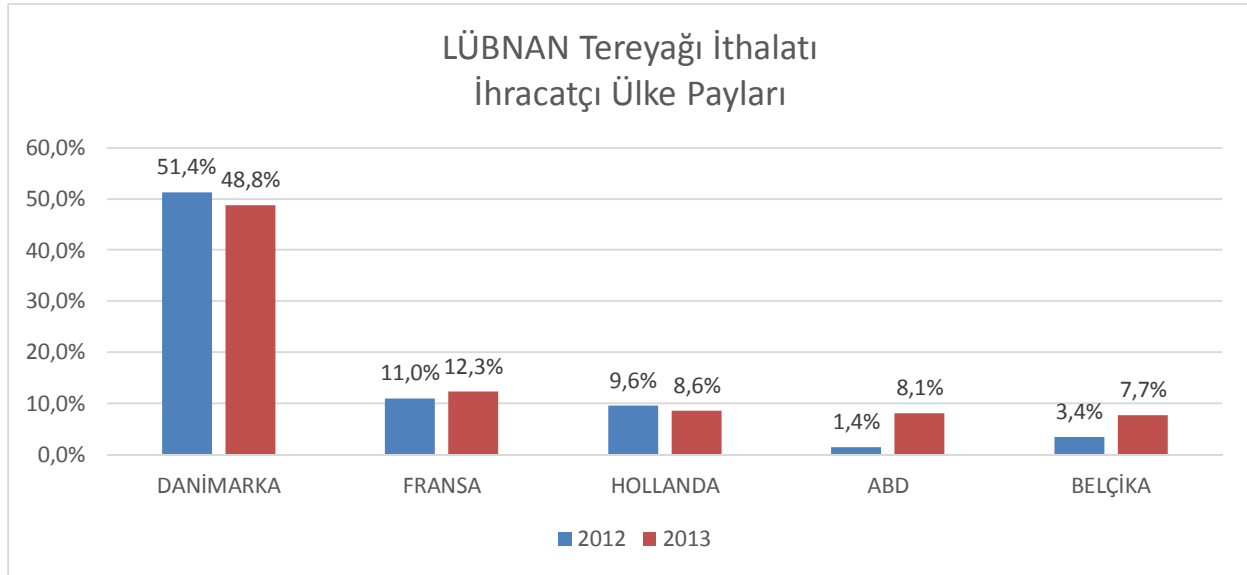
Gürcistan'a tereyağı ihraç eden ülkelerin Gürcistan başkentine olan ortalama uzaklıkları 9388 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,12'dir. Gürcistan'ın 2012 yılı tereyağı ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 2156 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 36 ton tereyağı ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Gürcistan'ın Türkiye'den ithal ettiği tereyağı tonu için ortaya çıkan değer 5556 dolar iken Kanada için bu değer 4000 dolardır.

LÜBNAN

Lübnan Dünyanın 32. büyük Tereyağı ithalatçısı olup, Lübnan tarafından gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2009 yılından 2011 yılına kadar ciddi bir artış göstermiş, 2012 yılında Lübnan'ın tereyağı ithalatında bir düşüş yaşanmıştır. 2013 yılında ise tekrar yükseliş trendine girilmiştir. 2009 yılında 18.3 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 26.3 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2012 yılında 24.3 milyon dolar seviyesine düşen Lübnan ithalatı 2013 yılında 26.9 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır.

Lübnan tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2012 yılına göre %10.8 oranında bir artış göstermiştir. 2009 yılına göre karşılaştırma yapıldığında ise Irak tereyağı ithalatında %47 oranında artış olduğu görülmektedir.

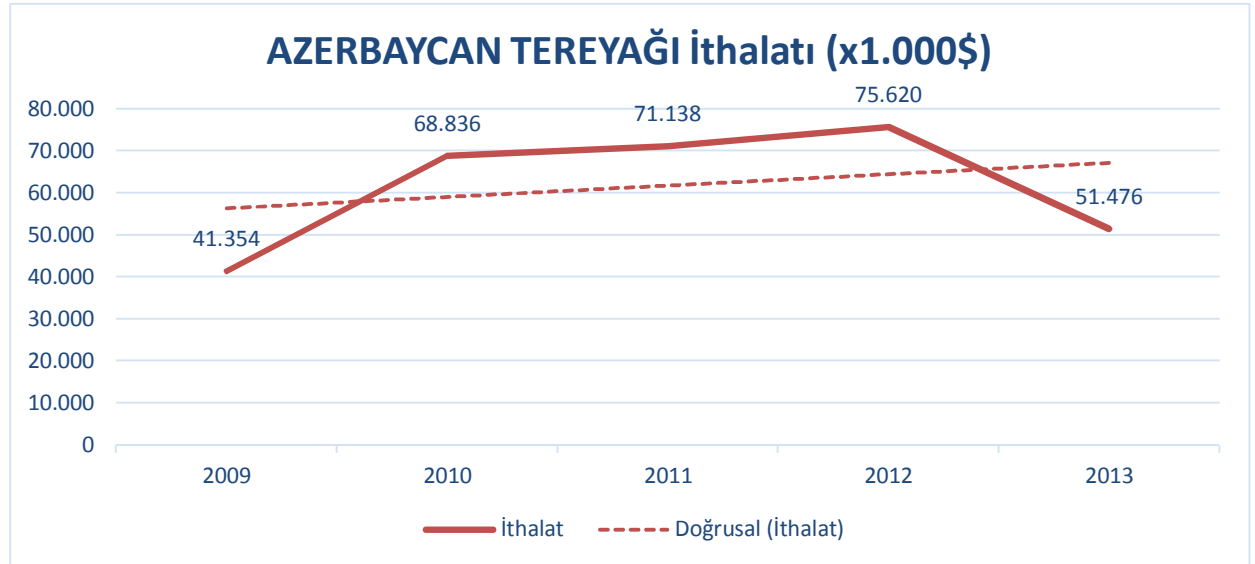
Irak tarafından ithal edilen tereyağının büyük bir kısmı 2013 yılında Danimarka ve Fransa tarafından ihraç edilmiştir. 2013 yılında Danimarka tarafından Irak'a 8.538.000 dolar seviyesinde bir tereyağı ihracatı gerçekleştirilmiş olup Irak tereyağı ithalatının %48.8'i Danimarka tarafından karşılanmıştır. Danimarka'ya en yakın rakip ülke Fransa olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 3.329.000 dolarlık ihracat ile Irak pazarının %12.3'üne sahip olabilmektedir. Bu iki ülkenin Irak tereyağı ithalatındaki toplam payları %70 seviyesindedir. Ülke olarak Lübnan'a yapılan tereyağı ihracat miktarımız yok denecek kadar azdır. Sadece 2011 yılında 415.000 dolarlık bir ihracat gerçekleştirilmiştir. Türkiye için Lübnan önemli bir pazardır. Lübnan, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren tereyağı imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

LÜBNAN TEREYAĞI İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DANİMARKA	8.538	46%	9.209	42%	11.076	42%	12.507	51%	13.175	49%
FRANSA	2.103	11%	2.579	12%	2.868	11%	2.683	11%	3.329	12%
HOLLANDA	2.468	13%	2.622	12%	2.402	9%	2.331	10%	2.317	9%
ABD	525	3%	9	0%	1.529	6%	341	1%	2.179	8%
BELÇİKA	1.073	6%	1.632	7%	1.590	6%	831	3%	2.083	8%

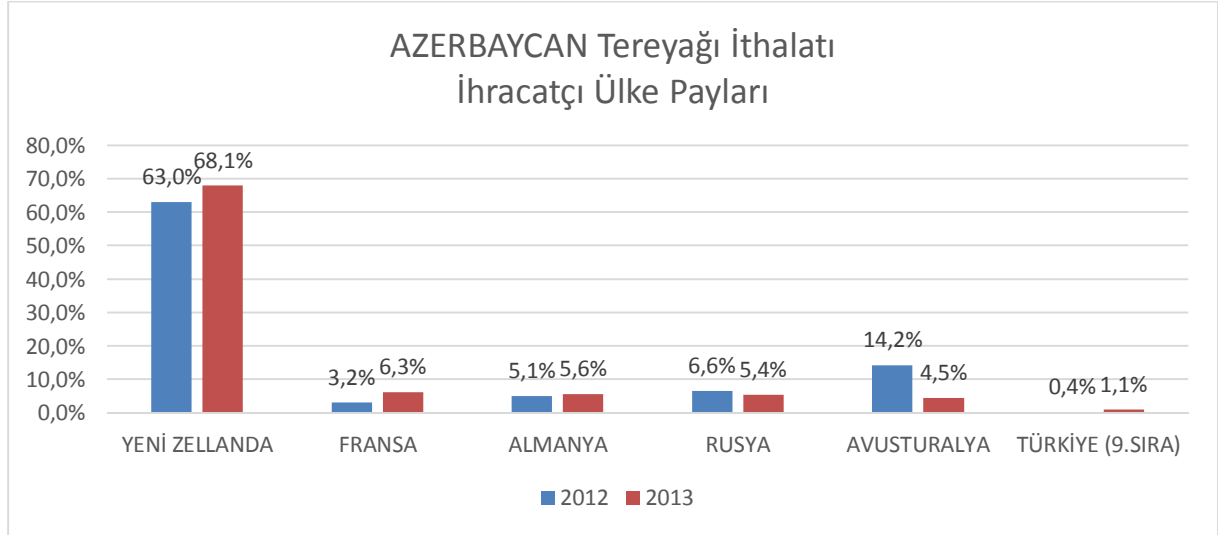
Lübnan'a tereyağı ihraç eden ülkelerin Lübnan başkentine olan ortalama uzaklıkları 4670 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,12'dir. Lübnan'ın 2012 yılı tereyağı ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 4673 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin sadece 2011 yılında 122 tonluk bir ihracat yaptığı görülmektedir. 2013 verilerine göre Lübnan Türkiye'den ithal ettiği tereyağı tonu için ortaya çıkan değer 3705 dolar iken danimarka için bu değer 7000 dolardır.

AZERBAYCAN

Azerbaycan Dünyanın 24. büyük Tereyağı ithalatçısı olup, Azerbaycan tarafından gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2009 yılından 2012 yılına kadar ciddi bir artış göstermiş, 2013 yılında Azerbaycan'ın tereyağı ithalatında çok ciddi bir düşüş yaşanmıştır. 2009 yılında 41.3 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 71.1 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2012 yılında 75.6 milyon dolar seviyesine yükselen Azerbaycan ithalatı 2013 yılında 51.4 milyon dolar seviyesine düşmüştür.

Azerbaycan tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2012 yılına göre %36 oranında bir azalma göstermiştir. 2009 yılına göre karşılaştırma yapıldığında ise Irak tereyağı ithalatında %15 oranında azalmıştır. Azerbaycan ithalatı en yüksek değerine 75.6 milyon dolarlık rakamla 2012 yılında ulaşmıştır.

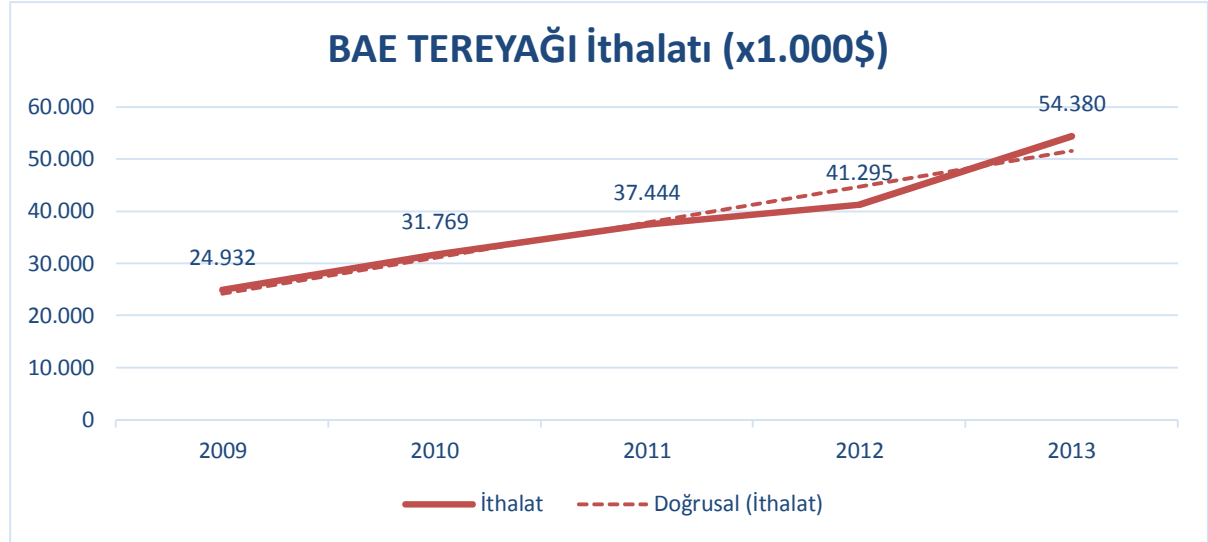
Azerbaycan tarafından ithal edilen tereyağının büyük bir kısmı 2013 yılında yeni zellanda tarafından ihraç edilmiştir. 2013 yılında Yeni zellanda tarafından Azerbaycana 25.349.000 dolar seviyesinde bir tereyağı ihracatı gerçekleştirilmiş olup Azerbycan tereyağı ithalatının %61i Yeni zellanda tarafından karşılanmıştır. Yeni zellandaya en yakın rakip ülke Fransa olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 3.328.000 dolarlık ihracat ile Azerbaycan pazarının %6'sına sahip olabilmıştır. Bu iki ülkenin Irak tereyağı ithalatındaki toplam payları %70 seviyesindedir. Ülke olarak Azerbaycan'a yapılan tereyağı ihracat miktarımız 559.000 seviyesinde pazar payı olarak ise yok denecek kadar azdır. Türkiye için Azerbaycan oldukça önemli bir pazardır. Azerbaycan, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren tereyağı imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

AZERBAJCAN TEREYAĞI İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
YENİ ZELLANDA	25.349	61%	44.605	65%	47.563	67%	47.655	63%	35.062	68%
FRANSA	267	1%	970	1%	2.083	3%	2.413	3%	3.228	6%
ALMANYA	3.036	7%	3.833	6%	5.139	7%	3.845	5%	2.888	6%
RUSYA	2.296	6%	3.322	5%	3.281	5%	5.021	7%	2.783	5%
AVUSTURALYA	6.052	15%	8.301	12%	6.599	9%	10.775	14%	2.319	5%
TÜRKİYE (9.SIRA)	72	0%	59	0%	155	0%	274	0%	559	1%

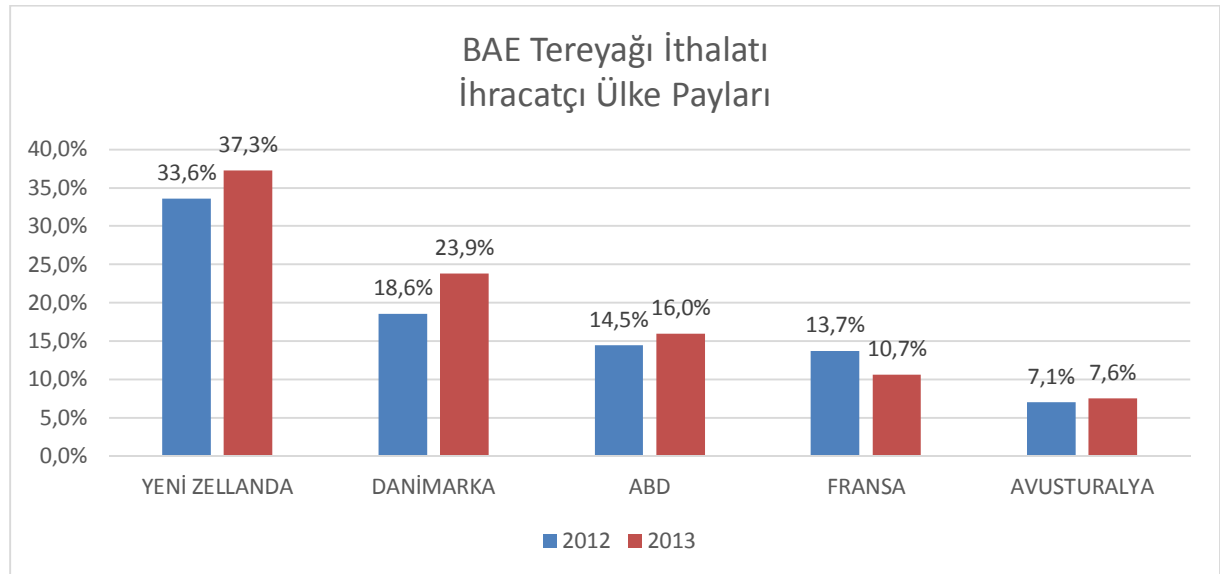
Azerbaycan'a tereyağı ihraç eden ülkelerin Azerbaycan'ın başkentine olan ortalama uzaklıkları 8049 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,12'dir. Azerbaycan'ın tereyağı pazarında sadece tek ülkenin hakim olduğu düşünöldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Azerbaycan'ın 2012 yılı tereyağı ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 5471 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2012 yılında 64 tonluk bir ihracat yaptığı görölmektedir. 2012 verilerine göre Azerbaycan'ın Türkiye'den ithal ettiği tereyağı tonu için ortaya çıkan değer 1469 dolar iken Yeni zellanda için bu değer 3973 dolardır.

BİRLEŞİK ARAB EMİRLİKLERİ (BAE)

BAE Dünyanın 22. büyük Tereyağı ithalatçısı olup, BAE tarafından gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2009 yılından 2012 yılına kadar ciddi bir artış göstermiş ve 2013 yılında 54.3 milyon dolar seviyesine kadar yükselmiştir. 2009 yılında 24.9 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 37.4 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2011 yılında 41.2 milyon dolar seviyesine yükselen BAE'nin ithalatı 2013 yılında 54.3 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır.

BAE tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen tereyağı ithalatı 2012 yılına göre %32 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda BAE tereyağı ithalatında %118 oranında artış olduğu görülmektedir.

BAE tarafından ithal edilen tereyağının büyük bir kısmı 2013 yılında Yeni zellanda, Danimarka, ABD ve Fransa tarafından ihraç edilmiştir. 2012 yılında BAE tereyağı ithalatının %33.6'sı Yeni zellanda

tarafından karşılanmıştır. 2013 yılında Yeni zellanda'nın BAE'nin tereyağı ithalatından aldığı pay artarak %37.3 olmuştur. Yeni zellanda'ya en yakın rakip ülke Danimarka olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 12.579.000 dolarlık ihracat ile BAE pazarının %23.9'una sahip olmuştur. 2013 yılına yeni zellanda, Danimarka ve ABD nin Pazar payları artarken fransanın Pazar payında azalma görülmektedir. BAE tereyağı ithalatında başı çeken 4 ihracatçı ülke olan yeni zellanda, Danimarka, ABD ve Fransa'nın toplam payları %87.9 kadardır.

BAE, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren tereyağı imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

BAE TEREYAĞI İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
YENİ ZELLANDA	7.449	30%	9.898	31%	11.658	31%	13.882	34%	19.663	37%
DANİMARKA	7.485	30%	6.843	22%	8.380	22%	7.668	19%	12.579	24%
ABD	260	1%	2.705	9%	1.905	5%	5.990	15%	8.443	16%
FRANSA	2.049	8%	2.142	7%	2.810	8%	5.664	14%	5.631	11%
AVUSTURALYA	3.966	16%	3.688	12%	638	2%	2.918	7%	3.982	8%

BAE'ne tereyağı ihraç eden ülkelerin BAE başkentine olan ortalama uzaklıkları 9300 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,75'dir. BAE'nin tereyağı pazarında birden fazla ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. BAE'nin 2012 yılı tereyağı ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 16135 ton ürün ithal edildiği görülmektedir. 2013 verilerine göre BAE'nin Türkiye'den ithal ettiği tereyağı tonu için ortaya çıkan değer 6083 dolar olmuştur.

5. YOĞURT

Yoğurt ve ayran üretim miktarları her yıl artış göstermektedir. 2012 yılında yoğurt üretimi %4,5 artmıştır. Özellikle yaz aylarında üretiminde artış görülen ayran ise 2012 yılındaki toplam üretim miktarı bir önceki yıla göre %10,7 artarak 508.444 ton olmuştur.

Kültürümüzde önemli bir yere sahip olan yoğurt, içme sütünden sonra entegre süt işletmeleri tarafından toplanan süt miktarının en çok işlendiği süt ürünüdür. 2012 yılında üretimi %4,5 artarak 1.052.657 ton olarak hesaplanan yoğurdun yıllık kişi başı tüketim miktarı da 2012 yılında az da olsa artış göstermiştir.

5.1.1 GTİP Kodunun Belirlenmesi

0403.10	- Yoğurt:
	-- Aromalandırılmamış, ilave meyve, sert kabuklu meyveler veya kakao içermeyenler:
	--- İlave şeker veya diğer tatlandırıcı maddeler içermeyenler:
	---- İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 3'ü geçmeyenler
0403.10.11.00.11	----- Yoğurt
0403.10.13.00.00	---- İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 3'ü geçen fakat % 6'yı geçmeyenler
0403.10.19.00.00	---- İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 6'yı geçenler
	--- Diğerleri:
	---- İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 3'ü geçmeyenler
0403.10.31.00.11	----- Yoğurt
0403.10.33.00.00	---- İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 3'ü geçen fakat % 6'yı geçmeyenler
0403.10.39.00.00	---- İçerdiği katı yağ oranı ağırlık itibariyle % 6'yı geçenler
	-- Aromalandırılmış veya ilave meyve, sert kabuklu meyvalar veya kakao içerenler
	--- Toz, granül veya diğer katı şekillerde olanlar:
	---- İçerdiği katı süt yağı oranı ağırlık itibariyle % 1,5'i geçmeyenler
0403.10.51.10.00	----- İlave kakao içerenler
0403.10.51.90.00	----- Diğerleri
	---- İçerdiği katı süt yağı oranı ağırlık itibariyle % 1,5'i geçen fakat % 27'yi geçmeyenler
0403.10.53.10.00	----- İlave kakao içerenler
0403.10.53.90.00	----- Diğerleri
	---- İçerdiği katı süt yağı oranı ağırlık itibariyle % 27'yi geçenler
0403.10.59.10.00	----- İlave kakao içerenler
0403.10.59.90.00	----- Diğerleri
	--- Diğerleri:
	---- İçerdiği katı süt yağı oranı ağırlık itibariyle % 3'ü geçmeyenler
0403.10.91.10.00	----- İlave kakao içerenler
0403.10.91.90.00	----- Diğerleri

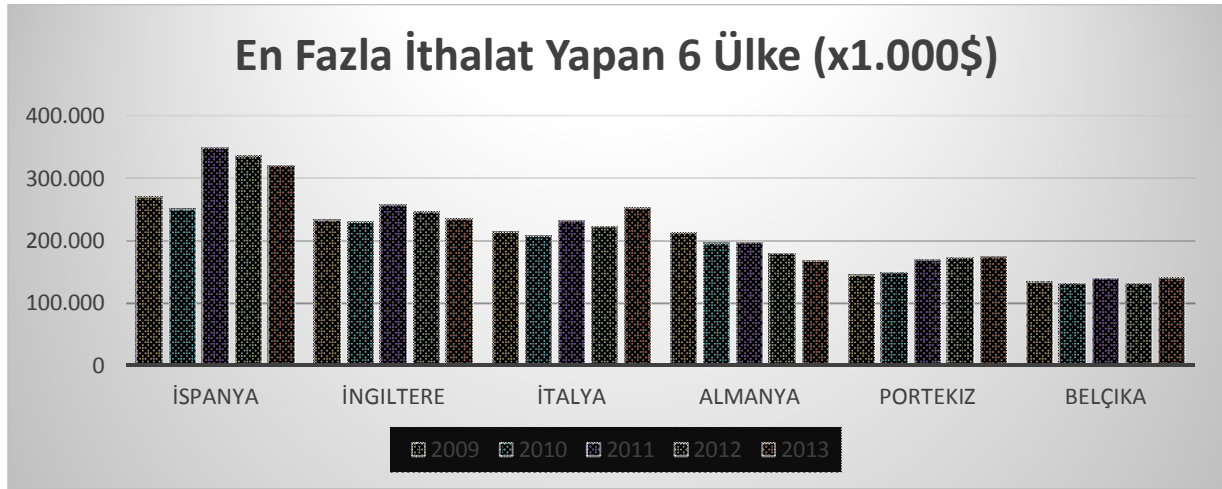
	- - - - İçerdiği katı süt yağı oranı ağırlık itibariyle % 3'ü geçen fakat % 6'yı geçmeyenler
0403.10.93.10.00	- - - - - İlave kakao içerenler
0403.10.93.90.00	- - - - - Diğerleri
	- - - - İçerdiği katı süt yağı oranı ağırlık itibariyle % 6'yı geçenler
0403.10.99.10.00	- - - - - İlave kakao içerenler
0403.10.99.90.00	- - - - - Diğerleri

5.2. Dünya İthalatı

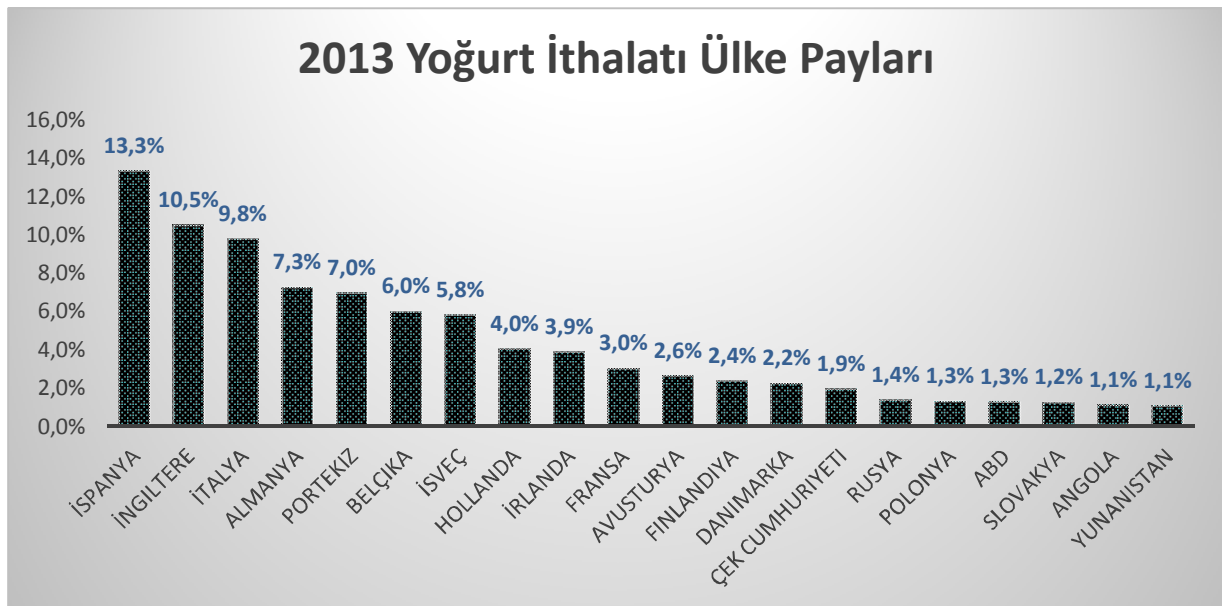
DÜNYA YOĞURT İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
DÜNYA TOPLAMI	2.193.439	2.291.738	2.663.832	2.459.980	2.402.247
İspanya	270.108	250.307	348.535	335.359	320.598
İngiltere	232.814	229.882	257.726	246.121	235.256
İtalya	213.238	207.188	231.848	222.205	252.219
Almanya	212.146	196.403	196.741	179.279	167.322
Portekiz	144.990	148.843	169.742	172.061	174.483
Belçika	133.440	131.128	139.705	131.092	140.107
İsveç	86.150	98.265	111.130	117.005	143.873
Hollanda	103.322	93.334	113.815	113.381	92.810
İrlanda	75.102	71.624	90.880	91.834	97.169
Fransa	79.219	66.719	72.804	74.040	72.264
Avusturya	66.399	62.845	63.480	53.962	53.708
Finlandiya	51.647	50.389	57.578	53.220	57.021
Danimarka	32.336	36.896	40.217	34.429	25.392
Çek Cumhuriyeti	23.781	23.668	33.626	34.332	32.715
Rusya	9.794	14.599	25.484	32.165	46.639
Polonya	16.262	20.954	36.269	31.968	29.736
ABD	8.388	12.445	20.970	31.517	63.650
Slovakya	39.520	32.981	34.336	30.040	30.529
Angora	8.284	7.819	17.784	26.121	31.245
Yunanistan	30.714	28.518	27.536	24.093	26.735

Dünya genelinde toplam yoğurt ithalatı 2.402.247.000 \$ kadardır. Genel olarak artış trendin de olan dünya yoğurt ithalatı 2011 yılında en yüksek değerine ulaşmış ancak 2012 yılında ithalat rakamlarında azalış yaşanmıştır. Bu azalışın global krizden kaynaklandığı düşünülmektedir. Dünyada yoğurt ithalatı en fazla İspanya tarafından yapılmaktadır. İspanyayı İtalya ve Almanya takip etmektedir. Genel olarak bakıldığında en fazla ithalatı Avrupa Birliği ülkelerinin gerçekleştirdiği görülmektedir. 2010 yılında dünya toplam ithalat rakamları artmasına rağmen İsveç dışında ilk 12 ülkenin ithalatının azaldığı görülmektedir. İspanya, İngiltere ve İtalya toplam ithalatın % 30 unu gerçekleştirmektedir.

Amerika Birleşik Devletlerinin yoğurt ithalatındaki artış dikkat çekmektedir. 2010 yılında %48, 2012 yılında %69 ve 2012 yılında %50'lik bir artış gerçekleşmiştir. 2013 yılında ise %105'lik eksponansiyel bir artış gerçekleşmiştir. Bunun yanında Rusya'nın 2011 yılında ki %75'lik ithalat artışı dikkat çekmektedir.

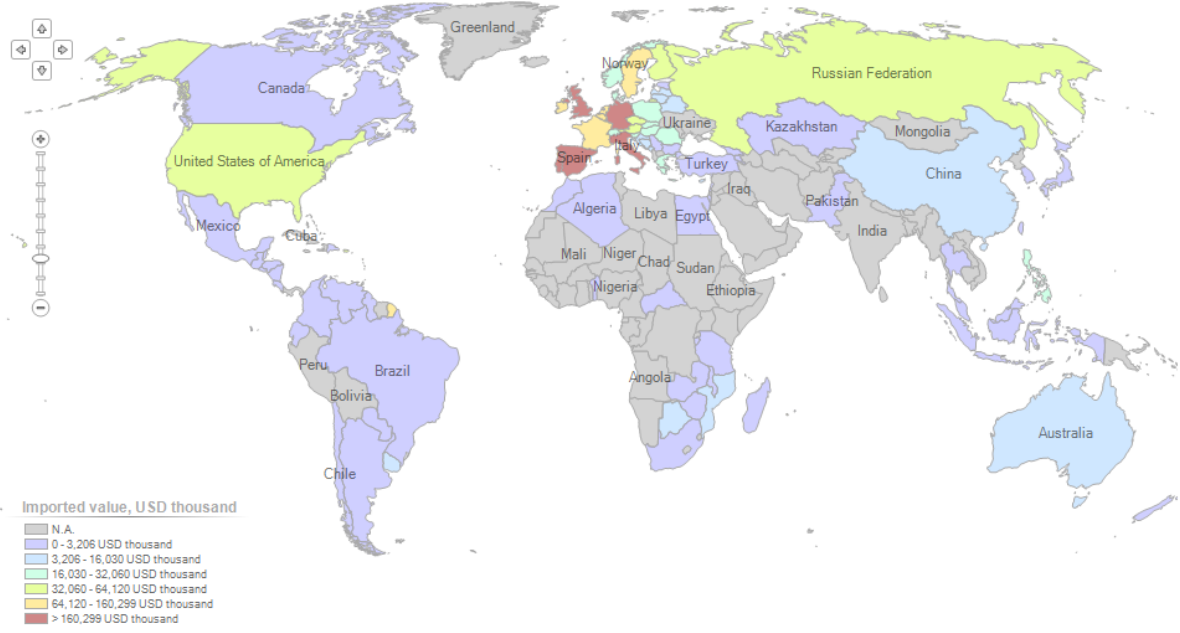
Yoğurt kullanımı gelir seviyesi yüksek ülkelerde çok daha fazladır. Bu açıdan bakıldığında en fazla ithalat yapan ülkelerin Avrupa Birliğinde olması normaldir. Önümüzdeki dönemlerde şehirleşme hızı yüksek olan ülkelerde ve genç nüfus oranı fazla olan yerlerde yoğurt tüketiminin artması beklenmektedir.

Tabloda 2013 yılında en fazla Yoğurt ithalatı yapan ülkelerin Dünya ithalatı içerisindeki paylarının oranı verilmiştir. Bu 20 ülkenin gerçekleştirdiği Yoğurt ithalatı Dünya ithalatının %68'ini oluşturmaktadır. Dünya yoğurt ithalatında talep dağılımının kıtalar bazında eşit olmadığı açıkça görülmektedir. Dünya ithalatının büyük çoğunluğunu gerçekleştiren bu 20 ülkenin iki tanesi haricinde tamamının AB üyesi ülkelerden olması dikkat çekicidir. Sadece ABD ve Angola bu kategori dışındadır. Afrika kıtası ülkelerde önümüzdeki dönemlerde tüketimin artacağı ayrıca özellikle meyveli yoğurt tüketiminin daha rekabetçi avantajlar sağlayacağı düşünülmektedir.

List of importers for the selected product in 2013

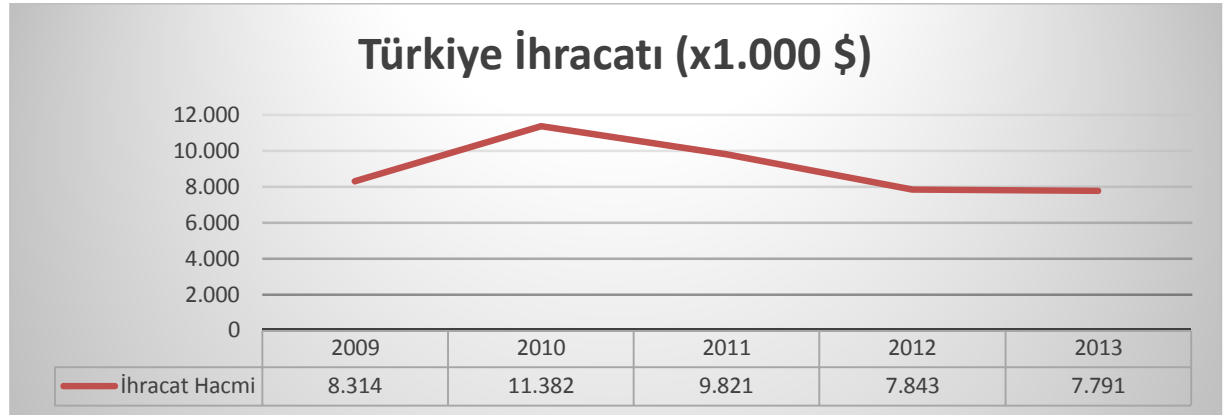
Product : 040310 Yoğurt konsantreli o not,sweetend o not,flavoured o contg fruit o cocoa

5.3. Türkiye İhracatı

Türkiye Yoğurt İhracatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
İhracat Hacmi	8.314	11.382	9.821	7.843	7.791
Değişim Oranı(%)		37%	-14%	-20%	-1%

Türkiye'nin yoğurt ihracat hacmi 2011 yılında en yüksek seviyeye ulaşmıştır. 2012 ve 2013 yıllarında ise Türkiye'nin ihracat hacminde azalma gerçekleşmiştir. 2010 yılında %37 artış gösteren ihracat hacmi 2011 yılında %14 ve 2012 yılında %20 kadar azalma göstermiştir.

2009-2013 yılları arasında Türkiye tarafından gerçekleştirilen Yoğurt ihracatı incelendiğinde, 8,3 milyon dolar olan 2009 yılı Yoğurt ihracatımızın 2011 yılı tamamlandığında 9,8 milyon dolar seviyesine yükseldiği görülmüştür. 2012 yılında Türkiye, yoğurt ihracat performansını düşürmeye

başlamış, dönem sonunda 7,8 milyon dolar seviyesine düşen ihracatımız 2013 yılında 7,7 milyon dolar seviyesine düşmüştür.

Türkiye İhracatı (x1.000\$) ve Ülke Payları (%)										
	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DÜNYA	8.314		11.382		9.821		7.843		7.791	
Irak	5.935	71%	7.608	67%	6.623	67%	6.964	89%	5.729	74%
Azerbaycan	67	1%	181	2%	104	1%	165	2%	470	6%
Türkmenistan	0	0%	0	0%	37	0%	3	0%	362	5%
Ürdün	62	1%	25	0%	36	0%	85	1%	329	4%
Serbest Bölgeler	176	2%	176	2%	150	2%	193	2%	252	3%
Gürcistan	13	0%	43	0%	75	1%	128	2%	229	3%
Kıbrıs	1.200	14%	1.425	13%	976	10%	216	3%	217	3%
Libya	0	0%	3	0%	43	0%	27	0%	84	1%
ABD	0	0%	0	0%	1	0%	0	0%	37	0%
Bosna Hersek	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	35	0%
BAE	0	0%	0	0%	2	0%	13	0%	21	0%
Senegal	0	0%	0	0%	1	0%	0	0%	9	0%
venezuela	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	8	0%
Gabon	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	2	0%
Suudi Arabistan	0	0%	6	0%	6	0%	1	0%	2	0%
Sırbistan	27	0%	18	0%	14	0%	16	0%	2	0%
Gine	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%
Özbekistan	0	0%	0	0%	1	0%	5	0%	0	0%
Arnavutluk	1	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Bahreyn	0	0%	0	0%	1	0%	1	0%	0	0%

Türkiye'nin toplam ihracatı 2013 yılında 7.791.000 \$ olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin en fazla yoğurt ihraç ettiği ülke ise Irak tır. Irak'ı Azerbaycan, Türkmenistan, Ürdün gibi ülkeler takip etmektedir. Irak toplam ihracatın %74 ünü gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin yoğurt ihracatında ülke çeşitliliğinin son derece kısıtlı olduğu görülmektedir. Özellikle Irak'a bağımlı bir ihracat söz konudur. Dünyanı en fazla yoğurt ithalatı yapan ülkelere Türkiye'nin satışı hiç yoktur.

2013 yılında ülke ihracatımız düşüş göstermiş olup ihracatımızın artış trendinin devam ettiği ülkeler sadece Irak ve Kıbrıs'tır. Son 5 yıllık süreçte yoğun olarak Orta Doğu ve Kıbrıs'a ihracat gerçekleştiren ülkemizin sadece belirli pazarlarda etkili olması dezavantaj teşkil etmektedir. Ülke olarak yoğurt ihracatı konusunda Azerbaycan ve Türkmenistan'la ilgili stratejik çalışmalar yapılmalı, bu ülkelerle olan ticaret hacmi arttırılmalıdır.

Türkiye İhracatı Ticaret Göstergeleri								
	Irak	Azerbaycan	Türkmenistan	Ürdün	Serbest Bölgeler	Gürcistan	Kıbrıs	Libya
2013 İthalatı (x1.000\$)	5.729	470	362	329	252	229	217	84
Türkiye İhracatındaki Payı (%)	88.8	41.641	0	41.640	41.761	41.791	41.853	0.3
2012 İthalatı (Ton)	6.909	116	2	21	203	121	98	38
Birim Değer (USD/Ton)	1.008	1.422	1.500	4.048	951	1.058	2.204	711
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ş (%)	1	0	0	-1	16	0	-31	0
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ton (%)	9	17	0	4	26	100	-40	0
İthalat Dünya Sıralaması	34	73	168	120	142	81	41	64
Dünya İthalatındaki Payı	0.4	0.1	0	0	0	0.1	0.3	0.1
2008-2012 İthalat Artış Oranı-Ş (%)	7	25	0	44	9	47	1	-18

Türkiye'nin en fazla yoğurt ihracatı gerçekleştirdiği Irak'ın dünya genelinde ithalat sıralamasında 34. sırada olduğu görülmektedir. Tabloda gösterilen ülkelerin dünya yoğurt ithalatındaki toplam payları %1 kadardır.

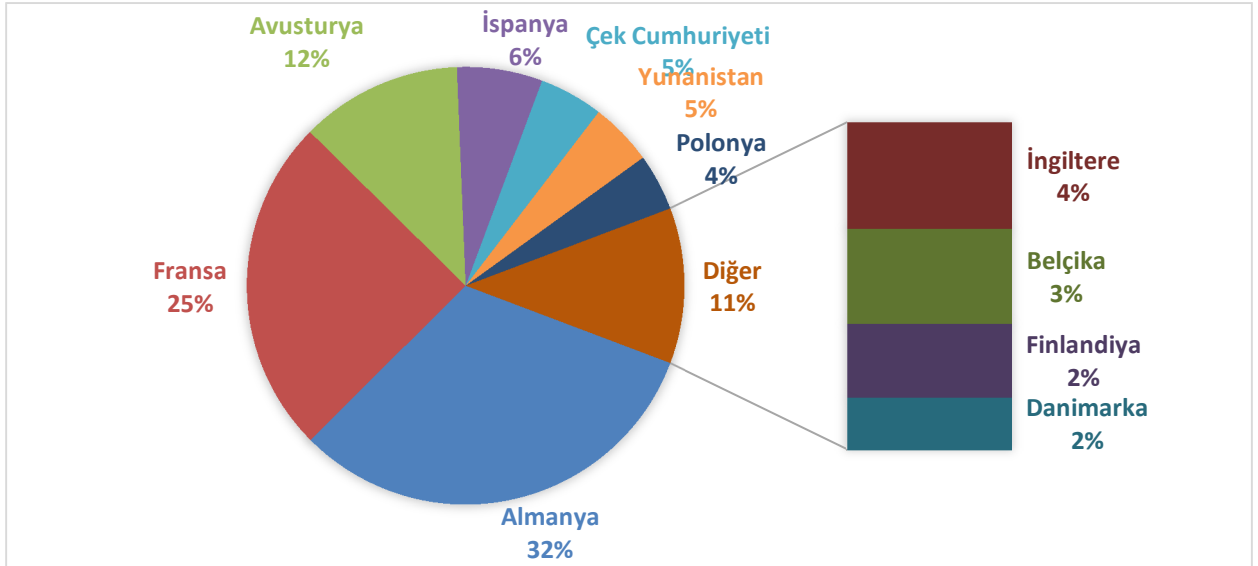
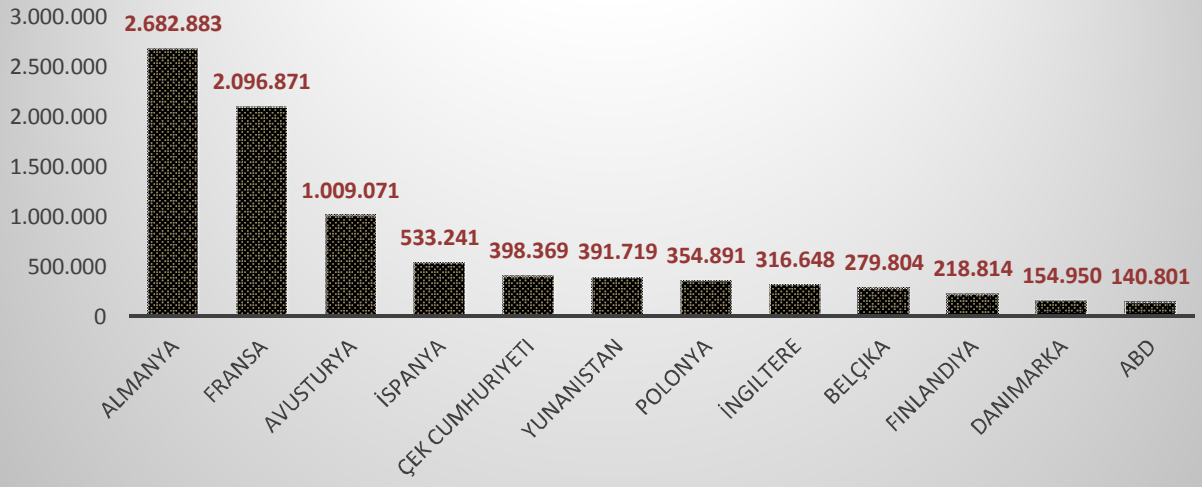
Tablo incelendiğinde 2008-2012 yılları arasında ithalatı tonaj olarak azalan tek ülkenin Kıbrıs olduğu görülmektedir. Türkmenistan'ın ithalatının ise değişmediği görülmektedir. Gürcistan'ın aynı dönemde %100 lük bir ithalat artış oranı yakaladığı görülmektedir.

Birim değer olarak Ürdün'ün birim değerindeki yükseklik diğer ülkelerin birim değerlerinden oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

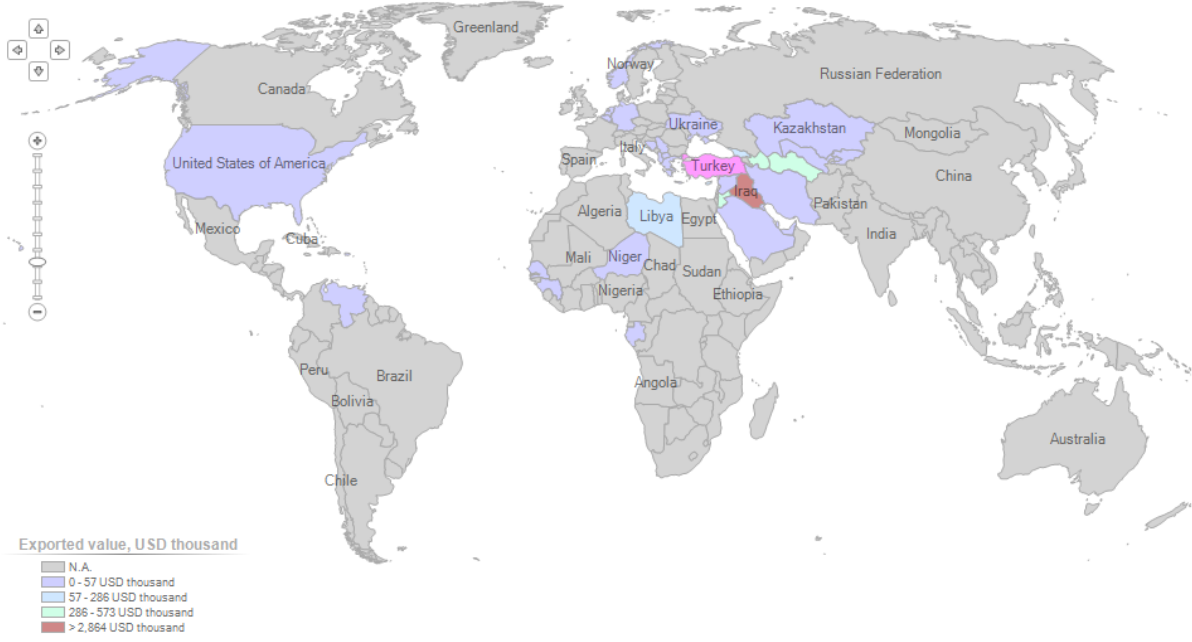
İhracatçı Ülkeler ve İhracat Miktarları (\$)					
Ülke	2009	2010	2011	2012	2013
Almanya	516.735	505.702	527.449	524.829	608.168
Fransa	399.386	363.489	420.484	466.155	447.357
Avusturya	222.476	209.276	199.266	186.353	191.700
İspanya	89.521	87.220	98.192	120.641	137.667
Yunanistan	60.011	65.627	74.124	82.814	109.143
Çek Cumhuriyeti	92.780	76.228	84.426	75.743	69.192
Polonya	47.803	78.085	81.270	68.533	79.200
İngiltere	62.051	59.106	58.107	64.345	73.039
Belçika	62.758	51.753	54.366	54.404	56.523
Finlandiya	29.863	38.560	47.201	48.936	54.254
Tayland	8.677	13.673	19.505	45.034	38.747
Danimarka	30.556	32.373	37.615	32.967	21.439
ABD	15.516	24.685	29.492	32.042	39.066
Rusya	15.553	8.928	11.208	29.281	26.292
Güney Afrika	9.343	8.610	16.217	25.693	49.016
İrlanda	25.989	18.732	21.556	21.148	27.545
Kanada	6.310	10.606	16.636	20.096	25.270
İsviçre	16.019	19.521	18.884	19.507	18.173
Hollanda	18.528	15.113	31.135	19.255	15.860
Avustralya	10.612	12.167	15.716	19.005	19.267

Dünya genelinde en fazla ihracat yapan ülke Almanya'dır. Almanya'yı Fransa, Avusturya, İspanya ve Yunanistan takip etmektedir. Almanya'nın ihracatı 20010 yılında %2 azalmış, 2011 yılında %4 artmış 2012 yılında değişmemiş ve 2013 yılında ise %16 artış göstermiştir. Tablo incelendiğinde 2013 yılında en fazla ihracat artışı gösteren ülke Güney Afrika olmuştur. Güney Afrika'yı Yunanistan, İrlanda ve Kanada takip etmektedir. Bununla birlikte 2012 yılında Tayland'ın yoğurt ihracatı %131 oranında artış göstermiştir.

2009-2013 Toplam İhracat Miktarları (x1.000\$)

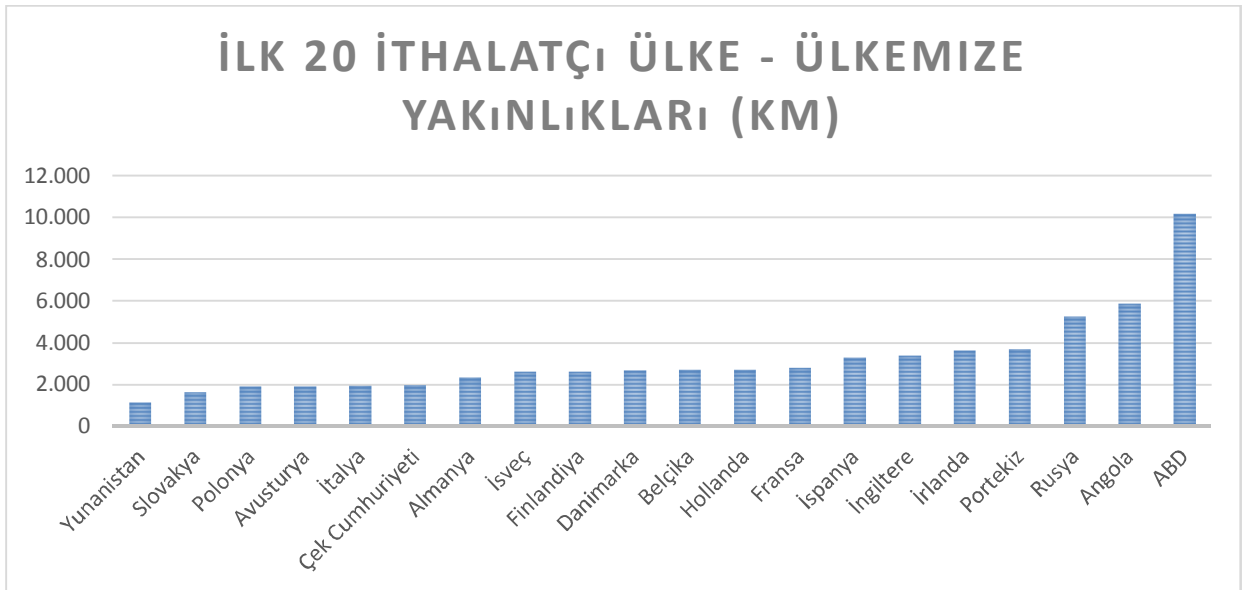

List of importing markets for a product exported by Turkey in 2013
 Product : 040310 Yogurt concentratd o not,sweetend o not,flavourd o contg fruit o cocoa

5.4. En Fazla İthalat Yapan Ülkelerin Ülkemize Mesafeleri

Uluslararası ticarete navlun önemli bir maliyet kalemini oluşturmaktadır. Bu nedenle yakın coğrafyadaki ülkeler, özellikle ağır malzeme veya büyük hacimli ürün ihracatında, rekabetin avantajlı olduğu yerlerdir. Buna göre bu çalışmada Dünya genelinde en fazla yoğurt ithalatı yapan ülkelerin Türkiye'ye coğrafi yakınlıkları verilmiştir. Başkent Ankara ile diğer ülkelerin başkentleri arasındaki mesafeler baz alınarak, en fazla yoğurt ithal eden ülkelerin sıralamasını gösteren grafik aşağıdadır. İlk 20 yoğurt ithalatçısı içerisinde Ülkemize en yakın olan ülkeler Yunanistan, Slovakya, Polonya, Avusturya ve İtalya'dır.

5.5. Sınır Komşularımızın İthalatı

Sınır Komşularımızın İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Irak	8.058	102.457	111.475	9.018	6.482
Suriye	13	1.277	1.593	7	0
Yunanistan	30.714	28.518	27.536	24.093	26.735
Bulgaristan	1.535	1.637	1.830	3.683	3.200
Romanya	12.949	12.621	14.943	15.085	16.338
Gürcistan	305	680	1.023	1.476	2.541
Ermenistan	47	675	411	448	602
İran	8.071	9.031	17.127	5.452	1.151
Kıbrıs	8.165	7.789	8.065	6.579	7.538

Uluslararası gıda ticaretinde gıdaların bozulmadan taşınması sağlanmalıdır. Özellikle süt ve süt ürünlerinin hedef pazara bozulmadan ulaştırılması gerekmektedir. Bundan dolayı süt ve süt ürünleri satışında sınır komşuları öncelikle değerlendirilmesi gereken pazarlardır. Irak Türkiye'nin en önemli pazarı iken Yunanistan ve Romanya da sınır komşularımız arasında yoğurt ithalatı açısından öne çıkmaktadır.

5.6. Karadeniz'e Kıyılı Ülkelerin İthalatı

Karadeniz'e Kıyılı Ülkelerin İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Rusya	9.794	14.599	25.484	32.165	46.639
Ukrayna	4.093	4.320	6.123	5.588	0
Romanya	12.949	12.621	14.943	15.085	16.338
Bulgaristan	1.535	1.637	1.830	3.683	3.200
Gürcistan	305	680	1.023	1.476	2.541
Moldovya	1.535	1.854	2.579	3.543	852

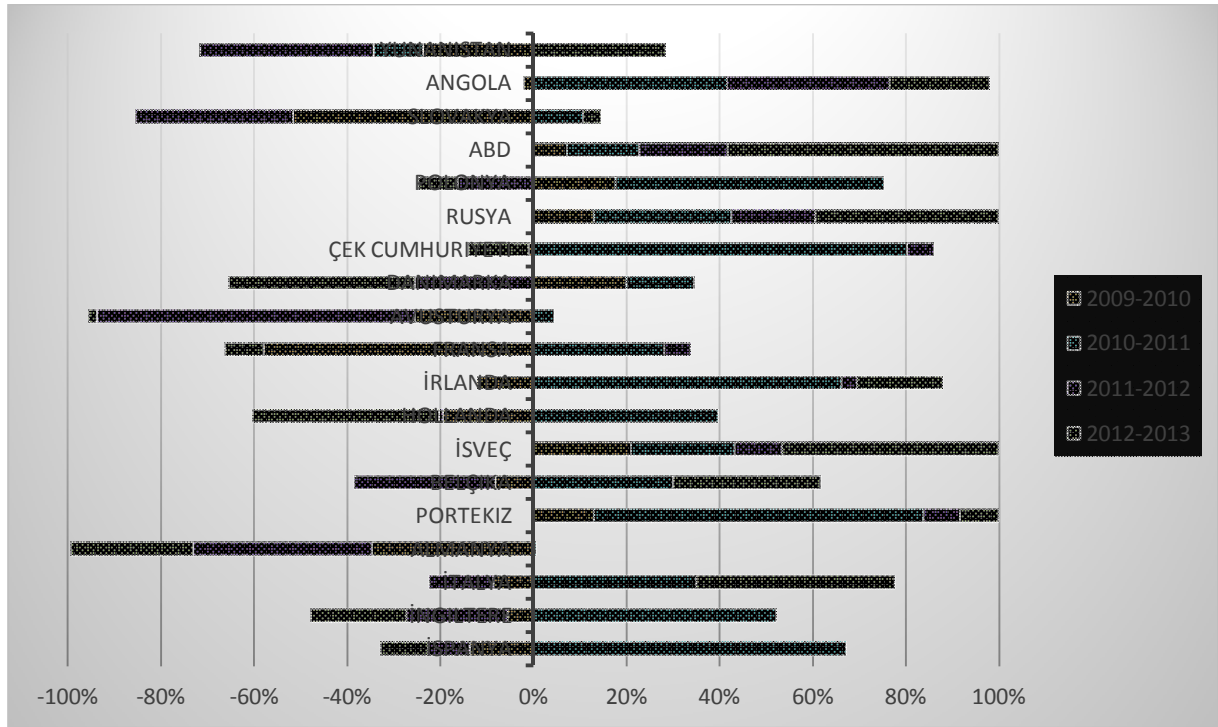
Karadeniz'e kıyılı ülkelerden Rusya'nın yoğurt ithalatının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Bu ülkeyi Romanya izlemektedir. Diğer sınır komşularımızın ithalatları ise her yıl artmasına rağmen düşük hacimli kalmaktadır. Rusya'nın ithalatının her yıl artış trendinde olduğu görülmektedir. 2012 yılında Bulgaristan'ın yoğurt ithalatı %101 oranında ciddi bir artış göstermiştir.

5.7. İthalat Trendi

Uluslararası ticarete hedef pazarların belirlenmesi aşamasında incelenmesi gereken parametrelerden birisi de trend eğrisidir. İthalat trendinin yükselişte olduğu pazarlar dikkate alınmalı, diğer unsurlarla birlikte değerlendirilmelidir. 2009-2013 yılları arasında yoğurt ithalatını arttıran ülkeler arasında en fazla dikkati çeken ülke 57 milyon dolarlık artışı ile İsveç'tir. İsveç özellikle 2012-2013 yılları arasında 26,8 milyon dolarlık Yoğurt ithalatı artışı gerçekleştirmiş ve Türkiye için ne kadar önemli bir pazar niteliği taşıdığını göstermiştir.

2009-2013 Dönemi İthalat Artışları (x1.000\$)					
	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2009-2013
İspanya	-19.801	98.228	-13.176	-14.761	50.490
İngiltere	-2.932	27.844	-11.605	-10.865	2.442
İtalya	-6.050	24.660	-9.643	30.014	38.981
Almanya	-15.743	338	-17.462	-11.957	-44.824
Portekiz	3.853	20.899	2.319	2.422	29.493
Belçika	-2.312	8.577	-8.613	9.015	6.667
İsveç	12.115	12.865	5.875	26.868	57.723
Hollanda	-9.988	20.481	-434	-20.571	-10.512
İrlanda	-3.478	19.256	954	5.335	22.067
Fransa	-12.500	6.085	1.236	-1.776	-6.955
Avusturya	-3.554	635	-9.518	-254	-12.691
Danimarka	4.560	3.321	-5.788	-9.037	-6.944
Çek Cumhuriyeti	-113	9.958	706	-1.617	8.934
Rusya	4.805	10.885	6.681	14.474	36.845
Polonya	4.692	15.315	-4.301	-2.232	13.474
ABD	4.057	8.525	10.547	32.133	55.262
Slovakya	-6.539	1.355	-4.296	489	-8.991
Angola	-465	9.965	8.337	5.124	22.961
Yunanistan	-2.196	-982	-3.443	2.642	-3.979

2009-2013 yılları arasında Yoğurt ithalatını arttıran ve bu dönemde 55 milyon dolarlık artış ile dikkati çeken diğer ülke ABD'dir. Son dönemlerin trend ülkesi Almanya'da 2010 sonrasındaki dramatik düşüş piyasanın ne kadar dalgalı olduğuna önemli bir göstergedir. Dünya'nın en fazla Yoğurt ithalatı gerçekleştiren 20 ülkesinin 2009-2013 döneminde göstermiş oldukları performans oranları aşağıdaki grafikte gösterilmiştir. 4 dönem için de ithalatı artış trendinde olan ülkeler Rusya ve Portekiz'dir. Ekonomik kriz sürecinde Portekiz ekonomisinin çok ciddi yaralar almış olmasına rağmen halen dünya ticaretinde etkili olmaları önemlidir.

5.8. Afrika Kıtası İthalatı

Son yılların trend pazarlarından birisi de Afrika kıtasıdır. Yoğurt ihracatı için de önemli fırsatlar sunan Afrika, başta Angola olmak üzere birçok ülkesinde ciddi ithalat rakamlarına ulaşmaktadır. Angola, 2013 yılında gerçekleştirdiği yoğurt ithalatı ile Afrika ülkeleri arasında Dünya sıralamasında 1. sırada yer almıştır. Botswana, Namibya, Libya ve Mozambik öne çıkan diğer ülkelerdir.

Afrika Ülkeleri İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Angola	8.284	7.819	17.784	26.121	31.245
Botswana	6.087	8.111	8.472	8.481	8.313
Namibya	2.685	2.518	2.868	3.250	3.345
Libya	1.889	1.639	12.809	2.310	3.245
Mozambik	985	946	1.759	2.169	3.800
Cabo Verde	2.798	2.614	2.958	2.055	2.931
Senegal	1.405	1.585	2.011	1.646	2.435
Zimbabve	1.265	714	1.262	1.287	1.249
Benin	845	1.110	1.039	1.221	1.131
Moritanya	281	481	645	851	1.100

0403.10 YOĞURT İhracatında Türkiye'ye Uygulanan Vergi ve Korumacı Önlem Seviyeleri																			
Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G,V	K
Avustralya	2014	HS12	0%		Ermenistan	2013	HS07	10,0%		Lao Demokratik Halk Cumhur	2008	HS02	20,0%		Belçika	2014	HS12	39,7%	
Bosna Hersek	2014	HS12	0%		Bahamalar	2013	HS12	10,0%		Madagaskar	2014	HS12	20,0%		Bulgaristan	2014	HS12	39,7%	
Botsvana	2014	HS12	0%		Bolivya	2013	HS12	10,0%		Mali	2013	HS07	20,0%		Hırvatistan	2014	HS12	39,7%	
Brunei Darussalam	2008	HS02	0%		Çin	2011	HS07	10,0%		Moritanya	2007	HS96	20,0%		Kıbrıs	2014	HS12	39,7%	
Komorlar	2013	HS02	0%		Demokratik Kongo	2009	HS02	10,0%		Meksika	2009	HS07	20,0%		Çek Cumhuriyeti	2014	HS12	39,7%	
Cook Adaları	2013	HS12	0%		Eritre	2006	HS96	10,0%		Montserrat	2013	HS07	20,0%		Danimarka	2014	HS12	39,7%	
Gürcistan	2012	HS02	0%		Haiti	2014	HS07	10,0%		Mozambik	2010	HS07	20,0%		Estonya	2014	HS12	39,7%	
Hong Kong , Çin	2014	HS12	0%		Endonezya	2013	HS07	10,0%		Nijer	2013	HS07	20,0%		Finlandiya	2014	HS12	39,7%	
Lesotho	2014	HS12	0%		Kosovo	2013	HS12	10,0%		Nijerya	2013	HS07	20,0%		Fransa	2014	HS12	39,7%	
Libya	2006	HS02	0%		Kırgızistan	2013	HS07	10,0%		Aziz Lucia	2007	HS96	20,0%		Almanya	2014	HS12	39,7%	
Macao , Çin	2014	HS12	0%		Malawi	2013	HS07	10,0%		Aziz Vincent ve Grenadinler	2007	HS96	20,0%		Yunanistan	2014	HS12	39,7%	
Malezya	2008	HS07	0%		Maldivler	2009	HS07	10,0%		Senegal	2013	HS07	20,0%		Macaristan	2014	HS12	39,7%	
Mauritius	2014	HS12	0%		Solomon Islands	2013	HS02	10,0%		Sirbistan	2014	HS12	20,0%		İrlanda	2014	HS12	39,7%	
Mayotte	2013	HS12	0%		Tacikistan	2013	HS07	10,0%		Sierra Leone	2006	HS02	20,0%		İtalya	2014	HS12	39,7%	
Namibya	2014	HS12	0%		Ukrayna	2012	HS07	10,0%		Surinam	2007	HS96	20,0%		Letonya	2014	HS12	39,7%	
Palau	2012	HS02	0%		Belarus	2013	HS12	11,3%		Togo	2013	HS07	20,0%		Litvanya	2014	HS12	39,7%	
Papua Yeni Gine	2010	HS07	0%		Rusya	2013	HS12	11,3%		Trinidad ve Tobago	2008	HS07	20,0%		Lüksemburg	2014	HS12	39,7%	
Peru	2013	HS12	0%		Kazakistan	2013	HS12	11,4%		venezuela	2013	HS02	20,0%		Malta	2014	HS12	39,7%	
Singapur	2013	HS12	0%		Cibuti	2014	HS07	13,0%		Makedonya,Eski Yugoslav Cu	2012	HS12	22,9%		Hollanda	2014	HS12	39,7%	
Güney Afrika	2013	HS12	0%		Azerbeycan	2013	HS12	15,0%		ABD	2013	HS12	23,2%		Polonya	2014	HS12	39,7%	
Swaziland	2014	HS12	0%		Kolombiya	2013	HS12	15,0%		Bangladeş	2007	HS02	25,0%		Portekiz	2014	HS12	39,7%	
Doğu Timor	2013	HS07	3%		Guatemala	2013	HS12	15,0%		Pakistan	2008	HS07	25,0%		Romanya	2014	HS12	39,7%	
Mikronezya	2006	HS02	3%		Moldova	2013	HS07	15,0%		Saint Kitts and Nevis	2011	HS07	25,0%		Slovakya	2014	HS12	39,7%	
Aruba	2013	HS07	5%		Nepal	2013	HS12	15,0%		Zambiya	2013	HS12	25,0%		Slovenya	2014	HS12	39,7%	
Bahreyn	2013	HS12	5%		Taipei , Çin	2013	HS07	15,0%		Japonya	2011	HS07	26,8%		İspanya	2014	HS12	39,7%	
Bermuda	2014	HS12	5%		Tonga	2013	HS07	15,0%		Karadağ	2014	HS12	29,6%		İsveç	2014	HS12	39,7%	
Mısır	2009	HS07	5%		Afganistan	2013	HS12	16,0%		Cezayir	2009	HS07	30,0%		İngiltere	2014	HS12	39,7%	
Gambiya	2012	HS07	5%		Arjantin	2013	HS12	16,0%		Kamerun	2012	HS07	30,0%		El Salvador	2013	HS12	40,0%	
Kuveyt	2013	HS12	5%		Brezilya	2012	HS07	16,0%		Orta Afrika Cumhuriyeti	2009	HS07	30,0%		Nikaragua	2013	HS12	40,0%	
Moğolistan	2013	HS07	5%		Paraguay	2013	HS12	16,0%		Çad	2011	HS07	30,0%		Sudan	2013	HS12	40,0%	
Myanmar	2007	HS02	5%		Uruguay	2013	HS12	16,0%		Kongo	2014	HS12	30,0%		Zimbabve	2007	HS07	40,0%	
Yeni Zelanda	2014	HS12	5%		Panama	2013	HS12	16,7%		Küba	2013	HS07	30,0%		Bhutan	2007	HS07	50,0%	
Umman	2013	HS12	5%		Anguilla	2013	HS07	20,0%		Ekvador	2012	HS07	30,0%		Kiribati	2006	HS02	50,0%	
Katar	2013	HS12	5%		Antigua ve Barbuda	2013	HS96	20,0%		Ekvator Ginesi	2007	HS07	30,0%		Sejšeller	2007	HS92	50,0%	
Samoa	2013	HS12	5%		Barbados	2013	HS07	20,0%		Etiyopya	2012	HS07	30,0%		İzlanda	2013	HS12	56,0%	
Sao Tome ve Principe	2013	HS07	5%		Belize	2013	HS12	20,0%		Gabon	2009	HS07	30,0%		İsviçre	2013	HS12	56,3%	
Suudi Arabistan	2013	HS12	5%		Benin	2013	HS07	20,0%		Hindistan	2009	HS07	30,0%		Burundi	2013	HS12	60,0%	
BAE	2013	HS12	5%		Burkina Faso	2013	HS07	20,0%		Ürdün	2008	HS07	30,0%		Kenya	2013	HS12	60,0%	
Yemen	2013	HS12	5%		Cabo Verde	2013	HS12	20,0%		Sri Lanka	2012	HS12	30,0%		Ruanda	2013	HS12	60,0%	
Şili	2009	HS07	6%		Fildişi Sahili	2013	HS07	20,0%		Suriye	2013	HS12	30,0%		Tanzanya	2013	HS12	60,0%	
Filipinler	2008	HS07	7%		Dominika	2013	HS07	20,0%		Tayland	1999	HS96	30,0%		Tunus	2008	HS07	60,0%	
Viet Nam	2013	HS12	7%		Dominik Cumhuriyeti	2008	HS07	20,0%		Özbekistan	2012	HS07	30,0%		Uganda	2013	HS12	60,0%	
Liberya	2014	HS12	8%		Gana	2013	HS12	20,0%		Vanuatu	2012	HS07	30,0%		Kostarika	2009	HS07	65,0%	
Fransız Polinezyası	2013	HS12	8%		Grenada	2013	HS07	20,0%		Fiji	2013	HS12	32,0%		Norveç	2013	HS12	81,8%	
Tuvalu	2010	HS07	9%		Gine	2012	HS02	20,0%		Kamboçya	2007	HS02	35,0%		Fas	2012	HS02	95,0%	
İran	2011	HS07	10%		Gine - Bissau	2013	HS07	20,0%		Honduras	2009	HS07	35,0%		Lübnan	2007	HS07	103,9%	
Arnavutluk	2014	HS12	10%		Guyana	2012	HS07	20,0%		Güney Kore	2009	HS07	36,0%		Liechtenstein	2013	HS12	112,6%	
Angola	2009	HS07	10%		Jamaika	2011	HS07	20,0%		Avusturya	2014	HS12	39,7%		İsrail	2008	HS07	117,7%	
															Kanada	2013	HS12	237,5%	

5.9. HEDEF PAZAR ANALİZİ

Hedef Pazar Ülkenin belirlenmesinde uyguladığımız modele ilişkin açıklamalar raporumuzun yöntem kısmında verilmiştir. 0403.10 yoğurt ihracatı için Hedef Pazar ülkelerin belirlenmesine yönelik yaptığımız çalışmanın detayları bu kısımda anlatılacaktır.

5.9.1. Potansiyel Hedef Ülkelerin Belirlenmesi

Ülkelerin mevcut yoğurt ithalat hacimleri, tonajları, ithalat artış oranları, en fazla yoğurt ihraç eden ülkelerin mevcut pazarları ve ülkemizin hali hazırda yoğurt ihraç ettiği ülkeler ile model algoritması içinde kullanılan bir kısım parametreler incelenerek potansiyel arz eden 50 adet ülke belirlenmiş olup bu ülkeler şu şekildedir.

Almanya	Beyaz Rusya	Gabon	İtalya	Makedonya
Andora	Bulgaristan	Gürcistan	Japonya	Polonya
Angola	Çek Cumhuriyeti	Hırvatistan	Katar	Portekiz
Arnavutluk	Çin	Hollanda	Kıbrıs	Romanya
Avusturalya	Danimarka	Irak	Kuveyt	Rusya
Avusturya	Estonya	İngiltere	Letonya	Sırbistan
Azerbaycan	Etiyopya	İrlanda	Libya	Singapur
BAE	Filipinler	İspanya	Lübnan	Slovakya
Bahreyn	Finlandiya	İsveç	Lüksemburg	Slovenya
Belçika	Fransa	İsviçre	Macaristan	Ürdün

5.9.2. Hedef Pazar Matrisinin Oluşturulması

Yoğurt ihracatına yönelik Hedef Pazar'ın belirlenmesi için 14 adet parametre oluşturulmuş, bu parametrelere yönelik ağırlıklar belirlenmiş ve 50 ülkenin her biri bu yöntemle puanlanmıştır.

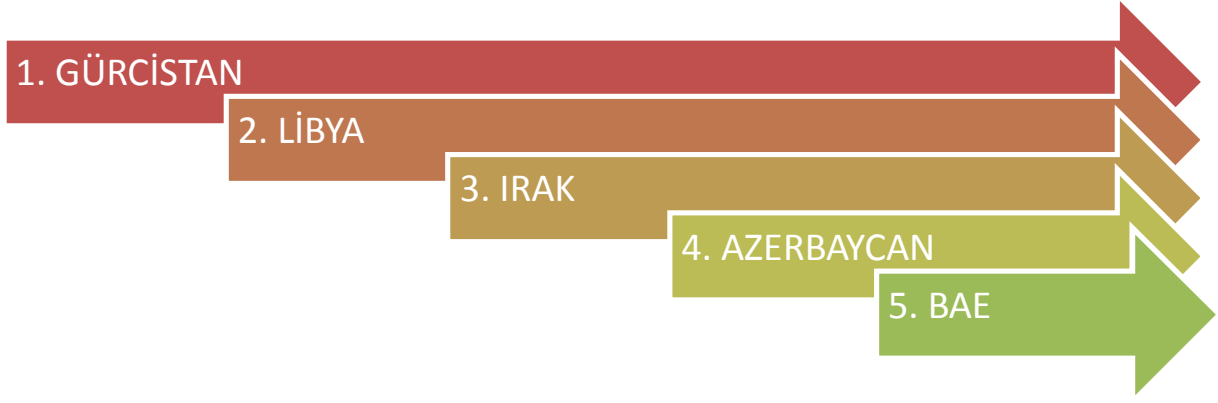
HEDEF PAZAR MATRİSİ				
PARAMETRELER	AĞIRLIK	ÜLKE1	ÜLKE2	
1 Yakınlık	*			
2 Sınır Komşumuz Olması	*			
3 Karadeniz'e Kıyısının Olması	*			
5 Mevcut İthalat Hacmi (\$)	*			
6 Yoğurt İthalatı Artış Oranı	*			
7 Türkiye'nin Yoğurt İhraç Ettiği Ülkelerden Birisi Olması	*			
8 Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem	*			
9 Nüfus Artış Hızı	*			
10 15-24 Yaş Nüfus	*			
11 GSMH Artış Oranı	*			
12 Şehirleşme Hızı	*			
13 Birim Tonaj Değeri (\$)	*			
13 Yoğurt İthalatı Yaptığı Ülkelere Olan Ortalama Uzaklık ile Ülkenin Türkiye'ye Olan Uzaklığının Karşılaştırılması	*			
14 Yoğurt İthalatının Yapıldığı Ülkelerin Çeşitliliği	*			

Hedef Pazar Matrisi kullanılarak yapılan puanlama sonrasında en yüksek puanı alan ülkeler ülkemiz açısından yoğurt ihracatı için en öncelikli hedef pazarlardır. Hedef Pazar Matrisinde değerlendirilen ülkelerin tamamı yoğurt ihracatı için potansiyel taşımaktadır. Ancak, yüksek puan alan ülkelerin öncelikle tercih edilmesi daha çabuk sonuca ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. İncelemesi yapılan 50 ülkenin puan sıralaması şu şekildedir.

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
1	Gürcistan	1180	11	Kuveyt	831
2	Libya	1029	12	Rusya	806
3	Irak	982	13	Sırbistan	781
4	Azerbaycan	963	14	Beyaz Rusya	774
5	BAE	960	15	Romanya	743
6	Çin	924	16	Bahreyn	734
7	Arnavutluk	909	17	Katar	728
8	Angola	900	18	Ürdün	726
9	Kıbrıs	859	19	Avusturya	700
10	Filipinler	833	20	İsveç	676

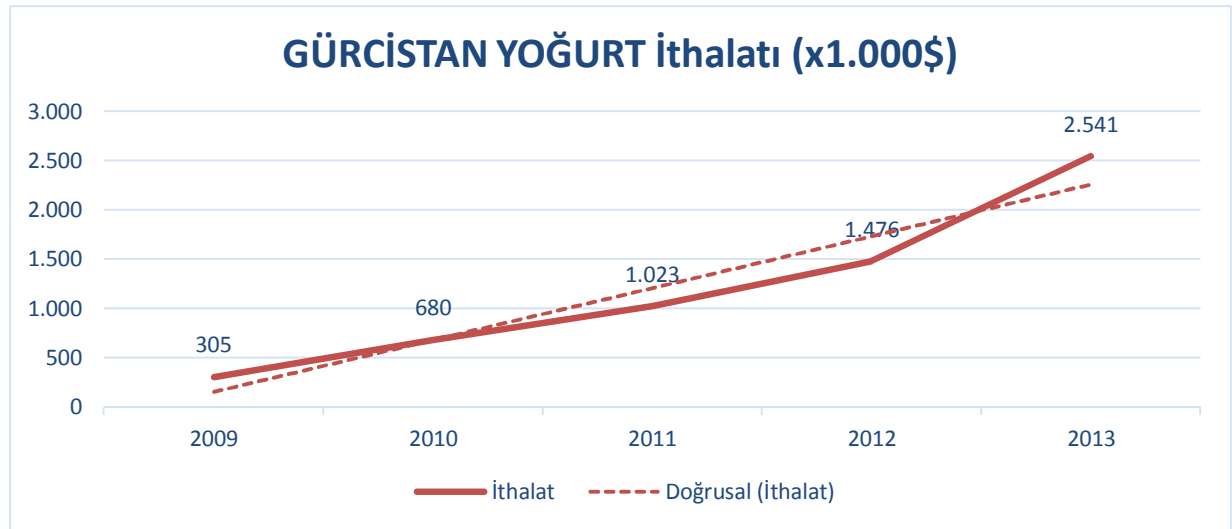
Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
21	Macaristan	669	31	İrlanda	558	41	İngiltere	466
22	İtalya	668	32	İsviçre	548	42	Hollanda	465
23	Etiyopya	657	33	Lüksemburg	537	43	Polonya	435
24	Singapur	654	34	Belçika	531	44	Çek	428
25	Gabon	651	35	Andora	521	45	İspanya	424
26	Bulgaristan	645	36	Portekiz	481	46	Estonya	418
27	Hırvatistan	631	37	Makedonya	480	47	Lübnan	405
28	Finlandiya	605	38	Slovakya	469	48	Japonya	386
29	Fransa	591	39	Almanya	469	49	Letonya	342
30	Avusturya	577	40	Danimarka	468	50	Slovenya	301

Yapılan analiz çalışmasının sonucuna göre, yoğurt ihracatı için Hedef Pazar ülkeler; Gürcistan, Libya, Irak, Azerbaycan ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir. Bu ülkelerle ilgili detaylı bilgiler çalışmanın ilerleyen kısımlarında verilmiştir. Ancak, bu noktada dikkat edilmesi gereken en önemli husus hedef pazar ülkelerimizin sadece bu 5 ülke ile sınırlı olmadığı gerçeğidir. Özellikle en fazla puan alan ve 6-10. Sıra arasında yer alan Çin, Arnavutluk, Angola, Kıbrıs ve Filipinler de çok önemli pazarlardır.

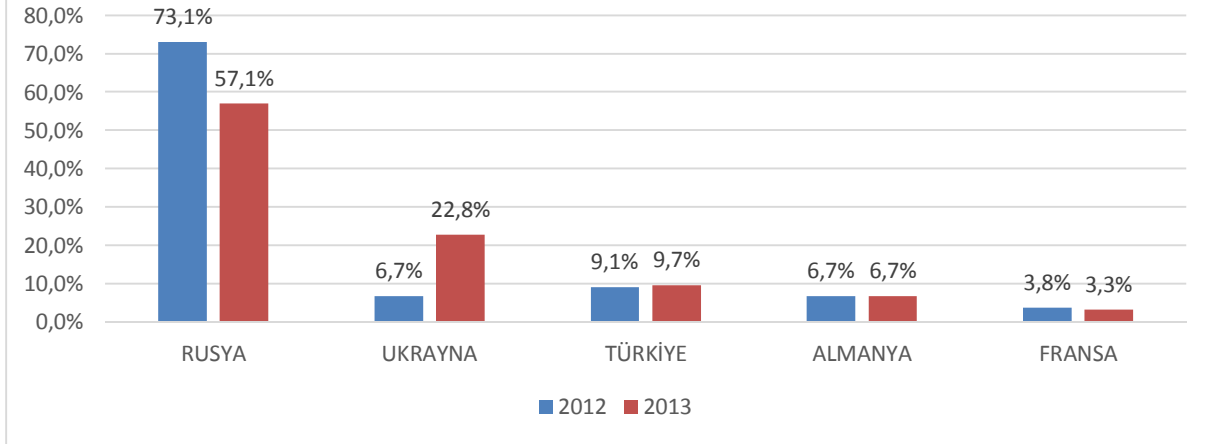
GÜRCİSTAN

Gürcistan Dünyanın 34. büyük 040310 Yoğurt ithalatçısı olup, Gürcistan tarafından gerçekleştirilen yoğurt ithalatı 2009 yılından beri ciddi bir artış trendindedir. 2009 yılında 305 bin dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2013 yılına gelindiğinde 2.5 milyon dolar seviyesine gelmiştir. Gürcistan ithalatı, Dünya ithalatının %0,15'ini gerçekleştirmektedir.

2013 yılında gerçekleştirilen Yoğurt ithalatı 2012 yılına göre %72,2 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Gürcistan Yoğurt ithalatının %733 oranında artış yaptığı görülmektedir.

GÜRCİSTAN Yoğurt İthalatı İhracatçı Ülke Payları

Gürcistan tarafından ithal edilen Yoğurtun büyük bir kısmı Rusya ve Ukrayna tarafından ihraç edilmekte olup pazarda etkili olan diğer ülkeler Türkiye, Almanya ve Fransa ülkeleridir. 2013 yılında Türkiye tarafından Gürcistan'a 246 bin dolar seviyesinde bir Yoğurt ihracatı gerçekleştirilmiş olup Gürcistan Yoğurt ithalatının %10'u Türkiye tarafından karşılanmıştır. Pazar lideri olan Rusya, 2013 yılında gerçekleştirdiği 1,4 milyon dolarlık ihracat ile Gürcistan pazarının %57'sine sahip olabilmıştır. Bir diğer etkili ülke olan Ukrayna ise 2013 yılında 580 bin dolarlık ihracat gerçekleştirmiş ve pazardan %23 oranında bir pay almıştır. Bu üç ülkenin Gürcistan Yoğurt ithalatındaki toplam payları %90'dır.

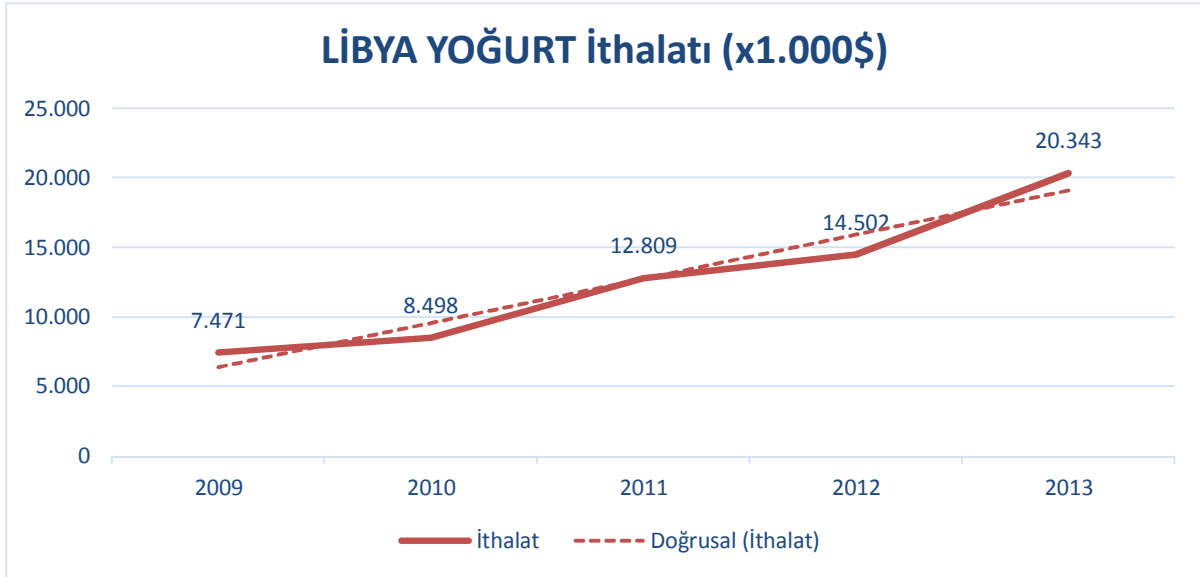
Ülke olarak Gürcistan'a yapılan Yoğurt ihracat miktarımız Gürcistan'ın toplam ithalatını arttırmasına paralel olarak sürekli artmakta, 2009 yılında 14 bin dolar ile %5 olan pazar payımız 2011 yılında %8 seviyesine yükselmiş, ardından 2012 yılında 135 bin dolar ile %9'a yükselmiş, 2013 yılında da %10 seviyesine ulaşmıştır. Bu noktada, Gürcistan pazarı için rakip ülkeler Rusya ve Ukrayna'dır. Gürcistan, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Yoğurt imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

GÜRCİSTAN YOĞURT İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
RUSYA	191	63%	546	80%	813	79%	1.079	73%	1.451	57%
UKRAYNA	0	0%	13	2%	73	7%	99	7%	580	23%
TÜRKİYE	14	5%	49	7%	78	8%	135	9%	246	10%
ALMANYA	2	1%	5	1%	45	4%	99	7%	171	7%
FRANSA	0	0%	0	0%	0	0%	56	4%	83	3%

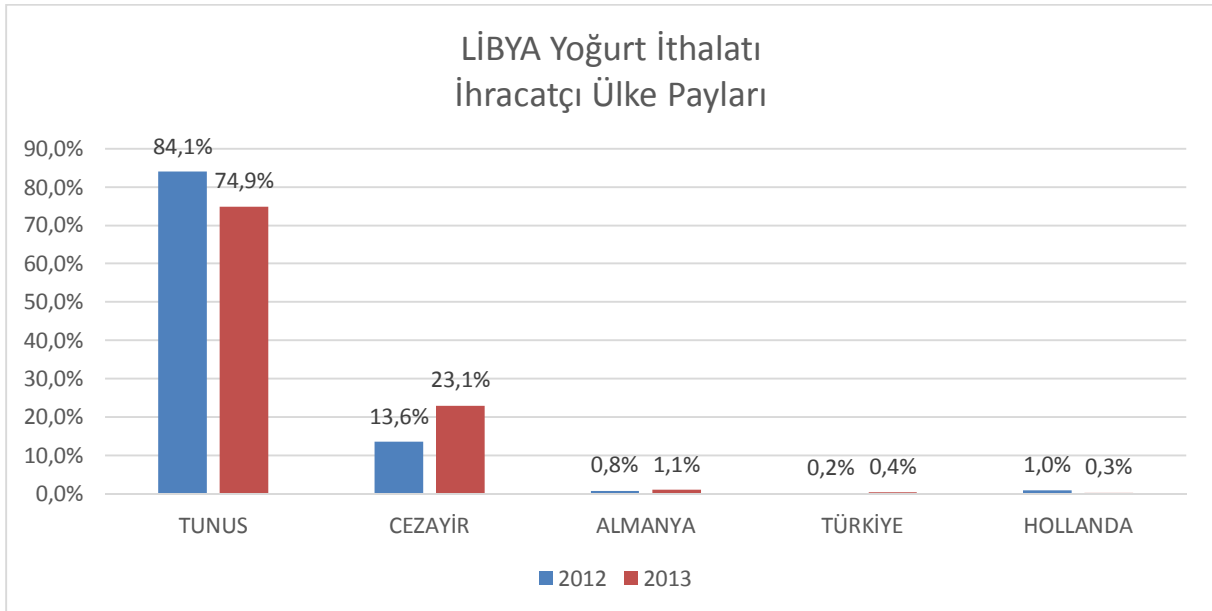
Gürcistan'a Yoğurt ihraç eden ülkelerin Gürcistan başkentine olan ortalama uzaklıkları 1.856 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,39'dur. Gürcistan Yoğurt pazarında 5 ülkenin etkili olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Gürcistan'ın 2013 yılı Yoğurt ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 1414 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 187 ton Yoğurt ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Gürcistan'ın Türkiye'den ithal ettiği Yoğurtun tonu için ortaya çıkan değer 1160 dolar iken Rusya için bu değer 1837 dolardır.

LİBYA

Libya Dünyanın 98. büyük 040310 yoğurt ithalatçısı olup, Libya tarafından gerçekleştirilen Yoğurt ithalatı 2009 yılından beri ciddi bir artış trendindedir. 2009 yılında 7,4 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 14,5 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 20,3 milyon dolar seviyesine gelen Libya ithalatı, Dünya ithalatının %0,03'ünü gerçekleştirmektedir.

2013 yılında gerçekleştirilen Yoğurt ithalatı 2012 yılına göre %40 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Libya Yoğurt ithalatının %172 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Libya tarafından ithal edilen Yoğurtun neredeyse tamamı Tunus, Cezayir ve Almanya tarafından ihraç edilmekte olup pazarda etkili olan diğer ülkeler Hollanda ve Türkiye'dir. 2013 yılında Türkiye tarafından Libya'ya 84 bin dolar seviyesinde bir Yoğurt ihracatı gerçekleştirilmiş olup Libya

Yoğurt ithalatının %0,4'ü Türkiye tarafından karşılanmıştır. Pazar lideri olan Tunus, 2013 yılında gerçekleştirdiği 15,2 milyon dolarlık ihracat ile Libya pazarının %75'ine sahip olabilmıştır. Diğer etkili ülke olan Cezayir, 2013 yılında gerçekleştirdiği 4,7 milyon dolarlık ihracat ile Libya pazarının %23'üne sahip olabilmıştır. Bir diğer etkili ülke olan Almanya ise 2013 yılında 221 bin dolarlık ihracat gerçekleştirmiş ve pazardan %1 oranında bir pay almıştır. Bu üç ülkenin Libya Yoğurt ithalatındaki toplam payları %99'dur.

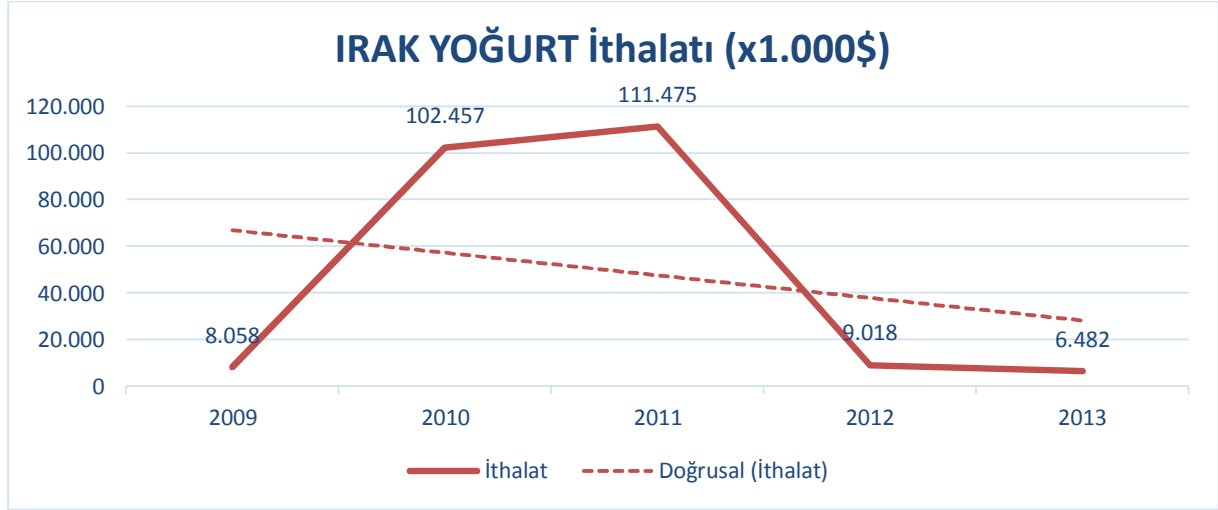
Ülke olarak Libya'ya yapılan Yoğurt ihracat miktarımız Libya'nın toplam ithalatını arttırmasına paralel olarak sürekli artmakta, 2009 yılında hiç olmayan ihracatımız, 2011 yılında 43 bin dolar seviyesine yükselmiş, ardından 2012 yılında 123 bin dolar ile %1'e yükselmiş, 2013 yılında ise 221 bin dolarlık ihracata karşın %0,4 seviyesinde kalmıştır. Bu noktada, Libya pazarı için rakip ülkeler Tunus, Cezayir ve Almanya'dır. Libya, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Yoğurt imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

LİBYA YOĞURT İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TUNUS	5.103	68%	7.280	86%	12.236	96%	12.193	84%	15.242	75%
CEZAYİR	2.022	27%	920	11%	399	3%	1.977	14%	4.693	23%
ALMANYA	0	0%	0	0%	0	0%	123	1%	222	1%
TÜRKİYE	0	0%	3	0%	43	0%	27	0%	84	0%
HOLLANDA	0	0%	0	0%	0	0%	139	1%	66	0%

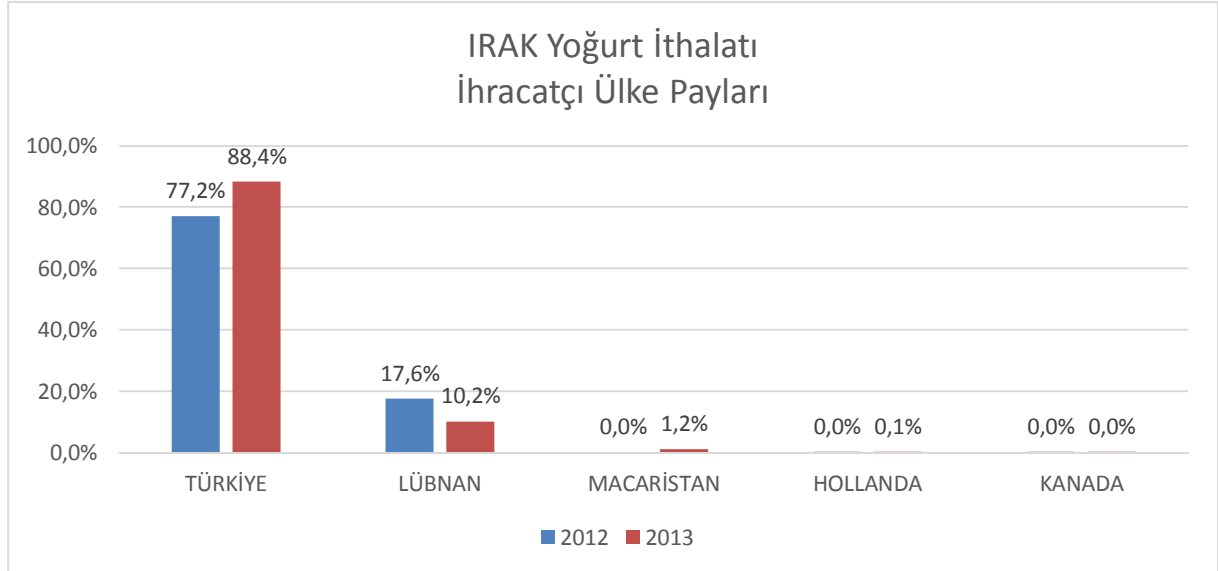
Libya'ya Yoğurt ihraç eden ülkelerin Libya başkentine olan ortalama uzaklıkları 1.856 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,68'dir. Libya Yoğurt pazarında 3 ülkenin etkili olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Libya'nın 2013 yılı Yoğurt ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 15.060 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 82 ton Yoğurt ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Libya'nın Türkiye'den ithal ettiği Yoğurtun tonu için ortaya çıkan değer 1024 dolar iken Tunus için bu değer 1433 dolar olup Tunus tarafından 10.000 ton ihracat gerçekleştirilmiştir.

IRAK

Irak Dünyanın 43. büyük 040310 yoğurt ithalatçısı olup, Irak tarafından gerçekleştirilen Yoğurt ithalatı 2009 yılında yükselişe başlamış, 2011 yılında zirveyi gören ithalat daha sonra düşüş göstermiştir. 2009 yılında 8 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 111,4 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 6,4 milyon dolar seviyesine gelen Irak ithalatı, Dünya ithalatının %0,05'ini gerçekleştirmektedir.

2013 yılında gerçekleştirilen Yoğurt ithalatı 2012 yılına göre %28 oranında bir düşüş göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Irak Yoğurt ithalatının %19,6 oranında düşüş yaptığı görülmektedir.

Irak tarafından ithal edilen Yoğurtun neredeyse tamamı Türkiye ve Lübnan tarafından ihraç edilmekte olup pazarda etkili olan diğer ülkeler Macaristan, Hollanda ve Kanada'dır. 2013 yılında Türkiye tarafından Irak'a 5,7 milyon dolar seviyesinde bir Yoğurt ihracatı gerçekleştirilmiş olup Irak Yoğurt ithalatının %88'i Türkiye tarafından karşılanmıştır. Diğer etkili ülke olan Lübnan, 2013 yılında gerçekleştirdiği 663 bin dolarlık ihracat ile Irak pazarının %10'una sahip olabilmektedir. Bu iki ülkenin Libya Yoğurt ithalatındaki toplam payları %98,6'dır.

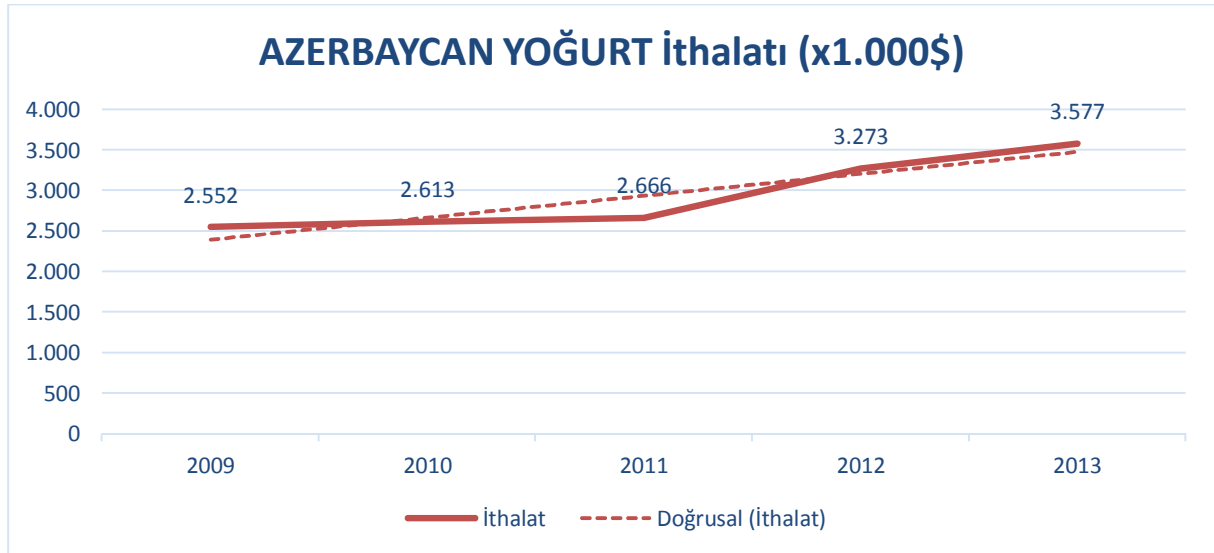
Ülke olarak Irak'a yapılan Yoğurt ihracat miktarımız Irak'ın toplam ithalatını değiştirme trendine paralel olarak sürekli değişmekte, 2009 yılında 5,9 milyon dolar olan ihracatımız, 2011 yılında 6,6 milyon dolar seviyesine yükselmiş, ardından 2012 yılında 6,9 milyon dolar ile %6'ya yükselmiş, 2013 yılında ise 5,7 milyon dolarlık ihracata karşın %88 oranında bir Pazar payı yakalamıştır. Bu noktada, Irak pazarı için rakip ülkeler Lübnan ve Macaristan'dır. Irak, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Yoğurt imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

IRAK YOĞURT İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	5.935	74%	7.608	7%	6.623	6%	6.964	77%	5.729	88%
LÜBNAN	8	0%	747	1%	1.006	1%	1.586	18%	663	10%
MACARİSTAN	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	77	1%
HOLLANDA	0	0%	0	0%	0	0%	4	0%	9	0%
KANADA	0	0%	0	0%	0	0%	3	0%	2	0%

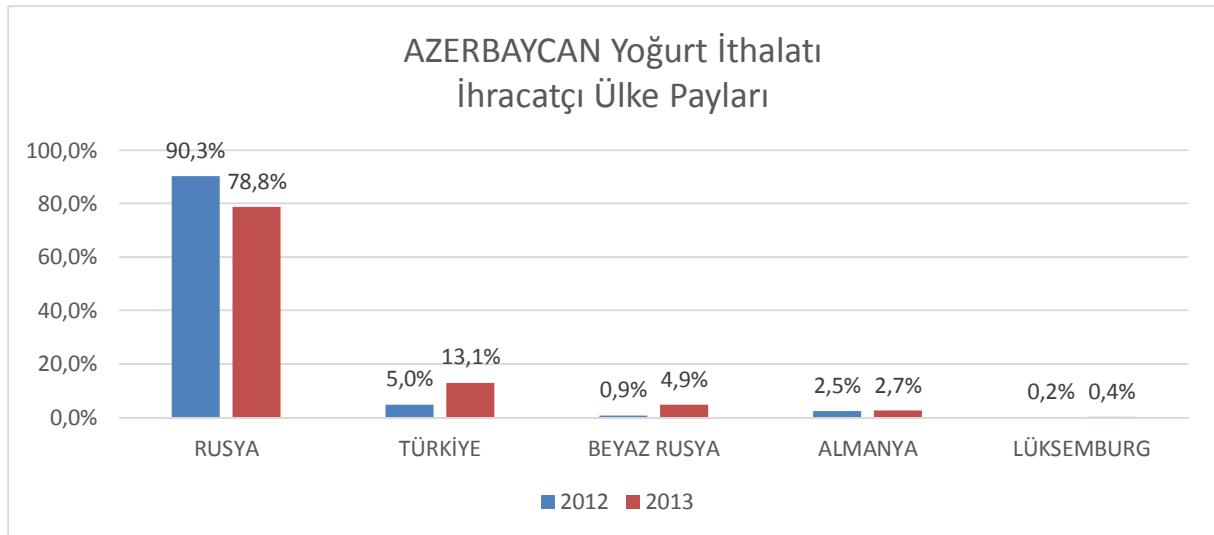
Irak'a Yoğurt ihraç eden ülkelerin Irak başkentine olan ortalama uzaklıkları 1.489 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,72'dir. Irak Yoğurt pazarında 2 ülkenin etkili olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Irak'ın 2013 yılı Yoğurt ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 6.982 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 6.299 ton Yoğurt ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Irak'ın Türkiye'den ithal ettiği Yoğurtun tonu için ortaya çıkan değer 910 dolar iken Lübnan için bu değer 987 dolar olup Lübnan tarafından 672 ton ihracat gerçekleştirilmiştir.

AZERBAYCAN

Azerbaycan Dünyanın 54. büyük 040310 yoğurt ithalatçısı olup, Azerbaycan tarafından gerçekleştirilen Yoğurt ithalatı 2010 yılında yükselişe başlamış, 2013 yılında zirveyi gören ithalat daha artış trendini devam ettirmektedir. 2009 yılında 2,5 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 2,6 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 3,6 milyon dolar seviyesine gelen Azerbaycan ithalatı, Dünya ithalatının %0,35'ini gerçekleştirmektedir.

2013 yılında gerçekleştirilen Yoğurt ithalatı 2012 yılına göre %9,29 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Azerbaycan Yoğurt ithalatının %40 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Azerbaycan tarafından ithal edilen Yoğurtun neredeyse tamamı Türkiye ve Rusya tarafından ihraç edilmekte olup pazarda etkili olan diğer ülkeler B.Rusya, Almanya ve Lüksemburg'tur. 2013 yılında Türkiye tarafından Azerbaycan'a 470 bin dolar seviyesinde bir Yoğurt ihracatı gerçekleştirilmiş olup Azerbaycan Yoğurt ithalatının %13'ü Türkiye tarafından karşılanmıştır. Diğer etkili Pazar lideri ülke olan Rusya, 2013 yılında gerçekleştirdiği 2,8 milyon dolarlık ihracat ile Azerbaycan pazarının %79'una sahip olabilmıştır. Bu iki ülkenin Azerbaycan Yoğurt ithalatındaki toplam payları %92'dir.

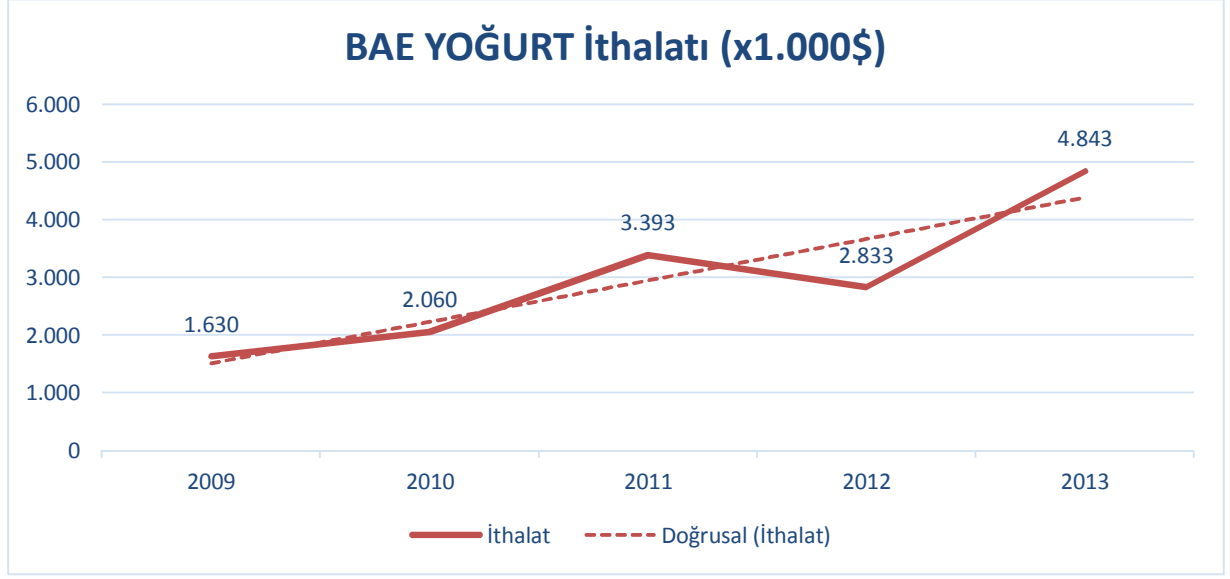
Ülke olarak Azerbaycan'a yapılan Yoğurt ihracat miktarımız Azerbaycan'ın toplam ithalatını değiştirme trendine paralel olarak sürekli değişmekte, 2009 yılında 67 bin dolar olan ihracatımız, 2011 yılında 104 bin dolar seviyesine yükselmiş, ardından 2012 yılında 165 bin dolar ile %5'e yükselmiş, 2013 yılında ise 470 bin dolarlık ihracata karşın %13 oranında bir Pazar payı yakalamıştır. Bu noktada, Azerbaycan pazarı için rakip ülkeler Rusya ve B.Rusya'dır. Azerbaycan, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Yoğurt imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

AZERBAIJAN YOĞURT İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
RUSYA	2.317	91%	2.167	83%	2.321	87%	2.955	90%	2.820	79%
TÜRKİYE	67	3%	181	7%	104	4%	165	5%	470	13%
BEYAZ RUSYA	77	3%	35	1%	34	1%	30	1%	175	5%
ALMANYA	72	3%	121	5%	127	5%	83	3%	96	3%
LÜKSEMBURG	0	0%	2	0%	3	0%	5	0%	13	0%

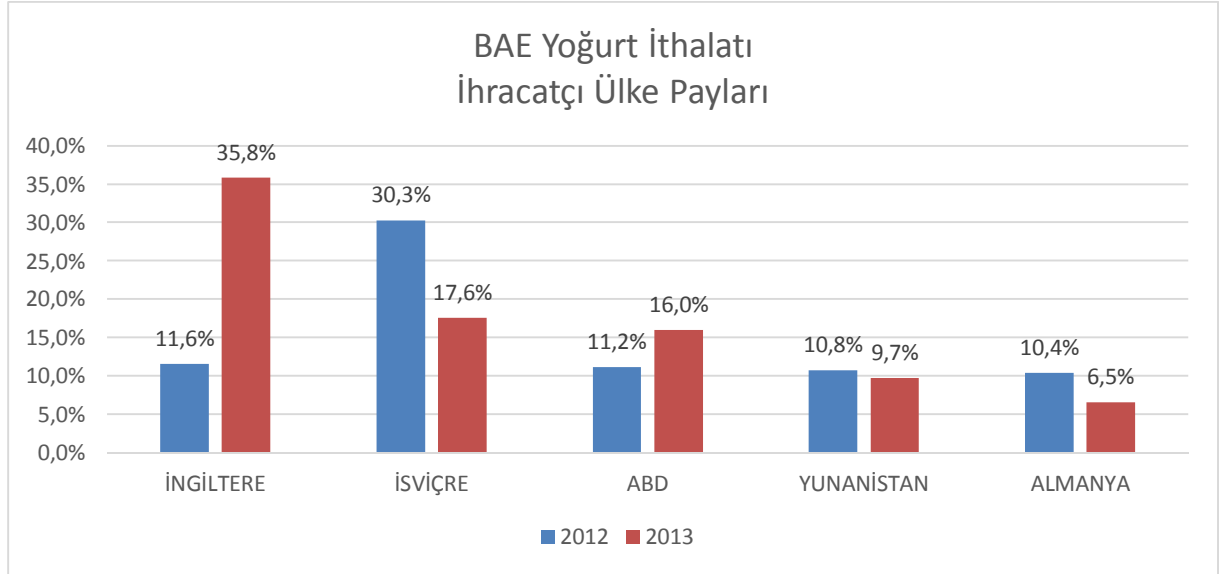
Azerbaycan'a Yoğurt ihraç eden ülkelerin Azerbaycan başkentine olan ortalama uzaklıkları 1.092 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,32'dir. Azerbaycan Yoğurt pazarında 2 ülkenin etkili olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Azerbaycan'ın 2013 yılı Yoğurt ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 2.672 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 314 ton Yoğurt ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Azerbaycan'ın Türkiye'den ithal ettiği Yoğurtun tonu için ortaya çıkan değer 1.497 dolar iken Rusya için bu değer 1347 dolar olup Rusya tarafından 2094 ton ihracat gerçekleştirilmiştir.

BİRLEŞİK ARAB EMİRLİKLERİ (BAE)

BAE Dünyanın 46. büyük 040310 yoğurt ithalatçısı olup, BAE tarafından gerçekleştirilen Yoğurt ithalatı 2009 yılında yükselişe başlamış, 2013 yılında zirveyi gören ithalat daha artış trendini devam ettirmektedir. 2009 yılında 1,6 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 3,4 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 4,8 milyon dolar seviyesine gelen BAE ithalatı, Dünya ithalatının %0,09'unu gerçekleştirmektedir.

2013 yılında gerçekleştirilen Yoğurt ithalatı 2012 yılına göre %71 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda BAE Yoğurt ithalatının %197 oranında artış yaptığı görülmektedir.

BAE tarafından ithal edilen Yoğurtun tamamı İngiltere, İsviçre, ABD, Yunanistan ve Almanya tarafından ihraç edilmekte olup pazarda etkili olan başka ülke bulunmamaktadır. 2013 yılında Türkiye tarafından BAE'ye 21 bin dolar seviyesinde bir Yoğurt ihracatı gerçekleştirilmiş olup BAE Yoğurt ithalatının %3'ü Türkiye tarafından karşılanmıştır. Diğer etkili Pazar lideri ülke olan İngiltere, 2013 yılında gerçekleştirdiği 1,7 milyon dolarlık ihracat ile BAE pazarının %36'sına sahip olabilmıştır. Bu beş ülkenin BAE Yoğurt ithalatındaki toplam payları %87'dir.

Ülke olarak BAE'ne yapılan Yoğurt ihracat miktarımız BAE nin toplam ithalatını arttırmasına paralel olarak sürekli değişmekte, 2009 yılında hiç olmayan ihracatımız, 2011 yılında 2 bin dolar seviyesine yükselmiş, ardından 2012 yılında 13 bin dolar ile %0,05'e yükselmiş, 2013 yılında ise 25

bin dolarlık ihracata karşın %0,09 oranında bir Pazar payı yakalamıştır. BAE, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Yoğurt imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

BAE YOĞURT İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
İNGİLTERE	323	20%	277	13%	484	14%	328	12%	1.736	36%
İSVİÇRE	476	29%	706	34%	811	24%	859	30%	851	18%
ABD	63	4%	385	19%	1.349	40%	317	11%	773	16%
YUNANİSTAN	0	0%	4	0%	28	1%	305	11%	472	10%
ALMANYA	80	5%	87	4%	106	3%	295	10%	317	7%

BAE'ne Yoğurt ihraç eden ülkelerin BAE başkentine olan ortalama uzaklıkları 2.972 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,17'dir. BAE Yoğurt pazarında çok fazla ülkenin etkili olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. BAE'nin 2013 yılı Yoğurt ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 1.605 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 14 ton Yoğurt ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre BAE'nin Türkiye'den ithal ettiği Yoğurtun tonu için ortaya çıkan değer 1.500 dolar iken İngiltere için bu değer 6.000 dolar olup İngiltere tarafından 279 ton ihracat gerçekleştirilmiştir.

6. 7214.20 (UZUN YUVARLAK ÇUBUKLAR)

6.1. GTİP Kodunun Belirlenmesi

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı web sitesinde yayınlanmış olan 2014 yılı GTİP tablosuna göre 7214.20 grubunda 7 farklı ürün bulunmaktadır. Bu ürünler Karabük ilinde üretilmekte olup ihraç potansiyeli taşımaktadır.

7214.20

- Haddelene işleme sırasında üzerlerinde çentikler, yivler, oluklar veya diğer şekil bozuklukları bulunanlar veya haddelene işleminden sonra burulmuş

olanlar	
7214.20.00.00.11	-- Enine kesiti 6-8 mm. (8 dahil) ye kadar olan yuvarlak çubuklar
7214.20.00.00.12	-- Enine kesiti 8-10 mm. (10 dahil) ye kadar olan yuvarlak çubuklar
7214.20.00.00.13	-- Enine kesiti 10-26 mm. (26 dahil) ye kadar olan yuvarlak çubuklar
7214.20.00.00.14	-- Enine kesiti 26 mm. den fazla olan yuvarlak çubuklar
7214.20.00.00.15	-- Dört köşeli çubuklar
7214.20.00.00.16	-- Altı köşeli çubuklar
7214.20.00.00.19	-- Diğer köşeli çubuklar

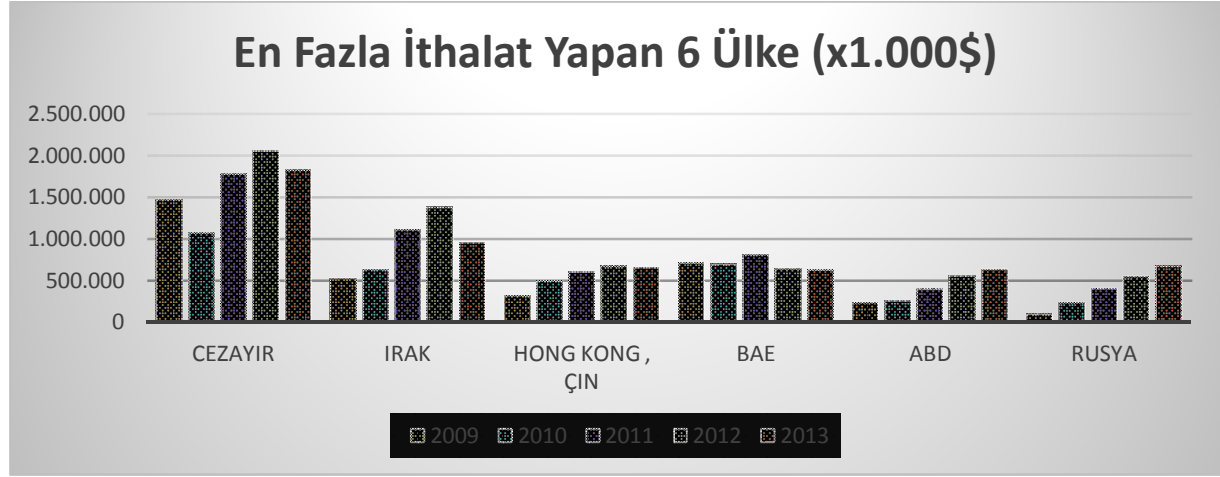
6.2. Dünya İthalatı

7214.20 Uzun yuvarlak çubuk grubunda 2013 yılında toplamda 13 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirilmiş olup bir önceki yıla göre %16,6 oranında bir düşüş yaşanmıştır. 2009 küresel ekonomik krizin ardından sürekli bir artış trendinde olan Dünya ithalatı uzun bir aradan sonra 2013 yılında düşüş göstermiştir. 2013 yılında Dünya genelinde 18.8 trilyon dolarlık ithalat gerçekleştirilmiş olup 7214.20 ürün grubunda gerçekleştirilen ithalat toplamın %0,07'sini oluşturmuştur.

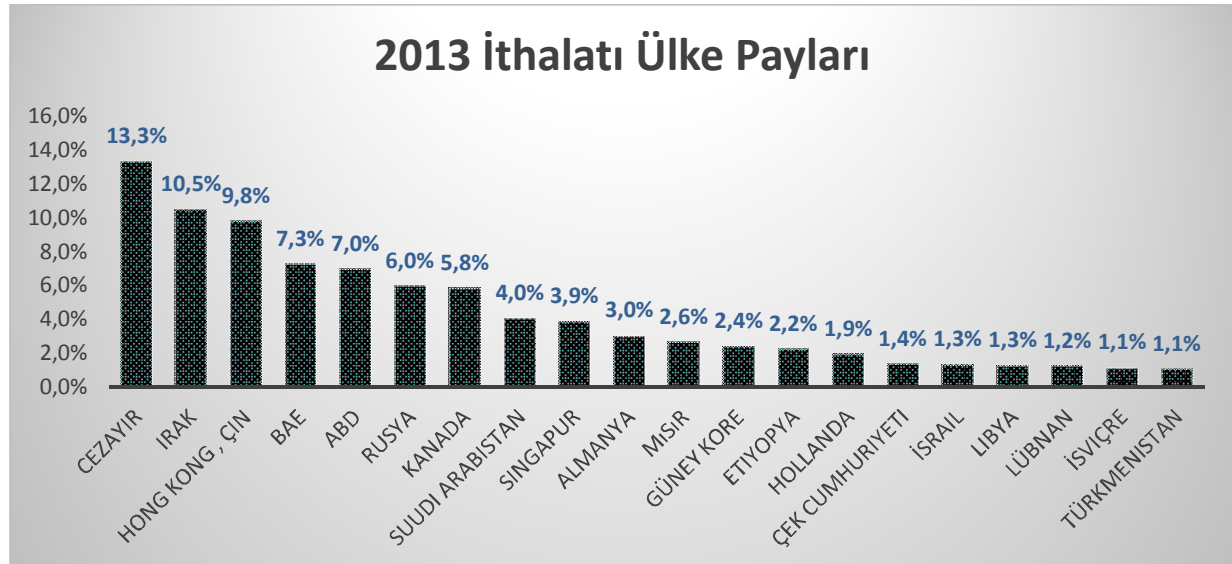
DÜNYA İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
DÜNYA TOPLAMI	10.418.927	11.142.205	14.934.719	15.627.979	13.030.958
Cezayir	1.462.939	1.068.001	1.776.891	2.051.722	1.818.952
Irak	523.895	629.158	1.104.249	1.371.910	1.594.699
Hong Kong , Çin	312.543	492.837	594.891	670.258	650.876
BAE	706.536	692.965	804.895	636.427	623.973
ABD	232.252	249.441	393.295	551.056	631.754
Rusya	90.014	232.885	400.213	541.731	663.954
Kanada	165.517	316.175	379.020	489.691	378.987
Suudi Arabistan	168.230	499.798	493.256	417.343	288.820
Umman	88.493	96.152	126.065	152.490	286.583
Singapur	206.640	216.656	431.953	413.230	635.755
Almanya	259.569	280.376	427.150	406.291	302.681
Mısır	980.682	327.591	273.478	389.432	119.514
Güney Kore	312.089	388.423	305.578	304.183	240.571
Etiyopya	115.481	47.708	130.025	265.163	197.445
Hollanda	112.848	101.506	141.379	258.397	107.166
Çek Cumhuriyeti	66.204	83.581	218.754	256.211	204.965
İsrail	88.196	122.877	226.670	247.518	261.686
Libya	21.621	68.428	39.743	244.131	235.048
Lübnan	247.622	235.363	349.679	221.792	58.936
İsviçre	140.980	152.383	199.077	210.501	210.318
Türkmenistan	52.018	127.065	111.094	202.537	158.910

Tabloya bakıldığında Dünya genelinde 2013 yılında en fazla 7214.20 (Uzun Yuvarlak Çubuk) ithal eden ülkenin 1,8 milyar dolar ile Cezayir olduğu görülmekle birlikte, bu ithalat rakamına en yakın ülke olan Irak'ın Cezayir'den yaklaşık 867 milyar dolar daha az ithalat gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu verilere göre ithalat yapan ilk 6 ülke; Cezayir, Irak, Hong Kong-Çin, Birleşik Arap Emirlikleri, ABD ve

Rusya'dır. 2013 yılında bu 6 ülke toplamda 5,3 milyar dolarlık ithalat ile toplam Dünya uzun yuvarlak çubuk ithalatının %40,8'ini gerçekleştirmektedir. Ülkemiz uzun çelik ürünlerin üretiminde ihtiyacımızın daha fazlasını üretme kapasitesine sahip olması ve Dünya ihracatında 1. Sırada yer alması nedeni ile kayda değer bir ithalata sahip değildir.

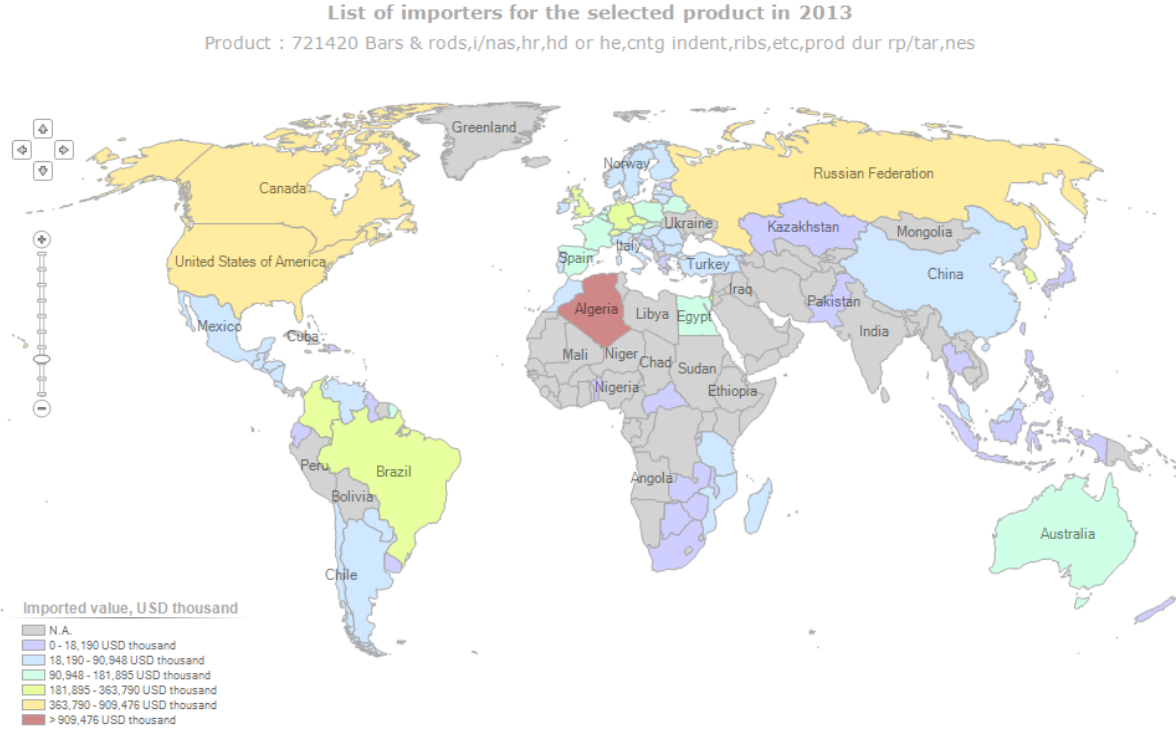

7214.20 Gtip numaralı uzun yuvarlak çubuklar altyapı ve konut inşaatında yoğun olarak kullanılmaktadır. Ciddi bir kentsel dönüşüm ve altyapı yenileme sürecinde olan Cezayir ve Irak'ın en fazla ithalat gerçekleştiren ülkeler olması olağandır. 2013 yılına kadar ithalatlarını sürekli arttıran bu iki ülke, Dünya ithalatına paralel olarak 2013 yılında ithalatını azaltmıştır. ABD ve Rusya'nın Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatında artış göstermeleri dikkat çekicidir. Uzun çelik üretimi kapasitesine sahip bu iki ülkenin katma değeri daha yüksek olan ve demir cevherinden üretilen yassı çelik ürün üretimine yönelmiş olmasının bu durumun ortaya çıkmasında önemli bir etmen olduğu düşünülmektedir.

Tabloda 2013 yılında en fazla Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı yapan ülkelerin Dünya ithalatı içerisindeki paylarının oranı verilmiştir. Bu 20 ülkenin gerçekleştirdiği uzun yuvarlak çubuk ithalatı Dünya ithalatının %67,08'ini oluşturmaktadır. Dünya uzun yuvarlak çubuk ithalatında en yoğun talebin Orta Doğu ülkelerinden geldiği açıkça görülmektedir. Dünya ithalatının büyük çoğunluğunu gerçekleştiren bu 20 ülkenin iki kategoride değerlendirilmesi gerekmektedir. Birinci kategori olarak

yeni kentsel dönüşüme girip altyapı yatırımlarını arttıran ülkeler şeklinde olup ikinci kategori uzun yuvarlak çubuk üretebilme kabiliyetine sahip olup katma değeri daha yüksek olan yassı çelik üretimi gerçekleştirmek süreti ile uzun yuvarlak çelik ihtiyacını ithalat ile karşılayan ülkeler şeklindedir. Dünya'nın en fazla uzun yuvarlak çubuk ihracatını gerçekleştiren ülkemiz açısından yoğun ithalat gerçekleştiren ülkelerin yakın coğrafyada olması avantaj teşkil etmektedir.

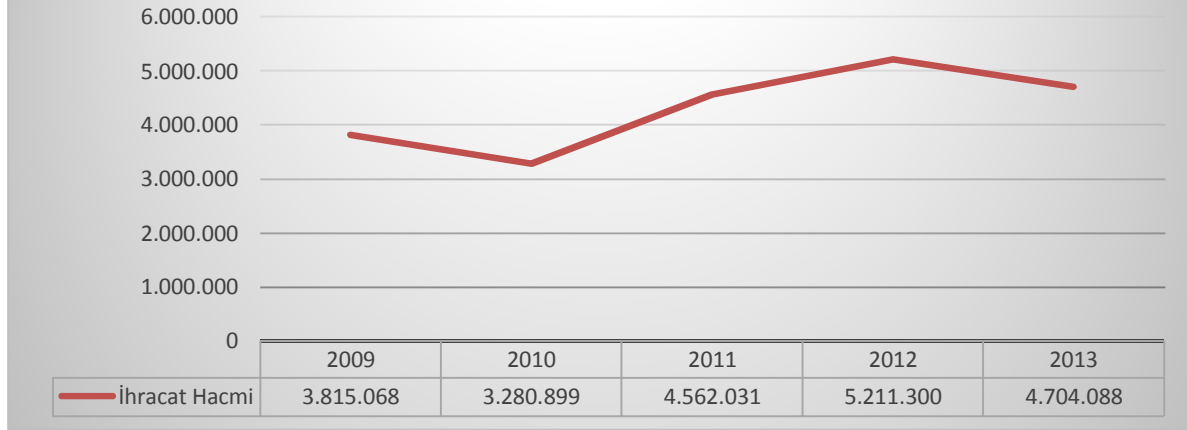

6.3. Türkiye İhracatı

Türkiye Uzun Yuvarlak Çubuk İhracatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
İhracat Hacmi	3.815.068	3.280.899	4.562.031	5.211.300	4.704.088
Değişim Oranı(%)		-14%	39%	14%	-10%

2013 yılı verilerine göre Türkiye, Dünya'nın en büyük uzun yuvarlak çelik ihracatçısı konumunda olup Türkiye'nin yapmış olduğu ihracat miktarı 4,7 milyar dolardır. Türkiye, 2013 yılında yapmış olduğu bu ihracat rakamı ile bir önceki yıla göre %9,7 oranında daha az ihracat yapmıştır. 2009 yılına göre karşılaştığımızda ise uzun yuvarlak çubuk ihracatımızın %23,3 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

Türkiye İhracatı (x1.000 \$)

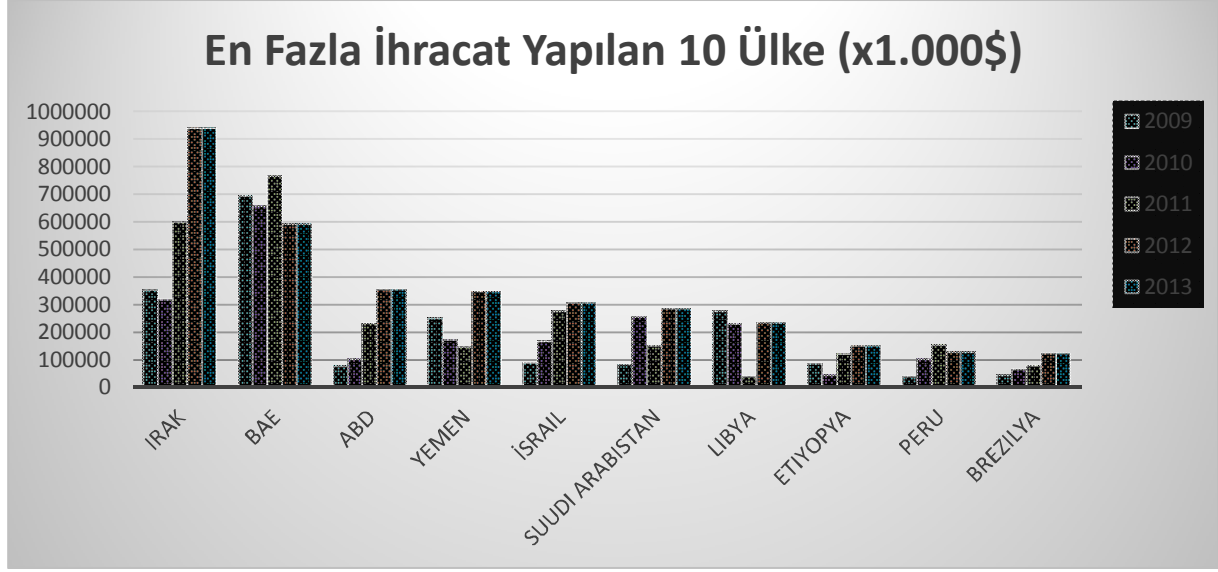

2009-2013 yılları arasında Türkiye tarafından gerçekleştirilen uzun yuvarlak çubuk ihracatı incelendiğinde, 3,8 milyar dolar olan 2009 yılı uzun yuvarlak çubuk ihracatımızın 2011 yılı tamamlandığında 4,6 milyar dolar seviyesine yükseldiği görülmüştür. 2012 yılında da Türkiye, uzun yuvarlak çubuk ihracat performansını yükseltmeye devam etmiş, dönem sonunda 5,2 milyar dolar seviyesine yükselen ihracatımız 2013 yılında 4,7 milyar dolar seviyesine düşmüştür.

Türkiye İhracatı (x1.000\$) ve Ülke Payları (%)										
	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DÜNYA	3.815.068		3.280.899		4.562.031		5.211.300		4.704.088	
Irak	351.673	9%	317.231	10%	598.773	13%	812.185	16%	940.847	20%
BAE	694.493	18%	657.779	20%	767.134	17%	599.453	12%	591.711	13%
ABD	75.893	2%	100.730	3%	232.934	5%	359.264	7%	355.963	8%
Yemen	251.007	7%	172.110	5%	144.801	3%	291.000	6%	348.700	7%
İsrail	86.696	2%	166.798	5%	275.258	6%	277.798	5%	306.772	7%
S. Arabistan	82.022	2%	253.935	8%	149.909	3%	415.937	8%	286.132	6%
Libya	275.582	7%	229.900	7%	38.066	1%	222.523	4%	235.045	5%
Etiyopya	84.955	2%	43.562	1%	120.431	3%	187.307	4%	151.133	3%
Peru	39.492	1%	101.562	3%	153.937	3%	129.424	2%	127.344	3%
Brezilya	42.538	1%	64.894	2%	77.750	2%	93.762	2%	122.352	3%
Mısır	1.005.712	26%	282.739	9%	251.527	6%	280.609	5%	119.286	3%
Panama	14.234	0%	32.197	1%	74.865	2%	94.151	2%	84.284	2%
Kanada	15.283	0%	44.989	1%	69.690	2%	164.519	3%	72.871	2%
Türkmenistan	26.419	1%	52.421	2%	76.501	2%	96.807	2%	68.148	1%
Azerbaycan	8.389	0%	13.854	0%	15.913	0%	30.243	1%	58.676	1%
Lübnan	68.100	2%	75.363	2%	151.427	3%	194.183	4%	58.020	1%
Umman	17.673	0%	12.968	0%	31.303	1%	37.543	1%	55.724	1%
İngiltere	4.672	0%	3.951	0%	7.055	0%	13.038	0%	53.737	1%
Angola	17.234	0%	10.745	0%	38.769	1%	58.428	1%	47.043	1%

Hollanda	19.713	1%	3.026	0%	13.088	0%	11.660	0%	46.819	1%
-----------------	--------	----	-------	----	--------	----	--------	----	--------	----

2009-2013 yılları arasında Türkiye'nin uzun yuvarlak çubuk ihracat miktarı ve ülke paylarına baktığımızda 2013 yılındaki uzun yuvarlak çubuk ihracatımızın %33'ünü gerçekleştirdiğimiz Irak ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin en önemli pazarlarımız olduğu görülmektedir. İhracatımızın %8'ini gerçekleştirdiğimiz ABD, üçüncü önemli pazarımız olup Yemen ve İsrail diğer önemli Pazar ülkelerimiz konumundadır. Bu 5 ülkeye gerçekleştirdiğimiz ihracatımızın toplam uzun yuvarlak çubuk ihracatımızın %54'ü olması önemli bir göstergedir.

2013 yılında ülke ihracatımız düşüş göstermiş olup ihracatımızın artış trendinin devam ettiği ülkeler sırası ile Irak, Yemen, İsrail, Libya, Brezilya, Azerbaycan, Umman, İngiltere ve Hollanda'dır. Son 5 yıllık süreçte yoğun olarak Orta Doğuda ihracat gerçekleştiren ülkemizin Avrupa ülkesi olan İngiltere ve Hollanda'da ihracatını arttırması önemlidir. Altyapı ve inşaat yatırımlarının hız kazandığı Güney Amerika kıtasında da Peru ve Brezilya iki önemli Pazar ülke olup Afrika kıtasındaki en önemli Pazar ülkelerimizden birisi de Etiyopya'dır.

	Irak	BAE	ABD	Yemen	İsrail	S. Arabistan	Libya	Etiyopya
2013 İthalatı (x1.000\$)	940.847	591.711	355.963	348.700	306.772	286.132	235.045	151.133
2012 Türkiye İhracatındaki Payı (%)	15,60	11,50	6,90	5,60	5,30	8,00	4,30	3,60
2012 İthalatı (Ton)	1.246.723	975.352	594.550	486.117	439.182	675.341	361.374	287.511
Birim Değer (USD/Ton)	651	615	604	599	633	616	616	651
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ş (%)	31	-33	29	-3	27	28	17	26
2008-2012 İhracat Artış Oranı-Ton (%)	27	-31	28	-5	26	37	16	24

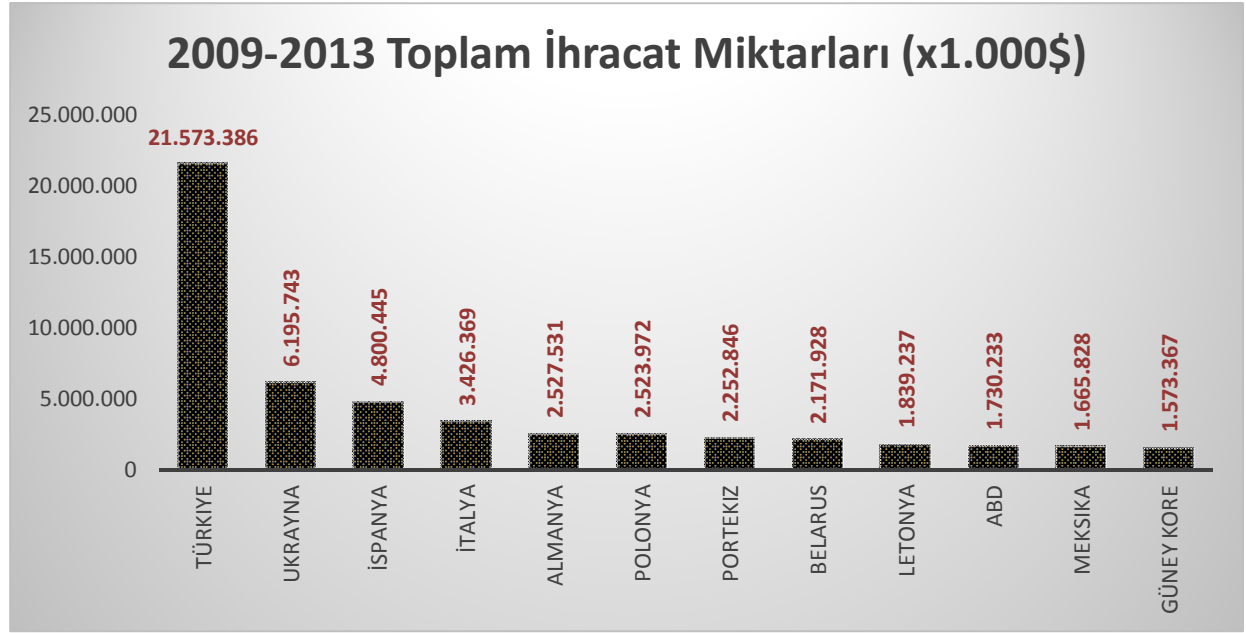
İthalat Dünya Sıralaması	2	4	5	138	16	8	17	13
2008-2012 İthalat Artış Oranı-Ş (%)	38	-33	0	16	18	24	-2	17

Uzun yuvarlak çubuk ihracatımıza tonaj olarak baktığımızda Irak ve Birleşik Arap Emirliklerine gerçekleştirdiğimiz toplam ihracatın 2 milyon tonun üzerinde olduğu, birim tonaj değeri olarak ortalama 600 dolar seviyesinde bir trend yakalandığı görülmektedir. 2008-2012 yılları arasında ihracatımız genel olarak artış göstermiş olup BAE ve Yemende düşmüştür. En fazla uzun yuvarlak çubuk ihraç ettiğimiz 8 ülkenin 4 tanesi Dünyanın ilk 10 ithalatçısı arasındadır.

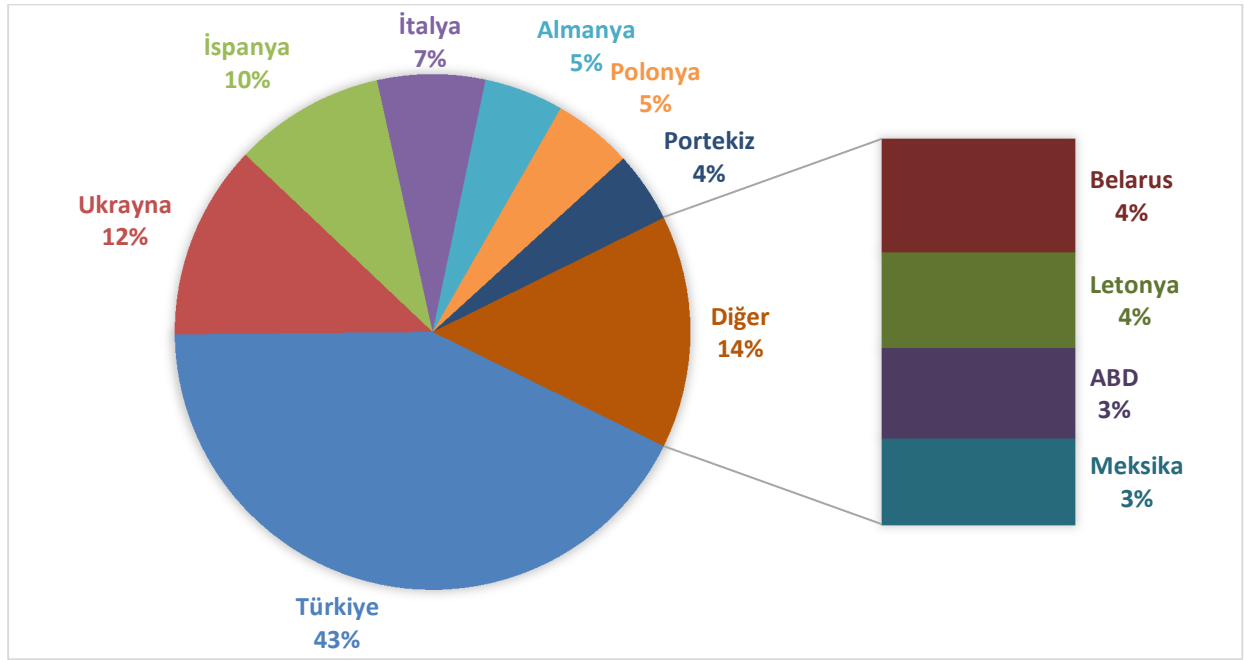
İhracatçı Ülkeler ve İhracat Miktarları (\$)					
Ülke	2009	2010	2011	2012	2013
Türkiye	3.815.068	3.280.899	4.562.031	5.211.300	4.704.088
Ukrayna	799.409	1.196.301	1.417.233	1.512.476	1.270.324
İspanya	947.740	831.490	938.390	999.407	1.083.418
İtalya	408.700	370.069	681.053	923.879	1.042.668
Polonya	334.206	430.706	575.781	648.032	535.247
Portekiz	253.369	289.355	556.306	575.213	578.603
Letonya	324.422	365.376	428.761	540.179	180.499
Almanya	454.918	491.869	565.631	533.317	481.796
Beyaz Rusya	350.241	367.903	506.466	516.896	430.422
ABD	201.738	340.977	384.095	446.479	356.944
Meksika	190.371	243.234	286.066	376.206	569.951
Fransa	176.414	207.050	387.256	352.899	299.261
Rusya	279.409	145.905	177.054	350.656	293.256
Yunanistan	168.651	232.801	496.494	298.012	192.819
Çek Cumhuriyeti	131.981	104.584	219.869	295.778	217.463
Slovakya	24.002	27.439	91.156	218.055	178.582
Güney Kore	324.284	394.546	439.838	214.629	200.070
Brezilya	211.516	200.312	297.214	205.931	247.415
Çin	191.019	160.887	192.140	202.716	172.855

BAE	91.229	401.084	453.423	159.935	132.546
------------	--------	---------	---------	---------	---------

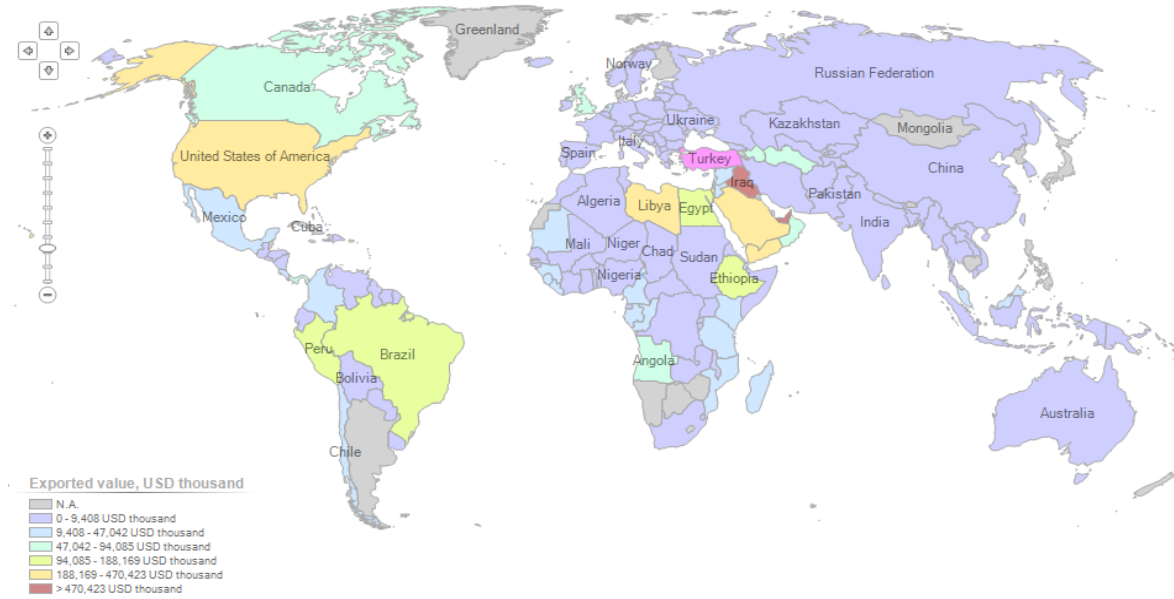
Uzun yuvarlak çubuk ihraç eden ülkeleri incelediğimizde ülkemizin pazarın %30'una sahip olduğu görülmekle birlikte Ukrayna, İtalya ve İspanya rakip ülkelerdir. 2013 yılı gerçekleştirmelerine göre Ukrayna 1,2 milyar dolar, İspanya ve İtalya ise 1'er milyar dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Ülkemizle birlikte bu üç ülkenin gerçekleştirdiği ihracat, Dünya toplam uzun yuvarlak çubuk ihracatının %50'sini oluşturmaktadır. 2009 global krizi sonrasında ekonomik daralma yaşayan iki ülke olan İspanya ve İtalya'nın tekrar toparlanma sürecine girerek ihracatlarını arttırmaları dikkat edilmesi gereken önemli bir noktadır. Özellikle İtalya'nın 2010 yılında 370 milyon dolar seviyesine düşürdüğü uzun yuvarlak çubuk ihracatını tekrar 1 milyar seviyesine yükseltmiş olması önemlidir.

2009-2013 yılları arasında uzun yuvarlak çubuk ihracatında ihracatçı ülkelerin toplam ihracatları incelendiğinde Ülkemizin 21,5 milyar dolar ihracat gerçekleştirdiği ve bu değer ile toplam ürün ihracatının %43'ünün tarafımızca gerçekleştirildiği görülmektedir. En yakın rakiplerimiz olan Ukrayna'nın %12, İspanya'nın %10 ve İtalya'nın ise pazarın %7 sine sahip olduğu tespit edilmiştir.

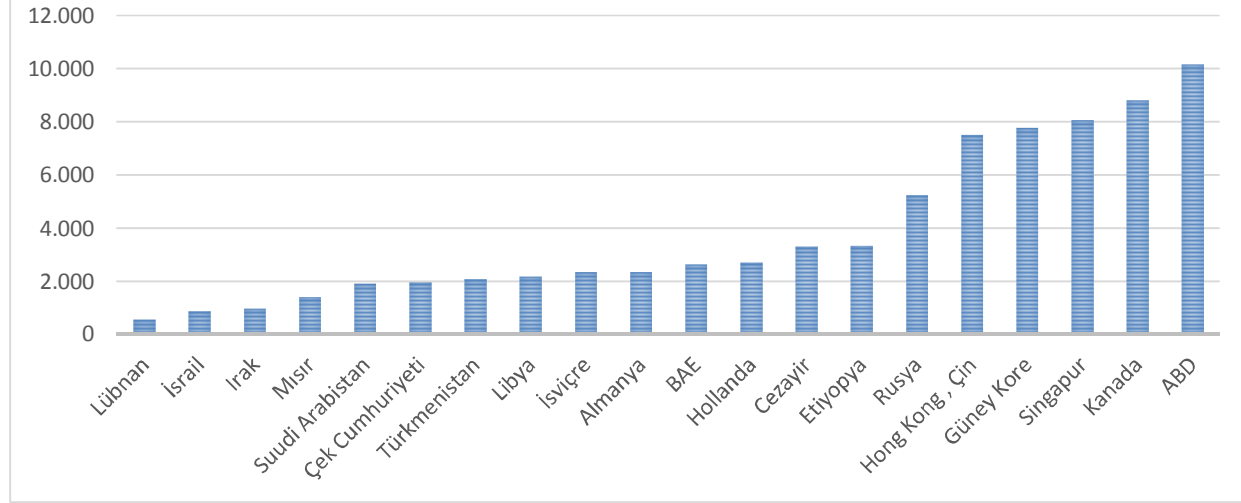
List of importing markets for a product exported by Turkey in 2013
Product : 721420 Bars & rods,i/nas,hr,hd or he,cntg indent,ribs,etc,prod dur rp/tar,nes

6.4. En Fazla İthalat Yapan Ülkelerin Ülkemize Mesafeleri

Uluslararası ticarete navlun önemli bir maliyet kalemini oluşturmaktadır. Bu nedenle yakın coğrafyadaki ülkeler, özellikle ağır malzeme veya büyük hacimli ürün ihracatında, rekabetin avantajlı olduğu yerlerdir. Buna göre bu çalışmada Dünya genelinde en fazla uzun yuvarlak çubuk ithalatı yapan ülkelerin Türkiye'ye coğrafi yakınlıkları verilmiştir. Başkent Ankara ile diğer ülkelerin başkentleri arasındaki mesafeler baz alınarak, en fazla uzun yuvarlak çubuk ithal eden ülkelerin sıralamasını gösteren grafik aşağıdadır. İlk 20 uzun yuvarlak çubuk ithalatçısı içerisinde Ülkemize en yakın olan ülkeler Lübnan, İsrail ve Irak'tır.

İLK 20 İTHALATÇI ÜLKE - ÜLKEMİZE YAKINLIKLARI (KM)

6.5. Sınır Komşularımızın İthalatı

Uzun yuvarlak çubuk ihracatında sınır komşularımızın önemli olduğu düşünülmektedir. Hem navlun maliyetlerinin düşük olması avantajı hem de tarihi ilişkilerimiz göz önünde bulundurularak sınır komşularımızdan en fazla verim elde edilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Ancak; Suriye ile şu günlerde yaşamış olduğumuz politik sorunlar, Ermenistan ile olan tarihi problemler ve Yunanistan'ın içinde bulunduğu ekonomik kriz bu üç ülkenin hedef pazar olması açısından soru işaretleri içermektedir.

Öte yandan Irak son 5 yıldır başlatmış olduğu altyapı ve kentsel yenilenme süreçleri ile en önemli pazarlarımız arasında yer alırken Gürcistan, Kıbrıs ve Romanya'ya yaptığımız ihracat dikkat çekmektedir. Romanya'ya yapılan ihracat 2011 yılında en yüksek seviyesine çıkarken son iki yıldır düşüş trendindedir.

Sınır Komşularımızın İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Irak	523.895	629.158	1.104.249	1.371.910	951.468
Suriye	141.735	31.541	123.666	2.494	0
Yunanistan	6.321	4.706	6.990	2.877	3.821
Bulgaristan	41.945	14.071	14.972	27.507	22.767
Romanya	95.629	108.829	155.018	124.411	85.922
Gürcistan	31.206	51.207	46.323	44.137	51.583
Ermenistan	1.793	1.276	1.672	8.318	8.745
İran	8.071	9.031	17.127	5.452	1.151

Kıbrıs	98.802	141.384	110.281	69.911	41.892
---------------	--------	---------	---------	--------	--------

Tabloya bakıldığında sınır komşularımızdan 2013 yılında en fazla uzun yuvarlak çubuk ithal eden ülke 951 milyon dolar ile Irak'tır. Irak, 2009 yılında 524 milyon dolarlık uzun yuvarlak çubuk ithalatı gerçekleştirmiş ardından 2012 yılı sonuna kadar her yıl ithalat miktarını arttırmıştır. 2013 yılında en fazla uzun yuvarlak çubuk ithal eden ikinci ülke 86 milyon dolarlık ithalatı ile Romanya'dır. 2009 yılında 95 milyon dolarlık ithalat yapan Romanya, 2010 yılında ithalatını önce 109 milyon dolara ardından da 2011 yılında 155 milyon dolara yükseltmiştir.

6.6. Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalatı

Karadeniz'e kıyı ülkelerin uzun yuvarlak çubuk ithalatı verileri Karabük ilinin ihracat hedef pazarlarının değerlendirilmesi aşamasında önem arz etmektedir. Zira dış ticarete ürün fiyatının belirlenmesi en önemli parametrelerden birisi olup bunu taşıma ciddi şekilde etkilemektedir. Karabük ilinin coğrafi konumu ve lojistik altyapısı özellikle Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerle yapılacak ticaret açısından son derece avantajlıdır. Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında en fazla uzun yuvarlak çubuk ithal eden ülke Rusya olup 2013 yılında 664 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. 2013 yılında uzun yuvarlak çubuk ithalatını 2012 yılına göre %22,6 oranında arttıran Rusya, hem coğrafi konumu hem de şehirleşen nüfusunun artışı nedeniyle başta Türkiye olmak üzere Karabük açısından da önemli bir pazardır.

En fazla uzun yuvarlak çubuk ithal eden ikinci ülke de 86 milyon dolarlık 2013 ithalatı ile Romanya'dır. Ekonomik kriz nedeniyle 2009 yılında uzun yuvarlak çubuk ithalatını azaltan Romanya, kriz sonrası tekrar eski seviyesine ulaşmış olup 2009 yılında gerçekleştirdiği 86 milyon dolarlık ithalatın ardından 155 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. Karadeniz'e kıyı ülkelerden en az uzun yuvarlak çubuk ithal eden ülke ise 852.000 dolar ile Moldova'dır.

Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Rusya	90.014	232.885	400.213	541.731	663.954
Ukrayna	14.744	9.294	10.941	14.153	0
Romanya	95.629	108.829	155.018	124.411	85.922
Bulgaristan	41.945	14.071	14.972	27.507	22.767
Gürcistan	31.206	51.207	46.323	44.137	51.583
Moldovya	8.228	16.515	23.584	17.573	852

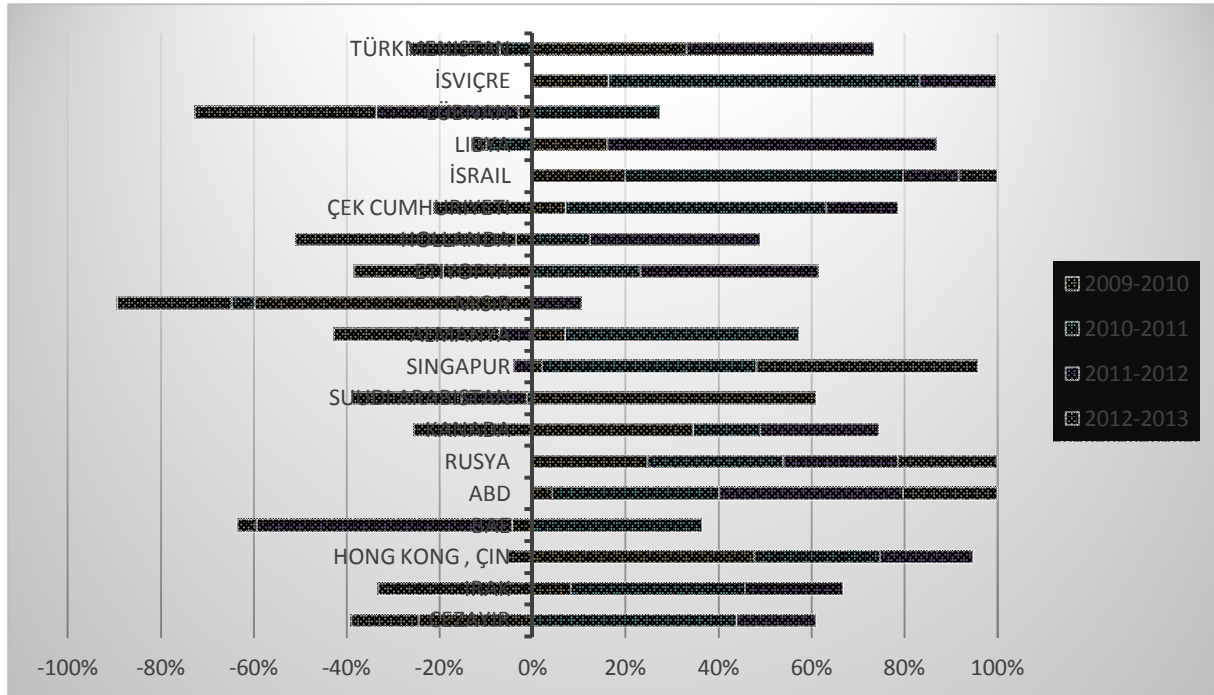
6.7. İthalat Trendi

Uluslar arası ticarete hedef pazarların belirlenmesi aşamasında incelenmesi gereken parametrelerden birisi de trend eğrisidir. İthalat trendinin yükselişte olduğu pazarlar dikkate alınmalı, diğer unsurlarla birlikte değerlendirilmelidir. 2009-2013 yılları arasında uzun yuvarlak çubuk ithalatını arttıran ülkeler arasında en fazla dikkati çeken ülke 574 milyon dolarlık artışı ile Rusya'dır. Rusya özellikle 2010-2011 yılları arasında 167 milyon dolarlık uzun yuvarlak çubuk ithalatı artışı gerçekleştirmiş ve Türkiye için ne kadar önemli bir pazar niteliği taşıdığını göstermiştir.

2009-2013 Dönemi İthalat Artışları (x1.000\$)
--

	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2009-2013
Cezayir	-394.938	708.890	274.831	-232.770	356.013
Irak	105.263	475.091	267.661	-420.442	427.573
ABD	17.189	143.854	157.761	80.698	399.502
Rusya	142.871	167.328	141.518	122.223	573.940
Singapur	10.016	215.297	-18.723	222.525	429.115
Mısır	-653.091	-54.113	115.954	-269.918	-861.168
Etiyopya	-67.773	82.317	135.138	-67.718	81.964
İsrail	34.681	103.793	20.848	14.168	173.490
Libya	46.807	-28.685	204.388	-9.083	213.427

2009-2013 yılları arasında uzun yuvarlak çubuk ithalatını arttıran ve bu dönemde 429 milyon dolarlık artış ile dikkati çeken diğer ülke Singapur'dur. En dikkat çekici artışlardan birisi de 173 milyon dolar ile İsrail olup Etyopya da öne çıkmaktadır. Mısır son dönemde yaşadığı siyasi dalgalanmalar nedeni ile bu dönemde çok ciddi oranda ithalatını azaltmıştır. Dünya'nın en fazla uzun yuvarlak çubuk ithalatı gerçekleştiren 20 ülkenin 2009-2013 döneminde göstermiş oldukları performans oranları aşağıdaki grafikte gösterilmiştir. İsrail, Rusya ve ABD 4 dönemde de artış trendinde olmaları ile dikkat çekmektedirler.

6.8. Afrika Kıtası İthalatı

Son yılların trend pazarlarından birisi de Afrika kıtasıdır. Uzun yuvarlak çubuk ihracatı için de önemli fırsatlar sunan Afrika, başta Cezayir olmak üzere birçok ülkesinde ciddi ithalat rakamlarına ulaşmaktadır. Cezayir, 2013 yılında gerçekleştirdiği uzun yuvarlak çubuk ithalatı ile Dünya sıralamasında 1. sırada yer almıştır. Mısır, Etiyopya, Libya ve Angola da öne çıkan diğer ülkelerdir.

Afrika Ülkeleri İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Cezayir	1.462.939	1.068.001	1.776.891	2.051.722	1.818.952
Mısır	980.682	327.591	273.478	389.432	119.514
Etiyopya	115.481	47.708	130.025	265.163	197.445
Libya	21.621	68.428	39.743	244.131	235.048
Angola	155.433	87.187	145.005	171.674	141.305
Tanzanya	30.578	50.971	59.818	59.457	79.053
Ekvator Ginesi	22.858	38.759	45.824	50.267	46.175
Gana	18.082	22.319	33.769	30.777	28.765
Moritus	15.318	25.055	23.378	29.853	20.077
Cibuti	286	11.738	19.654	28.971	32.456

7214.20 Uzun Yuvarlak Çubuk İhracatında Türkiye'ye Uygulanan Vergi ve Korumacı Önlem Seviyeleri																			
Ülke	Yıl	Rev.	G.V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G.V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G.V	K	Ülke	Yıl	Rev.	G.V	K
Arnavutluk	2014	HS12	0%		Portekiz	2014	HS12	0%		Suudi Arabistan	2013	HS12	5,00%		Haiti	2014	HS07	12,50%	
Ermenistan	2014	HS07	0%		Romanya	2014	HS12	0%		Sierra Leone	2006	HS02	5,00%		Kostarika	2009	HS07	14,00%	
Avusturalya	2014	HS12	0%		Sırbistan	2014	HS12	0%		Solomon Adaları	2013	HS02	5,00%		Cezayir	2009	HS07	15,00%	
Avusturya	2014	HS12	0%		Seyşeller	2007	HS92	0%		Suriye	2013	HS12	5,00%		Anguilla	2013	HS07	15,00%	
Belçika	2014	HS12	0%		Singapur	2013	HS12	0%		Tacikistan	2013	HS07	5,00%		Küba	2013	HS07	15,00%	
Bosna Hersek	2014	HS12	0%		Slovakya	2014	HS12	0%		Trinidad ve Tobago	2008	HS07	5,00%		Ekvador	2012	HS07	15,00%	
Botsvana	2014	HS12	0%		Slovenya	2014	HS12	0%		BAE	2013	HS12	5,00%		El Salvador	2013	HS12	15,00%	
Brunei Darussalam	2008	HS02	0%		Güney Afrika	2013	HS12	0%		Özbekistan	2012	HS07	5,00%		Guatemala	2013	HS12	15,00%	
Bulgaristan	2014	HS12	0%		İspanya	2014	HS12	0%		Yemen	2013	HS12	5,00%		Honduras	2009	HS07	15,00%	
Cabo Verde	2013	HS12	0%		Swaziland	2014	HS12	0%		Aruba	2013	HS07	6,00%		İran	2011	HS07	15,00%	
Kanada	2013	HS12	0%		İsveç	2014	HS12	0%		Şili	2009	HS07	6,00%		Lübnan	2007	HS07	15,00%	
Komorlar	2013	HS02	0%		İsviçre	2013	HS12	0%		Meksika	2009	HS07	6,00%		Maldivler	2009	HS07	15,00%	
Cook Adaları	2013	HS12	0%		Taipei , Çin	2013	HS07	0%		Kamboçya	2007	HS02	7,00%		Nikaragua	2013	HS12	15,00%	
Hırvatistan	2014	HS12	0%		Tuvalu	2010	HS07	0%		Filipinler	2008	HS07	7,00%		Pakistan	2008	HS07	15,00%	
Kıbrıs	2014	HS12	0%		Ukrayna	2012	HS07	0%		Antigua ve Barbuda	2013	HS96	7,50%		Tonga	2013	HS07	15,00%	
Çek Cumhuriyeti	2014	HS12	0%		İngiltere	2014	HS12	0%		Barbados	2013	HS07	7,50%		venezuela	2013	HS02	15,00%	
Danimarka	2014	HS12	0%		ABD	2013	HS12	0%		Belize	2013	HS12	7,50%		Zambiya	2013	HS12	15,00%	
Estonya	2014	HS12	0%		Myanmar	2007	HS02	1,00%		Dominika	2013	HS07	7,50%		Tunus	2008	HS07	17,00%	
Finlandiya	2014	HS12	0%		Karadağ	2014	HS12	1,44%		Grenada	2013	HS07	7,50%		Benin	2013	HS07	20,00%	
Fransa	2014	HS12	0%		Angola	2009	HS07	2,00%		Guyana	2012	HS07	7,50%		Bhutan	2007	HS07	20,00%	
Gürcistan	2012	HS02	0%		Eritre	2006	HS96	2,00%		Mozambik	2010	HS07	7,50%		Burkina Faso	2013	HS07	20,00%	
Almanya	2014	HS12	0%		Yeni Zelanda	2014	HS12	2,50%		Saint Kitts and Nevis	2011	HS07	7,50%		Kamerun	2012	HS07	20,00%	
Yunanistan	2014	HS12	0%		Doğu Timor	2013	HS07	2,50%		Aziz Vincent ve Grenadinler	2007	HS96	7,50%		Orta Afrika Cumhuriyeti	2009	HS07	20,00%	
Hong Kong , Çin	2014	HS12	0%		Çin	2011	HS07	3,00%		Viet Nam	2013	HS12	7,50%		Çad	2011	HS07	20,00%	
Macaristan	2014	HS12	0%		Palau	2012	HS02	3,00%		Samoa	2013	HS12	8,00%		Kongo	2014	HS12	20,00%	
İzlanda	2013	HS12	0%		Fas	2012	HS02	3,75%		Bolivya	2013	HS12	10,00%		Fildişi Sahili	2013	HS07	20,00%	
İrlanda	2014	HS12	0%		Fransız Polinezyası	2013	HS12	4,00%		Burundi	2013	HS12	10,00%		Dominik Cumhuriyeti	2008	HS07	20,00%	
İsrail	2008	HS07	0%		Mikronezya	2006	HS02	4,00%		Kolombiya	2013	HS12	10,00%		Ekvator Ginesi	2007	HS07	20,00%	
İtalya	2014	HS12	0%		Afganistan	2013	HS12	5,00%		Demokratik Kongo	2009	HS02	10,00%		Etiyopya	2012	HS07	20,00%	
Japonya	2011	HS07	0%		Azerbeycan	2013	HS12	5,00%		Gine	2012	HS02	10,00%		Gabon	2009	HS07	20,00%	
Güney Kore	2009	HS07	0%		Bahreyn	2013	HS12	5,00%		Endonezya	2013	HS07	10,00%		Gambiya	2012	HS07	20,00%	
Kırgızistan	2013	HS07	0%		Bangladeş	2007	HS02	5,00%		Kenya	2013	HS12	10,00%		Gana	2013	HS12	20,00%	
Letonya	2014	HS12	0%		Belarus	2013	HS12	5,00%		Kiribati	2006	HS02	10,00%		Gine - Bissau	2013	HS07	20,00%	
Lesotho	2014	HS12	0%		Mısır	2009	HS07	5,00%		Kosova	2013	HS12	10,00%		Mali	2013	HS07	20,00%	
Libya	2006	HS02	0%		Hindistan	2009	HS07	5,00%		Madagaskar	2014	HS12	10,00%		Moritanya	2007	HS96	20,00%	
Lihtenştayn	2013	HS12	0%		Jamaika	2011	HS07	5,00%		Malawi	2013	HS07	10,00%		Nijer	2013	HS07	20,00%	
Litvanya	2014	HS12	0%		Kazakistan	2013	HS12	5,00%		Montserrat	2013	HS07	10,00%		Senegal	2013	HS07	20,00%	
Lüksemburg	2014	HS12	0%		Kuveyt	2013	HS12	5,00%		Ruanda	2013	HS12	10,00%		Togo	2013	HS07	20,00%	
Macao , Çin	2014	HS12	0%		Lao Demokratik Halk Cumhur	2008	HS02	5,00%		Sao Tome ve Principe	2013	HS07	10,00%		Zimbabve	2007	HS07	20,00%	
Makeonya,Eski Yugoslav Cu	2012	HS12	0%		Liberya	2014	HS12	5,00%		Tanzanya	2013	HS12	10,00%		Ürdün	2008	HS07	21,25%	
Malta	2014	HS12	0%		Mauritius	2014	HS12	5,00%		Tayland	1999	HS96	10,00%		Bermuda	2014	HS12	22,25%	
Moldovya	2013	HS07	0%		Mayotte	2013	HS12	5,00%		Uganda	2013	HS12	10,00%		Sri Lanka	2012	HS12	22,50%	
Namibya	2014	HS12	0%		Moğolistan	2013	HS07	5,00%		Vanuatu	2012	HS07	10,00%		Fiji	2013	HS12	22,80%	
Hollanda	2014	HS12	0%		Umman	2013	HS12	5,00%		Malezya	2008	HS07	11,25%		Sudan	2013	HS12	25,00%	
Norveç	2013	HS12	0%		Panama	2013	HS12	5,00%		Arjantin	2013	HS12	12,00%		Cibuti	2014	HS07	26,00%	
Papua Yeni Gine	2010	HS07	0%		Katar	2013	HS12	5,00%		Brezilya	2012	HS07	12,00%		Nepal	2013	HS12	30,00%	
Peru	2013	HS12	0%		Rusya	2013	HS12	5,00%		Paraguay	2013	HS12	12,00%		Bahamalar	2013	HS12	35,00%	
Polonya	2014	HS12	0%		Aziz Lucia	2007	HS96	5,00%		Uruguay	2013	HS12	12,00%		Nijerya	2013	HS07	35,00%	

6.9. HEDEF PAZAR ANALİZİ

Hedef Pazar Ülkenin belirlenmesinde uyguladığımız modele ilişkin açıklamalar raporumuzun yöntem kısmında verilmiştir. 7214.20 Uzun Yuvarlak Çubuk ihracatı için Hedef Pazar ülkelerin belirlenmesine yönelik yaptığımız çalışmanın detayları bu kısımda anlatılacaktır.

6.9.1. Potansiyel Hedef Ülkelerin Belirlenmesi

Ülkelerin mevcut Uzun Yuvarlak Çubuk ithalat hacimleri, tonajları, ithalat artış oranları, en fazla Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç eden ülkelerin mevcut pazarları ve ülkemizin hali hazırda Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç ettiği ülkeler ile model algoritması içinde kullanılan bir kısım parametreler incelenerek potansiyel arz eden 50 adet ülke belirlenmiş olup bu ülkeler şu şekildedir.

ABD	Brezilya	Irak	Libya	Rusya
Almanya	Bulgaristan	İngiltere	Lübnan	Suudi Arabistan
Angola	Cezayir	İspanya	Macaristan	Senegal
Arnavutluk	Çek Cumhuriyeti	İsrail	Mısır	Singapur
Avusturalya	Ekvator Gine	İsviçre	Nijerya	Slovakya
Avusturya	Etiyopya	İtalya	Panama	Şili
Azerbaycan	Fransa	Kanada	Peru	Togo
BAE	Gabon	Kıbrıs	Polonya	Türkmenistan
Belçika	Güney Kore	Kolombiya	Portekiz	Umman
Bolivya	Hollanda	Kongo	Romanya	Ürdün

6.9.2. Hedef Pazar Matrisinin Oluşturulması

Uzun Yuvarlak Çubuk ihracatına yönelik Hedef Pazar'ın belirlenmesi için 14 adet parametre oluşturulmuş, bu parametrelere yönelik ağırlıklar belirlenmiş ve 50 ülkenin her biri bu yöntemle puanlanmıştır.

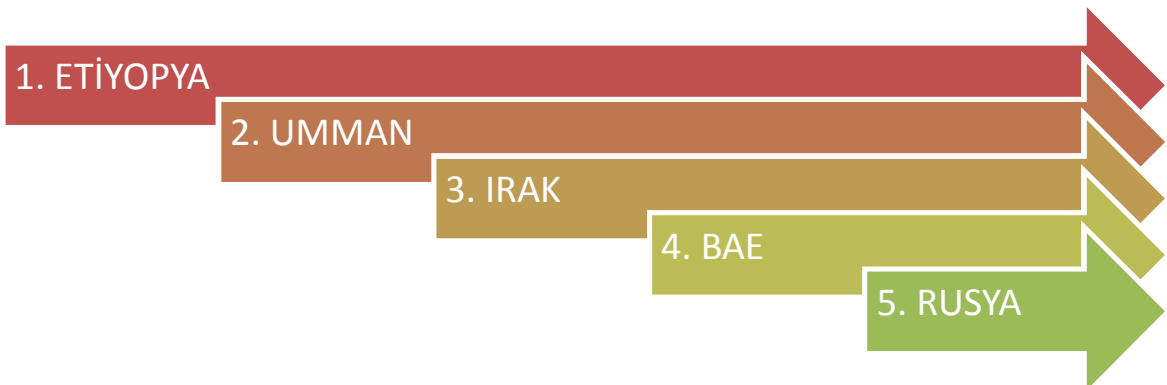
HEDEF PAZAR MATRİSİ				
	PARAMETRELER	AĞIRLIK	ÜLKE1	ÜLKE2
1	Yakınlık	*		
2	Sınır Komşumuz Olması	*		
3	Karadeniz'e Kıyısının Olması	*		
5	Mevcut İthalat Hacmi (\$)	*		
6	7214.20 İthalatı Artış Oranı	*		
7	Türkiye'nin 7214.20 İhraç Ettiği Ülkelerden Birisi Olması	*		
8	Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem	*		
9	Nüfus Artış Hızı	*		
10	15-24 Yaş Nüfus	*		
11	GSMH Artış Oranı	*		
12	Şehirleşme Hızı	*		
13	Birim Tonaj Değeri (\$)	*		
13	7214.20 İthalatı Yaptığı Ülkelere Olan Ortalama Uzaklık ile Ülkenin Türkiye'ye Olan Uzaklığının Karşılaştırılması	*		
14	7214.20 İthalatının Yapıldığı Ülkelerin Çeşitliliği	*		

Hedef Pazar Matrisi kullanılarak yapılan puanlama sonrasında en yüksek puanı alan ülkeler ülkemiz açısından uzun yuvarlak çubuk ihracatı için en öncelikli hedef pazarlardır. Hedef Pazar Matrisinde değerlendirilen ülkelerin tamamı uzun yuvarlak çubuk ihracatı için potansiyel taşımaktadır. Ancak, yüksek puan alan ülkelerin öncelikle tercih edilmesi daha çabuk sonuca ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. İncelemesi yapılan 50 ülkenin puan sıralaması şu şekildedir.

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
1	Etiyopya	1022	11	Lübnan	908
2	Umman	1020	12	Kolombiya	900
3	Irak	1013	13	Bulgaristan	899
4	BAE	1009	14	Türkmenistan	892
5	Rusya	1003	15	Cezayir	889
6	İsrail	971	16	Brezilya	885
7	ABD	968	17	Suudi Arabistan	884
8	Mısır	964	18	Azerbaycan	876
9	Angola	943	19	İngiltere	868
10	Singapur	925	20	Kıbrıs	838

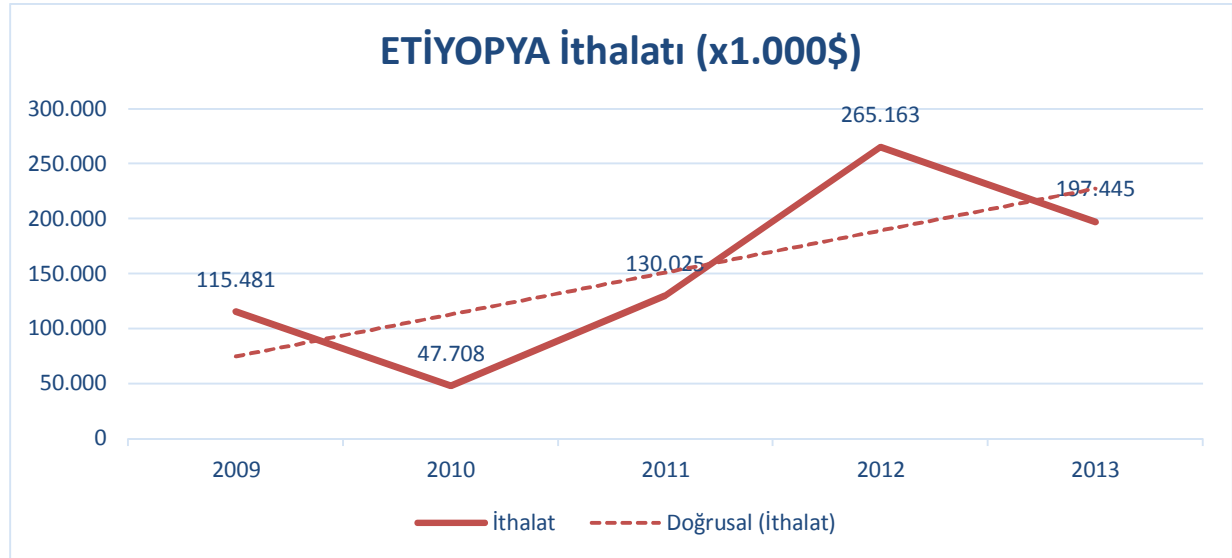
Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
21	Ürdün	830	31	Togo	742	41	Şili	661
22	Romanya	818	32	Gabon	726	42	Peru	629
23	Macaristan	816	33	Ekvator Gine	723	43	İspanya	615
24	Libya	812	34	İsviçre	718	44	Çek Cumhuriyeti	604
25	Nijerya	801	35	Arnavutluk	717	45	Hollanda	557
26	Kongo	800	36	Polonya	714	46	Kanada	543
27	Panama	792	37	Portekiz	703	47	Almanya	506
28	Senegal	779	38	Avusturya	678	48	Slovakya	464
29	Fransa	763	39	Bolivya	676	49	Avusturalya	408
30	Güney Kore	746	40	İtalya	670	50	Belçika	372

Yapılan analiz çalışmasının sonucuna göre, Uzun Yuvarlak Çubuk ihracatı için Hedef Pazar ülkeler; Etiyopya, Umman, Irak, BAE ve Rusya'dır. Bu ülkelerle ilgili detaylı bilgiler çalışmanın ilerleyen kısımlarında verilmiştir. Ancak, bu noktada dikkat edilmesi gereken en önemli husus hedef pazar ülkelerimizin sadece bu 5 ülke ile sınırlı olmadığı gerçeğidir. Özellikle en fazla puan alan ve 6-10. Sıra arasında yer alan İsrail, ABD, Mısır, Angola ve Singapur da çok önemli pazarlardır.

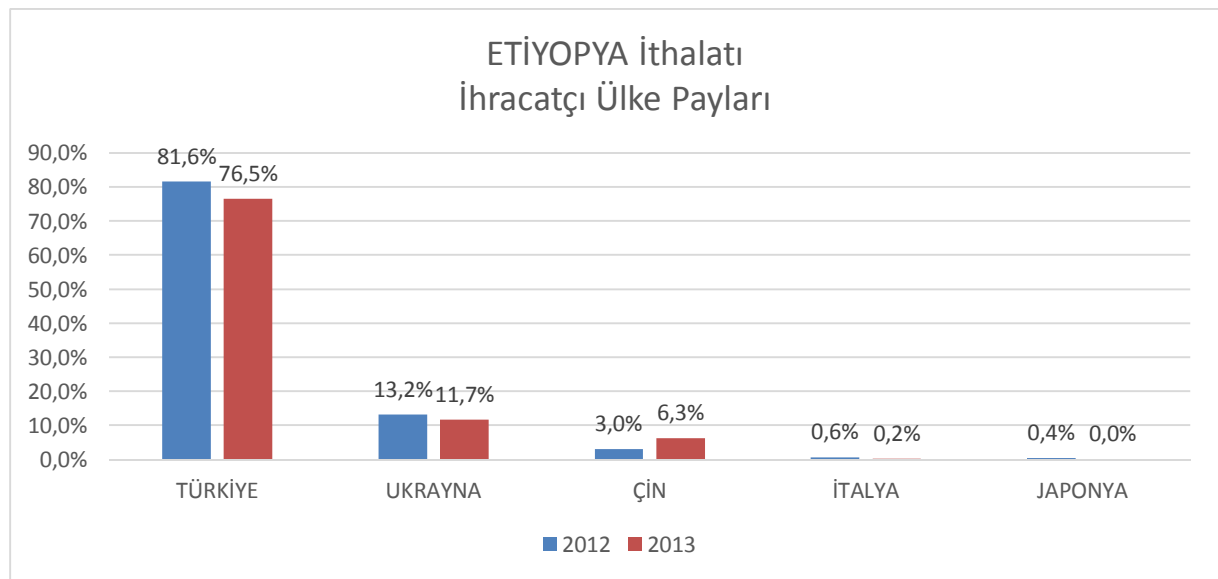

ETİYOPYA

Etiyopya Dünyanın 13. büyük 7214.20 Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatçısı olup, Etiyopya tarafından gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2010 yılından beri ciddi bir artış trendindedir. 2010 yılında 47 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 265 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 198 milyon dolar seviyesine gerileyen Etiyopya ithalatı, Dünya ithalatının %1,5'ini gerçekleştirmektedir.

2013 yılında gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2012 yılına göre %25,5 oranında bir düşüş göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Etiyopya Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %71 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Etiyopya tarafından ithal edilen Uzun Yuvarlak Çubuk neredeyse tamamı Türkiye ve Ukrayna tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Etiyopya'ya 151 milyon dolar seviyesinde bir Uzun Yuvarlak Çubuk ihracatı gerçekleştirilmiş olup Etiyopya Uzun Yuvarlak Çubuk

ithalatının %76,5'i Türkiye tarafından karşılanmıştır. Türkiye'ye en yakın rakip ülke Ukrayna olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 23 milyon dolarlık ihracat ile Etiyopya pazarının %11,7'sine sahip olabilmektedir. Bir diğer etkili ülke olan Çin ise 2013 yılında 12 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirmiş ve pazardan %6,3 oranında bir pay almıştır. Bu üç ülkenin Etiyopya Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatındaki toplam payları %94,5'tir.

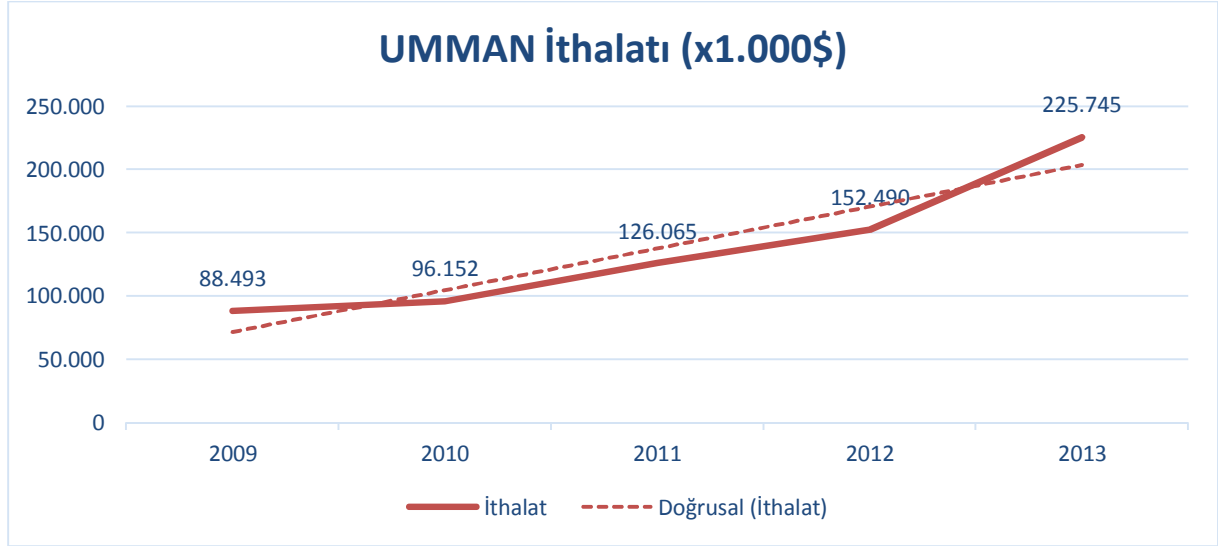
Ülke olarak Etiyopya'ya yapılan Uzun Yuvarlak Çubuk ihracat miktarımız Etiyopya'nın toplam ithalatını arttırmaya paralel olarak sürekli artmakta, 2009 yılında 87 milyon dolar ile %76 olan pazar payımız 2011 yılında %92 seviyesine yükselmiş, ardından 2012 yılında 216 milyon dolar ile %81,6'ya düşmüş, 2013 yılında da %76,5 seviyesine inmiştir. Bu noktada, Etiyopya pazarı için tek rakip ülke Ukrayna'dır. Etiyopya, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Uzun Yuvarlak Çubuk imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

ETİYOPYA İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	87.369	76%	42.526	89%	119.541	92%	216.490	82%	151.133	77%
UKRAYNA	11.995	10%	269	1%	5.809	4%	34.965	13%	23.145	12%
ÇİN	12.448	11%	2.627	6%	4.451	3%	8.019	3%	12.345	6%
İTALYA	2.834	2%	379	1%	211	0%	1.497	1%	476	0%
JAPONYA	0	0%	0	0%	0	0%	1.011	0%	0	0%
TÜRKİYE	87.369	76%	42.526	89%	119.541	92%	216.490	82%	151.133	77%

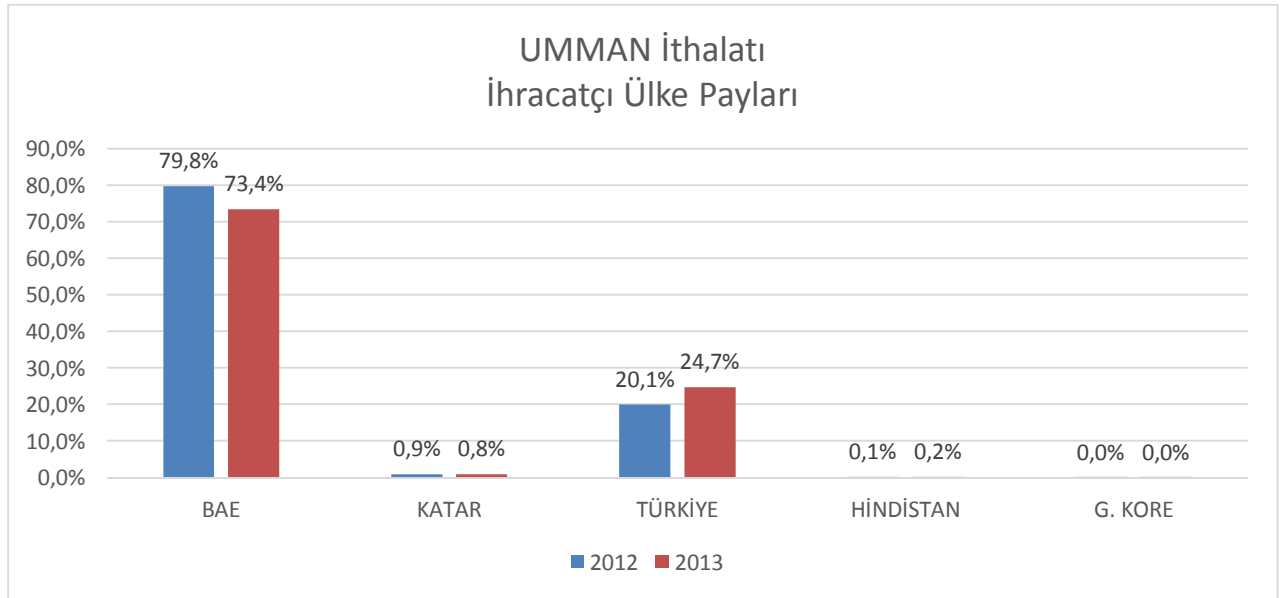
Etiyopya'ya Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç eden ülkelerin Etiyopya başkentine olan ortalama uzaklıkları 3.993 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,305'tir. Etiyopya Uzun Yuvarlak Çubuk pazarında sadece iki ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Etiyopya'nın 2012 yılı Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 264 bin ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2012 yılında 254 bin ton Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç ettiği görülmektedir. 2012 yılı verilerine göre Etiyopya'nın Türkiye'den ithal ettiği Uzun Yuvarlak Çubuk tonu için ortaya çıkan değer 594 dolar iken Çin için bu değer 638 dolardır.

UMMAN

Umman Dünyanın 9. büyük 7214.20 Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatçısı olup, Umman tarafından gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2009 yılından beri ciddi bir artış trendindedir. 2009 yılında 88 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 152 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 226 milyon dolar seviyesine gelen Umman ithalatı, Dünya ithalatının %1,75'ini gerçekleştirmektedir.

2013 yılında gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2012 yılına göre %48 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Umman Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %135 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Umman tarafından ithal edilen Uzun Yuvarlak Çubuk neredeyse tamamı Türkiye ve BAE tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Umman'a 55,7 milyon dolar seviyesinde bir Uzun Yuvarlak Çubuk ihracatı gerçekleştirilmiş olup Umman Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %24,7'ini Türkiye tarafından karşılanmıştır. Türkiye'ye BAE'nin en yakın rakibi olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 165,7 milyon dolarlık ihracat ile Umman pazarının %73,4'üne sahip olabilmıştır. Pazarda etkili olan başka bir ülke bulunmamakta olup, bu iki ülkenin Umman'a Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatındaki toplam payları %98,1'dir.

Ülke olarak Umman'a yapılan Uzun Yuvarlak Çubuk ihracat miktarımız Umman'ın toplam ithalatını arttırmasına paralel olarak sürekli artmakta, 2009 yılında 17,6 milyon dolar ile %16 olan pazar payımız 2011 yılında %19 seviyesine yükselmiş, ardından 2012 yılında 37,5 milyon dolar ile

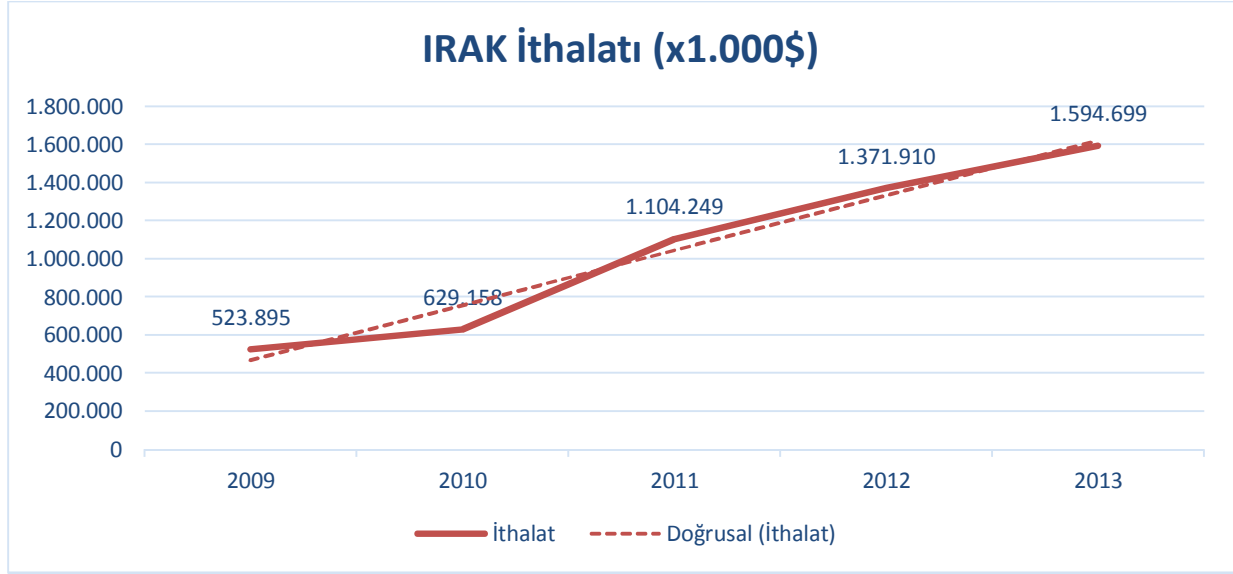
%20'ye yükselmiş, 2013 yılında da %25 seviyesine çıkmıştır. Bu noktada, Umman pazarı için tek rakip ülke BAE'dir. Umman, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Uzun Yuvarlak Çubuk imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

UMMAN İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
BAE	83.932	75%	92.238	79%	124.539	75%	148.947	80%	165.734	73%
KATAR	331	0%	2.279	2%	1.524	1%	1.771	1%	1.912	1%
TÜRKİYE	17.673	16%	12.968	11%	31.303	19%	37.543	20%	55.724	25%
HİNDİSTAN	154	0%	40	0%	0	0%	272	0%	345	0%
G. KORE	0	0%	0	0%	2	0%	35	0%	60	0%
BAE	83.932	75%	92.238	79%	124.539	75%	148.947	80%	165.734	73%

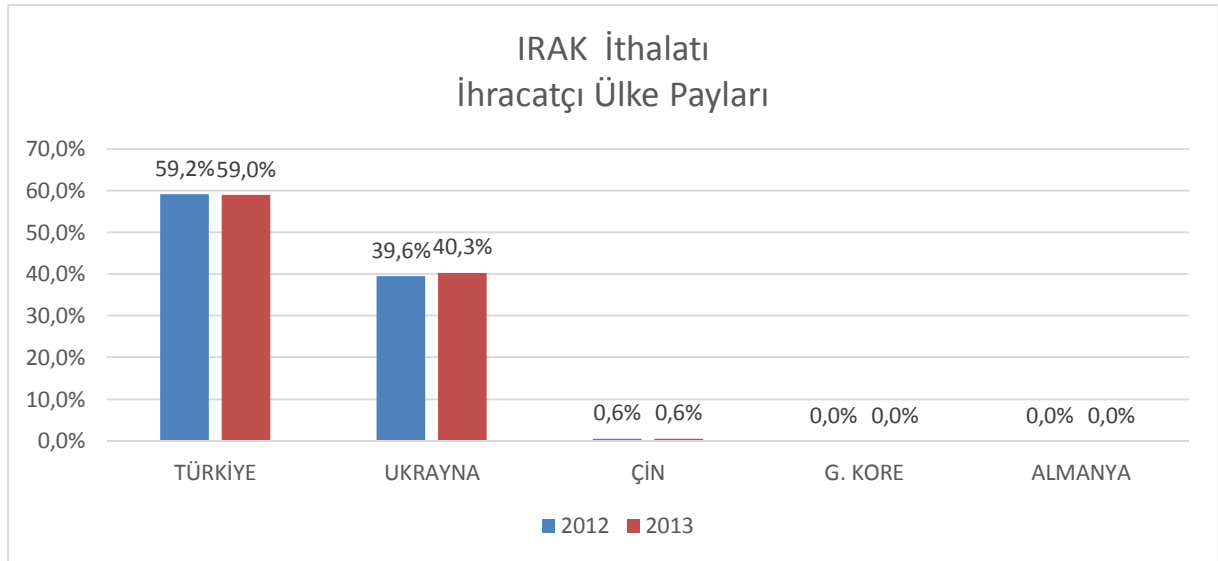
Umman'a Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç eden ülkelerin Umman'ın başkentine olan ortalama uzaklıkları 719 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,65'tir. Umman Uzun Yuvarlak Çubuk pazarında sadece iki ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Umman'ın 2013 yılı Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 420.000 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 22 bin ton Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Umman'ın Türkiye'den ithal ettiği Uzun Yuvarlak Çubuk tonu için ortaya çıkan değer 685 dolar iken BAE için bu değer 663 dolardır.

IRAK

Irak Dünyanın 2. büyük 7214.20 Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatçısı olup, Irak tarafından gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2009 yılından beri ciddi bir artış trendindedir. 2009 yılında 524 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 1,37 milyar dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 1,6 milyar dolar seviyesine yükselen Irak ithalatı, Dünya ithalatının %7,3'ünü karşılamaktadır.

Irak tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2012 yılına göre %16 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Irak Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %204 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Irak tarafından ithal edilen Uzun Yuvarlak Çubuk neredeyse tamamı Türkiye ve Ukrayna tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Irak'a 940 milyon dolar seviyesinde bir Uzun Yuvarlak Çubuk ihracatı gerçekleştirilmiş olup Irak Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %59'u Türkiye tarafından karşılanmıştır. Türkiye'ye en yakın rakip ülke Ukrayna olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 643 milyon dolarlık ihracat ile Irak pazarının %40,3'üne sahip olabilmektedir. Bu iki ülkenin Irak Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatındaki toplam payları %99 seviyesindedir.

Ülke olarak Irak'a yapılan Uzun Yuvarlak Çubuk ihracat miktarımız Irak'ın toplam ithalatını arttırmasına paralel olarak sürekli artmakta, ancak 2009 yılında 351 milyon dolar ile %67 olan pazar payımız 2010 yılında %50 seviyesine düşmüş, ardından 2011 yılında 598 milyon dolar ile tekrar yükselişe geçerek %59 olmuştur. 2013 yılında ihracatımız 940 milyon dolar seviyesine yükselmiş

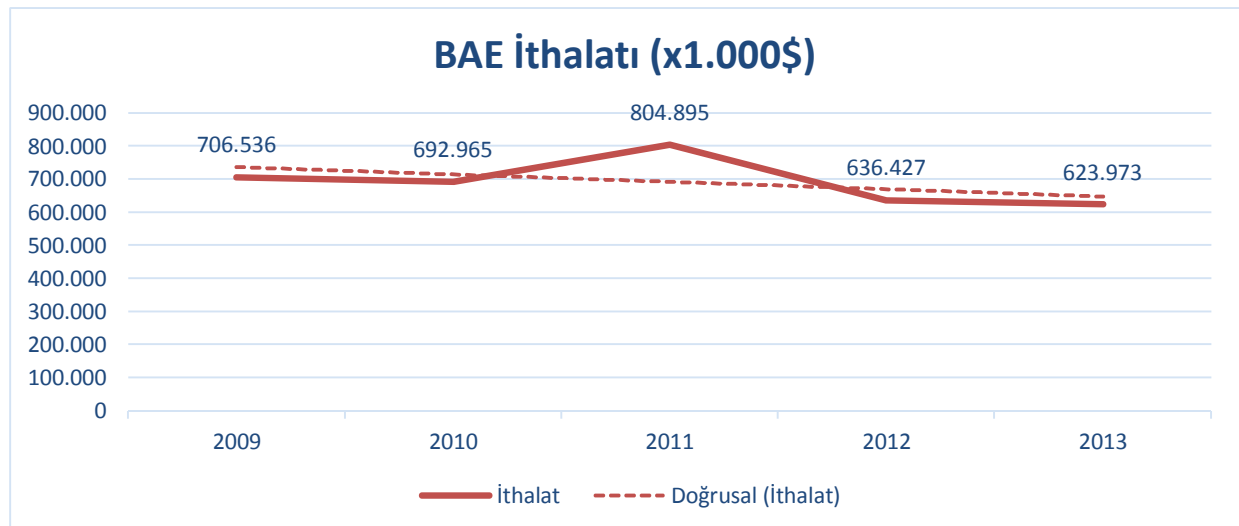
olmasına rağmen Ukrayna ve Çin etkisi ile Pazar payımız %59 seviyesinde kalmıştır. Bu noktada, Irak pazarı için tek rakip ülke Ukrayna'dır. Irak, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Uzun Yuvarlak Çubuk imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

IRAK İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	351.673	67%	317.231	50%	598.773	54%	812.185	59%	940.847	59%
UKRAYNA	159.557	30%	299.824	48%	443.150	40%	543.514	40%	643.231	40%
ÇİN	46	0%	4.214	1%	12.294	1%	8.526	1%	9.927	1%
G. KORE	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	686	0%
ALMANYA	0	0%	0	0%	0	0%	6	0%	8	0%

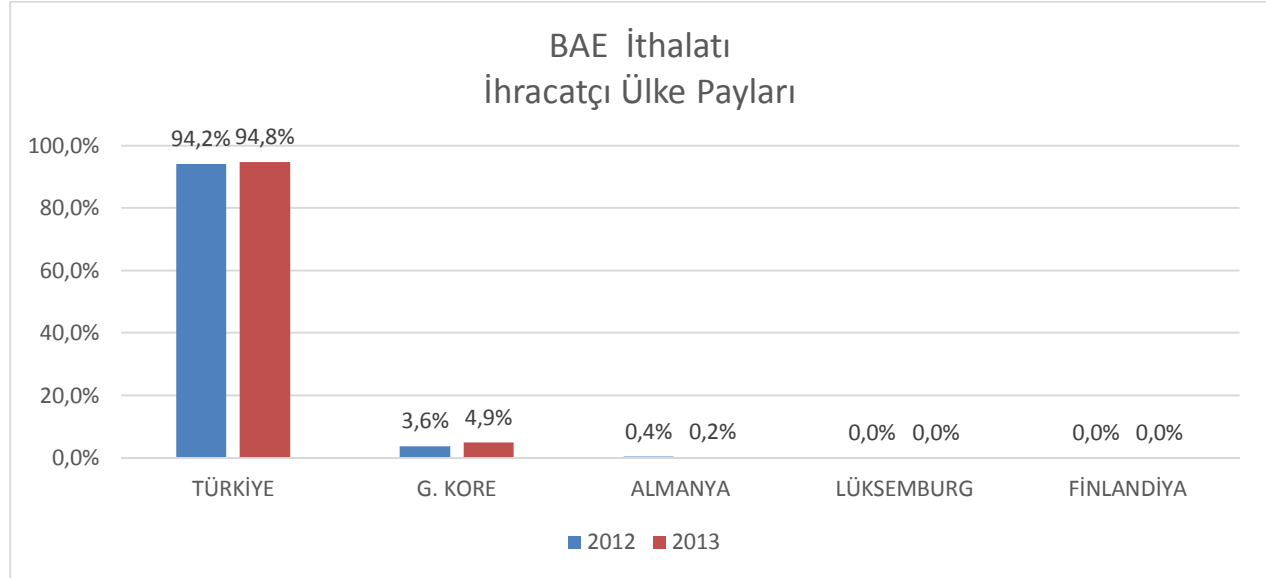
Irak'a Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç eden ülkelerin Irak başkentine olan ortalama uzaklıkları 4.236 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,12'dir. Irak Uzun Yuvarlak Çubuk pazarında sadece iki ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Irak'ın 2012 yılı Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 3 milyon ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2012 yılında 1,8 milyon ton Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç ettiği görülmektedir. 2012 yılı verilerine göre Irak'ın Türkiye'den ithal ettiği Uzun Yuvarlak Çubuk tonu için ortaya çıkan değer 605 dolar iken Ukrayna için bu değer 573 dolardır.

BİRLEŞİK ARAB EMİRLİKLERİ (BAE)

BAE Dünyanın 4. büyük 7214.20 Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatçısı olup, BAE tarafından gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2009 yılından beri yavaş bir düşüş trendindedir. 2009 yılında 706 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 636 milyon dolar seviyesine gerilemiştir. 2013 yılında ise 623 milyon dolar seviyesine gerileyen BAE ithalatı, Dünya ithalatının %4,79'unu karşılamaktadır.

BAE tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2012 yılına göre %1,96 oranında bir düşüş göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda BAE Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %11,69 oranında azaldığı görülmektedir.

BAE tarafından ithal edilen Uzun Yuvarlak Çubuk neredeyse tamamı Türkiye tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından BAE'ne 591,7 milyon dolar seviyesinde bir Uzun Yuvarlak Çubuk ihracatı gerçekleştirilmiş olup BAE Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %94,8'i Türkiye tarafından karşılanmıştır. Türkiye'ye en yakın rakip ülke G. Kore olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 30 milyon dolarlık ihracat ile BAE pazarının %4,9'una sahip olabilmıştır. Bu iki ülkenin BAE Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatındaki toplam payları %99,7'dir.

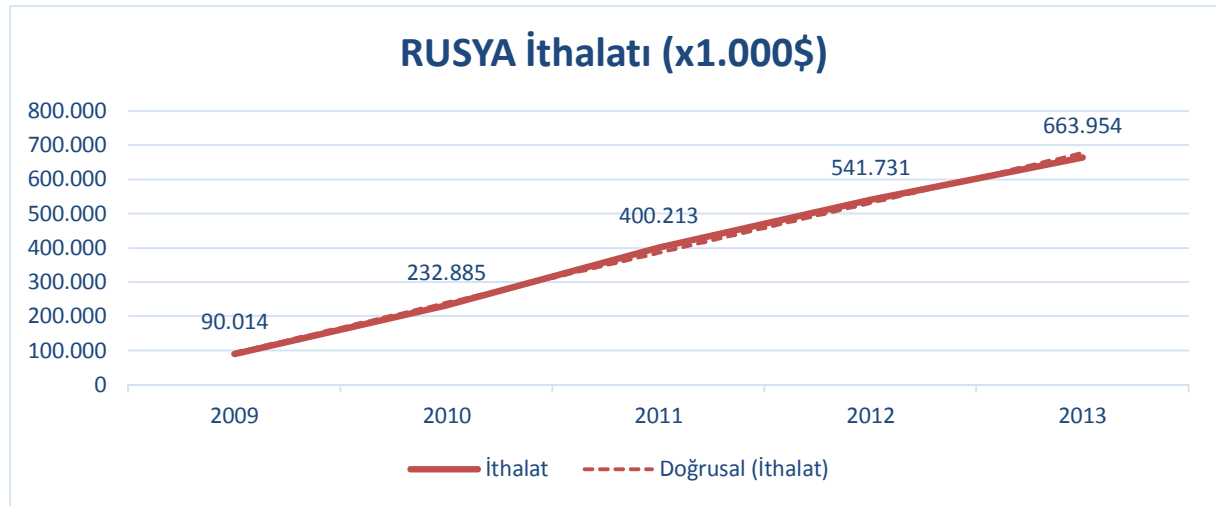
Ülke olarak BAE'ne yapılan Uzun Yuvarlak Çubuk ihracat miktarımız BAE'nin toplam ithalat trendine paralel olarak değişmekte, 2009 yılında 694 milyon dolar ile %98 olan pazar payımız 2011 yılında %95 seviyesine gerilemiş, ardından 2012 yılında 599 milyon dolar ile %94'e düşmüş, 2013 yılını ise %94,8 seviyesinde tamamlamıştır. Bu noktada, BAE pazarı için tek rakip ülke G. Kore'dir. BAE, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Uzun Yuvarlak Çubuk imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

BAE İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	694.493	98%	657.779	95%	767.134	95%	599.453	94%	591.711	95%
G. KORE	26	0%	29	0%	7.907	1%	23.207	4%	30.481	5%
ALMANYA	985	0%	27.013	4%	1.547	0%	2.591	0%	1.537	0%
LÜKSEMBURG	0	0%	88	0%	232	0%	142	0%	149	0%
FİNLANDİYA	0	0%	0	0%	0	0%	7	0%	70	0%

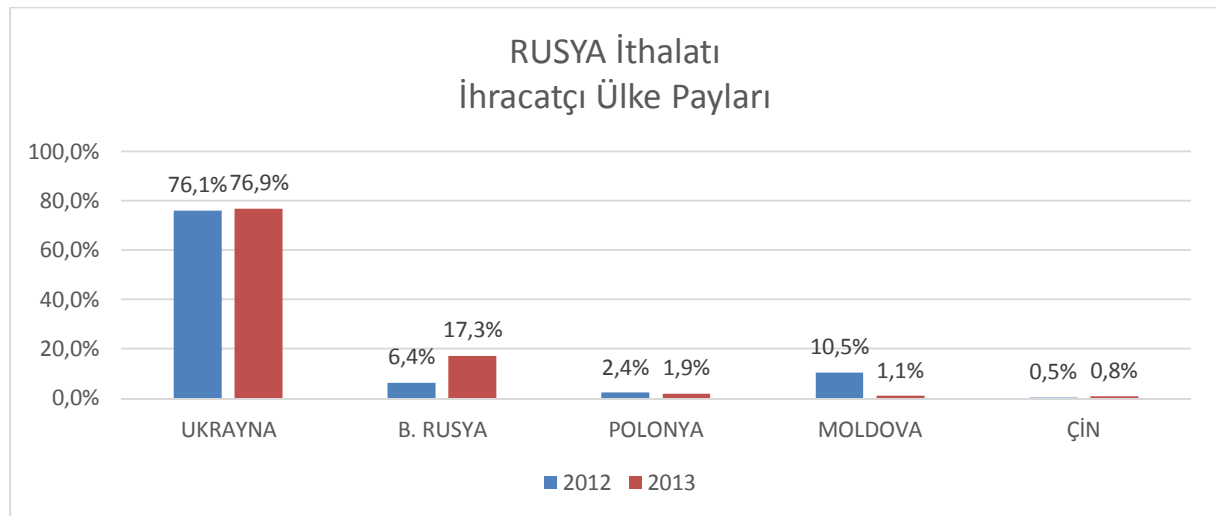
BAE'ne Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç eden ülkelerin Etiyopya başkentine olan ortalama uzaklıkları 3.075 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,32'dir. BAE Uzun Yuvarlak Çubuk pazarında sadece iki ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. BAE'nin 2012 yılı Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 1,1 milyon ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2012 yılında 1,03 milyon ton Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç ettiği görülmektedir. 2012 yılı verilerine göre BAE'nin Türkiye'den ithal ettiği Uzun Yuvarlak Çubuk tonu için ortaya çıkan değer 572 dolar iken G. Kore için bu değer 834 dolardır.

RUSYA

Rusya Dünyanın 6. büyük 7214.20 Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatçısı olup, Rusya tarafından gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2009 yılından beri ciddi bir artış trendindedir. 2009 yılında 90 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 541 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 664 milyon dolar seviyesine yükselen Rusya ithalatı, Dünya ithalatının %5,1'ini karşılamaktadır.

Rusya tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatı 2012 yılına göre %22,56 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Rusya Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %630 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Rusya tarafından ithal edilen Uzun Yuvarlak Çubuk neredeyse tamamı Ukrayna ve B. Rusya tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Ukrayna tarafından Rusya'ya 510 milyon dolar seviyesinde bir Uzun Yuvarlak Çubuk ihracatı gerçekleştirilmiş olup Rusya Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %77'si Ukrayna tarafından karşılanmıştır. Ukrayna'ya en yakın rakip ülke Beyaz Rusya olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 115 milyon dolarlık ihracat ile Rusya pazarının %17,3'üne sahip olabilmıştır. Bir diğer etkili ülke olan Moldova ise 2012 yılında 56 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirmiş ve pazardan %10,5 oranında bir pay almıştır. Bu üç ülkenin Rusya Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatındaki toplam payları %95'tir.

RUSYA İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
UKRAYNA	35.250	39%	188.380	81%	297.160	74%	412.293	76%	510.297	77%
BEYAZ RUSYA	0	0%	0	0%	0	0%	34.623	6%	115.064	17%
POLONYA	4.330	5%	5.198	2%	9.243	2%	13.079	2%	12.760	2%
MOLDOVA	45.787	51%	28.364	12%	57.133	14%	56.733	10%	6.983	1%
ÇİN	553	1%	533	0%	872	0%	2.553	0%	5.467	1%

Rusya'ya Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç eden ülkelerin Rusya başkentine olan ortalama uzaklıkları 2.578 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,32'dir. Rusya Uzun Yuvarlak Çubuk pazarında ortalama üç ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Rusya'nın 2012 yılı Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 1,14 milyon ton ürün ithal edildiği ve Ukrayna'nın 2012 yılında 824 bin ton Uzun Yuvarlak Çubuk ihraç ettiği görülmektedir. 2012 yılı verilerine göre Rusya'nın Ukrayna'dan ithal ettiği Uzun Yuvarlak Çubuk tonu için ortaya çıkan değer 584 dolar iken Beyaz Rusya için bu değer 565 dolardır.

7. 7216.21 (L Şeklinde Profiller)

7.1. GTİP Kodunun Belirlenmesi

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı web sitesinde yayınlanmış olan 2014 yılı GTİP tablosuna göre 7216.21 grubunda 2 farklı ürün bulunmaktadır. Bu ürünler Karabük ilinde üretilmekte olup ihrac potansiyeli taşımaktadır.

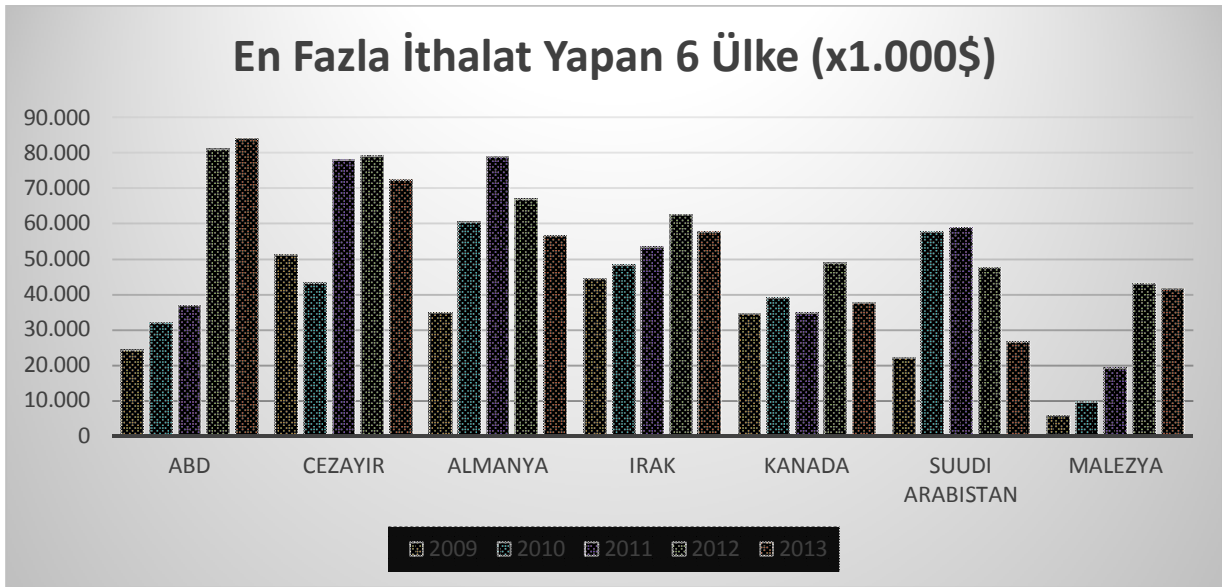
7216.21	- L şeklinde profiller (sadece sıcak haddelenmiş, sıcak çekilmiş, yükseklikleri 80 mm. den az olanlar):
7216.21.00.10.00	' - - - Ağırılık itibariyle % 0, 6 veya daha fazla karbon içerenler
7216.21.00.90.00	- - - Diğerleri

7.2. Dünya İthalatı

7216.21 L profil ürün grubunda 2013 yılında toplamda 1,16 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirilmiş olup bir önceki yıla göre %3,24 oranında bir düşüş yaşanmıştır. 2009 küresel ekonomik krizin ardından sürekli bir artış trendinde olan Dünya ithalatı uzun bir aradan sonra 2013 yılında düşüş göstermiştir. 2013 yılında Dünya genelinde 18.8 trilyon dolarlık ithalat gerçekleştirilmiş olup 7216.21 ürün grubunda gerçekleştirilen ithalat toplamın %0,008'sini oluşturmuştur.

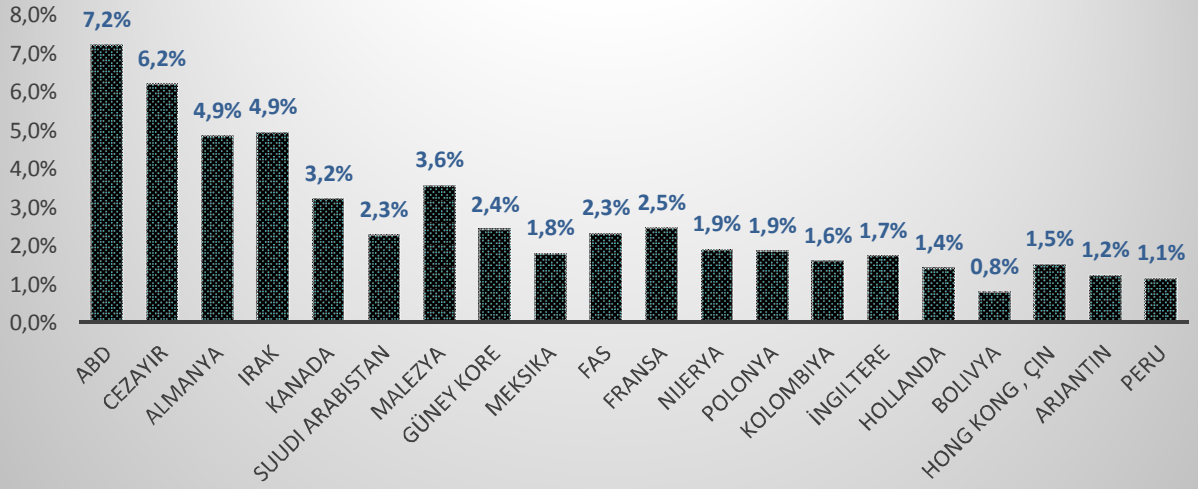
DÜNYA İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
DÜNYA TOPLAMI	805.584	913.860	1.176.638	1.203.925	1.164.908
ABD	24.040	31.986	36.797	81.034	84.176
Cezayir	51.144	43.065	77.966	79.013	72.333
Almanya	34.817	60.398	78.764	66.907	56.627
Irak	44.370	48.297	53.375	62.533	57.569
Kanada	34.459	38.971	34.625	48.693	37.523
Suudi Arabistan	21.948	57.561	58.963	47.410	26.471
Malezya	5.576	9.523	18.978	42.918	41.556
Güney Kore	8.694	14.642	26.942	38.763	28.213
Meksika	15.654	22.469	46.524	37.241	20.973
Fas	25.998	26.438	39.547	31.238	26.953
Fransa	26.438	28.799	43.582	29.114	28.650
Nijerya	22.860	32.886	36.823	24.933	22.112
Polonya	6.571	13.116	23.525	23.480	21.725
Kolombiya	6.494	5.533	12.929	23.248	18.685
İngiltere	14.025	18.948	23.391	21.840	20.290
Hollanda	17.197	18.431	25.883	21.819	16.488
Bolivya	10.959	13.764	18.444	20.268	9.210
Hong Kong , Çin	11.396	12.879	18.655	19.423	17.658
Arjantin	12.564	34.292	21.447	17.048	14.356
Peru	81.286	17.719	14.515	16.683	13.382

Tabloya bakıldığında Dünya genelinde 2013 yılında en fazla 7216.21 (L Profil) ithal eden ülkenin 84 milyon dolar ile ABD olduğu görülmekle birlikte, bu ithalat rakamına en yakın ülke olan Cezayir'in ABD'den yaklaşık 11,8 milyon dolar daha az ithalat gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu verilere göre ithalat yapan ilk 6 ülke; ABD, Cezayir, Almanya, Irak, Kanada ve Malezya'dır. 2013 yılında bu 6 ülke toplamda 350 milyon dolarlık ithalat ile toplam Dünya L profil (7216.21) ithalatının %33'ünü gerçekleştirmektedir. Ülkemiz L profil üretiminde ihtiyacımızın daha fazlasını üretme kapasitesine sahip olması ve Dünya ihracatında 1. Sırada yer alması nedeni ile kayda değer bir ithalata sahip değildir.

7216.21 Gtip numaralı L profiller altyapı, konut inşaatı ve çelik konstrüksiyonlarda yoğun olarak kullanılmaktadır. Ciddi bir kentsel dönüşüm ve altyapı yenileme sürecinde olan Cezayir ve Irak'ın en fazla ithalat gerçekleştiren ülkeler arasında olması olağandır. 2013 yılına kadar ithalatlarını sürekli arttıran bu iki ülke, Dünya ithalatına paralel olarak 2013 yılında ithalatını azaltmıştır. ABD ve Almanya'nın L profil ithalatında artış göstermeleri dikkat çekicidir. Uzun çelik üretimi kapasitesine sahip bu iki ülkenin katma değeri daha yüksek olan ve demir cevherinden üretilen yassı çelik ürün üretimine yönelmiş olmasının bu durumun ortaya çıkmasında önemli bir etmen olduğu düşünülmektedir.

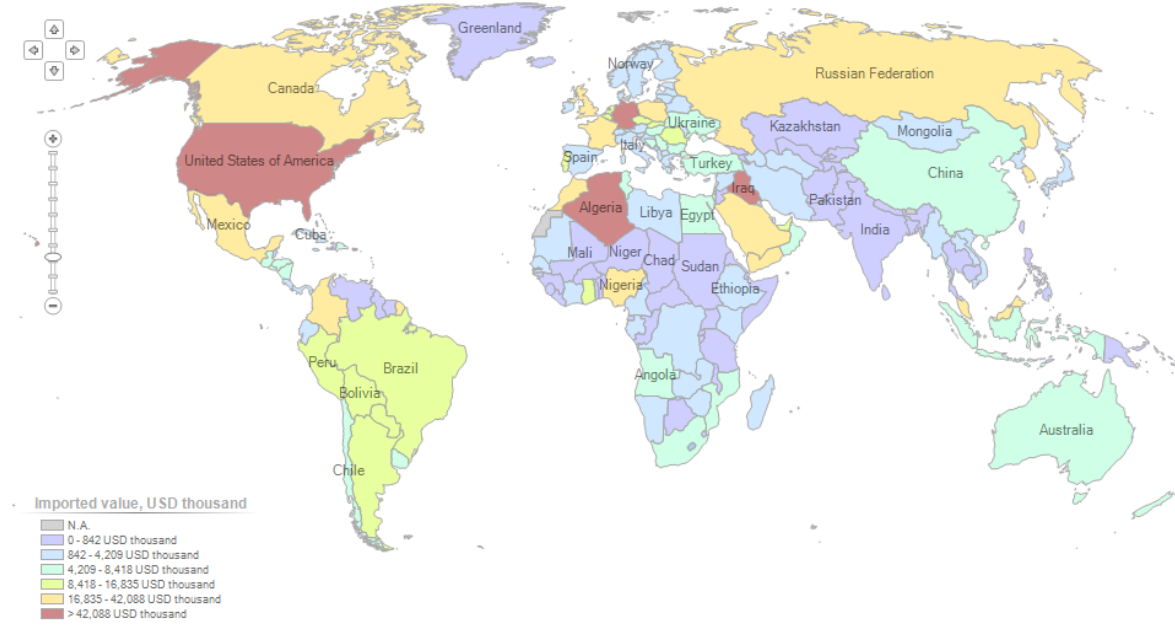
2013 İthalatı Ülke Payları

Tabloda 2013 yılında en fazla L profil (7216.21) ithalatı yapan ülkelerin Dünya ithalatı içerisindeki paylarının oranı verilmiştir. Bu 20 ülkenin gerçekleştirdiği uzun yuvarlak çubuk ithalatı Dünya ithalatının %54,5'ini oluşturmaktadır. Dünya L profil ithalatında talep dağılımının kıtalar bazında eşit olduğu açıkça görülmektedir. Dünya ithalatının büyük çoğunluğunu gerçekleştiren bu 20 ülkenin iki kategoride değerlendirilmesi gerekmektedir. Birinci kategori olarak yeni kentsel dönüşüme girip altyapı yatırımlarını arttıran ve gelişmekte olan ülkeler sınıfında yer alanlar şeklinde olup ikinci kategori L profil üretebilme kabiliyetine sahip olup katma değeri daha yüksek olan yassı çelik üretimi gerçekleştirmek sureti ile L profil ihtiyacını ithalat ile karşılayan ülkeler şeklindedir. Dünya'nın en fazla L profil ihracatını gerçekleştiren ülkemiz açısından yoğun ithalat gerçekleştiren ülkelerin dağınık bir coğrafyada olması dezavantaj teşkil etmektedir.

List of importers for the selected product in 2013

Product : 721621 Sections,L,i/nas,nfw than hot rolld,drawn or extrudd,of a height <80mm

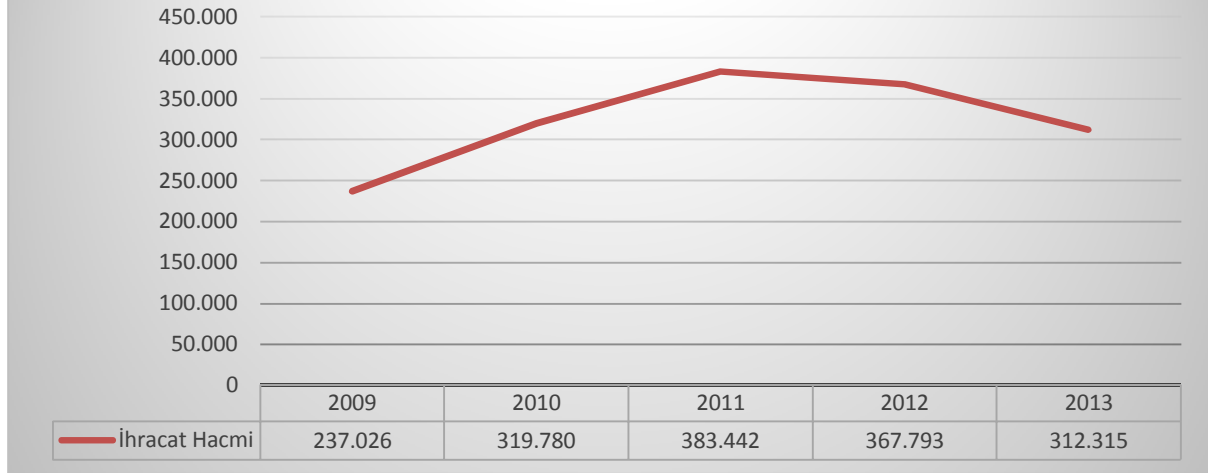

7.3. Türkiye İhracatı

Türkiye İhracatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
İhracat Hacmi	237.026	319.780	383.442	367.793	312.315
Değişim Oranı(%)		35%	20%	-4%	-15%

2013 yılı verilerine göre Türkiye, Dünya'nın en büyük L Profil (7216.21) ihracatçısı konumunda olup Türkiye'nin yapmış olduğu ihracat miktarı 312 milyon dolardır. Türkiye, 2013 yılında yapmış olduğu bu ihracat rakamı ile bir önceki yıla göre %15,1 oranında daha az ihracat yapmıştır. 2009 yılına göre karşılaştırdığımızda ise L Profil ihracatımızın %31 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Türkiye'nin 2013 yılındaki toplam ihracatı 151,8 milyar dolar olup L profil ürün grubunda yapılan ihracat, ülke toplam ihracatının %0,2'si kadardır.

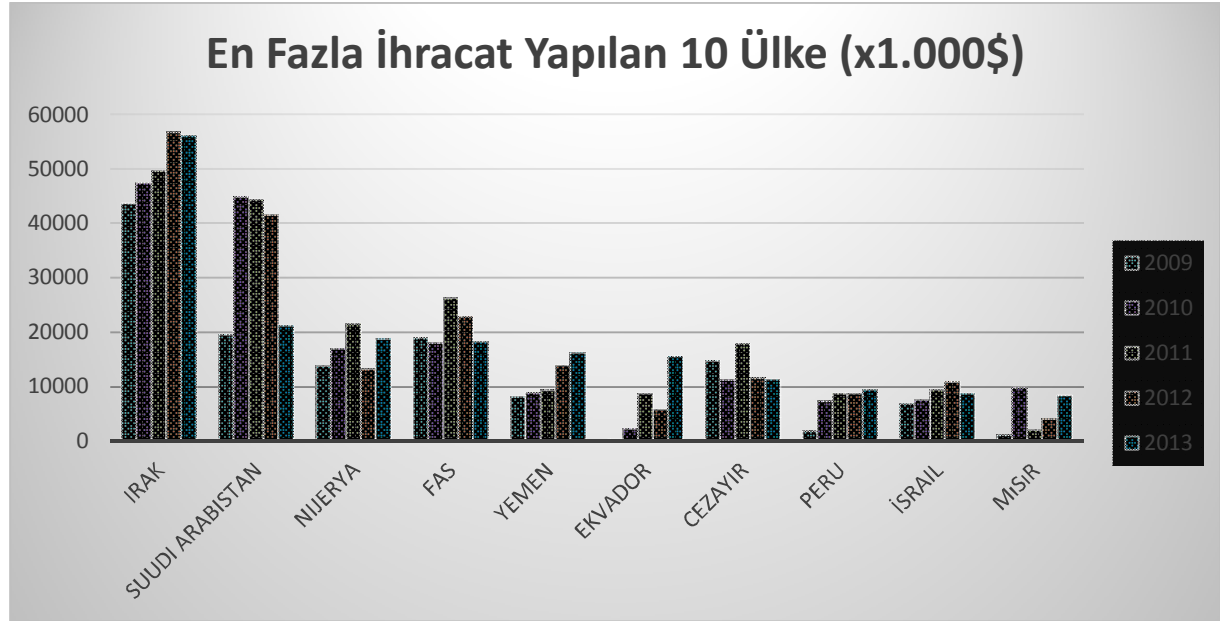
Türkiye İhracatı (x1.000 \$)

2009-2013 yılları arasında Türkiye tarafından gerçekleştirilen L profil ihracatı incelendiğinde, 237 milyon dolar olan 2009 yılı L profil ihracatımızın 2011 yılı tamamlandığında 383 milyon dolar seviyesine yükseldiği görülmüştür. 2012 yılında Türkiye, L profil ihracat performansını düşürmeye başlamış, dönem sonunda 367,7 milyon dolar seviyesine düşen ihracatımız 2013 yılında 312 milyon dolar seviyesine düşmüştür.

Türkiye İhracatı (x1.000\$) ve Ülke Payları (%)										
	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DÜNYA	237.026		319.780		383.442		367.793		312.315	
Irak	43.707	18%	47.403	15%	49.612	13%	56.748	15%	56.182	18%
Suudi Arabistan	19.429	8%	44.845	14%	44.389	12%	41.542	11%	21.175	7%
Nijerya	13.649	6%	16.881	5%	21.457	6%	13.054	4%	18.693	6%
Fas	18.861	8%	17.954	6%	26.181	7%	22.773	6%	18.206	6%
Yemen	8.012	3%	8.754	3%	9.195	2%	13.813	4%	16.143	5%
Ekvador	115	0%	2.097	1%	8.569	2%	5.689	2%	15.476	5%
Cezayir	14.692	6%	11.102	3%	17.796	5%	11.420	3%	11.267	4%
Peru	1.627	1%	7.166	2%	8.680	2%	8.614	2%	9.350	3%
İsrail	6.720	3%	7.433	2%	9.323	2%	10.701	3%	8.602	3%
Mısır	904	0%	9.637	3%	1.941	1%	3.855	1%	8.240	3%
Lübnan	3.330	1%	1.708	1%	2.688	1%	5.050	1%	7.726	2%
Brezilya	57	0%	3.621	1%	8.049	2%	6.405	2%	6.628	2%
ABD	3.539	1%	9.159	3%	20.871	5%	17.229	5%	5.638	2%
İngiltere	759	0%	3.252	1%	4.372	1%	4.989	1%	5.070	2%
Ürdün	1.763	1%	930	0%	2.653	1%	3.410	1%	4.574	1%
Kanada	3.103	1%	3.432	1%	3.578	1%	12.787	3%	4.323	1%
Senegal	2.920	1%	5.641	2%	7.017	2%	6.830	2%	4.271	1%
Gürcistan	2.317	1%	3.271	1%	3.717	1%	4.434	1%	4.242	1%
Malezya	78	0%	568	0%	1.740	0%	6.298	2%	4.016	1%
Portekiz	826	0%	130	0%	480	0%	193	0%	3.646	1%

2009-2013 yılları arasında Türkiye'nin L profil ihracat miktarı ve ülke paylarına baktığımızda 2013 yılındaki L profil ihracatımızın %42'sini gerçekleştirdiğimiz Irak, S. Arabistan, Nijerya, Fas ve Yemen'in en önemli pazarlarımız olduğu görülmektedir. L profil ihracatı gerçekleştirdiğimiz ilk 20 ülkeye yapılan ihracat miktarımız toplam L profil ihracatımızın %75'ini oluşturmaktadır. Bu durum ülke olarak çok farklı lokasyonlarda ihracat gerçekleştirdiğimizi göstermektedir. Dünyanın en fazla L profil üretme kapasitesine sahip ülkesi olan Türkiye, yurt içi ihtiyacının çok daha fazlasını üreterek bir açıdan ihracat yapmaya zorunlu hale gelmektedir. Bu nedenle Dünya üzerinde ilgili ürünü tüketen hemen hemen her ülkeye ihracat gerçekleştirilmektedir.

2013 yılında ülke ihracatımız düşüş göstermiş olup ihracatımızın artış trendinin devam ettiği ülkeler sırası ile Yemen, Ekvator, Peru ve Mısır'dır. Son 5 yıllık süreçte yoğun olarak Orta Doğu ve Afrika'da ihracat gerçekleştiren ülkemizin Avrupa ülkesi olan İngiltere'de ihracatını arttırması önemlidir. Altyapı ve inşaat yatırımlarının hız kazandığı Güney Amerika kıtasında da Peru ve Brezilya iki önemli Pazar ülke olup Afrika kıtasındaki en önemli Pazar ülkelerimiz Nijerya ve Senegal'dir.

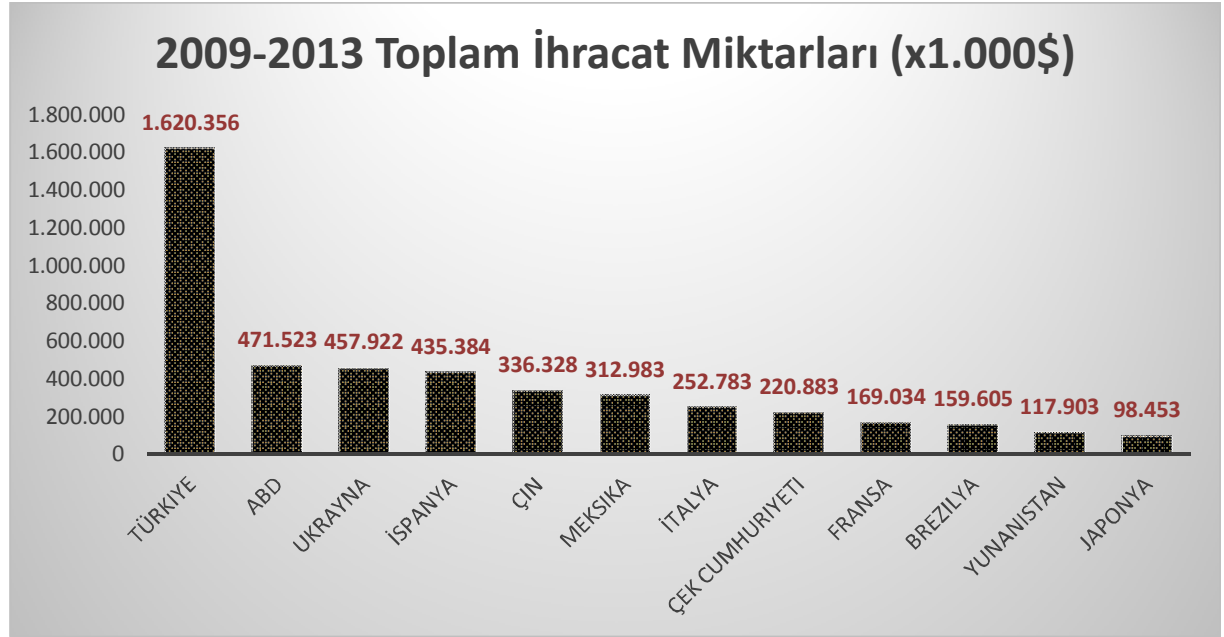
	Irak	Suudi Arabistan	Nijerya	Fas	Yemen	Ekvador	Cezayir	Peru
2013 İthalatı (x1.000\$)	56.182	21.175	18.693	18.206	16.143	15.476	11.267	9.350
Türkiye İhracatındaki Payı (%)	18,00	6,80	6,00	5,80	5,20	5,00	3,60	3,00
2013 İthalatı (Ton)	84.846	33.671	28.221	29.120	23.973	24.298	18.037	14.081
Birim Değer (USD/Ton)	662	629	662	625	673	637	625	664
2009-2013 İhracat Artış Oranı-Ş (%)	7	1	4	2	20	195	-5	45
2009-2013 İhracat Artış Oranı-Ton (%)	1	-6	-3	-4	11	179	-11	36
İthalat Dünya Sıralaması	3	9	11	10	17	74	2	25
Dünya İthalatındaki Payı	6	3	2	3	2	0	7	1
2009-2013 İthalat Artış Oranı-Ş (%)	9	3	-1	2	21	-7	14	15

L profil ihracatımıza tonaj olarak baktığımızda Ülkemizin toplam 476 bin ton ürün ihraç ettiği, Irak, S. Arabistan ve Nijerya'ya gerçekleştirdiğimiz toplam ihracatın 146 bin ton olduğu, birim tonaj değeri olarak ortalama 650 dolar seviyesinde bir trend yakalandığı görülmektedir. 2009-2013 yılları arasında ihracatımız genel olarak düşüş göstermiş olup Ekvator ve Peru'da önemli oranda artmıştır. Özellikle Ekvator'a yapılan L profil ihracatının tonaj bazında %179 artması dikkat çekicidir. En fazla L profil ihraç ettiğimiz 8 ülkenin 4 tanesi Dünyanın ilk 10 ithalatçısı arasındadır.

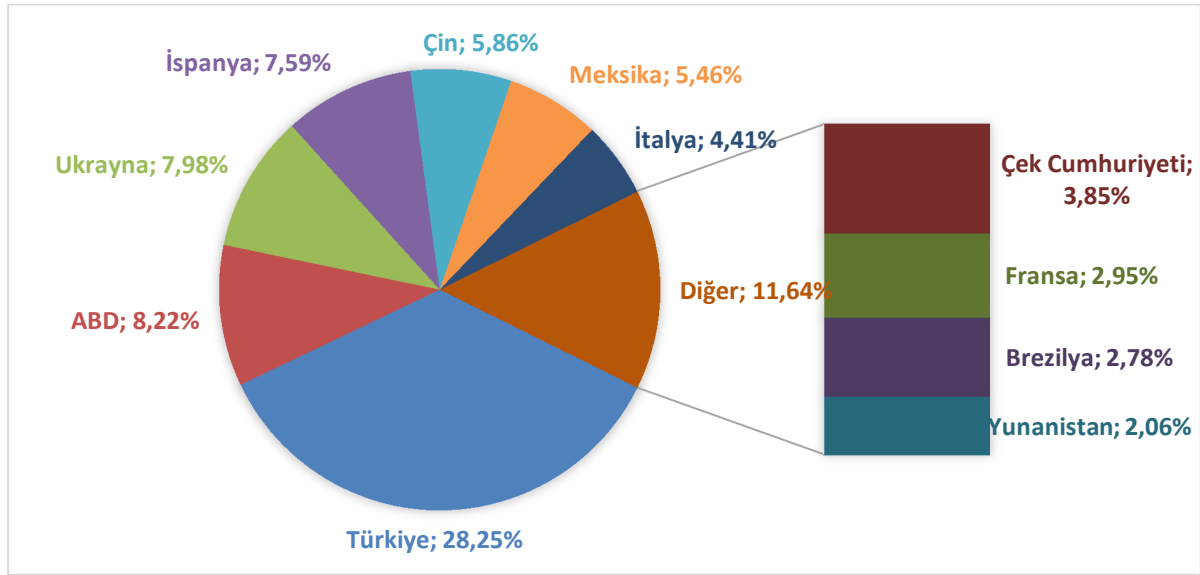
İhracatçı Ülkeler ve İhracat Miktarları (\$)					
Ülke	2009	2010	2011	2012	2013
Türkiye	237.026	319.780	383.442	367.793	312.315
Çin	43.320	53.170	58.400	67.909	113.529
İspanya	56.189	72.297	110.073	98.895	97.930
Meksika	39.186	60.106	54.224	69.667	89.800
ABD	41.689	115.286	123.170	118.905	72.473
İtalya	14.375	53.186	63.773	64.902	56.547
Ukrayna	82.850	109.486	129.159	83.138	53.289
Çek Cumhuriyeti	29.980	48.757	47.859	47.612	46.675
Fransa	21.378	25.900	36.903	42.954	41.899
Brezilya	24.795	34.366	33.211	35.077	32.156
Kanada	10.091	15.561	17.522	24.552	20.394

Yunanistan	9.659	22.356	44.958	22.318	18.612
Japonya	17.324	23.510	23.015	17.678	16.926
İngiltere	11.272	12.397	13.853	14.713	14.087
Almanya	13.425	14.610	18.059	18.158	13.306
Guatemala	7.694	10.005	15.265	15.826	12.969
Bulgaristan	6.921	7.367	9.187	5.857	11.811
Polonya	3.558	2.299	2.806	3.318	7.748
Tunus	1.654	5.960	5.645	11.040	6.485
Güney Afrika	5.400	4.704	3.513	3.351	6.252

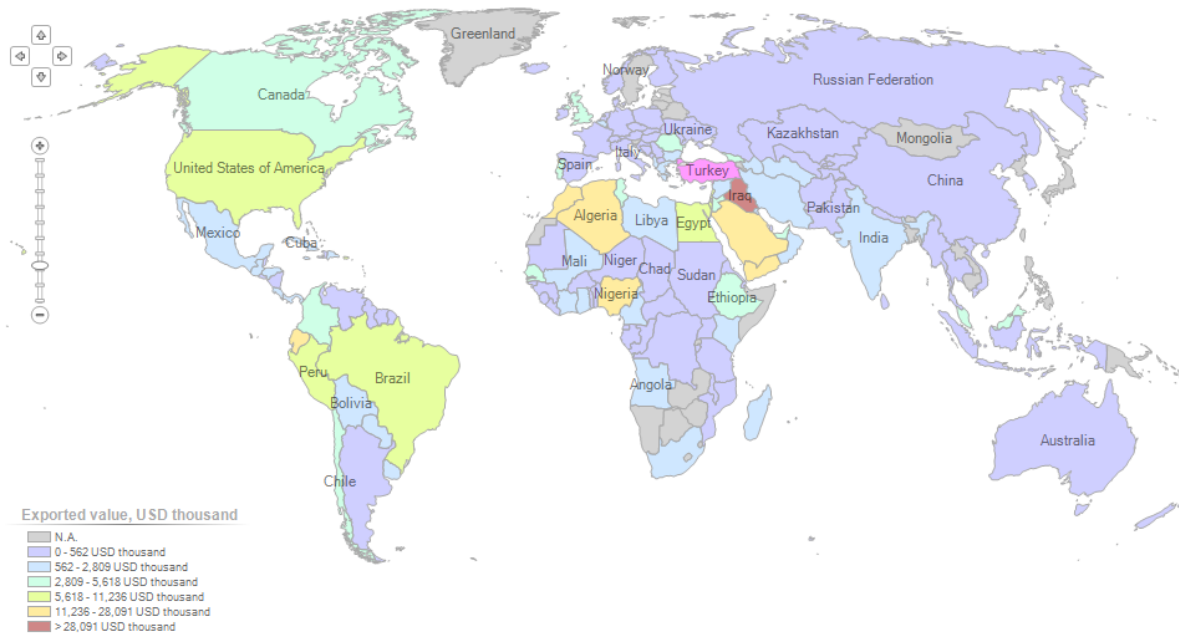
L profil ihraç eden ülkeleri incelediğimizde ülkemizin pazarın %28,5'ine sahip olduğu görülmekle birlikte Çin, İspanya ve Meksika rakip ülkelerdir. 2013 yılı gerçekleştirmelerine göre Çin 113,5 milyon dolar, İspanya 97 milyon dolar ve Meksika 89 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Ülkemizle birlikte bu üç ülkenin gerçekleştirdiği ihracat, Dünya toplam L profil ihracatının %47,16'sını oluşturmaktadır. 2009 global krizi sonrasında ekonomik daralma yaşayan iki ülke olan İspanya ve İtalya'nın tekrar toparlanma sürecine girerek ihracatlarını arttırmaları dikkat edilmesi gereken önemli bir noktadır. Özellikle İtalya'nın 2009 yılında 14 milyon dolar seviyesine düşürdüğü L profil ihracatını tekrar 60 milyon dolar seviyesine yükseltmiş olması önemlidir.

2009-2013 yılları arasında L Profil ihracatında ihracatçı ülkelerin toplam ihracatları incelendiğinde Ülkemizin 1,6 milyar dolar ihracat gerçekleştirdiği ve bu değer ile toplam ürün ihracatının %28'inin tarafımızca gerçekleştirildiği görülmektedir. En yakın rakiplerimiz olan ABD'nin %8,22, İspanya'nın %7,59 ve Ukrayna'nın ise pazarın %7,98'ine sahip olduğu tespit edilmiştir.

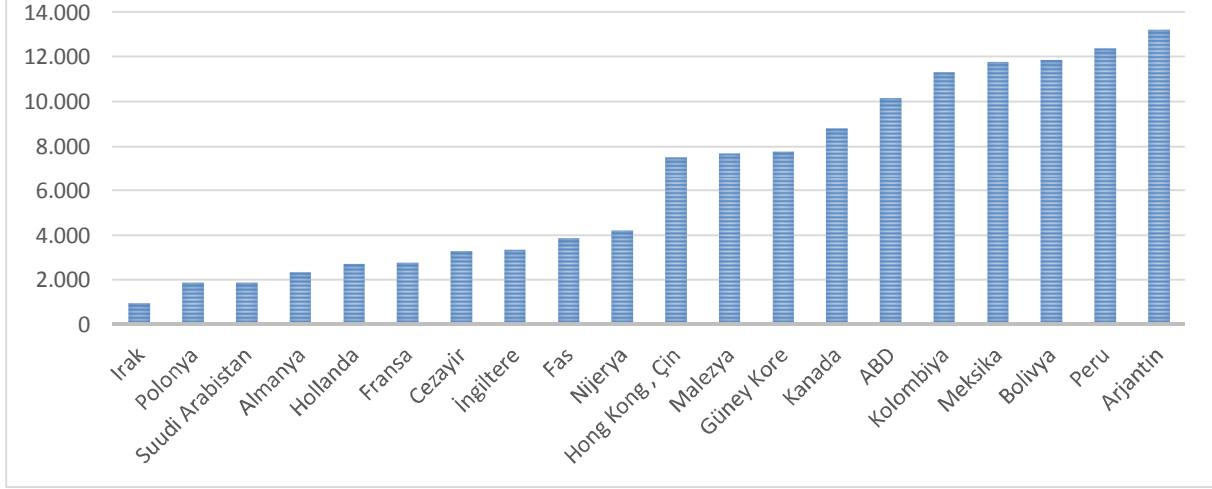
List of importing markets for a product exported by Turkey in 2013
 Product : 721621 Sections,L,i/nas,nfw than hot rolled,drawn or extruded,of a height <80mm

7.4. En Fazla İthalat Yapan Ülkelerin Ülkemize Mesafeleri

Uluslararası ticarete navlun önemli bir maliyet kalemini oluşturmaktadır. Bu nedenle yakın coğrafyadaki ülkeler, özellikle ağır malzeme veya büyük hacimli ürün ihracatında, rekabetin avantajlı olduğu yerlerdir. Buna göre bu çalışmada Dünya genelinde en fazla L Profil ithalatı yapan ülkelerin Türkiye'ye coğrafi yakınlıkları verilmiştir. Başkent Ankara ile diğer ülkelerin başkentleri arasındaki mesafeler baz alınarak, en fazla L Profil ithal eden ülkelerin sıralamasını gösteren grafik aşağıdadır. İlk 20 L Profil ithalatçısı içerisinde Ülkemize en yakın olan ülkeler Irak, Polonya ve S. Arabistan'dır.

İLK 20 İTHALATÇI ÜLKE - ÜLKEMİZE YAKINLIKLARI (KM)

7.5. Sınır Komşularımızın İthalatı

L Profil ihracatında sınır komşularımızın önemli olduğu düşünülmektedir. Hem navlun maliyetlerinin düşük olması avantajı hem de tarihi ilişkilerimiz göz önünde bulundurularak sınır komşularımızdan en fazla verim elde edilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Ancak; Suriye ile şu günlerde yaşamış olduğumuz politik sorunlar, Ermenistan ile olan tarihi problemler ve Yunanistan'ın içinde bulunduğu ekonomik kriz bu üç ülkenin hedef pazar olması açısından soru işaretleri içermektedir.

Öte yandan Irak son 5 yıldır başlatmış olduğu altyapı ve kentsel yenilenme süreçleri ile en önemli pazarlarımız arasında yer alırken Gürcistan ve Romanya'ya yaptığımız ihracat dikkat çekmektedir. Romanya'ya yapılan ihracat 14,7 milyon dolar ile 2013 yılında en yüksek seviyesine çıkmıştır.

Sınır Komşularımızın İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Irak	44.370	48.297	53.375	62.533	57.569
Suriye	36.540	15.976	18.656	5.122	4.563
Yunanistan	6.571	3.658	6.080	3.423	3.389
Bulgaristan	4.705	2.966	4.183	5.888	5.753
Romanya	11.012	9.673	12.241	8.807	14.724
Gürcistan	253	601	825	1.025	757
Ermenistan	121	364	303	242	203
İran	8.071	9.031	17.127	5.452	1.151
Kıbrıs	506	802	1.453	597	296

Tabloya bakıldığında sınır komşularımızdan 2013 yılında en fazla L Profil ithal eden ülke 57,5 milyon dolar ile Irak'tır. Irak, 2009 yılında 44 milyon dolarlık L Profil ithalatı gerçekleştirmiş ardından 2012 yılı sonuna kadar her yıl ithalat miktarını arttırmıştır. 2013 yılında en fazla L Profil ithal eden ikinci ülke 14,7 milyon dolarlık ithalatı ile Romanya'dır. 2009 yılında 11 milyon dolarlık ithalat yapan Romanya, 2011 yılında ithalatını önce 12 milyon dolara ardından da 2013 yılında 14,7 milyon dolara yükseltmiştir.

7.6. Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalatı

Karadeniz'e kıyı ülkelerin L Profil ithalatı verileri Karabük ilinin ihracat hedef pazarlarının değerlendirilmesi aşamasında önem arz etmektedir. Zira dış ticarete ürün fiyatının belirlenmesi en önemli parametrelerden birisi olup bunu trasportasyon ciddi şekilde etkilemektedir. Karabük ilinin coğrafi konumu ve lojistik altyapısı özellikle Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerle yapılacak ticaret açısından son derece avantajlıdır. Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında en fazla L Profil ithal eden ülke Rusya olup 2013 yılında 22,5 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. 2013 yılında L Profil ithalatını 2012 yılına göre %63 oranında arttıran Rusya, hem coğrafi konumu hem de şehirleşen nüfusunun artışı nedeniyle başta Türkiye olmak üzere Karabük açısından da önemli bir pazardır.

En fazla L Profil ithal eden ikinci ülke de 14,7 milyon dolarlık 2013 ithalatı ile Romanya'dır. Ekonomik kriz nedeniyle 2009 yılında L Profil ithalatını azaltan Romanya, kriz sonrası tekrar eski seviyesine ulaşmış olup 2011 yılında gerçekleştirdiği 12 milyon dolarlık ithalatın ardından 14,7 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. Karadeniz'e kıyı ülkelerden en az L Profil ithal eden ülke ise 757.000 dolar ile Gürcistan'dır.

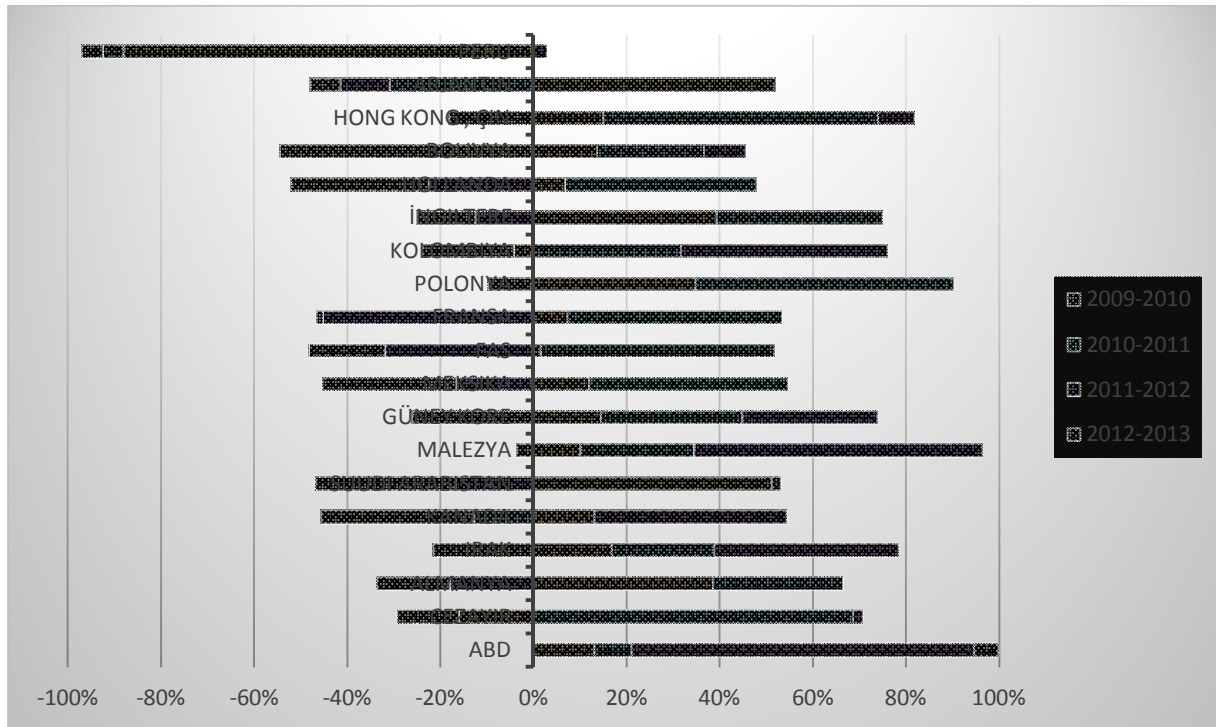
Karadenize Kıyı Ülkelerin İthalat Rakamaları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Rusya	2.150	6.912	10.845	13.842	22.548
Ukrayna	975	2.932	570	1.741	1.741
Romanya	11.012	9.673	12.241	8.807	14.724
Bulgaristan	4.705	2.966	4.183	5.888	5.753
Gürcistan	253	601	825	1.025	757
Moldovya	1.831	1.924	2.998	1.805	2.431

7.7. İthalat Trendi

Uluslar arası ticarete hedef pazarların belirlenmesi aşamasında incelenmesi gereken parametrelerden birisi de trend eğrisidir. İthalat trendinin yükselişte olduğu pazarlar dikkate alınmalı, diğer unsurlarla birlikte değerlendirilmelidir. 2009-2013 yılları arasında L Profil ithalatını arttıran ülkeler arasında en fazla dikkati çeken ülke 60 milyon dolarlık artışı ile ABD'dir. ABD özellikle 2011-2012 yılları arasında 44 milyon dolarlık L Profil ithalatı artışı gerçekleştirmiş ve Türkiye için ne kadar önemli bir pazar niteliği taşıdığını göstermiştir.

2009-2013 Dönemi İthalat Artışları (x1.000\$)					
	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2009-2013
ABD	7.946	4.811	44.237	3.142	60.136
Cezayir	-8.079	34.901	1.047	-6.680	21.189
Almanya	25.581	18.366	-11.857	-10.280	21.810
Irak	3.927	5.078	9.158	-4.964	13.199
Kanada	4.512	-4.346	14.068	-11.170	3.064
Suudi Arabistan	35.613	1.402	-11.553	-20.939	4.523
Malezya	3.947	9.455	23.940	-1.362	35.980
Güney Kore	5.948	12.300	11.821	-10.550	19.519
Meksika	6.815	24.055	-9.283	-16.268	5.319

2009-2013 yılları arasında L Profil ithalatını arttıran ve bu dönemde 36 milyon dolarlık artış ile dikkati çeken diğer ülke Malezya'dır. Son dönemlerin trend ülkesi Peru'da 2010 sonrasındaki dramatik düşüş piyasanın ne kadar dalgalı olduğuna önemli bir göstergedir. Dünya'nın en fazla L Profil ithalatı gerçekleştiren 20 ülkesinin 2009-2013 döneminde göstermiş oldukları performans oranları aşağıdaki grafikte gösterilmiştir. 4 dönem için de ithalatı artış trendinde olan tek ülke ABD'dir.

7.8. Afrika Kıtası İthalatı

Son yılların trend pazarlarından birisi de Afrika kıtasıdır. L Profil ihracatı için de önemli fırsatlar sunan Afrika, başta Cezayir olmak üzere birçok ülkesinde ciddi ithalat rakamlarına ulaşmaktadır. Cezayir, 2013 yılında gerçekleştirdiği L Profil ithalatı ile Afrika ülkeleri arasında Dünya sıralamasında 1. sırada yer almıştır. Fas, Nijerya, Gana ve Angola da öne çıkan diğer ülkelerdir.

Afrika Ülkeleri İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Cezayir	51.144	43.065	77.966	79.013	72.333
Fas	25.998	26.438	39.547	31.238	26.953
Nijerya	11.050	16.054	22.601	25.661	24.775
Gana	733	1.272	113	1.125	15.350
Angola	5.411	4.311	8.506	9.807	6.969
Tunus	5.007	6.531	3.856	8.135	6.491
Mısır	2.607	1.994	3.898	1.935	5.806
Mozambik	2.037	1.519	1.956	2.353	4.287
Güney Afrika	421	855	5.360	2.268	4.285
Etiyopya	4.981	2.500	1.399	241	4.196

7216.21 L-Profil İhracatında Türkiye'ye Uygulanan Vergi ve Korumacı Önlem Seviyeleri																			
Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K	Ülke	Yıl	Rev,	G,V	K
Arnavutluk	2014	HS12	0%		Panama	2013	HS12	0%		Lao Demokratik Halk Cumhur	2008	HS02	5,0%		Kosova	2013	HS12	10,0%	
Ermenistan	2013	HS07	0%		Papua Yeni Gine	2010	HS07	0%		Lübnan	2007	HS07	5,0%		Madagaskar	2014	HS12	10,0%	
Avusturalya	2014	HS12	0%		Peru	2013	HS12	0%		Liberya	2014	HS12	5,0%		Malawi	2013	HS07	10,0%	
Avusturya	2014	HS12	0%		Polonya	2014	HS12	0%		Mayotte	2013	HS12	5,0%		Montserrat	2013	HS07	10,0%	
Belçika	2014	HS12	0%		Portekiz	2014	HS12	0%		Meksika	2009	HS07	5,0%		Nikaragua	2013	HS12	10,0%	
Bosna Hersek	2014	HS12	0%		Romanya	2014	HS12	0%		Moğolistan	2013	HS07	5,0%		Ruanda	2013	HS12	10,0%	
Botsvana	2014	HS12	0%		Sirbistan	2014	HS12	0%		Umman	2013	HS12	5,0%		Sao Tome ve Principe	2013	HS07	10,0%	
Brunei Darussalam	2008	HS02	0%		Sejšeller	2007	HS92	0%		Katar	2013	HS12	5,0%		Tanzanya	2013	HS12	10,0%	
Bulgaristan	2014	HS12	0%		Singapur	2013	HS12	0%		Rusya	2013	HS12	5,0%		Tayland	1999	HS96	10,0%	
Cabo Verde	2013	HS12	0%		Slovakya	2014	HS12	0%		Saint Kitts and Nevis	2011	HS07	5,0%		Tunus	2008	HS07	10,0%	
Kanada	2013	HS12	0%		Slovenya	2014	HS12	0%		Aziz Lucia	2007	HS96	5,0%		Uganda	2013	HS12	10,0%	
Cook Adaları	2013	HS12	0%		Güney Afrika	2013	HS12	0%		Aziz Vincent ve Grenadinler	2007	HS96	5,0%		Özbekistan	2012	HS07	10,0%	
Hırvatistan	2014	HS12	0%		İspanya	2014	HS12	0%		Suudi Arabistan	2013	HS12	5,0%		Vanuatu	2012	HS07	10,0%	
Kıbrıs	2014	HS12	0%		Swaziland	2014	HS12	0%		Sierra Leone	2006	HS02	5,0%		venezuela	2013	HS02	10,0%	
Çek Cumhuriyeti	2014	HS12	0%		İsveç	2014	HS12	0%		Solomon Adaları	2013	HS02	5,0%		Viet Nam	2013	HS12	10,0%	
Danimarka	2014	HS12	0%		İsviçre	2013	HS12	0%		Tacikistan	2013	HS07	5,0%		Arjantin	2013	HS12	12,0%	
Estonya	2014	HS12	0%		Taipei , Çin	2013	HS07	0%		BAE	2013	HS12	5,0%		Bangladeş	2007	HS02	12,0%	
Finlandiya	2014	HS12	0%		Trinidad ve Tobago	2008	HS07	0%		Yemen	2013	HS12	5,0%		Brezilya	2012	HS07	12,0%	
Fransa	2014	HS12	0%		Tuvalu	2010	HS07	0%		Aruba	2013	HS07	6,0%		Paraguay	2013	HS12	12,0%	
Gürcistan	2012	HS02	0%		Ukrayna	2012	HS07	0%		Şili	2009	HS07	6,0%		Uruguay	2013	HS12	12,0%	
Almanya	2014	HS12	0%		İngiltere	2014	HS12	0%		Çin	2011	HS07	6,0%		Cezayir	2009	HS07	15,0%	
Yunanistan	2014	HS12	0%		ABD	2013	HS12	0%		Kamboçya	2007	HS02	7,0%		Anguilla	2013	HS07	15,0%	
Hong Kong , Çin	2014	HS12	0%		Zambiya	2013	HS12	0%		Filipinler	2008	HS07	7,0%		Endonezya	2013	HS07	15,0%	
Macaristan	2014	HS12	0%		Myanmar	2007	HS02	1,50%		Mauritius	2014	HS12	7,5%		Maldivler	2009	HS07	15,0%	
İzlanda	2013	HS12	0%		Angola	2009	HS07	2,00%		Mozambik	2010	HS07	7,5%		Nepal	2013	HS12	15,0%	
İrlanda	2014	HS12	0%		Eritre	2006	HS96	2,00%		Samoa	2013	HS12	8,0%		Tonga	2013	HS07	15,0%	
İsrail	2008	HS07	0%		Yeni Zelanda	2014	HS12	2,50%		Kostarika	2009	HS07	9,5%		Benin	2013	HS07	20,0%	
İtalya	2014	HS12	0%		Doğu Timor	2013	HS07	2,50%		Bolivia	2013	HS12	10,0%		Bhutan	2007	HS07	20,0%	
Jamaika	2011	HS07	0%		Palau	2012	HS02	3,00%		Burundi	2013	HS12	10,0%		Burkina Faso	2013	HS07	20,0%	
Japonya	2011	HS07	0%		Suriye	2013	HS12	3,00%		Kamerun	2012	HS07	10,0%		Komorlar	2013	HS02	20,0%	
Ürdün	2008	HS07	0%		Fransız Polinezyası	2013	HS12	4,00%		Orta Afrika Cumhuriyeti	2009	HS07	10,0%		Fildişi Sahili	2013	HS07	20,0%	
Güney Kore	2009	HS07	0%		Mikronezya	2006	HS02	4,00%		Çad	2011	HS07	10,0%		Dominik Cumhuriyeti	2008	HS07	20,0%	
Kırgızistan	2013	HS07	0%		Afganistan	2013	HS12	5,00%		Kongo	2014	HS12	10,0%		Gambiya	2012	HS07	20,0%	
Letonya	2014	HS12	0%		Antigua ve Barbuda	2013	HS96	5,00%		Demokratik Kongo	2009	HS02	10,0%		Gine - Bissau	2013	HS07	20,0%	
Lesotho	2014	HS12	0%		Azerbeycan	2013	HS12	5,00%		Ekvador	2012	HS07	10,0%		Mali	2013	HS07	20,0%	
Libya	2006	HS02	0%		Bahreyn	2013	HS12	5,00%		Mısır	2009	HS07	10,0%		Moritanya	2007	HS96	20,0%	
Lihtenştayn	2013	HS12	0%		Barbados	2013	HS07	5,00%		El Salvador	2013	HS12	10,0%		Nijer	2013	HS07	20,0%	
Litvanya	2014	HS12	0%		Belarus	2013	HS12	5,00%		Ekvator Ginesi	2007	HS07	10,0%		Nijerya	2013	HS07	20,0%	
Lüksemburg	2014	HS12	0%		Belize	2013	HS12	5,00%		Etiyopya	2012	HS07	10,0%		Pakistan	2008	HS07	20,0%	
Macao , Çin	2014	HS12	0%		Kolombiya	2013	HS12	5,00%		Gabon	2009	HS07	10,0%		Senegal	2013	HS07	20,0%	
Makedonya,Eski Yugoslav Cu	2012	HS12	0%		Küba	2013	HS07	5,00%		Gana	2013	HS12	10,0%		Togo	2013	HS07	20,0%	
Malta	2014	HS12	0%		Dominika	2013	HS07	5,00%		Guetamala	2013	HS12	10,0%		Zimbabve	2007	HS07	20,0%	
Moldova	2013	HS07	0%		Fiji	2013	HS12	5,00%		Gine	2012	HS02	10,0%		Bermuda	2014	HS12	22,3%	
Karadağ	2014	HS12	0%		Grenada	2013	HS07	5,00%		Haiti	2014	HS07	10,0%		Malezya	2008	HS07	25,0%	
Fas	2012	HS02	0%		Guyana	2012	HS07	5,00%		Honduras	2009	HS07	10,0%		Cibuti	2014	HS07	26,0%	
Namibya	2014	HS12	0%		Hindistan	2009	HS07	5,00%		İran	2011	HS07	10,0%		Sri Lanka	2012	HS12	30,0%	
Hollanda	2014	HS12	0%		Kazakistan	2013	HS12	5,00%		Kenya	2013	HS12	10,0%		Sudan	2013	HS12	40,0%	
Norveç	2013	HS12	0%		Kuveyt	2013	HS12	5,00%		Kiribati	2006	HS02	10,0%		Bahamalar	2013	HS12	45,0%	

7.9. HEDEF PAZAR ANALİZİ

Hedef Pazar Ülkenin belirlenmesinde uyguladığımız modele ilişkin açıklamalar raporumuzun yöntem kısmında verilmiştir. 7216.21 L Profil ihracatı için Hedef Pazar ülkelerin belirlenmesine yönelik yaptığımız çalışmanın detayları bu kısımda anlatılacaktır.

7.9.1. Potansiyel Hedef Ülkelerin Belirlenmesi

Ülkelerin mevcut L Profil ithalat hacimleri, tonajları, ithalat artış oranları, en fazla L Profil ihraç eden ülkelerin mevcut pazarları ve ülkemizin hali hazırda L Profil ihraç ettiği ülkeler ile model algoritması içinde kullanılan bir kısım parametreler incelenerek potansiyel arz eden 50 adet ülke belirlenmiş olup bu ülkeler şu şekildedir.

Irak	Rusya	Hindistan	Azerbaycan	Polonya
Romanya	BAE	Ürdün	Lübnan	Malezya
Angola	Peru	Fransa	Brezilya	Singapur
Kamerun	Guatemala	Honduras	Mısır	Tunus
ABD	Suudi Arabistan	Kolombiya	Güney Kore	El Salvador
Fas	Bulgaristan	İsrail	Meksika	Kıbrıs
Suriye	Nijerya	Hollanda	Belçika	Dominik Cumhuriyeti
Cezayir	Ekvator	İngiltere	Arjantin	Avusturalya
Portekiz	Gana	Bolivya	Şili	Kosta Rika
Kanada	Almanya	Çin	Panama	Küba

7.9.2. Hedef Pazar Matrisinin Oluşturulması

L Profil ihracatına yönelik Hedef Pazar'ın belirlenmesi için 14 adet parametre oluşturulmuş, bu parametrelere yönelik ağırlıklar belirlenmiş ve 50 ülkenin her biri bu yöntemle puanlanmıştır.

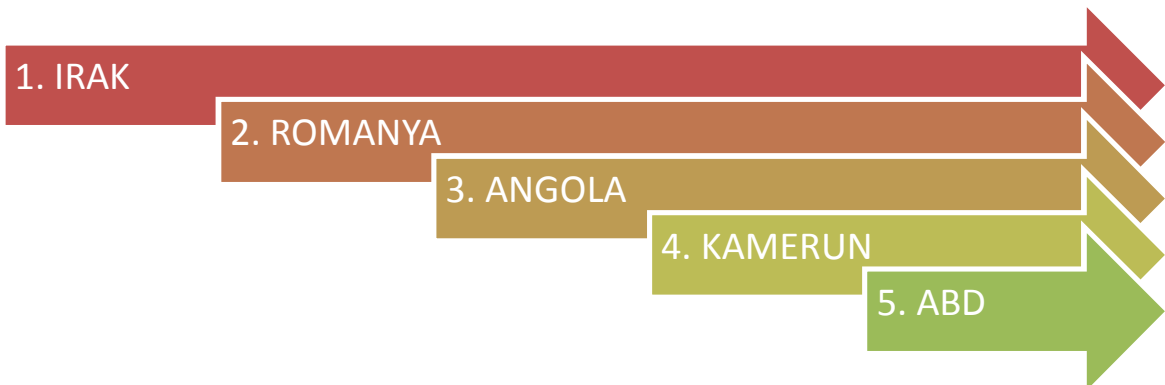
HEDEF PAZAR MATRİSİ				
PARAMETRELER		AĞIRLIK	ÜLKE1	ÜLKE2
1	Yakınlık	*		
2	Sınır Komşumuz Olması	*		
3	Karadeniz'e Kıyısının Olması	*		
5	Mevcut İthalat Hacmi (\$)	*		
6	7216.21 İthalatı Artış Oranı	*		
7	Türkiye'nin 7216.21 İhraç Ettiği Ülkelerden Birisi Olması	*		
8	Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem	*		
9	Nüfus Artış Hızı	*		
10	15-24 Yaş Nüfus	*		
11	GSMH Artış Oranı	*		
12	Şehirleşme Hızı	*		
13	Birim Tonaj Değeri (\$)	*		
13	7216.21 İthalatı Yaptığı Ülkelere Olan Ortalama Uzaklık ile Ülkenin Türkiye'ye Olan Uzaklığının Karşılaştırılması	*		
14	7216.21 İthalatının Yapıldığı Ülkelerin Çeşitliliği	*		

Hedef Pazar Matrisi kullanılarak yapılan puanlama sonrasında en yüksek puanı alan ülkeler ülkemiz açısından L Profil ihracatı için en öncelikli hedef pazarlardır. Hedef Pazar Matrisinde değerlendirilen ülkelerin tamamı L Profil ihracatı için potansiyel taşımaktadır. Ancak, yüksek puan alan ülkelerin öncelikle tercih edilmesi daha çabuk sonuca ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. İncelemesi yapılan 50 ülkenin puan sıralaması şu şekildedir.

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
1	Irak	1079	11	Rusya	860
2	Romanya	1049	12	BAE	853
3	Angola	981	13	Peru	838
4	Kamerun	969	14	Guatemala	829
5	ABD	962	15	Suudi Arabistan	827
6	Fas	929	16	Bulgaristan	822
7	Suriye	924	17	Nijerya	812
8	Cezayir	915	18	Ekvator	796
9	Portekiz	888	19	Gana	789
10	Kanada	882	20	Almanya	789

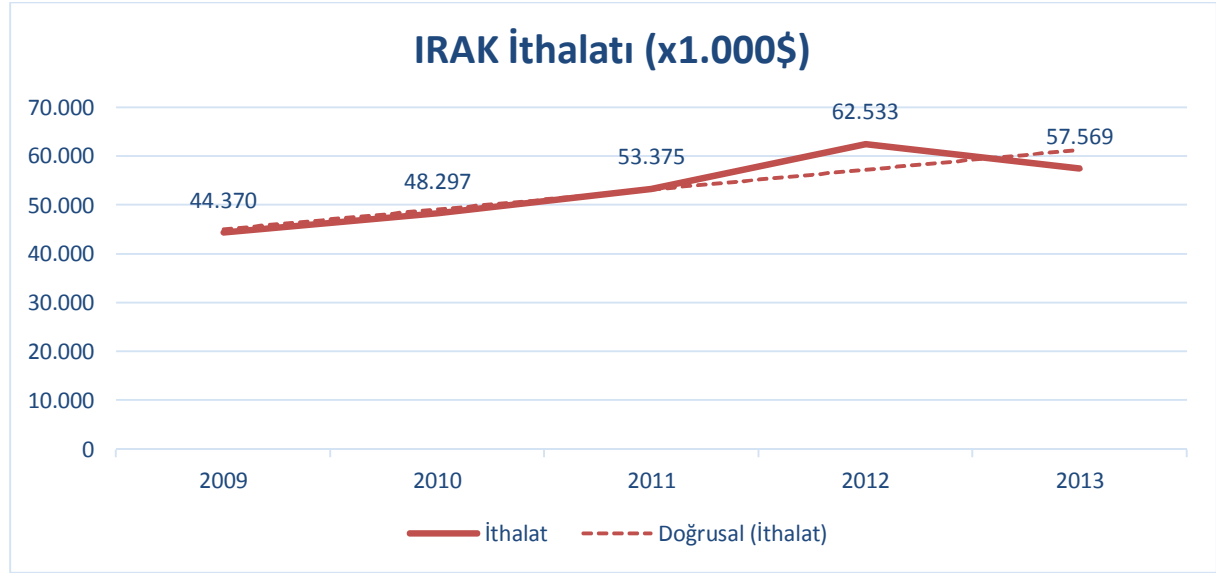
Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
21	Hindistan	755	31	Azerbaycan	692	41	Polonya	639
22	Ürdün	752	32	Lübnan	689	42	Malezya	634
23	Fransa	751	33	Brezilya	676	43	Singapur	613
24	Honduras	736	34	Mısır	674	44	Tunus	596
25	Kolombiya	734	35	Güney Kore	672	45	El Salvador	592
26	İsrail	728	36	Meksika	663	46	Kıbrıs	571
27	Hollanda	726	37	Belçika	654	47	Dominik	545
28	İngiltere	723	38	Arjantin	654	48	Avusturya	532
29	Bolivya	716	39	Şili	647	49	Kosta Rika	502
30	Çin	695	40	Panama	642	50	Küba	424

Yapılan analiz çalışmasının sonucuna göre, 7216.21-L Profil ihracatı için Hedef Pazar ülkeler; Irak, Romanya, Angola, Kamerun ve ABD'dir. Bu ülkelerle ilgili detaylı bilgiler çalışmanın ilerleyen kısımlarında verilmiştir. Ancak, bu noktada dikkat edilmesi gereken en önemli husus hedef pazar ülkelerimizin sadece bu 5 ülke ile sınırlı olmadığı gerçeğidir. Özellikle en fazla puan alan ve 6-10. Sıra arasında yer alan Fas, Portekiz, Cezayir ve Kanada da çok önemli pazarlardır.

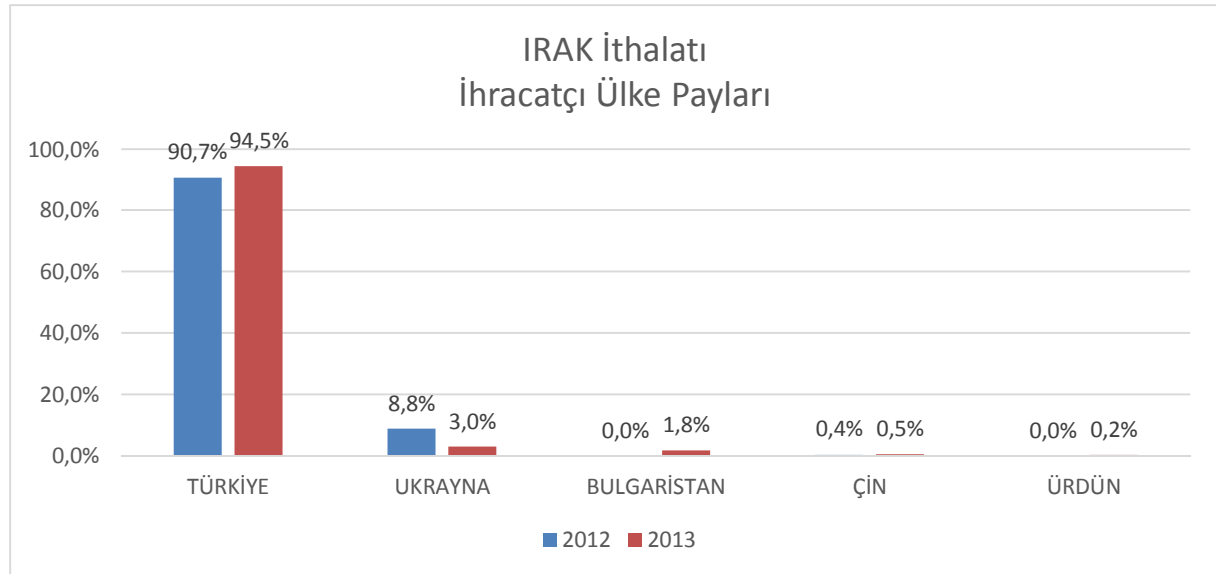

IRAK

Irak Dünyanın 3. büyük 7216.21 L Profil ithalatçısı olup, Irak tarafından gerçekleştirilen L Profil ithalatı 2009 yılından beri ciddi bir artış trendindedir. 2009 yılında 44 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 62,5 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 57,5 milyon dolar seviyesine gerileyen Irak ithalatı, Dünya ithalatının %4,9'unu karşılamaktadır.

Irak tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen L Profil ithalatı 2012 yılına göre %7,9 oranında bir düşüş göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Irak L Profil ithalatının %29,7 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Irak tarafından ithal edilen L-Profilin neredeyse tamamı Türkiye ve Ukrayna tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Irak'a 56,2 milyon dolar seviyesinde bir L-Profil ihracatı gerçekleştirilmiş olup Irak L-Profil ithalatının %94,5'i Türkiye tarafından karşılanmıştır. Türkiye'ye en yakın rakip ülke Ukrayna olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 1,76 milyon dolarlık ihracat ile Irak

pazarının %3'üne sahip olabilmıştır. Bir diğer etkili ülke olan Bulgaristan ise 2013 yılında 1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirmiş ve pazardan %1,8 oranında bir pay almıştır. Bu üç ülkenin Irak L-Profil ithalatındaki toplam payları %99'dur.

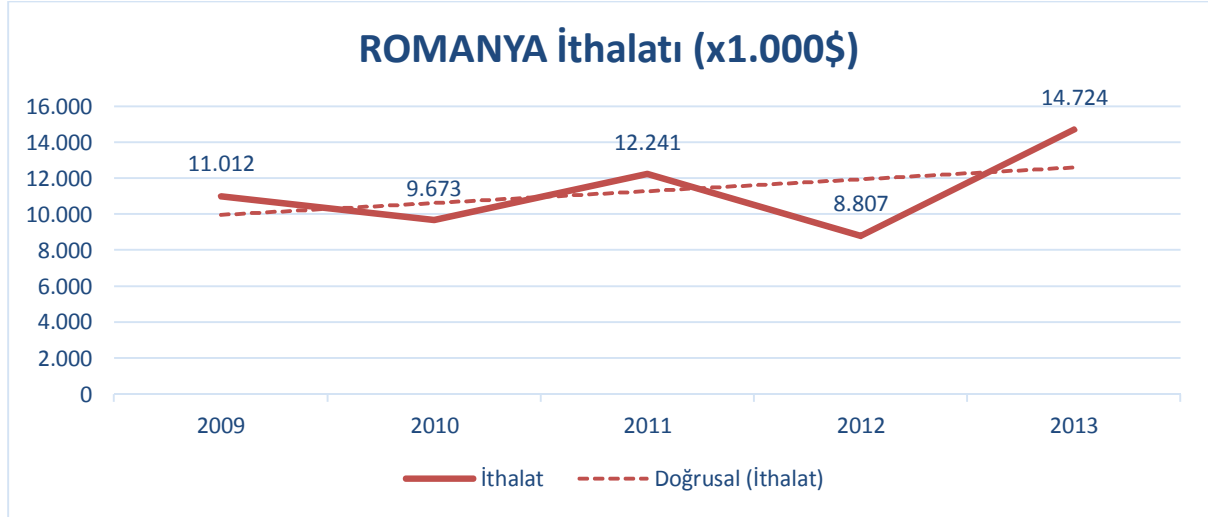
Ülke olarak Irak'a yapılan L-Profil ihracat miktarımız Irak'ın toplam ithalatını arttırmasına paralel olarak sürekli artmakta ancak Pazar payımız azalmaktadır. 2009 yılında 43,7 milyon dolar ile %99 olan pazar payımız 2012 yılında %91 seviyesine gerilemiş, ardından 2013 yılında 56 milyon dolar ile %94 seviyesine çıkmıştır. Ukrayna'nın Irak pazarında etkinliğini arttırması bu durumun oluşmasına neden olurken Ukrayna'da son zamanlarda yaşanan siyasi sıkıntılar Türkiye'nin elini güçlendirmiştir. Irak, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren L-Profil imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

IRAK İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	43.707	99%	47.403	98%	49.612	93%	56.748	91%	56.182	94%
UKRAYNA	503	1%	478	1%	3.265	6%	5.498	9%	1.768	3%
BULGARİSTAN	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1.060	2%
ÇİN	82	0%	33	0%	114	0%	239	0%	326	1%
ÜRDÜN	4	0%	0	0%	0	0%	0	0%	128	0%

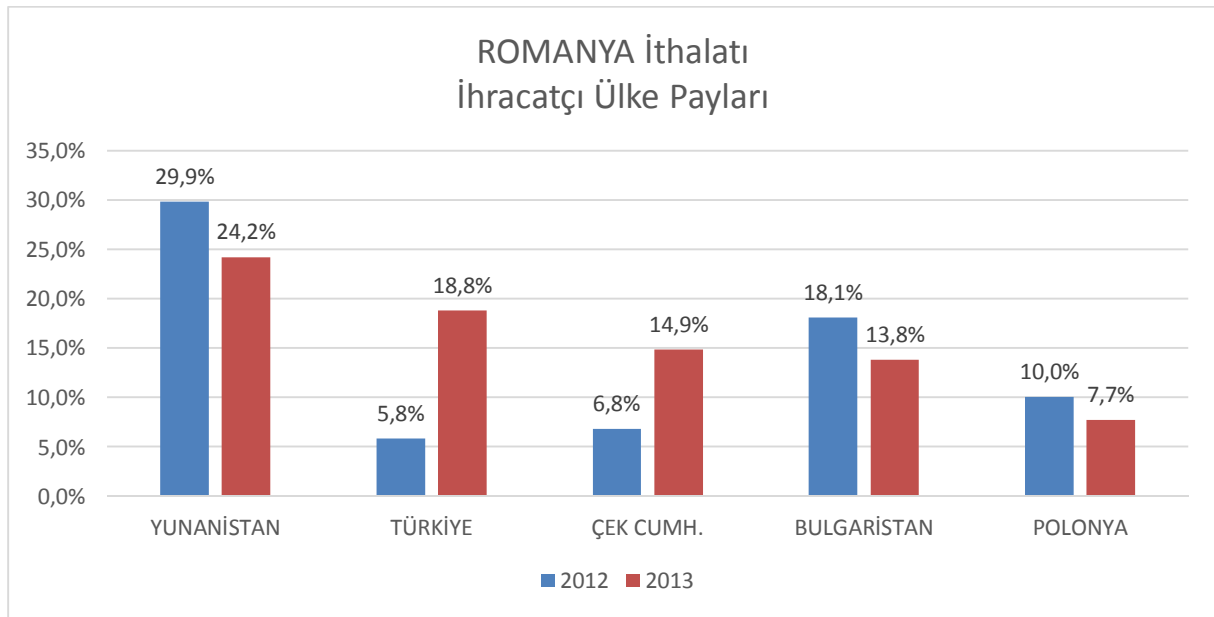
Irak'a L-Profil ihraç eden ülkelerin Irak başkentine olan ortalama uzaklıkları 2.381 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,65'tir. Irak L-Profil pazarında sadece iki ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Irak'ın 2013 yılı L-Profil ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 90 bin ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 84,8 bin ton L-Profil ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Irak'ın Türkiye'den ithal ettiği L-Profil tonu için ortaya çıkan değer 662 dolar iken Ukrayna için bu değer 587 dolardır.

ROMANYA

Romanya Dünyanın 20. büyük 7216.21 L-Profil ithalatçısı olup, Romanya tarafından gerçekleştirilen L-Profil ithalatı 2009 yılından beri dalgalı bir seyir trendindedir. 2009 yılında 11 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 12,2 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında tarihinin en yüksek seviyesi olan 14,7 milyon dolar seviyesine gelen Romanya ithalatı, Dünya ithalatının %1,37'sini karşılamaktadır.

2013 yılında gerçekleştirilen L-Profil ithalatı 2012 yılına göre %67 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Romanya L-Profil ithalatının %33,7 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Romanya tarafından ithal edilen L-Profil 5 farklı ülke tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Romanya'ya 2,8 milyon dolar seviyesinde bir L-Profil ihracatı gerçekleştirilmiş olup Romanya L-Profil ithalatının %18,8'i Türkiye tarafından karşılanmıştır. Romanya pazarında Türkiye'nin en önemli rakibi Yunanistan olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 3,6 milyon dolarlık ihracat ile Romanya pazarının %24,2'sine sahip olabilmıştır. Pazarda etkili olan diğer ülkeler Çek Cumhuriyeti, Bulgaristan ve Polonya olup, ihracat yapan 5 ülkenin Romanya L-Profil ithalatındaki toplam payları %79'dur. Yukarıda sayılan 5 ülkenin pazarı tam olarak domine edemediği, çeşitli ülkelerin de pazarda etkili olduğu görülmektedir.

Ülke olarak Romanya'ya yapılan L-Profil ihracat miktarımız Romanya'nın ithalat trendine paralel olarak değişim göstermekte, 2009 yılında 5,9 milyon dolar ile %54 olan pazar payımız 2011 3,6

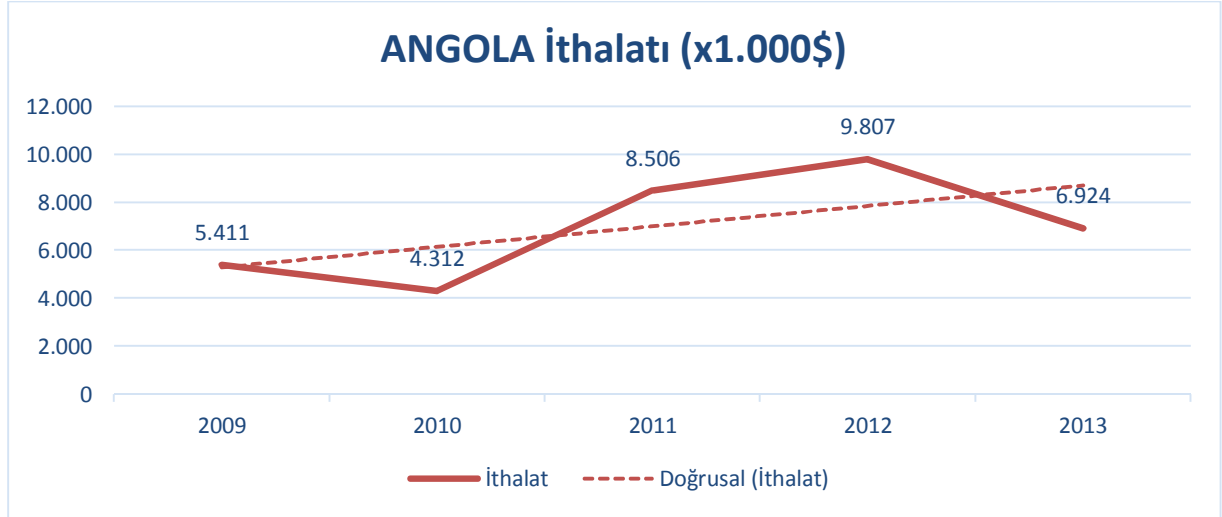
milyon dolar ile %29 seviyesine gerilemiş, ardından 2012 yılında 513 bin dolar ile %6 dip seviyeye inmiştir. 2013 yılında tekrar bir toparlanma ile 2,7 milyon dolarlık ihracat ile %19 seviyesine çıkmıştır. Bu noktada, Romanya pazarında çok farklı ülkelerin etkili olduğu ama sınır komşumuz olması, lojistik avantajları ve tarihi ilişkiler göz önüne alındığında Romanya'nın Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren L-Profil imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumunda olduğu söylenebilir.

ROMANYA İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
YUNANİSTAN	1.858	17%	2.701	28%	3.632	30%	2.629	30%	3.562	24%
TÜRKİYE	5.976	54%	2.263	23%	3.606	29%	513	6%	2.776	19%
ÇEK CUMH.	792	7%	1.022	11%	957	8%	603	7%	2.189	15%
BULGARİSTAN	130	1%	468	5%	1.225	10%	1.597	18%	2.039	14%
POLONYA	57	1%	305	3%	199	2%	885	10%	1.138	8%

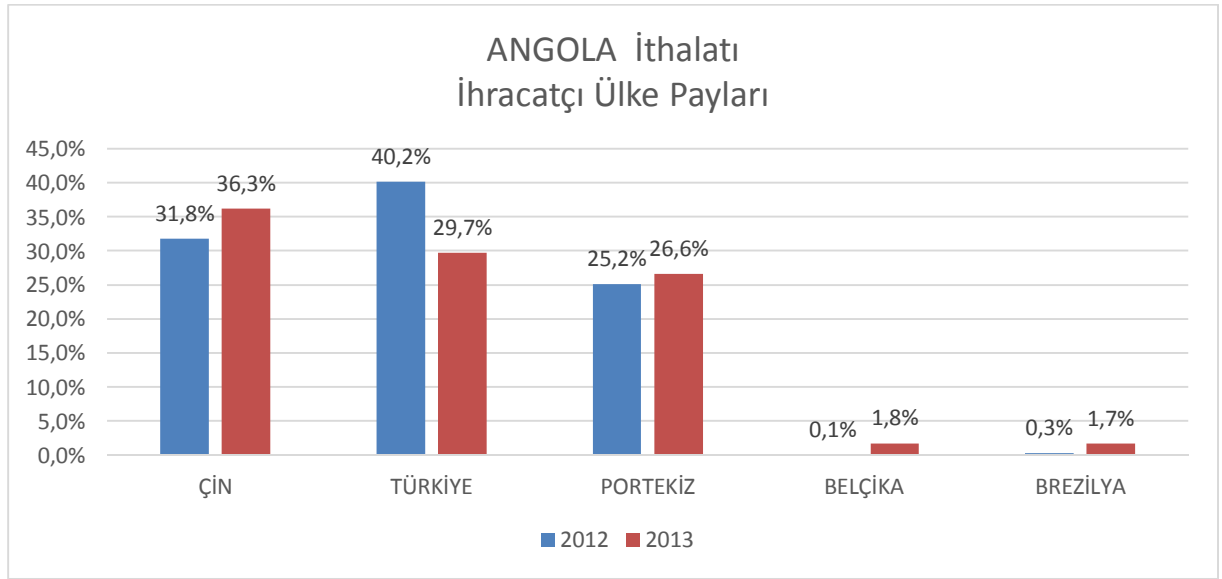
Romanya'ya L-Profil ihraç eden ülkelerin Romanya'nın başkentine olan ortalama uzaklıkları 1224 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,32'dir. Romanya L-Profil pazarında çeşitli ülkelerin etkili olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Romanya'nın 2013 yılı L-Profil ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 21.597 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 4 bin ton L-Profil ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Romanya'nın Türkiye'den ithal ettiği L-Profil tonu için ortaya çıkan değer 678 dolar iken Yunanistan için bu değer 683 dolardır.

ANGOLA

Angola Dünyanın 36. büyük 7216.21 L-Profil ithalatçısı olup, Angola tarafından gerçekleştirilen L-Profil ithalatı 2009 yılından beri artış trendindedir. 2009 yılında 5,4 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 9,8 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 6,9 milyon dolar seviyesine gerileyen Irak ithalatı, Dünya ithalatının %0,65'ini karşılamaktadır.

Angola tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen L-Profil ithalatı 2012 yılına göre %28,9 oranında bir düşüş göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Angola L-Profil ithalatının %28 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Angola tarafından ithal edilen L-Profilin neredeyse tamamı Çin, Türkiye ve Portekiz tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Angola'ya 2 milyon dolar seviyesinde bir L-Profil ihracatı gerçekleştirilmiş olup Angola L-Profil ithalatının %30'u Türkiye tarafından karşılanmıştır. Türkiye'ye en önemli rakip ülke Çin olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 2,5 milyon dolarlık ihracat ile Angola pazarının %36,3'üne sahip olabilmıştır. Angola pazarındaki bir diğer etkili ülke Portekiz olup 2013 yılında gerçekleştirdiği ithalat ile ülke pazarının %26,6 sına sahip olmuştur. Bu üç ülkenin Angola L-Profil ithalatındaki toplam payları %93 seviyesindedir.

Ülke olarak Angola'ya yapılan L-Profil ihracat miktarımız Angola'nın toplam ithalatını arttırmasına paralel olarak değişmekte, ancak 2009 yılında 2,46 milyon dolar ile %45 olan pazar payımız 2010 yılında %58 seviyesine yükselmiş, ardından düşüşe geçen Pazar payımız 2013 yılında 2 milyon dolar ile %30 seviyesine kadar gerilemiştir. Bu noktada, Irak pazarı için rakip ülkeler Çin ve

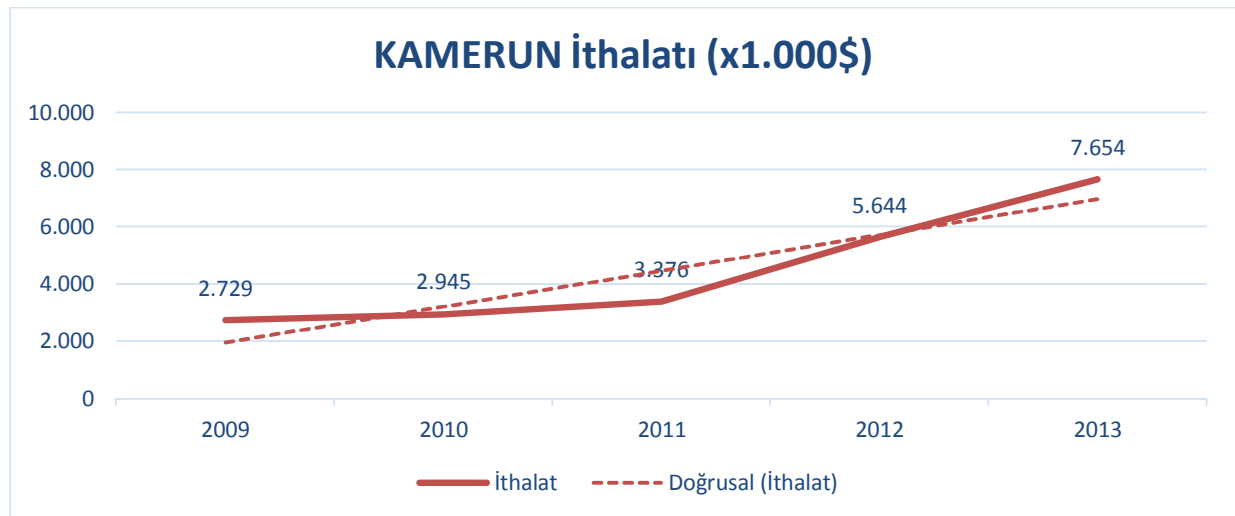
Portekiz'dir. Angola, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren L-Profil imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

ANGOLA İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
ÇİN	2.285	42%	1.220	28%	2.841	33%	3.122	32%	2.527	36%
TÜRKİYE	2.455	45%	2.508	58%	4.089	48%	3.939	40%	2.073	30%
PORTEKİZ	431	8%	359	8%	1.089	13%	2.469	25%	1.856	27%
BELÇİKA	12	0%	0	0%	55	1%	12	0%	124	2%
BREZİLYA	183	3%	45	1%	38	0%	31	0%	121	2%

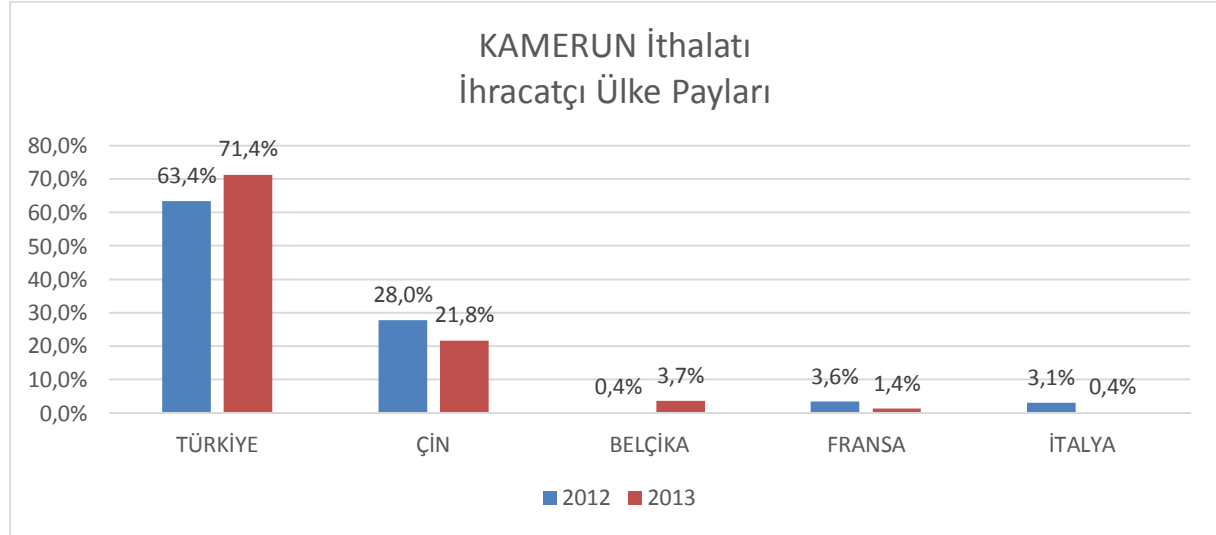
Angola'ya L-Profil ihraç eden ülkelerin Angola başkentine olan ortalama uzaklıkları 2.368 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,28'dir. Angola L-Profil pazarında üç ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Angola'nın 2013 yılı L-Profil ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 8 bin ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 3 bin ton L-Profil ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Angola'nın Türkiye'den ithal ettiği L-Profil tonu için ortaya çıkan değer 684 dolar iken Çin için bu değer 661 dolar ve Portekiz için 1308 dolardır.

KAMERUN

Kamerun Dünyanın 84. büyük 7216.21 L-Profil ithalatçısı olup, Kamerun tarafından gerçekleştirilen L-Profil ithalatı 2009 yılından beri artış trendindedir. 2009 yılında 2,7 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 5,6 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında ise 7,6 milyon dolar seviyesine gelen Kamerun ithalatı, Dünya ithalatının %0,71'ini karşılamaktadır.

Kamerun tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen L-Profil ithalatı 2012 yılına göre %35,6 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda BAE Uzun Yuvarlak Çubuk ithalatının %180 oranında arttığı görülmektedir.

Kamerun tarafından ithal edilen L-Profilin neredeyse tamamı Türkiye ve Çin tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Kamerun'a 4 milyon dolar seviyesinde bir L Profil ihracatı gerçekleştirilmiş olup Kamerun L-Profil ithalatının %71'i Türkiye tarafından karşılanmıştır. Türkiye'ye en yakın rakip ülke Çin olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 1,2 milyon dolarlık ihracat ile Kamerun pazarının %21,8'ine sahip olabilmıştır. Bu iki ülkenin Kamerun L-Profil ithalatındaki toplam payları %93'tür.

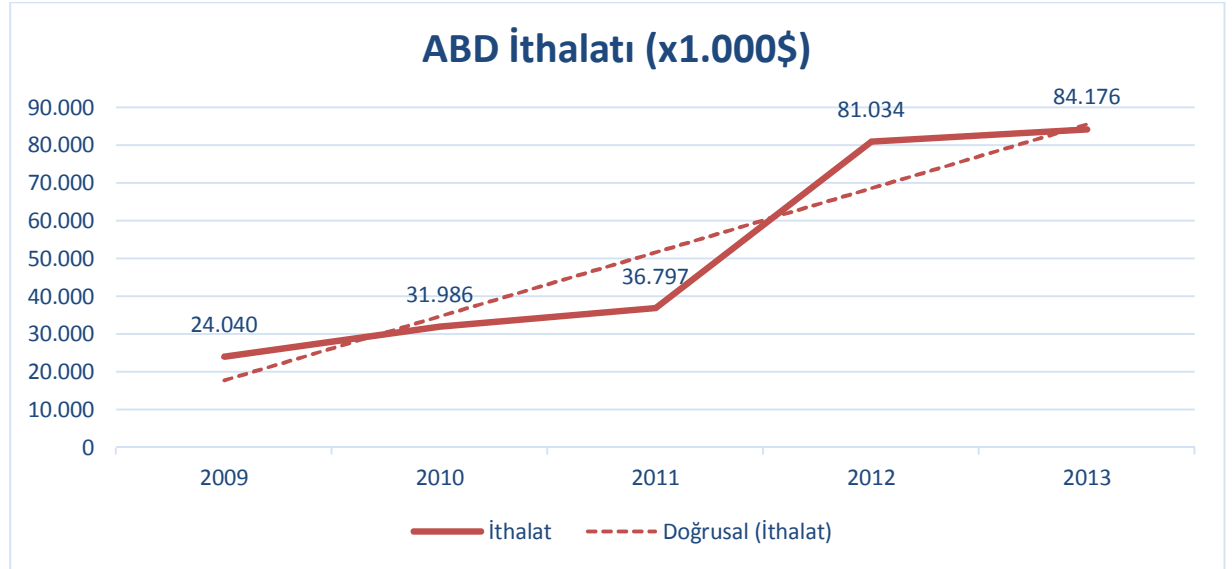
Ülke olarak Kamerun'a yapılan L-Profil ihracat miktarımız Kamerun'un toplam ithalat trendine paralel olarak değişmekte olup, 2009 yılında %0 olan pazar payımız 2011 yılında %59 seviyesine gelmiştir. 2012 yılında 2.14 milyon dolar ile %63'e yükselen pazar payımız, 2013 yılında ise 4 milyon dolar ihracat ile %71 seviyesine gelmiştir. Bu noktada, Kamerun pazarı için tek rakip ülke Çin'dir. Kamerun, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren L-Profil imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

KAMERUN İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	0	0%	1.398	51%	1.743	59%	2.141	63%	4.031	71%
ÇİN	1.630	48%	671	25%	736	25%	944	28%	1.230	22%
BELÇİKA	231	7%	86	3%	92	3%	13	0%	210	4%
FRANSA	301	9%	519	19%	296	10%	120	4%	79	1%
İTALYA	5	0%	1	0%	5	0%	106	3%	23	0%

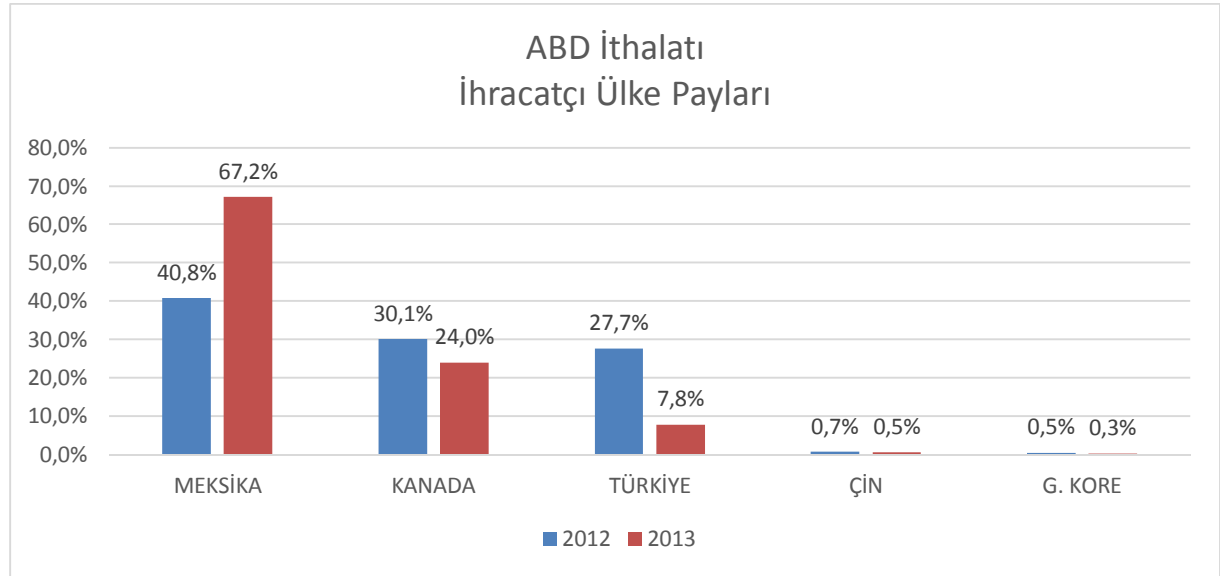
Kamerun'a L-Profil ihraç eden ülkelerin Kamerun başkentine olan ortalama uzaklıkları 2.594 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,27'dir. Kamerun L-Profil pazarında sadece iki ülkenin hakim olduğu düşünülürken bu rakamın çıkması normaldir. Kamerun'un 2013 yılı L-Profil ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 3.300 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 2.327 ton L-Profil ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Kamerun'un Türkiye'den ithal ettiği L-Profil tonu için ortaya çıkan değer 655 dolar iken Çin için bu değer 803 dolardır.

ABD

ABD Dünyanın 1. büyük 7216.21 L-Profil ithalatçısı olup, ABD tarafından gerçekleştirilen L-Profil ithalatı 2009 yılından beri ciddi bir artış trendindedir. 2009 yılında 24 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 81 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 84 milyon dolar seviyesine yükselen ABD ithalatı, Dünya ithalatının %7,83'nü karşılamaktadır.

ABD tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen L-Profil ithalatı 2012 yılına göre %3,9 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda ABD L-Profil ithalatının %250 oranında artış yaptığı görülmektedir.

ABD tarafından ithal edilen L-Profilin neredeyse tamamı Meksika, Kanada ve Türkiye tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından ABD'ye 6,5 milyon dolar seviyesinde bir L-Profil ihracatı gerçekleştirilmiş olup ABD L-Profil ithalatının %8'i Türkiye tarafından karşılanmıştır.

ABD pazarının en etkili oyuncularını Meksika ve Kanada ülkeleridir. Özellikle Meksika son yıllarda ihracatını ciddi oranda arttırmış, bu durum Türkiye ihracatının düşmesinde etkili olmuştur. 2013 yılında Meksika tarafından ABD'ye 56 milyon dolar seviyesinde bir L-Profil ihracatı gerçekleştirilmiş olup ABD L-Profil ithalatının %67'si Meksika tarafından karşılanmıştır. Bir diğer etkili ülke olan Kanada ise 2013 yılında 20 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirmiş ve pazardan %24 oranında bir pay almıştır. Bu üç ülkenin ABD L-Profil ithalatındaki toplam payları %99'dur.

ABD İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
MEKSİKA	7.684	32%	10.880	34%	12.319	33%	33.044	41%	56.608	67%
KANADA	9.607	40%	15.450	48%	17.506	48%	24.394	30%	20.236	24%
TÜRKİYE	3.788	16%	3.466	11%	5.541	15%	22.458	28%	6.562	8%
ÇİN	675	3%	974	3%	447	1%	602	1%	445	1%
G. KORE	269	1%	661	2%	871	2%	395	0%	276	0%

ABD'ye L-Profil ihraç eden ülkelerin ABD başkentine olan ortalama uzaklıkları 3.058 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,56'dır. ABD'nin 2013 yılı L-Profil ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 1 milyon ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 8624 bin ton L-

Profil ihraç ettiği gör÷lmektedir. 2013 yılı verilerine göre ABD'nin Türkiye'den ithal ettiği L-Profil tonu için ortaya çıkan değer 761 dolar iken Meksika için bu değer 819 dolar ve Kanada için 865 dolardır.

Hedef Pazar Ülkelerin Ticaret Müşavirlikleri					
	Adres	Telefon	Fax	e-Posta	Ülke
T.C. Paris Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	16 Avenue de Lamballe 75016 Paris	00 33 1 45 25 29 63	00 33 1 45 24 27 14	paris@ekonomi.gov.tr	FRANSA
T.C. Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	98 Bulgaria Blvd., Floor 7, Office 13D- 14D,1680 Sofia	(359 2) 958 12 02	(359 2) 958 14 25	sofya@ekonomi.gov.tr	BULGARİSTA N
T.C. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	7. Rostovskiy Per. D. 12 (Metro Kievskaya) 119121, Moskova	7 (499) 246 29 89	7 (499) 246 49 89	moskova@ekonomi.gov.tr	RUSYA
T.C. Kiev Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Yaroslaviv Val Sokağı 38, Kiev 01034 UKRAYNA	38 044 377 76 77	38 044 377 76 67	kiev@ekonomi.gov.tr	UKRAYNA
T.C. Abuja Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Turkish Embassy Office Of The Commercial Counsellor Plot 333, Diplomatic Drive, Central Business District, Abuja	00 234 803 648 89 81	00 90 312 218 62 14	abuja@ekonomi.gov.tr	NIJERYA
T.C. Trablus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Zawiyat Dahmani Street P.O. Box: 344, Tripoli	(218-21) 340 0473	(218-21) 340 0474	trablus@ekonomi.gov.tr	LİBYA
T.C. DUBAİ Başkonsolosluk u Ticaret Ataşeliği	Turkish Consulate World Trade Centre Tower P.O.Box : 9585 – Dubai	971 4 332 79 33	971 4 332 53 43	dubai@ekonomi.gov.tr	BAE
T.C. Bükreş Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Turkish Embassy Office of the Commercial Counsellor Bd.Magheru No:24, et 4, apt.27 Sector1 Bucharest	00 40 21 / 318 39 39	00 40 21 / 318 44 99	bukres@ekonomi.gov.tr	ROMANYA
T.C. Tiflis	35,	995	995	tiflis@ekonomi.gov.tr	GÜRCİSTAN

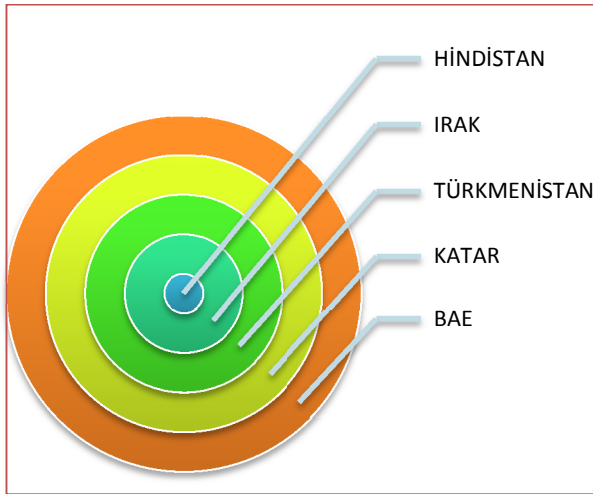
Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Chavchavadze Ave. Tbilisi / Georgia	(322) 25 12 89	(322) 25 12 98		
T.C. Bakü Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Samed Vurgun Küçesi, 94 Bakü	994 12 441396 8	994 12 441390 6	baku@ekonomi.gov.tr	AZERBAYCAN
T.C. Bağdat Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Turkish Embassy Office of the Commercial Counsellor Al Weziriyah Mahalla:301 , Zukak:5, No:15 Baghdad/	00 964 790 / 316 75 81		bagdat@ekonomi.gov.tr	IRAK
T.C. Yeni Delhi Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Turkish Embassy Office of the Commercial Counsellor 50- N, Nyaya Marg Chanakyapuri NEW DELHI	00 91 11 2687 99 07	00 91 11 2688 92 36	yenidelhi@ekonomi.gov.tr	HİNDİSTAN
T.C. Viyana Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Gottfried Kellergasse 2/12 1030 Wien	(0043) 1 713 13 58	(0043) 1 712 43 82 75	viyana@ekonomi.gov.tr	AVUSTURYA
T.C. Luanda Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	Avenida Pedro de Castro Van- Dunem Loy, 535, Mundo Verde- Talatona, Luanda	00 244 / 939 765 336	00 244 / 939 765 336	luanda@ekonomi.gov.tr	ANGOLA
T.C. Muskat Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği	P.O. Box. 3408, P.C. 111, Central Post Office, Muscat, Umman Sultanlığı	(+968) 245 95 544	(+968) 245 90 055	muskat@ekonomi.gov.tr	UMMAN

SONUÇ

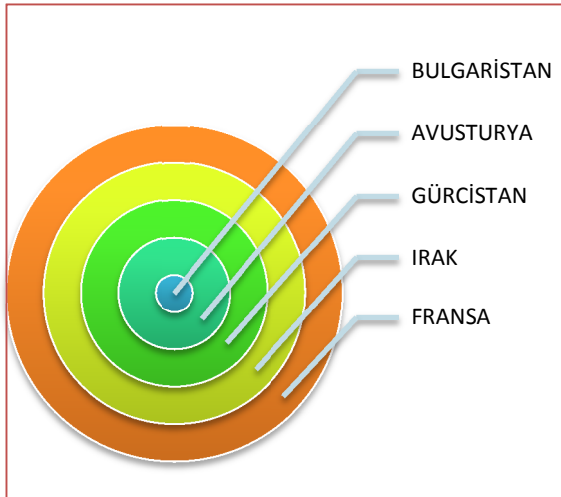
Hedef Pazar Analizleri ihracata başlamayı düşünen firmaların atması gereken ilk adımdır. Üretmiş oldukları ürünü hangi ülkelere satacaklarını belirlemeden yapılacak çalışmalar çoğu zaman olumsuz sonuçlanmakta, işletmenin ihracat yapma isteğini negatif yönde etkilemektedir. Dünyada 200'e yakın ülke bulunmakta olup hangi ülkenin sizin ürününüz için öncelik taşıdığını belirlemek çok stratejik bir karardır. Aynı şekilde halihazırda ihracat gerçekleştiren firmalarımızın da doğru ülkeleri tercih edip etmediklerini sorgulamaları gerekmektedir.

Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı 2013 yılı Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında hazırlanan bu çalışma ile Karabük ilinde üretilmekte olan ve ihraç potansiyeli olan ürünlere yönelik Hedef Pazar Analizi yapılmıştır. Analiz çalışması yapılan ürünler ve tespit edilen Hedef Pazar Ülkeler şu şekildedir.

MERMER

MEŞRUBAT

PEYNİR

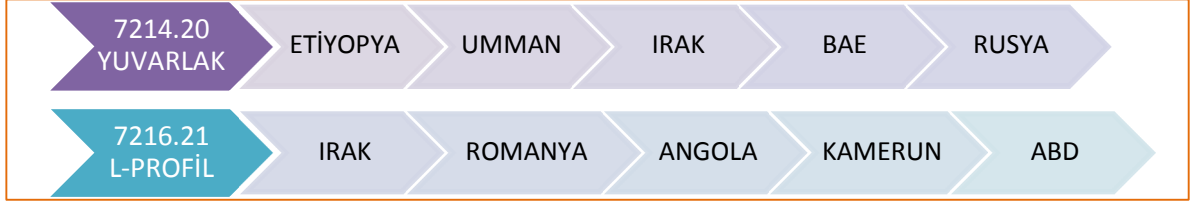

TEREYAĞI

YOĞURT

KAYNAKÇA

- www.intracen.org
- www.worldbank.org
- www.macmap.org
- www.kompass.com
- www.distancefromto.net
- www.tim.org.tr
- www.worldometers.info
- www.ekonomi.gov.tr
- www.bakka.gov.tr
- www.tuskon.org
- www.kasiad.org

8. YATAK ODASI

8.1. GTİP Kodunun Belirlenmesi

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı web sitesinde yayınlanmış olan 2014 yılı GTİP tablosuna göre 9403.50 sınıfında yer almaktadır. Aşağıda da tablo detayları verilmiştir. Ülkemizde yapılan yatak odası mobilyası ihracatında 9403.50.00.00 kodunun kullanıldığı görülmüştür.

9403.50	- Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar
9403.50.00.00.00	- Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar

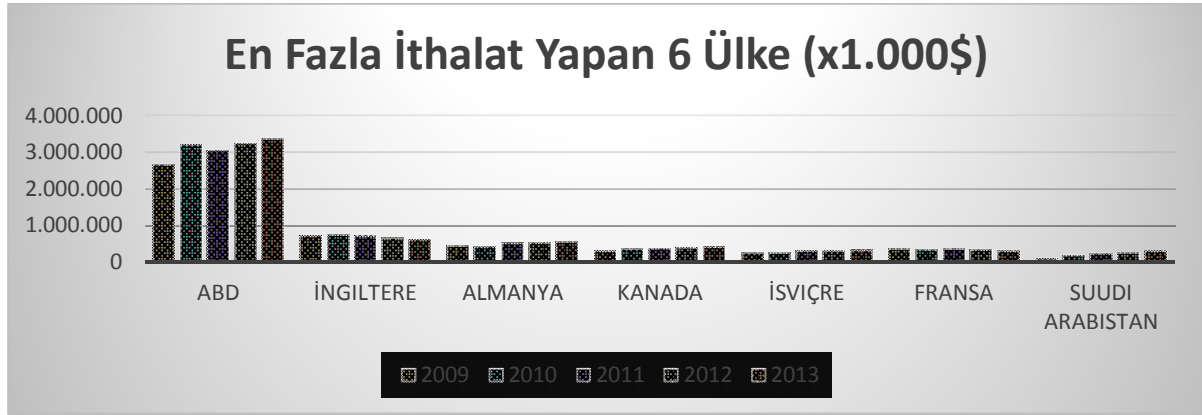
8.2. Dünya İthalatı

Yatak Odası ürün grubunda 2013 yılında toplamda 9,8 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirilmiş olup bir önceki yıla göre %3,3 oranında bir düşüş yaşanmıştır. 2009 küresel ekonomik krizin ardından sürekli bir artış trendinde olan Dünya ithalatı 2013 yılında da yükselişini devam ettirmiştir. 2013 yılında Dünya genelinde 18.8 trilyon dolarlık ithalat gerçekleştirilmiş olup Yatak Odası ürün grubunda gerçekleştirilen ithalat toplamın %0,052'sini oluşturmuştur.

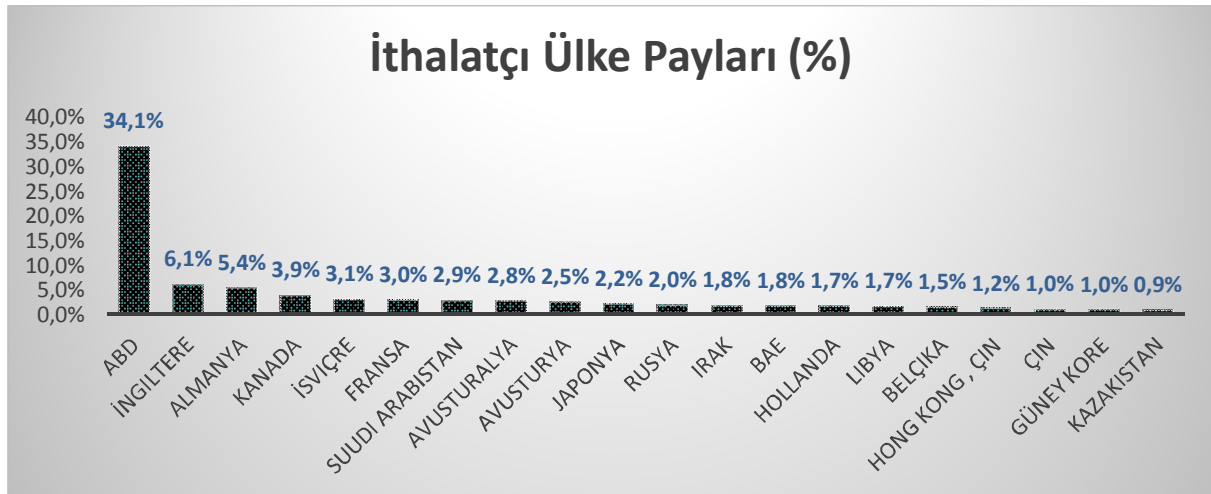
DÜNYA İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
DÜNYA TOPLAMI	7.741.675	8.650.528	9.102.430	9.523.059	9.837.479
ABD	2.658.205	3.207.826	3.050.362	3.227.857	3.355.445
İngiltere	709.759	725.111	695.151	633.885	598.548
Almanya	421.778	415.458	504.681	507.335	531.781
Kanada	285.554	340.622	355.485	383.633	384.409
İsviçre	230.780	237.019	293.370	291.562	309.325
Fransa	337.962	323.756	333.966	319.474	295.284
Suudi Arabistan	73.252	168.266	220.413	231.807	283.672
Avusturya	187.851	204.447	259.797	273.488	275.774
Avusturya	222.312	208.773	249.105	248.868	247.955
Japonya	164.377	171.057	185.380	212.447	212.467
Rusya	112.025	113.165	155.216	187.712	192.862
Irak	31.802	66.541	96.531	144.873	178.965
BAE	137.196	139.780	151.205	163.033	175.322
Hollanda	189.250	197.596	190.427	179.052	170.963
Libya	28.160	25.803	23.985	160.922	165.648
Belçika	187.608	172.616	176.197	149.334	152.341
Hong Kong , Çin	74.302	79.590	75.947	71.368	121.050
Çin	47.964	54.990	73.057	86.705	102.975
Güney Kore	65.339	83.606	93.601	92.360	98.340
Kazakistan	46.057	40.782	69.214	93.881	91.864

Tabloya bakıldığında Dünya genelinde 2013 yılında en fazla Yatak Odası ithal eden ülkenin 3,36 milyar dolar ile ABD olduğu görülmekle birlikte, bu ithalat rakamına en yakın ülke olan İngiltere'nin ABD'den yaklaşık 2,76 milyar dolar daha az ithalat gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu

verilere göre en fazla ithalat yapan ilk 6 ülke; ABD, İngiltere, Almanya, Kanada, İsviçre ve Fransa'dır. 2013 yılında bu 6 ülke toplamda 5,47 milyar dolarlık ithalat ile toplam Dünya Yatak Odası ithalatının %55,65'ini gerçekleştirmektedir.

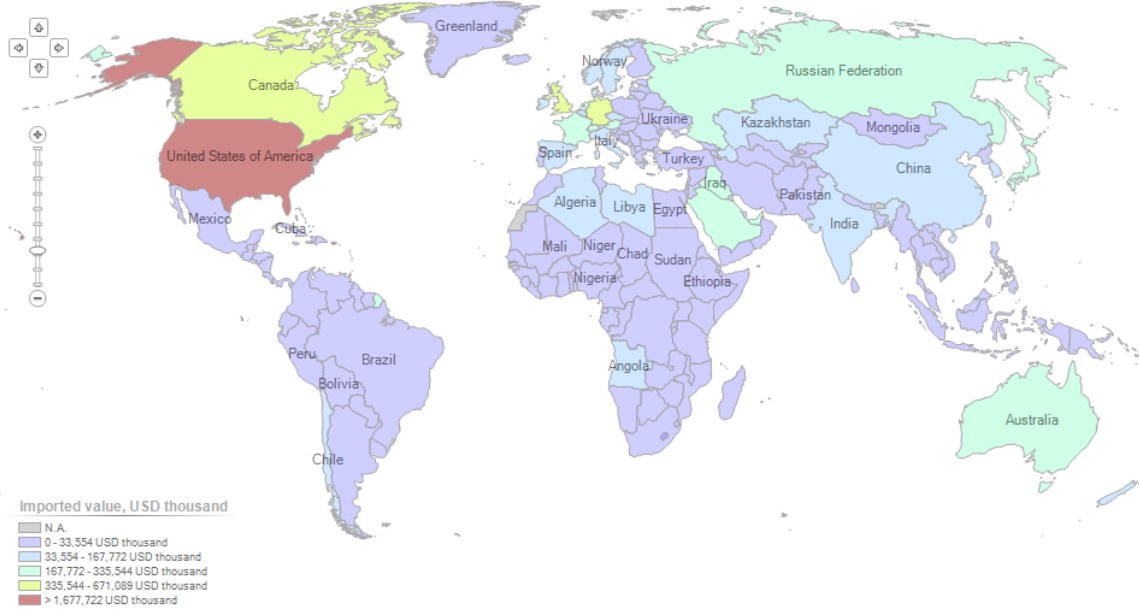
Dünya'nın an fazla Yatak Odası Mobilyası ithal eden ülkesi ABD'dir. 2009 yılından beri ithalatını sürekli arttıran ABD, yüksek şehirleşme oranı ve ülkede yaşayan insanların mobilya kullanım alışkanlıkları ile bu rakamları yakalamıştır. Burada en fazla dikkat çeken konu ABD'nin toplam Yatak Odası ithalatının diğer ilk 5 ülkenin toplamından fazla olmasıdır. Bir diğer önemsenmesi gereken konu da rahatlıkla etkili olabileceğimiz S. Arabistan pazarındaki yükseliş ve bu süreçte rakip ülke olan Çin'in etkinliğini arttırmasıdır.

Tabloda 2013 yılında en fazla Yatak Odası Mobilyası ithalatı yapan ülkelerin Dünya ithalatı içerisindeki paylarının oranı verilmiştir. Bu 20 ülkenin gerçekleştirdiği yatak odası ithalatı Dünya ithalatının %80,8'ini oluşturmaktadır. Ülkemizin hem gümrük birliği antlaşmaları hem de AB'ne katılım sürecinde olması gibi bir kısım avantajlar değerlendirilmeli ve Yatak Odası Mobilyası ihracatında ülkemiz açısından en önemli Pazar ülkelerin AB'nde olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir. S. Arabistan, Irak ve BAE'de süren şehirleşme sürecinde ortaya çıkacak avantajlardan ülkemiz ve Karabük ihracatçıları faydalanmalıdır.

List of importers for the selected product in 2013

Product : 940350 Bedroom furniture, wooden, nes

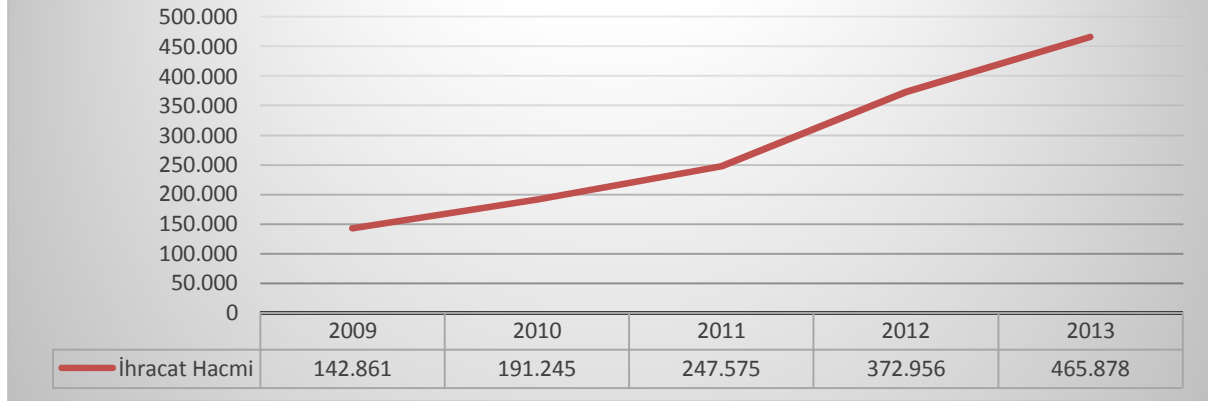

8.3. Türkiye İhracatı

Türkiye İhracatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
İhracat Hacmi	142.861	191.245	247.575	372.956	465.878
Değişim Oranı(%)		34%	29%	51%	25%

2013 yılı verilerine göre Türkiye, Dünya'nın 7. büyük Yatak Odası Mobilyası ihracatçısı konumunda olup Türkiye'nin yapmış olduğu ihracat miktarı 465,8 milyon dolardır. Türkiye, 2013 yılında yapmış olduğu bu ihracat rakamı ile bir önceki yıla göre %25 oranında daha fazla ihracat yapmıştır. 2009 yılına göre karşılaştığımızda ise yatak odası ihracatımızın %226 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Türkiye'nin 2013 yılındaki toplam ihracatı 151,8 milyar dolar olup yatak odası ürün grubunda yapılan ihracat, ülke toplam ihracatının %0,3'ü kadardır.

Türkiye İhracatı (x1.000 \$)

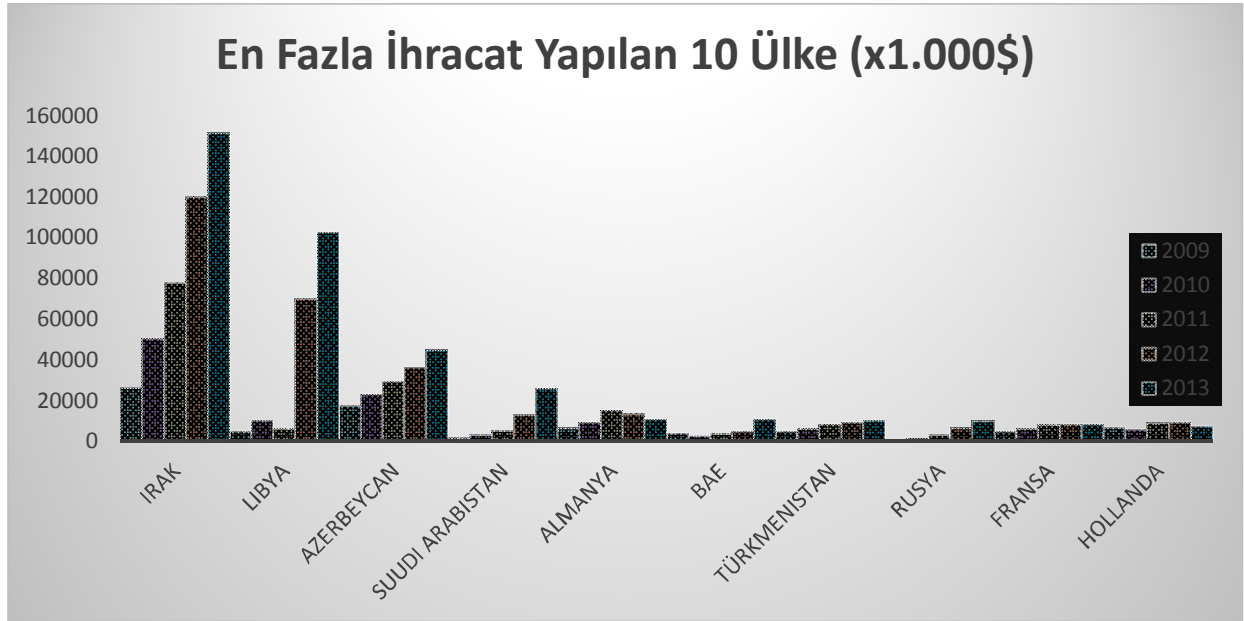

2009-2013 yılları arasında Türkiye tarafından gerçekleştirilen yatak odası ihracatı incelendiğinde, 142,8 milyon dolar olan 2009 yılı yatak odası ihracatımızın 2011 yılı tamamlandığında 247,5 milyon dolar seviyesine yükseldiği görülmüştür. 2012 yılında da 372,9 milyon dolar ile yükselişini sürdüren Türkiye ihracatı 2013 yılını 465,8 milyon dolar ile tüm zamanların rekorunu kırarak tamamlamıştır.

Türkiye İhracatı (x1.000\$) ve Ülke Payları (%)										
	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
DÜNYA	142.861		191.245		247.575		372.956		465.878	
Irak	26.159	18%	50.269	26%	77.850	31%	119.966	32%	151.239	32%
Libya	4.829	3%	10.035	5%	5.916	2%	69.926	19%	102.648	22%
Azerbaycan	17.287	12%	22.928	12%	29.389	12%	36.299	10%	44.567	10%
Suudi Arabistan	1.627	1%	3.290	2%	4.964	2%	13.020	3%	25.921	6%
Almanya	6.358	4%	9.289	5%	15.084	6%	13.194	4%	10.701	2%
BAE	3.775	3%	2.654	1%	3.551	1%	4.792	1%	10.645	2%
Türkmenistan	4.811	3%	5.924	3%	8.360	3%	9.093	2%	10.061	2%
Rusya	573	0%	915	0%	3.278	1%	6.255	2%	9.741	2%
Fransa	4.777	3%	5.872	3%	7.909	3%	8.324	2%	8.185	2%
Hollanda	6.559	5%	5.715	3%	8.756	4%	9.287	2%	7.173	2%
Kuveyt	934	1%	1.178	1%	2.958	1%	5.094	1%	6.353	1%
Katar	1.086	1%	832	0%	1.960	1%	3.105	1%	5.626	1%
Belçika	955	1%	2.114	1%	3.759	2%	4.688	1%	5.380	1%
İngiltere	1.507	1%	1.817	1%	3.290	1%	4.624	1%	4.501	1%
Gürcistan	1.491	1%	2.251	1%	3.375	1%	3.988	1%	4.331	1%
Cezayir	994	1%	2.021	1%	2.706	1%	3.697	1%	4.220	1%
İran	7.391	5%	9.449	5%	11.965	5%	6.737	2%	3.750	1%
İsrail	994	1%	1.463	1%	2.785	1%	3.410	1%	3.720	1%
Kazakistan	1.843	1%	1.396	1%	2.336	1%	3.642	1%	3.675	1%
Avusturya	1.928	1%	2.556	1%	3.116	1%	2.729	1%	2.885	1%

2009-2013 yılları arasında Türkiye'nin yatak odası ihracat miktarı ve ülke paylarına baktığımızda 2013 yılındaki yatak odası ihracatımızın %72'sini gerçekleştirdiğimiz Irak, Libya, Azerbaycan, S. Arabistan ve Almanya'nın en önemli pazarlarımız olduğu görülmektedir. Yatak odası

İhracatı gerçekleştirdiğimiz ilk 20 ülkeye yapılan ihracat miktarımız toplam yatak odası ihracatımızın %91'ini oluşturmaktadır.

2013 yılında ülke ihracatımız yükselişini devam ettirmiş olup ihracatımızın artış trendinin Almanya ve Hollanda haricinde devam ettiği görülmektedir. Son 5 yıllık süreçte yoğun olarak Orta Doğu ve Orta Asya ülkelerinde ihracat gerçekleştiren ülkemizin Avrupa ülkelerinde de ihracatını arttırması önemlidir. Henüz Afrika kıtası ülkelere kayda değer bir ihracat gerçekleştiremeyen ülkemiz, önümüzdeki dönemlerde şehirleşme oranını hızla arttıracak olan bu pazarlarda da etkili olmanın yollarını araması gerekmektedir.

Türkiye İhracatı Ticaret Göstergeleri								
	İrak	Suudi Arabistan	Nijerya	Fas	Yemen	Ekvador	Cezayir	Peru
2013 İthalatı (x1.000\$)	56.182	21.175	18.693	18.206	16.143	15.476	11.267	9.350
Türkiye İhracatındaki Payı (%)	18,00	6,80	6,00	5,80	5,20	5,00	3,60	3,00
2013 İthalatı (Ton)	84.846	33.671	28.221	29.120	23.973	24.298	18.037	14.081
Birim Değer (USD/Ton)	662	629	662	625	673	637	625	664
2009-2013 İhracat Artış Oranı-Ş (%)	7	1	4	2	20	195	-5	45
2009-2013 İhracat Artış Oranı-Ton (%)	1	-6	-3	-4	11	179	-11	36
İthalat Dünya Sıralaması	3	9	11	10	17	74	2	25

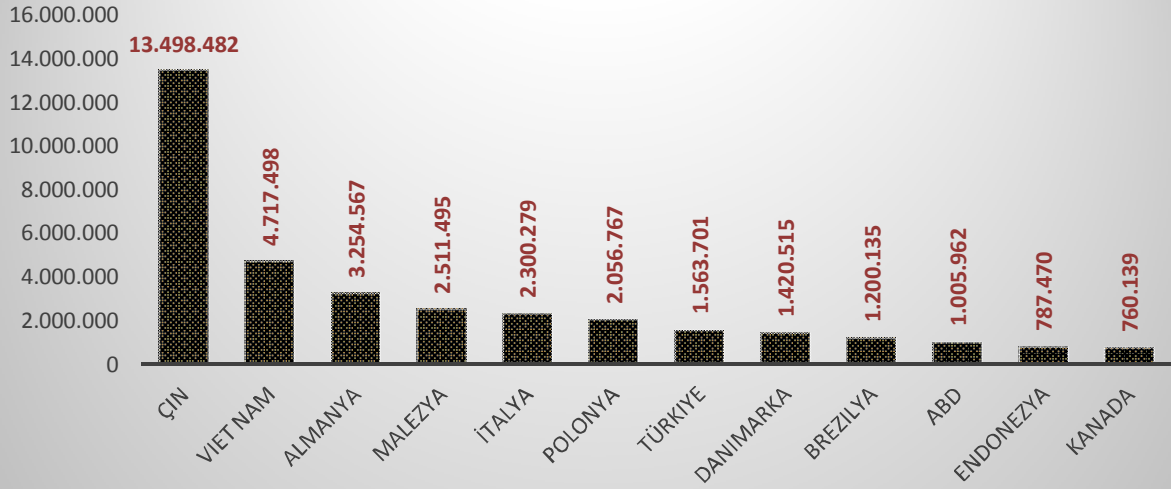
Dünya İthalatındaki Pavy	6	3	2	3	2	0	7	1
2009-2013 İthalat Artış Oranı-Ş (%)	9	3	-1	2	21	-7	14	15

Yatak odası ihracatımıza tonaj olarak baktığımızda Ülkemizin toplam 271 bin ton ürün ihraç ettiği; Irak, Libya ve Azerbaycan'a gerçekleştirdiğimiz toplam ihracatın 146 bin ton olduğu, birim tonaj değeri olarak ortalama ton başına 2000 dolar seviyesinde bir trend yakalandığı görülmektedir. 2009-2013 yılları arasında ihracatımız sürekli yükseliş olup Libya, S. Arabistan ve Rusya'da %100'ün üzerinde artmıştır.

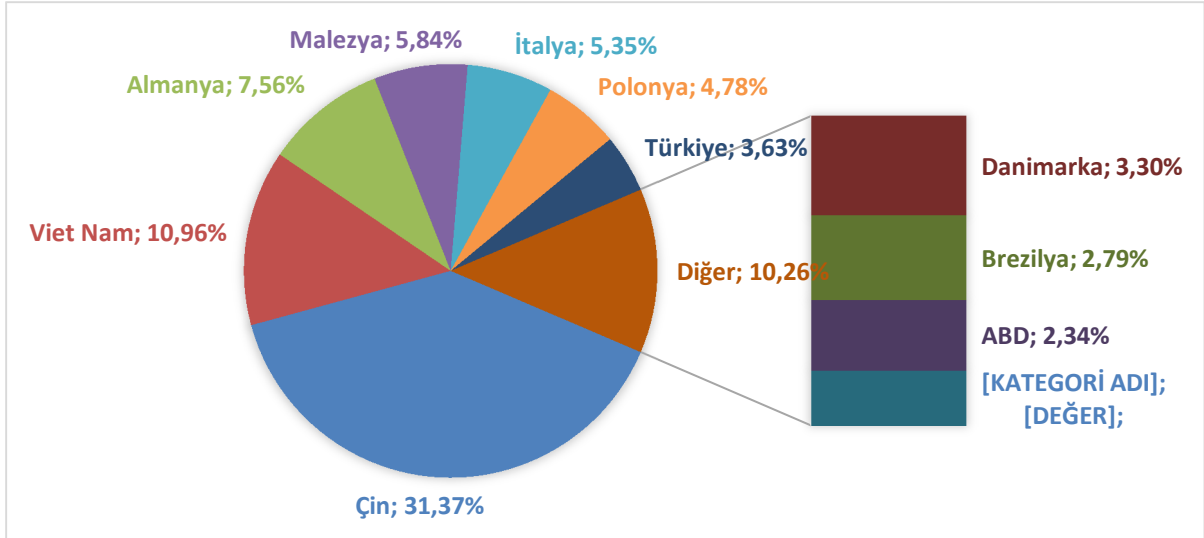
İhracatçı Ülkeler ve İhracat Miktarları (\$)					
Ülke	2009	2010	2011	2012	2013
Türkiye	237.026	319.780	383.442	367.793	312.315
Çin	43.320	53.170	58.400	67.909	113.529
İspanya	56.189	72.297	110.073	98.895	97.930
Meksika	39.186	60.106	54.224	69.667	89.800
ABD	41.689	115.286	123.170	118.905	72.473
İtalya	14.375	53.186	63.773	64.902	56.547
Ukrayna	82.850	109.486	129.159	83.138	53.289
Çek Cumhuriyeti	29.980	48.757	47.859	47.612	46.675
Fransa	21.378	25.900	36.903	42.954	41.899
Brezilya	24.795	34.366	33.211	35.077	32.156
Kanada	10.091	15.561	17.522	24.552	20.394
Yunanistan	9.659	22.356	44.958	22.318	18.612
Japonya	17.324	23.510	23.015	17.678	16.926
İngiltere	11.272	12.397	13.853	14.713	14.087
Almanya	13.425	14.610	18.059	18.158	13.306
Guatemala	7.694	10.005	15.265	15.826	12.969
Bulgaristan	6.921	7.367	9.187	5.857	11.811
Polonya	3.558	2.299	2.806	3.318	7.748
Tunus	1.654	5.960	5.645	11.040	6.485
Güney Afrika	5.400	4.704	3.513	3.351	6.252

Yatak odası ihraç eden ülkeleri incelediğimizde ülkemizin, Dünya pazarının %4,57'sine sahip olduğu görülmekle birlikte Çin, Vietnam, Almanya, Malezya, İtalya ve Polonya rakip ülkelerdir. 2013 yılı gerçekleştirmelerine göre Çin 3 milyar dolar, Vietnam 1,8 milyar dolar ve Almanya 619 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Ülkemizle birlikte bu 6 ülkenin gerçekleştirdiği ihracat, Dünya toplam yatak odası ihracatının %72,9'unu oluşturmaktadır. 2009 global krizi sonrasında ekonomik daralma yaşayan iki ülke olan Polonya ve İtalya'nın tekrar toparlanma sürecine girerek ihracatlarını arttırmaları dikkat edilmesi gereken önemli bir noktadır.

2009-2013 Toplam İhracat Miktarları (x1.000\$)

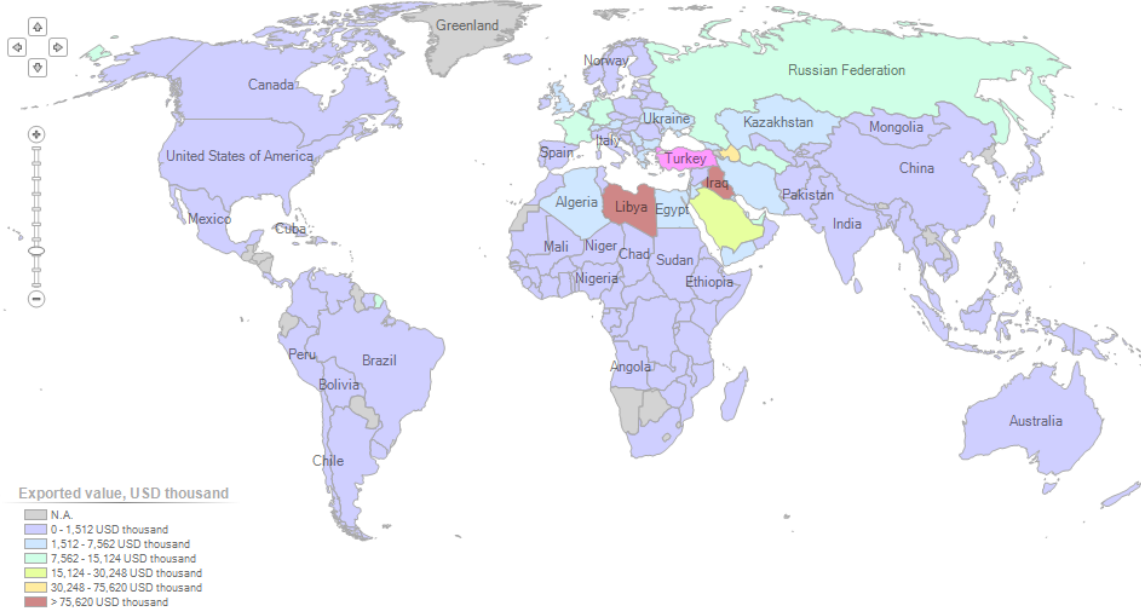

2009-2013 yılları arasında Yatak Odası ihracatında, ihracatçı ülkelerin toplam ihracatları incelendiğinde Ülkemizin 1,56 milyar dolar ihracat gerçekleştirdiği ve bu değer ile toplam ürün ihracatının %3,63'ünün tarafımızca gerçekleştirildiği görülmektedir.

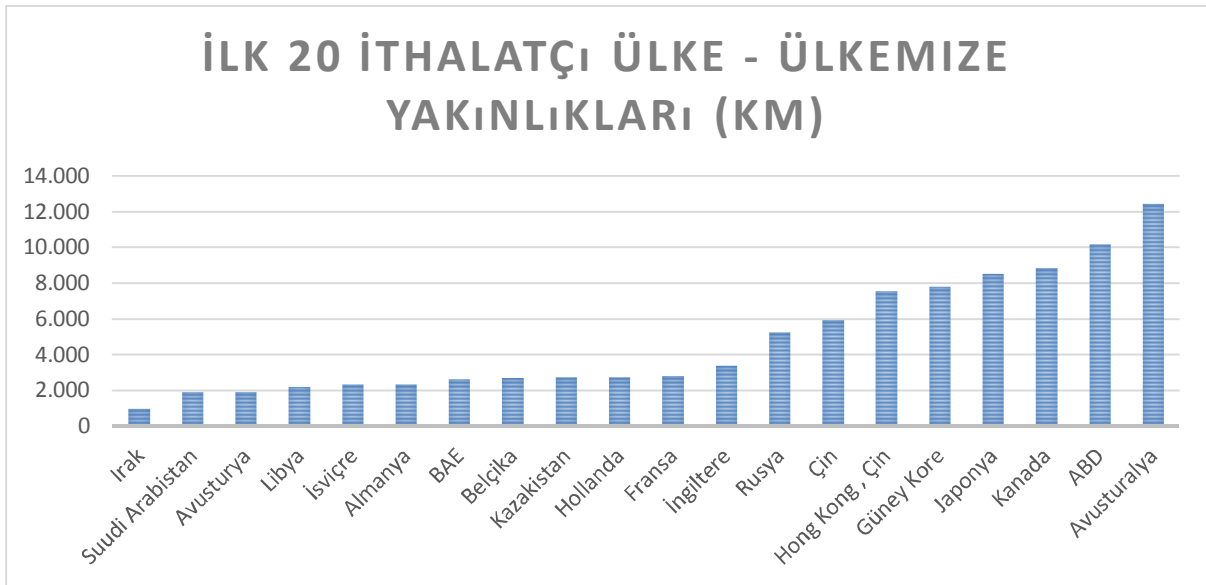
List of importing markets for a product exported by Turkey in 2013

Product : 940350 Bedroom furniture, wooden, nes

8.4. En Fazla İthalat Yapan Ülkelerin Ülkemize Mesafeleri

Uluslararası ticarete navlun önemli bir maliyet kalemini oluşturmaktadır. Bu nedenle yakın coğrafyadaki ülkeler, özellikle ağır malzeme veya büyük hacimli ürün ihracatında, rekabetin avantajlı olduğu yerlerdir. Buna göre bu çalışmada Dünya genelinde en fazla yatak odası ithalatı yapan ülkelerin Türkiye'ye coğrafi yakınlıkları verilmiştir. Başkent Ankara ile diğer ülkelerin başkentleri arasındaki mesafeler baz alınarak, en fazla yatak odası ithal eden ülkelerin sıralamasını gösteren grafik aşağıdadır. İlk 20 yatak odası ithalatçısı içerisinde Ülkemize en yakın olan ülkeler Irak, Avusturya ve S. Arabistan'dır.

8.5. Sınır Komşularımızın İthalatı

Yatak odası ihracatında sınır komşularımızın önemli olduğu düşünülmektedir. Hem navlun maliyetlerinin düşük olması avantajı hem de tarihi ilişkilerimiz göz önünde bulundurularak sınır komşularımızdan en fazla verim elde edilmesi yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Ancak; Suriye ile şu günlerde yaşamış olduğumuz politik sorunlar, Ermenistan ile olan tarihi problemler ve Yunanistan'ın içinde bulunduğu ekonomik kriz bu üç ülkenin hedef pazar olması açısından soru işaretleri içermektedir.

Öte yandan Irak son 5 yıldır başlatmış olduğu şehirleşme süreçleri ile en önemli pazarlarımız arasında yer alırken Gürcistan'a yaptığımız ihracat dikkat çekmektedir. Gürcistan'a yapılan ihracat 15,8 milyon dolar ile 2013 yılında en yüksek seviyesine çıkmıştır.

Sınır Komşularımızın İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Irak	44.370	48.297	53.375	62.533	57.569
Suriye	36.540	15.976	18.656	5.122	4.563
Yunanistan	6.571	3.658	6.080	3.423	3.389
Bulgaristan	4.705	2.966	4.183	5.888	5.753
Romanya	11.012	9.673	12.241	8.807	14.724
Gürcistan	253	601	825	1.025	757
Ermenistan	121	364	303	242	203
İran	8.071	9.031	17.127	5.452	1.151
Kıbrıs	506	802	1.453	597	296

Tabloya bakıldığında sınır komşularımızdan 2013 yılında en fazla yatak odası ithal eden ülke 179 milyon dolar ile Irak'tır. Irak, 2009 yılında 31,8 milyon dolarlık yatak odası ithalatı gerçekleştirmiş olup bu tarihten sonra ithalatını sürekli arttırmıştır. 2013 yılında en fazla yatak odası ithal eden ikinci ülke 19,5 milyon dolarlık ithalatı ile Romanya'dır. 2009 yılında 23 milyon dolarlık ithalat yapan Romanya, 2011 yılında ithalatını önce 25 milyon dolara çıkartmış ancak, 2013 yılında 19,5 milyon dolara düşürmüştür.

8.6. Karadeniz'e Kıyı Ülkelerin İthalatı

Karadeniz'e kıyı ülkelerin yatak odası ithalatı verileri Karabük ilinin ihracat hedef pazarlarının değerlendirilmesi aşamasında önem arz etmektedir. Zira dış ticarete ürün fiyatının belirlenmesi en önemli parametrelerden birisi olup bunu transportasyon ciddi şekilde etkilemektedir. Karabük ilinin coğrafi konumu ve lojistik altyapısı özellikle Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerle yapılacak ticaret açısından son derece avantajlıdır. Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler arasında en fazla yatak odası ithal eden ülke Rusya olup 2013 yılında 192 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. 2013 yılında yatak odası ithalatını 2012 yılına göre %3 oranında arttıran Rusya, hem coğrafi konumu hem de şehirleşen nüfusunun artışı nedeniyle başta Türkiye olmak üzere Karabük açısından da önemli bir pazardır.

En fazla yatak ithal eden ikinci ülke de 20,1 milyon dolarlık 2013 ithalatı ile Ukrayna'dır. Ekonomik kriz nedeniyle 2009 yılında yatak odası ithalatını azaltan Ukrayna, kriz sonrası tekrar eski seviyesine ulaşmış olup 2011 yılında gerçekleştirdiği 23 milyon dolarlık ithalatın ardından 29,4 milyon dolar seviyesine yükselmiştir. Karadeniz'e kıyı ülkelerden en az yatak odası mobilyası ithal eden ülke ise 2,4 milyon dolar ile Moldova'dır.

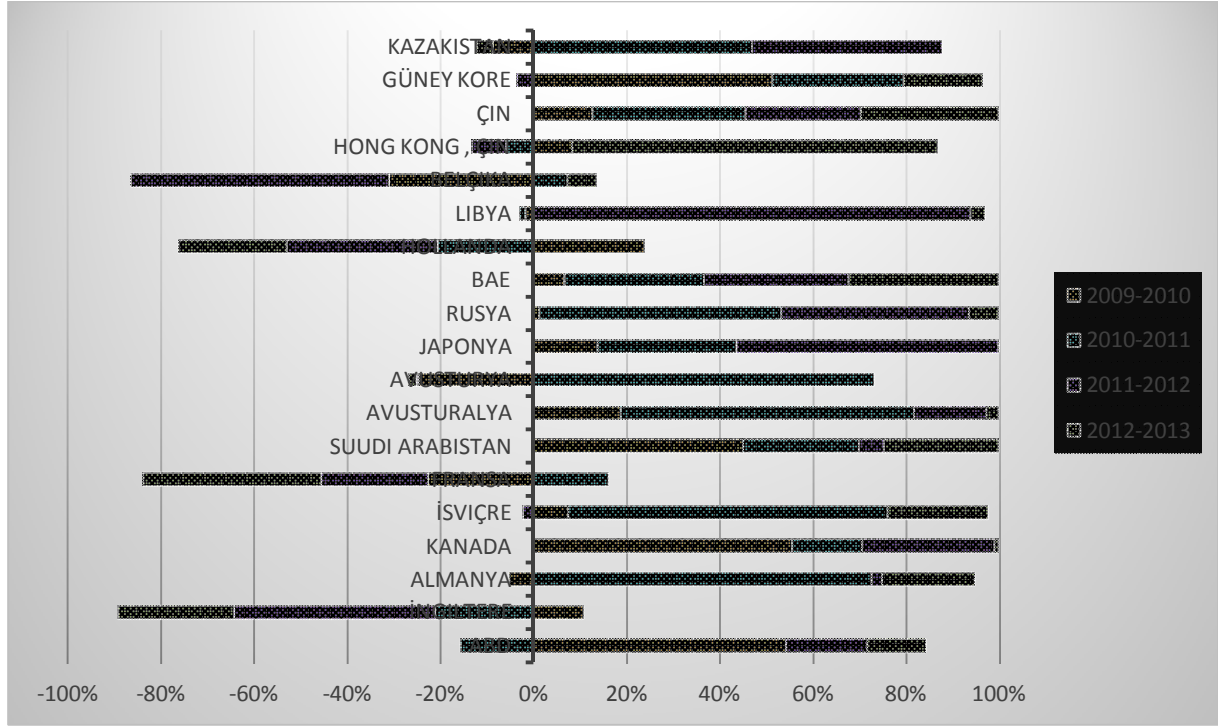
Karadenize Kıyı Ülkelerin İthalat Rakamları (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Rusya	2.150	6.912	10.845	13.842	22.548
Ukrayna	975	2.932	570	1.741	1.741
Romanya	11.012	9.673	12.241	8.807	14.724
Bulgaristan	4.705	2.966	4.183	5.888	5.753
Gürcistan	253	601	825	1.025	757
Moldova	1.831	1.924	2.998	1.805	2.431

8.7. İthalat Trendi

Uluslar arası ticarete hedef pazarların belirlenmesi aşamasında incelenmesi gereken parametrelerden birisi de trend eğrisidir. İthalat trendinin yükselişte olduğu pazarlar dikkate alınmalı, diğer unsurlarla birlikte değerlendirilmelidir. 2009-2013 yılları arasında yatak odası ithalatını arttıran ülkeler arasında en fazla dikkati çeken ülke 697 milyon dolarlık artışı ile ABD'dir. ABD özellikle 2009-2010 yılları arasında 550 milyon dolarlık yatak odası ithalatı artışı gerçekleştirmiş ve Türkiye için ne kadar önemli bir pazar niteliği taşıdığını göstermiştir.

2009-2013 Dönemi İthalat Artışları (x1.000\$)					
	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2009-2013
ABD	549.621	-157.464	177.495	127.588	697.240
İngiltere	15.352	-29.960	-61.266	-35.337	-111.211
Almanya	-6.320	89.223	2.654	24.446	110.003
Kanada	55.068	14.863	28.148	776	98.855
İsviçre	6.239	56.351	-1.808	17.763	78.545
Fransa	-14.206	10.210	-14.492	-24.190	-42.678
Suudi Arabistan	95.014	52.147	11.394	51.865	210.420
Avusturalya	16.596	55.350	13.691	2.286	87.923
Avusturya	-13.539	40.332	-237	-913	25.643

2009-2013 yılları arasında yatak odası ithalatını arttıran ve bu dönemde 210 milyon dolarlık artış ile dikkati çeken diğer ülke Suudi Arabistan'dır. Dünya'nın en fazla yatak odası ithalatı gerçekleştiren 20 ülkesinin 2009-2013 döneminde göstermiş oldukları performans oranları aşağıdaki grafikte gösterilmiştir. 4 dönem için de ithalatı artış trendinde olan ülkeler; Kanada, Suudi Arabistan ve Avusturalya'dır.

8.8. Afrika Kıtası İthalatı

Son yılların trend pazarlarından birisi de Afrika kıtasıdır. Yatak odası mobilyası ihracatı için de önemli fırsatlar sunan Afrika, başta Libya olmak üzere birçok ülkesinde ciddi ithalat rakamlarına ulaşmaktadır. Libya, 2013 yılında gerçekleştirdiği yatak odası ithalatı ile Afrika ülkeleri arasında Dünya sıralamasında 1. sırada yer almıştır. Angola, Cezayir, Güney Afrika ve Fas da öne çıkan diğer ülkelerdir.

Afrika Ülkeleri İthalatı (x1.000\$)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Cezayir	51.144	43.065	77.966	79.013	72.333
Fas	25.998	26.438	39.547	31.238	26.953
Nijerya	11.050	16.054	22.601	25.661	24.775
Gana	733	1.272	113	1.125	15.350
Angola	5.411	4.311	8.506	9.807	6.969
Tunus	5.007	6.531	3.856	8.135	6.491
Mısır	2.607	1.994	3.898	1.935	5.806
Mozambik	2.037	1.519	1.956	2.353	4.287
Güney Afrika	421	855	5.360	2.268	4.285
Etiyopya	4.981	2.500	1.399	241	4.196

8.9. HEDEF PAZAR ANALİZİ

Hedef Pazar Ülkenin belirlenmesinde uyguladığımız modele ilişkin açıklamalar raporumuzun yöntem kısmında verilmiştir. Yatak Odası Mobilyası ihracatı için Hedef Pazar ülkelerin belirlenmesine yönelik yaptığımız çalışmanın detayları bu kısımda anlatılacaktır.

8.9.1. Potansiyel Hedef Ülkelerin Belirlenmesi

Ülkelerin mevcut Yatak Odası Mobilyası ithalat hacimleri, tonajları, ithalat artış oranları, en fazla yatak odası ihraç eden ülkelerin mevcut pazarları ve ülkemizin hali hazırda yatak odası ihraç ettiği ülkeler ile model algoritması içinde kullanılan bir kısım parametreler incelenerek potansiyel arz eden 50 adet ülke belirlenmiş olup bu ülkeler şu şekildedir.

ABD	Cezayir	İngiltere	Kuveyt	Romanya
Almanya	Ekvator	İran	Letonya	Rusya
Angola	Endonezya	İrlanda	Libya	Singapur
Avustralya	Fas	İsveç	Lübnan	Slovakya
Avusturya	Fransa	Jamaika	Lüksemburg	Sudan
Azerbaycan	Gana	Japonya	Malta	Suudi Arabistan
BAE	Güney Afrika	Kanada	Moldovya	Türkmenistan
Bahreyn	Gürcistan	Katar	Mozambik	Ukrayna
Brunei Darussalam	Hindistan	Kazakistan	Panama	Umman
Bulgaristan	Irak	Kenya	Peru	Ürdün

8.9.2. Hedef Pazar Matrisinin Oluşturulması

Yatak Odası ihracatına yönelik Hedef Pazar'ın belirlenmesi için 14 adet parametre oluşturulmuş, bu parametrelere yönelik ağırlıklar belirlenmiş ve 50 ülkenin her biri bu yöntemle puanlanmıştır.

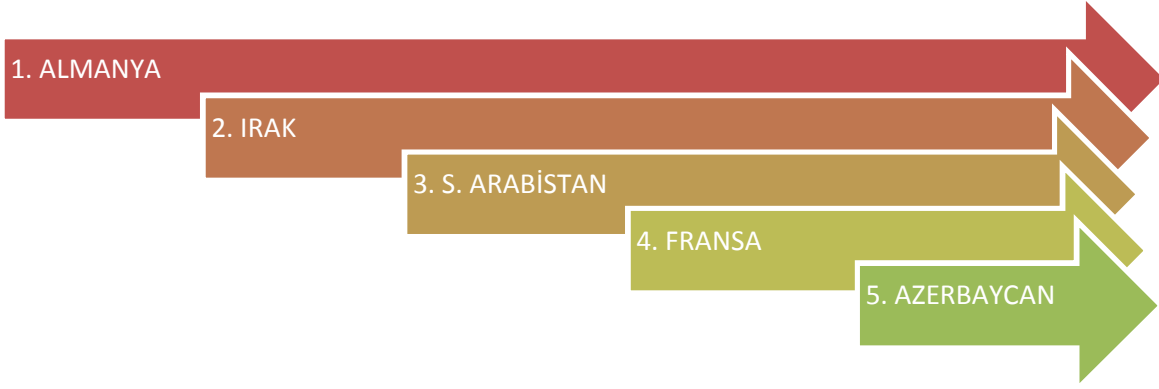
HEDEF PAZAR MATRİSİ				
PARAMETRELER		AĞIRLIK	ÜLKE1	ÜLKE2
1	Yakınlık	*		
2	Sınır Komşumuz Olması	*		
3	Karadeniz'e Kıyısının Olması	*		
5	Mevcut İthalat Hacmi (\$)	*		
6	Yatak Odası İthalatı Artış Oranı	*		
7	Türkiye'nin Yatak Odası İhraç Ettiği Ülkelerden Birisi Olması	*		
8	Ortalama Gümrük Vergisi ve Korumacı Önlem	*		
9	Nüfus Artış Hızı	*		
10	15-24 Yaş Nüfus	*		
11	GSMH Artış Oranı	*		
12	Şehirleşme Hızı	*		
13	Birim Tonaj Değeri (\$)	*		
13	Yatak İthalatı Yaptığı Ülkelere Olan Ortalama Uzaklık ile Ülkenin Türkiye'ye Olan Uzaklığının Karşılaştırılması	*		
14	Yatak Odası İthalatının Yapıldığı Ülkelerin Çeşitliliği	*		

Hedef Pazar Matrisi kullanılarak yapılan puanlama sonrasında en yüksek puanı alan ülkeler ülkemiz açısından yatak odası ihracatı için en öncelikli hedef pazarlardır. Hedef Pazar Matrisinde değerlendirilen ülkelerin tamamı yatak odası ihracatı için potansiyel taşımaktadır. Ancak, yüksek puan alan ülkelerin öncelikle tercih edilmesi daha çabuk sonuca ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. İncelemesi yapılan 50 ülkenin puan sıralaması şu şekildedir.

Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
1	Almanya	1153	11	Türkmenistan	868
2	Irak	1107	12	Libya	854
3	Suudi Arabistan	1011	13	Angola	847
4	Fransa	990	14	Bulgaristan	830
5	Azerbaycan	986	15	Umman	827
6	BAE	972	16	Katar	818
7	ABD	968	17	Fas	784
8	İngiltere	891	18	Gürcistan	778
9	Kuveyt	881	19	Ukrayna	777
10	Avusturya	877	20	İsveç	773

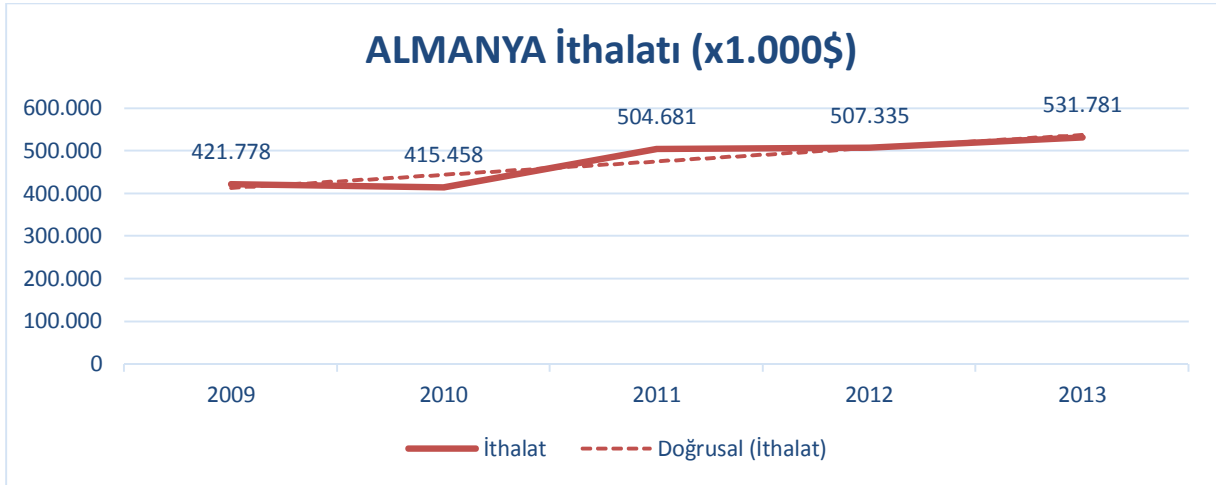
Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan	Sıra	Ülke	Puan
21	Avustralya	764	31	Japonya	670	41	Singapur	570
22	Hindistan	755	32	Slovakya	666	42	Lübnan	563
23	Romanya	746	33	Gana	665	43	Endonezya	551
24	İrlanda	728	34	Bahreyn	663	44	Güney Afrika	549
25	Kanada	724	35	Moldovya	654	45	Mozambik	543
26	Letonya	709	36	Lüksemburg	631	46	Panama	529
27	Rusya	707	37	Kazakistan	623	47	Ekvador	512
28	Brunei	704	38	Ürdün	593	48	Peru	491
29	Malta	687	39	İran	585	49	Sudan	419
30	Cezayir	673	40	Kenya	570	50	Jamaika	324

Yapılan analiz çalışmasının sonucuna göre, Yatak Odası Mobilyası ihracatı için Hedef Pazar ülkeleri; Almanya, Irak, S. Arabistan, Fransa ve Azerbaycan'dır. Bu ülkelerle ilgili detaylı bilgiler çalışmanın ilerleyen kısımlarında verilmiştir. Ancak, bu noktada dikkat edilmesi gereken en önemli husus hedef pazar ülkelerimizin sadece bu 5 ülke ile sınırlı olmadığı gerçeğidir. Özellikle en fazla puan alan ve 6-10. Sıra arasında yer alan BAE, ABD, İngiltere, Kuveyt ve Avusturya da çok önemli pazarlardır.

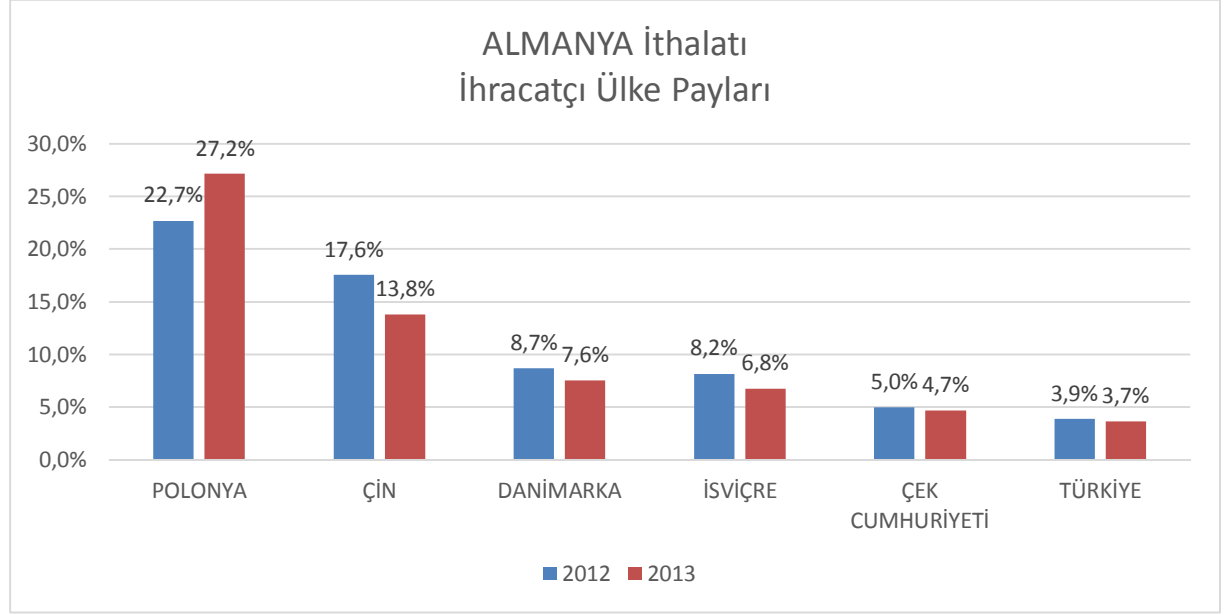

ALMANYA

Almanya Dünyanın 3. Büyük Yatak Odası Mobilyası ithalatçısı olup, Almanya tarafından gerçekleştirilen yatak odası ithalatı 2009 yılından beri artış trendindedir. 2009 yılında 421 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 507 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 531,7 milyon dolar seviyesine gerileyen Almanya ithalatı, Dünya ithalatının %5,4'ünü karşılamaktadır.

Almanya tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen yatak odası ithalatı 2012 yılına göre %4,82 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Almanya yatak odası ithalatının %26,08 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Almanya tarafından ithal edilen yatak odası Polonya, Çin, Danimarka, İsviçre, Çek Cumhuriyeti ve Türkiye tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Almanya'ya 19,5 milyon dolar seviyesinde bir yatak odası ihracatı gerçekleştirilmiş olup Almanya yatak odası ithalatının %3,7'si Türkiye tarafından karşılanmıştır. Pazardaki en etkili ve rakip ülke Polonya olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 144,5 milyon dolarlık ihracat ile Almanya pazarının %27'sine sahip olabilmıştır. Bir diğer etkili ülke olan Çin ise 2013 yılında 73,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirmiş ve pazardan %14 oranında bir pay almıştır. Almanya yatak odası ithalatında belirli ülkeler tarafından domine edilmemiş olup çok farklı ülkelere ürün ithalatı gerçekleştirilmektedir. Gurbetçi vatandaşlarımızın durumu ve yıllardır süre gelen ticari ilişkiler göz önüne alındığında mevcut durumun ülkemiz açısından yeterli olmadığı düşünülmektedir.

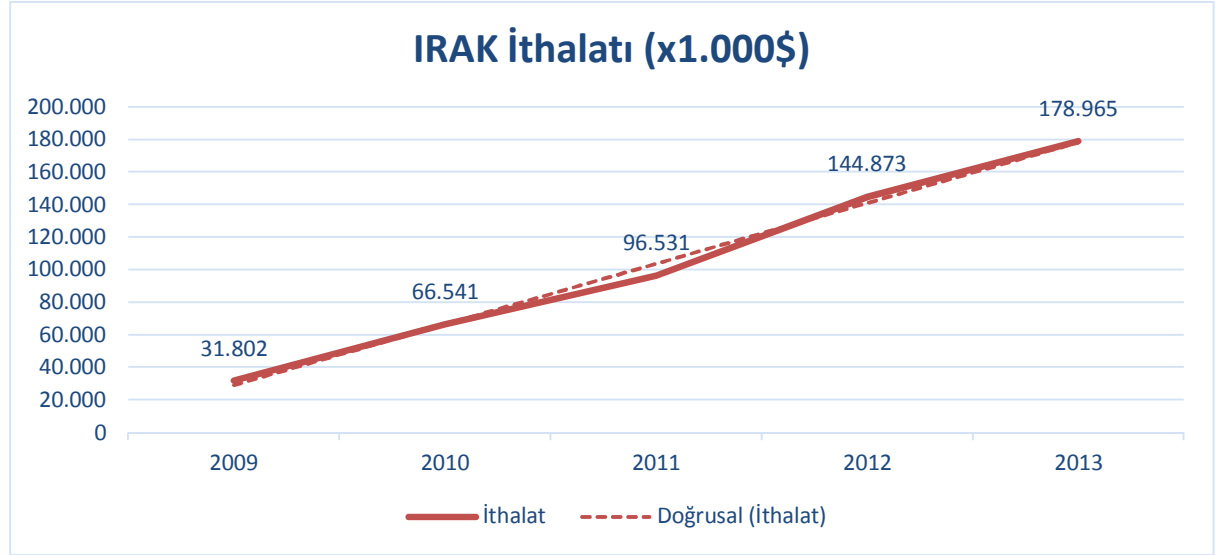
Ülke olarak Almanya'ya yapılan yatak odası ihracat miktarımız istenilen seviyeye ulaşamamış olup son iki yıldır da düşüş trendindedir. 2009 yılında 9,7 milyon dolar ile %2 olan pazar payımız halen %4 seviyesindedir. Çin ve Polonya'nın Almanya pazarında etkinliğini arttırması bu durumun oluşmasına Almanya, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren yatak odası imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

ALMANYA İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
POLONYA	67.582	16%	67.352	16%	93.552	19%	115.150	23%	144.524	27%
ÇİN	56.363	13%	76.511	18%	80.132	16%	89.172	18%	73.632	14%
DANİMARKA	64.243	15%	47.945	12%	47.848	9%	44.213	9%	40.343	8%
İSVİÇRE	42.593	10%	45.838	11%	50.376	10%	41.560	8%	36.077	7%
ÇEK CUMHURİYETİ	20.134	5%	20.341	5%	24.928	5%	25.425	5%	25.047	5%
TÜRKİYE	9.709	2%	15.788	4%	22.182	4%	19.746	4%	19.487	4%

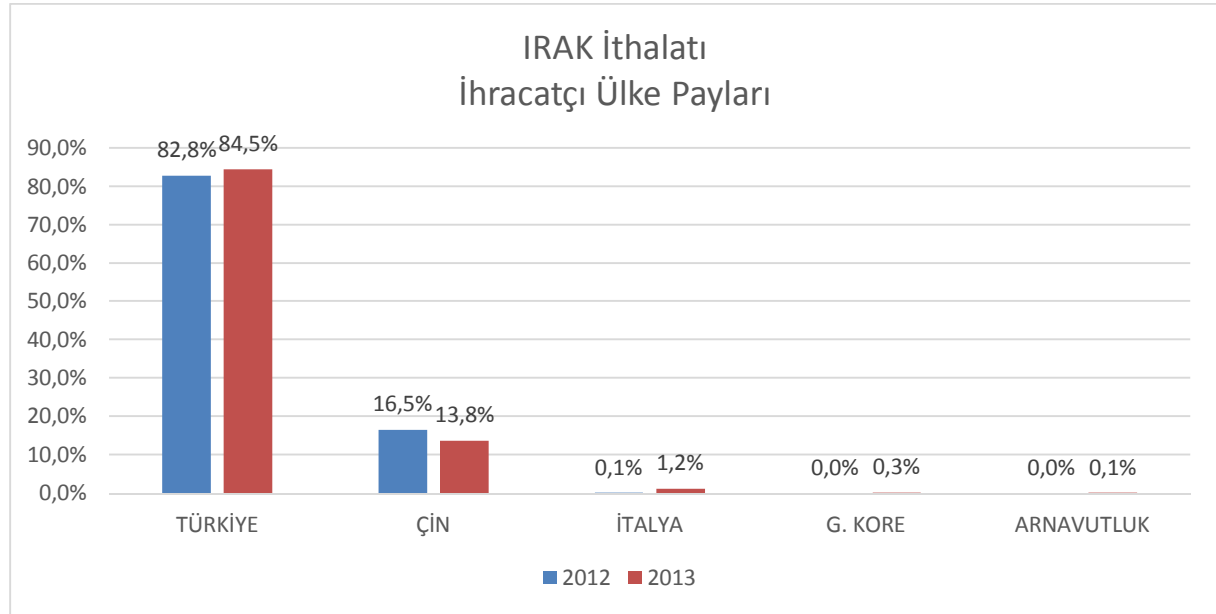
Almanya'ya yatak odası ihraç eden ülkelerin Almanya başkentine olan ortalama uzaklıkları 3.299 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,18'dir. Almanya yatak odası pazarında bir çok ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Almanya'nın 2013 yılı yatak odası ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 194 bin ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 7.397 ton yatak odası ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Almanya'nın Türkiye'den ithal ettiği yatak odası mobilyası tonu için ortaya çıkan değer 2.634 dolar iken Çin için bu değer 2.599 dolardır.

IRAK

Irak Dünyanın 12. büyük Yatak Odası Mobilyası ithalatçısı olup, Irak tarafından gerçekleştirilen Yatak Odası Mobilyası ithalatı 2009 yılından itibaren yükseliş trendindedir. 2009 yılında 31,8 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2011 yılına gelindiğinde 178,9 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında tarihinin en yüksek seviyesi olan 178,9 milyon dolar seviyesine gelen Irak ithalatı, Dünya ithalatının %1,8'ini karşılamaktadır.

2013 yılında gerçekleştirilen Yatak Odası Mobilyası ithalatı 2012 yılına göre %24 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yapıldığında Irak Yatak Odası Mobilyası ithalatının %463 oranında çok büyük bir artış gerçekleştirdiği görülmektedir.

Irak tarafından ithal edilen Yatak Odası Mobilyası ağırlıklı olarak 2 farklı ülke tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Irak'a 151,2 milyon dolar seviyesinde bir Yatak Odası Mobilyası ihracatı gerçekleştirilmiş olup Irak Yatak Odası Mobilyası ithalatının %85'i Türkiye tarafından karşılanmıştır. Irak pazarında Türkiye'nin en önemli rakibi Çin olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 24,6 milyon dolarlık ihracat ile Irak pazarının %14'üne sahip olabilmıştır. Pazarda küçük de olsa pay sahibi olan diğer ülkeler İtalya, G.Kore ve Arnavutluk olup, ihracat yapan 5 ülkenin Irak Yatak Odası Mobilyası ithalatının tamamını gerçekleştirmektedir. Özellikle Türkiye'nin Irak Yatak Odası Mobilyası ithalatını domine ettiği görülmektedir.

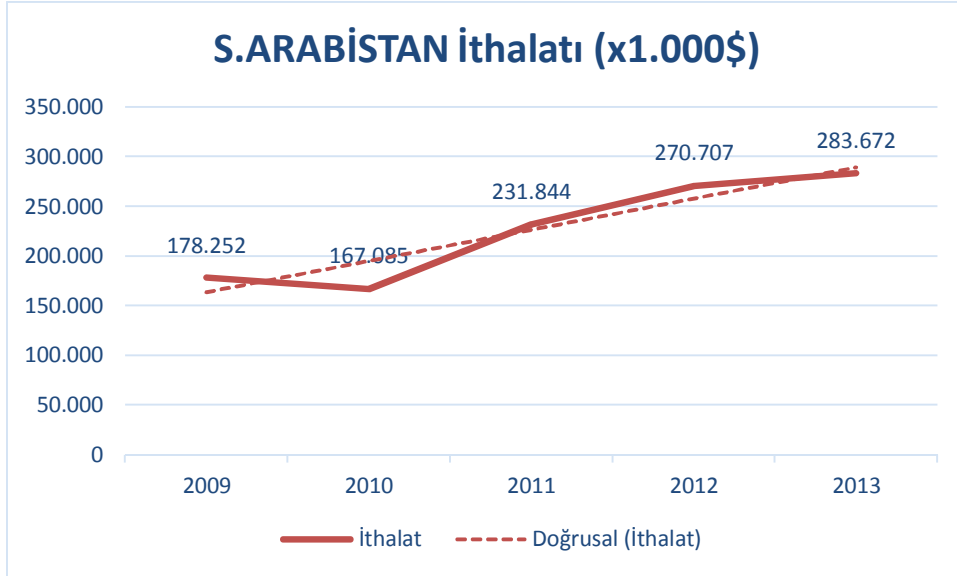
Ülke olarak Irak'a yapılan Yatak Odası Mobilyası ihracat miktarımız Irak'ın ithalat trendine paralel olarak değişim göstermekte, 2009 yılında 26,1 milyon dolar ile %82 olan pazar payımız 2011 yılında 77,8 milyon dolar ile %81 seviyesine yükselmiş, ardından 2012 yılında 119,9 milyon dolar ile %83 seviyesine ulaşmıştır. 2013 yılında 151,2 milyon dolar ile en yüksek seviyesine ulaşan ihracat ile %85 seviyesine çıkmıştır. Bu noktada, Irak pazarında ülkemizin etkili olduğu kadar sınır komşumuz olması, lojistik avantajları ve tarihi ilişkiler göz önüne alındığında Irak'ın Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Yatak Odası Mobilyası imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumunda olduğu söylenebilir.

IRAK İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	26.159	82%	50.269	76%	77.850	81%	119.966	83%	151.239	85%
ÇİN	4.981	16%	14.379	22%	17.067	18%	23.959	17%	24.645	14%
İTALYA	10	0%	233	0%	476	0%	94	0%	2.231	1%
G. KORE	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	453	0%
ARNAVUTLUK	205	1%	26	0%	75	0%	0	0%	139	0%

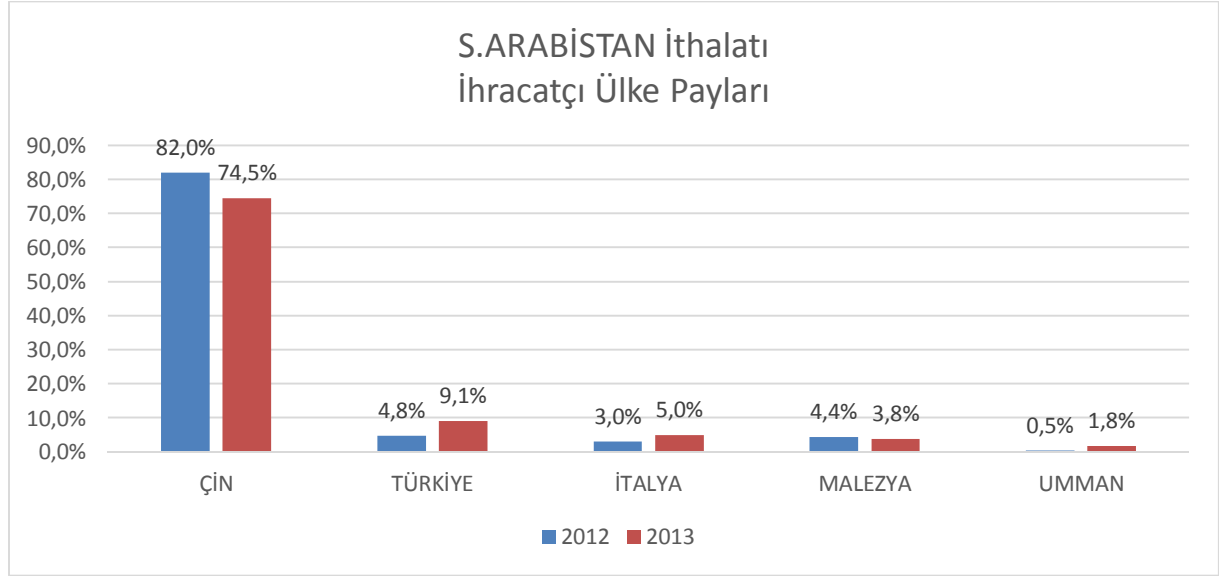
Irak'a Yatak Odası Mobilyası ihraç eden ülkelerin Irak'ın başkentine olan ortalama uzaklıkları 3000 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,45'dir. Irak Yatak Odası Mobilyası pazarında çeşitli ülkelerin etkili olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Irak'ın 2013 yılı Yatak Odası Mobilyası ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 80.173 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 64.454 bin ton Yatak Odası Mobilyası ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Irak'ın Türkiye'den ithal ettiği Yatak Odası Mobilyası tonu için ortaya çıkan değer 2311 dolar iken Çin için bu değer 1730 dolardır.

SUUDİ ARABİSTAN

Suudi Arabistan Dünyanın 7. büyük Yatak Odası Mobilyası ithalatçısı olup, Suudi Arabistan tarafından gerçekleştirilen Yatak Odası Mobilyası ithalatı 2009 yılından itibaren artış trendindedir. 2009 yılında 73,2 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 231,8 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 283,6 milyon dolar seviyesine yükselen Irak ithalatı, Dünya ithalatının %3'ünü karşılamaktadır.

Suudi Arabistan tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen Yatak Odası Mobilyası ithalatı 2012 yılına göre %5 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Suudi Arabistan Yatak Odası Mobilyası ithalatında %15 oranında artış yaşandığı görülmektedir.

Suudi Arabistan tarafından ithal edilen Yatak Odası Mobilyasının neredeyse tamamı Çin, Türkiye ve İtalya tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Suudi Arabistan'a 25,9 milyon dolar seviyesinde bir Yatak Odası Mobilyası ihracatı gerçekleştirilmiş olup Suudi Arabistan Yatak Odası Mobilyası ithalatının %74'u Çin tarafından karşılanmıştır. Türkiye'nin ise ihracatı toplam Yatak Odası Mobilyası ithalatının %9'u kadardır. Suudi Arabistan pazarındaki dominant ülke %74 lük pay ile Çin dir. Diğer ülkeler ise sırasıyla Türkiye, İtalya, Malezya ve Umman'dır. Ancak Çin dışındaki 4 ülke toplam Suudi Arabistan ithalatının %20'sini karşılamaktadır.

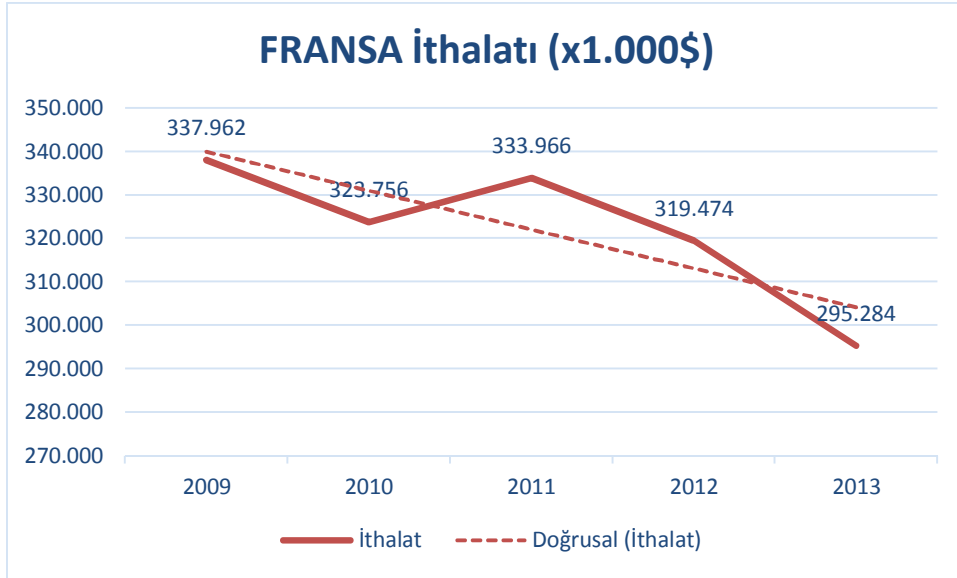
Ülke olarak Suudi Arabistan'a yapılan Yatak Odası Mobilyası ihracat miktarımız Suudi Arabistan'ın toplam ithalatını arttırmasına paralel olarak değişmektedir. 2009 yılında 1,6 milyon dolar ile %1 olan pazar payımız 2010 yılında %2 seviyesine yükselmiştir. Ülkemizin ihracatı 2012 yılında yaklaşık %300 oranında artmıştır. 2013 yılında ise 2012 yılına göre %100 oranında bir artış görülmektedir. Suudi Arabistan, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Yatak Odası Mobilyası imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

S.ARABİSTAN İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
ÇİN	156.741	88%	141.708	85%	195.738	84%	222.013	82%	211.194	74%
TÜRKİYE	1.627	1%	3.290	2%	4.964	2%	13.020	5%	25.921	9%
İTALYA	4.356	2%	3.695	2%	5.571	2%	8.227	3%	14.226	5%
MALEZYA	4.668	3%	6.997	4%	10.357	4%	11.965	4%	10.766	4%
UMMAN	4	0%	0	0%	685	0%	1.332	0%	5.134	2%

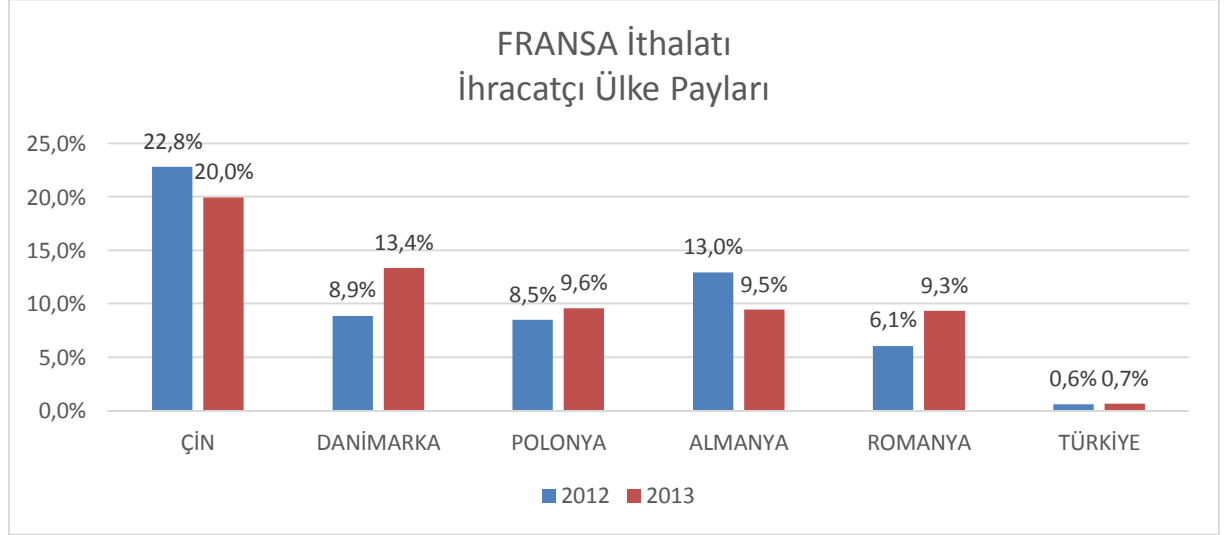
Suudi Arabistan'a Yatak Odası Mobilyası ihraç eden ülkelerin Suudi Arabistan'ın başkentine olan ortalama uzaklıkları 5.100 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,18'dir. Suudi Arabistan Yatak Odası Mobilyası pazarında Çin'in dominant olduğu görülmektedir. Çin'in dışında Türkiye, İtalya, Malezya ve Umman'ın kayda değer ihracatı görülmektedir. Suudi Arabistan'ın 2013 yılı Yatak Odası Mobilyası ithalatına tonaj olarak bakıldığında toplamda 8 bin ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 3 bin ton Yatak Odası Mobilyası ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Suudi Arabistan'ın Çin'den ithal ettiği Yatak Odası Mobilyası tonu için ortaya çıkan değer 1776 dolar iken Türkiye için bu değer 2002 dolardır.

FRANSA

Fransa Dünyanın 6. büyük Yatak Odası Mobilyası ithalatçısı olup, Fransa tarafından gerçekleştirilen Yatak Odası Mobilyası ithalatı 2009 yılından beri azalış trendindedir. 2009 yılında 337,9 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 319,4 milyon dolar seviyesine gerilemiştir. 2013 yılında ise 295,2 milyon dolar seviyesine gerileyen Fransa ithalatı, Dünya ithalatının %3'ünü karşılamaktadır.

Fransa tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen Yatak Odası Mobilyası ithalatı 2012 yılına göre %8 oranında bir azalış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Fransa Yatak Odası Mobilyası ithalatının %2 oranında azaldığı görülmektedir.

Fransa tarafından ithal edilen Yatak Odası Mobilyası Çin, Danimarka, Polonya, Almanya ve Romanya tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Çin tarafından Fransa'ya 59 milyon dolar seviyesinde bir Yatak Odası Mobilyası ihracatı gerçekleştirilmiş olup Fransa Yatak Odası Mobilyası ithalatının %20'si Çin tarafından karşılanmıştır. Çin'e en yakın rakip ülke Danimarka olup 2013 yılında gerçekleştirdiği 39,5 milyon dolarlık ihracat ile Fransa pazarının %13,4'üne sahip olabilmıştır. Bu iki ülkenin Fransa Yatak Odası Mobilyası ithalatındaki toplam payları %33,4'tür.

Ülke olarak Fransa'ya yapılan Yatak Odası Mobilyası ihracat miktarımız Fransa'nın toplam ithalat trendine paralel olarak değişmekte olup, 2009 yılında neredeyse 0 olan pazar payımız 2010 yılında %1 seviyesine gelmiştir. 2012 ve 2013 yıllarında 2 milyon dolarlık ihracat ile %1'lik bir paya sahip olmuştur. Bu noktada, Fransa pazarı Türkiye için çok önemli potansiyele sahiptir. Fransa, Karabük ilinde faaliyetlerini sürdüren Yatak Odası Mobilyası imalatçılarımız için önemli bir hedef pazar ülke konumundadır.

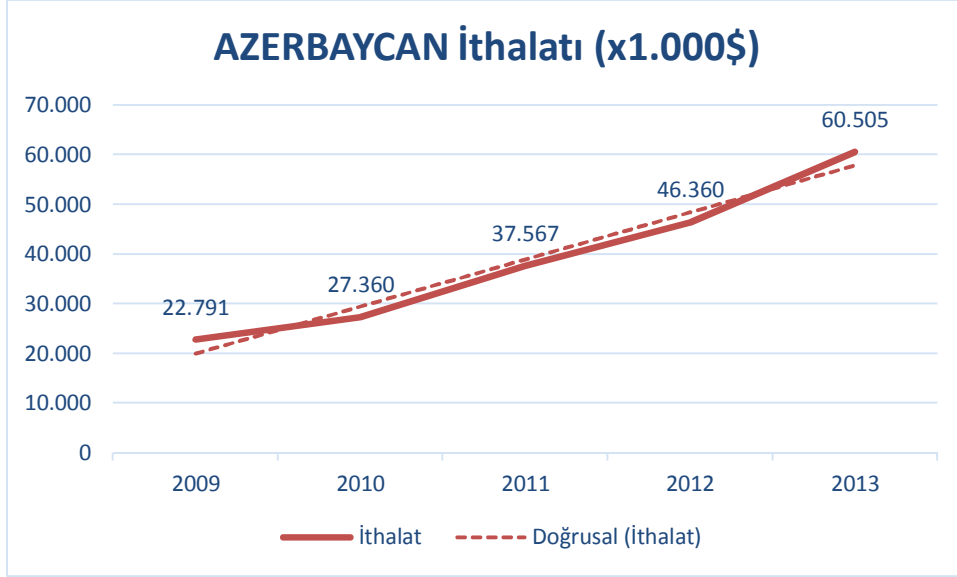
FRANSA İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
ÇİN	39.797	12%	56.061	17%	64.746	19%	72.961	23%	59.015	20%
DANİMARKA	29.844	9%	23.892	7%	25.254	8%	28.458	9%	39.504	13%
POLONYA	28.023	8%	22.276	7%	31.100	9%	27.301	9%	28.316	10%
ALMANYA	46.533	14%	43.355	13%	45.938	14%	41.493	13%	28.028	9%
ROMANYA	17.155	5%	15.511	5%	16.904	5%	19.491	6%	27.603	9%
TÜRKİYE	1.220	0%	1.739	1%	2.503	1%	2.055	1%	2.054	1%

Fransa'ya Yatak Odası Mobilyası ihraç eden ülkelerin Fransa başkentine olan ortalama uzaklıkları 3.232 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,4'tür. Fransa Yatak Odası Mobilyası pazarında sadece 5 ülkenin hakim olduğu düşünüldüğünde bu rakamın çıkması normaldir. Fransa'nın 2013 yılı Yatak Odası Mobilyası ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 122.968 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 640 ton Yatak Odası Mobilyası ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı

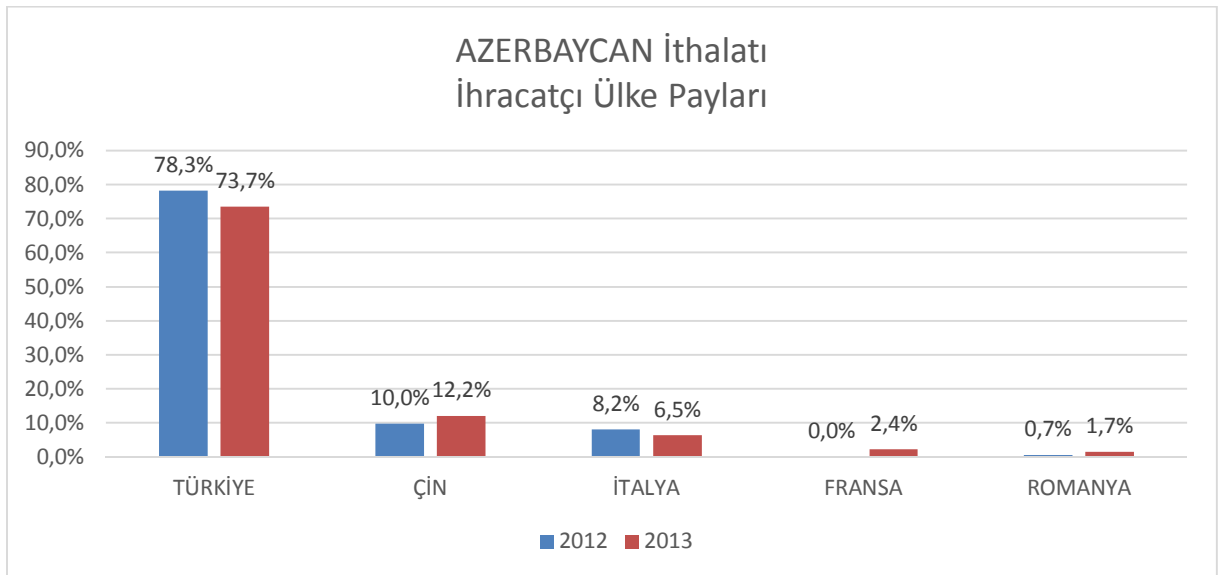
verilerine göre Fransa'nın Türkiye'den ithal ettiği Yatak Odası Mobilyası tonu için ortaya çıkan değer 3209 dolar iken Çin için bu değer 2581 dolardır.

AZERBAYCAN

Azeybaycan Dünyanın 28. Büyük Yatak Odası Mobilyası ithalatçısı olup, Azerbaycan tarafından gerçekleştirilen Yatak Odası Mobilyası ithalatı 2009 yılından beri ciddi bir artış trendindedir. 2009 yılında 22,7 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, 2012 yılına gelindiğinde 46,3 milyon dolar seviyesine gelmiştir. 2013 yılında 60,5 milyon dolar seviyesine yükselen Azerbaycan ithalatı, Dünya ithalatının %0,6'sını karşılamaktadır.

Azerbaycan tarafından 2013 yılında gerçekleştirilen Yatak Odası Mobilyası ithalatı 2012 yılına göre %31 oranında bir artış göstermiş olup 2009 yılına göre karşılaştırma yaptığımızda Azerbaycan Yatak Odası Mobilyası ithalatının %167 oranında artış yaptığı görülmektedir.

Azerbaycan tarafından ithal edilen Yatak Odası Mobilyası neredeyse tamamı Türkiye, Çin ve İtalya tarafından ihraç edilmektedir. 2013 yılında Türkiye tarafından Azerbaycan'a 44,5 milyon dolar

seviyesinde bir Yatak Odası Mobilyası ihracatı gerçekleştirilmiş olup Azerbaycan Yatak Odası Mobilyası ithalatının %74'ü Türkiye tarafından karşılanmıştır.

Azerbaycan pazarının en etkili oyuncuları Türkiye ve Çin ülkeleridir. Özellikle Çin son yıllarda ihracatını ciddi oranda arttırmıştır. Bu durumun Türkiye ihracatına bir etkisi olmamıştır. 2013 yılında Türkiye tarafından Azerbaycan'a 44,5 milyon dolar seviyesinde bir Yatak Odası Mobilyası ihracatı gerçekleştirilmiş olup Azerbaycan Yatak Odası Mobilyası ithalatının %74'ü Türkiye tarafından karşılanmıştır. Bir diğer etkili ülke olan Çin ise 2013 yılında 7,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirmiş ve pazardan %12 oranında bir pay almıştır. Bu iki ülkenin Azerbaycan Yatak Odası Mobilyası ithalatındaki toplam payları %86'dır.

AZERBAYCAN İthalatı (x1.000\$)										
İhracatçı Ülkeler	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
TÜRKİYE	17.287	76%	22.928	84%	29.389	78%	36.299	78%	44.567	74%
ÇİN	579	3%	561	2%	1.800	5%	4.614	10%	7.383	12%
İTALYA	2.212	10%	2.550	9%	4.197	11%	3.797	8%	3.932	6%
FRANSA	221	1%	1	0%	17	0%	17	0%	1.463	2%
ROMANYA	573	3%	502	2%	792	2%	302	1%	1.014	2%

Azerbaycan'a Yatak Odası Mobilyası ihraç eden ülkelerin Azerbaycan başkentine olan ortalama uzaklıkları 2.107 km olup, bu ülkelerin konsantrasyon katsayıları 0,56'dır. Azerbaycan'ın 2013 yılı Yatak Odası Mobilyası ithalatına tonaj olarak baktığımızda toplamda 23.773 ton ürün ithal edildiği ve Türkiye'nin 2013 yılında 18.093 ton Yatak Odası Mobilyası ihraç ettiği görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Azerbaycan'ın Türkiye'den ithal ettiği Yatak Odası Mobilyası tonu için ortaya çıkan değer 2463 dolar iken Çin için bu değer 1481 dolar ve İtalya için için 17.096 dolar; Fransa için ise 54.185 dolar gibi çok astronomik bir değerdir.